

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
ب نافیّ خـــــــودای کاروه‌جیّ..

یانه‌ی کوردایه‌تی

(یه‌کبوونی نه‌ته‌وه‌یی کورد نیشانه‌ی سه‌رکه‌فتنه)
ئاماده‌کردن: به‌ختیار هه‌مه‌جان هه‌مه‌عبدالقادر (ب مام‌ه‌مید)

2711 کوردی، 1432 کۆچی، 2011 زاینی...

باشوری کوردستان-شاره‌زور..

یاته‌ی کوردایه‌تی	ناو
به‌ختیار مام‌ه‌مید	ئاماده‌کردن
بیری نه‌ته‌وه‌یی	بابه‌ت
دابان عوسمان	دیزاین و به‌رگ
ب مام‌ه‌مید	تایپ
	ژ.سپاردن

ناسنامەى پەرتوك

بەركولى ھىقاران ..

بىر كىردنەۋە لە بەرھەم ھىنانى ھەر تىشتەك و لە نىويدا بەرھەم ھىنانى (كۆپەپ=پەرتوك=كتاۋ=نووسراۋ)ىك، كارىكى فرە ئاسانە، ۋەلى خودى بەرھەم ھىنانەكە بە ۋە جۆرە نىۋە ئەۋەندە ئاسان نىۋە تا گوۋى لىبخەۋىنىت، ھەر بۆيە بۆ بەرھەم ھىنان يان جىۋە جىكردنى ھەر پىرۆژەيەك پىۋىستە مۇۋە بىرۋ دەم و دەست بىكاتە يەك، ئەگەر مۇۋە بە وردى چەمكى (ئاسان و گران) پاقە بىكات و بە جۆرى تر لە دۇخەكە بىرۋانىت، ۋە لىقەكانى ئاسان يان گران بە تەۋاۋى بىناسىتەۋە ئەۋ كات كارىك بە ناۋى گران بوۋنى نامىنىت، لە ھەندى كاتدا ناسىنى پاستىنەى گران، ناسىنى ئاسانىچە، بەم جۆرە بىگومان دەبىن لە بوۋنى (بەرھەم) لە تۋاناي پاقەى چەمكەكانى بەرھەمخۋازو بەرھەمگەرەكدا، تاكى كورد ھەركات و ھەردەم خاۋەنى پىرۆژەگەلى زۆرەۋ خاۋەنى بەرھەمى كەمە، ئەمەش ھۆكارەكەى ئەۋەيە كە تاكى كورد بە پىرۆژەيەك و دوۋان و سىيانەۋە ناۋەستىت و باشىش دەزانىت كە تۋاناي بەرھەم ھىنانى لە يەك پىرۆژەدا ۋەستاۋە، كاتىك پەرتوكى يەكەم بەرھەم ھات و لە چاپ دەرچۋو (سىپاسى خودا)م كىردو دۇنيا بوۋم لەۋەى كە بەرھەمىك لە سەد پىرۆژە خاسترە، پەرتوكىك لە ھەزار بىرۆكە باشترە، بەلام ئەمەش لەسەر باشى و خراپى بەرھەمەكەۋ پەرتوكەكە پاۋەستاۋە، لە برى ئەۋەى بىر لە سەد پىرۆژە بىكەمەۋە و ھىچيان ۋە كار نەخەم، بىرەم لە يەك پىرۆژە (بەرھەم ھىنانى پەرتوكى دوۋەم) كىردەۋە، بۆيە بە يارمەتى خوداى مەزن، دەستەم بە گىردىدەنەۋەى بابەتەكانەم كىردو ھەۋلەمدا لە دوۋتۋى پەرتوكىكدا لە چاپىان بدەم، ئەم بابەتەنەى كە لەم

کتاوەدا هاتون، فرەیان لە گۆقارو پۆژنامە و مەلپەرە کوردییەکاندا بڵاو بونەسەو، زۆریەیان گوزارە لە بیری نەتەوایی کوردانە و ئارێشە ی رەوای کوردو پرسی ئەو میلەتە لە هەر پێنج پارچە ی کوردستان دەکەن، ئەم بابەتێلە سەرەرای بڵاوبونەو هەیان لە بڵاوەکراوەکاندا، بە پێویستەم زانی لەم پەرتوکیەدا گردیان بکەمەو و هە ک پەرتوکیک بە ناوی بکەم، ان شالە دیسان بە هیوای کەلک و سود بۆ هەموو کوردیک لە کوردستانی گەرە و جیھاندا،.

تیبینی:.

بەرکول بە و برە خوارنە دەوتریت کە بەر لە کولانی خوارنە کە بە گەرمی و تەواو نەکولای دەخوریت، و بەرکولی خوارنی ئیواران لە کۆندا لای کوردان فرە خۆش بوو و هەموو چیشتیکی بە تاییەت ئیواران (هیقاران) بەرکولەکە ی تام و چێژ کراو، بۆیە ئەزیچ ئەم ناوێشانەم دانا!

چه‌وا ئه‌م ناومه‌ هه‌لوژارد؟،

((لێره‌دا نه‌مگه‌ره‌که‌ به‌م نووسینه‌، خۆم هه‌لنیم و بیژم وام کردوه‌و وا ده‌که‌م، نه‌خیر ته‌نیا گه‌ره‌که‌م بیژم ئه‌م کاره‌ ئه‌وه‌جه‌ (پێویستی) یه‌کی نه‌ته‌وه‌یی و زووانه‌وانیی کوردییه‌و پێویسته‌ په‌ی پاراستنی زووانه‌که‌مان هه‌ر کات و هه‌ر ده‌م یاته‌مان لای ویت!))

هه‌میشه‌ پیم‌ خۆش بووه‌ ئه‌گه‌ر بتوانم له‌ نووسینه‌کاندا هه‌موو زاواوه‌کانی زووانی کوردی به‌ کار به‌م و له‌ کاری نووسیندا که‌لکیان لێوه‌رگرم به‌و هیوایه‌ی ئه‌مه‌ بویته‌ نه‌ریتیک‌ی پۆژنامه‌وانیی کوردیی و هۆکاریک‌یش بیته‌ بۆ پتر لیک‌ حالیبوونی که‌سیلی قسه‌که‌ر وه‌ زاراقه‌ جیاجیاکانی زمانی کوردی، وه‌ لێ په‌نگه‌ فره‌ جار ئه‌م چه‌زو ئاره‌زووه‌م له‌ به‌ر چه‌ند هۆیه‌کی ناوخۆیی سه‌ری نه‌گرتوویت و بویته‌ خۆله‌که‌وه‌ی ناو کوانو، په‌نگه‌ لای فره‌یه‌ک‌ ژ خه‌لکی گوايه‌ خاوه‌ن زووان فه‌رمی، نووسین وه‌ شیوه‌زاره‌یل هۆرامی، ئیزه‌دی، زازایی، قامیشلوویی، گه‌رمیانی، شاره‌زووری، پشده‌ری، هه‌ولێری، بادین (به‌ه‌دین)ی، زه‌نگه‌نه‌یی،

لوپی و که‌له‌وپی، که‌رکوکی، کرماشانی، موکریان، ئه‌وه‌به‌ری، و هتد... شوره‌یی یان نه‌زانین بیته‌، یان وه‌ گوزاره‌ی (ئه‌مه‌ له‌ پای زووانی یه‌کگرتوی کوردی لای داوه‌) باسی بکریته‌، له‌ ده‌میکدا هه‌موو ئه‌و شیوه‌گۆو بنزارانه‌ی که‌ له‌ بانۆ باسکریاگن له‌ شیوه‌زاری به‌ ناو (سۆرانی) که‌فنترو له‌ میژینه‌ترن، ئه‌مه‌یچ هه‌ر وا به‌ هه‌وانته‌و گالته‌جاریی نا، به‌لکو به‌ سه‌دان به‌لگه‌ی باوه‌پێکراو، به‌ سه‌دان پێشتگیری

زوانه‌وانیی و میژووویی، له دۆخیکدا که فره‌شیوه‌گویی له ئارادا بویت ده‌توانین بیژین زوانی ره‌ها لای که‌س نیه هه‌ر وه‌ک هه‌قیقه‌تی ره‌هایش لای که‌س نیه وه‌ ته‌نیا، بویه پیئتی کاری تۆخ یان وه‌ک خۆیان یه‌ژن (جدی) بو ئه‌م باب‌ه‌ته بکریت و شیوه‌گویی (سۆرانی) نه‌کریته زوانی فره‌میی میلیه‌تیک، یان ئه‌گه‌ر بشکریت که‌ک له شیوه‌زاره‌کانی دیکه‌ی زوانی کوردیییش وه‌ربگریت، وه‌ هه‌ر حال باسی مه‌، باسی تره‌ نه‌ک زوان و زارواوه‌کانی و تووژینه‌وه لییان، ئه‌و دۆخی سه‌رکیشیمه وه‌ ناو بنزاره‌یه‌ل کوردیدا وای کرد بوو که له منه به‌ دوا‌ی تاکه په‌ره‌یه‌کی زوانه‌وانیچدا بی هیوا نه‌وم!، سه‌ره‌تا په‌رتوکه فره‌هنگی ئیرییه‌ن فه‌چی ریزدار م. ئه‌مین هۆرامانییم دیت له کتاو‌خانه‌یه‌ک و فره‌ سه‌رنجی کیش کردم په‌ی خۆی و ناچار که‌وتمه منه‌ی ئه‌وان ئاسایی که‌وتمه گه‌رپان بۆی و سه‌ره‌نجام ده‌سم خست و زۆریک له ئاواته‌کانی ئه‌زی هاورده دی، ئه‌و فره‌هنگه هه‌رچه‌نده بزورگوار م. ئه‌مین هۆرامانی ده‌بیژیت به‌راورد کاری نیه، وه‌لی ده‌توانین بیژین به‌راوردکارییه‌کی فره‌ وردو جوان و ریگ و پیکه له نیوان زوانه‌کانی (ئاریایی، کوردی ئیستا، ئاقیستا، فارسی، پارسی، فه‌له‌وی

په‌له‌وی، به‌لوچی، هندی، ئه‌رمه‌نی، ئه‌فگانی، ئوردوی پاکستانی و هتد...) وه ده‌یچتوانین بلین ئه‌مه خه‌رمانیکی فره وه به‌ره‌که‌تی زوانه‌وانی و واژه‌ناسیی کوردیه‌و وه‌کی ژیده‌ریکی فره وه که‌لکیش ده‌ناسریت، سه‌رتان نه‌یه‌شینم له ته‌ک ئه‌م فره‌هنگه‌دا، بو که‌لوه‌رگرتن له واژه‌و بیژه‌ی کوردی و که‌فن و واتادار توشایی په‌رتوک (کۆپه‌ر)ه‌کانی (فره‌هنگی فارسی-کوردی بابان، ریزدار شوکرووللای بابان، میژوووی جوگرافیای کوردستان له ئاقیستادا، ریزدار مامۆستا م. ئه‌مین هۆرامانی، زمانی کوردی شوینی له ناو زمانه‌کانی جیهاندا، د. په‌فییق شوانی، کوردو سه‌ربه‌خۆیی زمان، هیژا مامۆستا مامۆستا هه‌ژار موکریانی، سه‌رده‌می زمانی کوردی

و کۆمەڵە زمانانی ئێرانی، د. کوردستان موکریانی، و شانیکى كوردی له دەرەوهی
 فەرەهەنگەکاندا، جلیل محەمەد خانەقینی،.

فیلۆلۆجیای زمانى كوردی و میژووی كوردستان، پێژدار بیهزاد خوڤشالی، وەرگیڕانی
 مستەفا غەفوور، گۆرانستان، مامۆستا هادی پەشید بەهمەنى، فەرەهەنگی
 مەردۆخیی كوردی-فارسی-عەرەبی، زانای پایەبەرز جەنابی موحمەد مەردۆخی
 كوردستانی، سانسکریتی سەرچاوەیەکی دێرینی زمانى كوردی، مامۆستای هیژا
 حەکیم مەلا سالح، فەرەهەنگی ئاری كوردی-كوردی: عەرەبی، پێژدار صابر
 گردەعازەبانی، فەرەهەنگ ماد كوردی بە فارسی، مامۆستای پایە بێند صدیق
 سەفیزادە-بۆرەکەیی، فەرەهەنگی رێژگە كوردی-كوردی-فارسی، پێژدار ئەمین
 گەردیگلانی، زارابی هەمەچەشنە، ئەنجومەنى كۆپی زانیاری كوردو لیژنەکانی و
 د. ئاوپەرەحمانی حاجی مارف، هەندیک زانیاری گشتی له بارەى زمانەوه، شاسوار
 هەرشەمی، م. دەکردو بە بەردەوامی خویندنه وەم لۆیان هەبوو، وە تەقەلام دەکرد
 کە لە نووسینیلما وە کاریان بێرم لە واژەکانیان سود ببەم، وە لە پاستیشدا مۆ
 فرە جار ئەو جەى وەم پەرتوکێلە دەکەویت، فەرەهەنگی باش و پەرتوکی باشی
 دیکە هەن و فرەن، وە لۆ ئەز دەستم لییان گیر نە دەبوو، بەلام ئەوانەى کە باسم کرد
 زۆر باش و بە کەلک و زانیاری بەخشن، با ئیستایچ بیمة سەر باسی ناوی
 پەرتوکەکەى خۆم، (یاتەى كوردایەتى=بیر یان هۆشى كوردایەتى)، سەرەتا پریارم دا
 ناوی بنیم (ویچنەى نەتەوهی=بیژنگی نەتەوهی) و ئەمەم لە فەرەهەنگۆکی
 پەرتوکی گۆرانستانی هادی پەشید بەهمەنى بە ناویشانی واژەیهکی (گۆرانەکان)
 وەرگرت، پاشان پەشیمان بوومە وەو بیرم کردە وە بە خاتر زاراوهى هۆرامییە
 وەشەویستەکا ناوی بنیم (ویرستانی من=بیرستانی من) و ئەمەم بە ناویکی خاس و
 جوان زانی، بەلام لە تەک ناوەخنی بابەتەکاندا پێک نەدەهات، بۆیه لیی

پاشگەزیوومەو، دواتر لە ژێر کاریگەری ئاقیستای ئەشوو زەردەشت و زاراوی (پەوچە=پۆژی) فەرھەنگەکی پێژدار م. ئەمین ھۆرامانی دا، ناوی (پەوچە ی کوردان=پۆژی کوردان) م، بە گونجاو زانی و ھەستم بە زووانپاریزییەش دەکرد لەو ناوەدا، دواتر بیرم لە ناوی (دەستووری گەل) کردەو، ئەم زاراوی دەستوورە ھەرچەندە زاراویەکی کوردیی سەردەمی زەردەشتەو تەواو کوردیەو شاسوار ھەرشەمی لە پەرتوکه کەیدا راقەییەکی جوانی بۆ کردو، بەلام وە تەواوی خەلکی لێی حالی نابن، بۆیە بپیارمدا ئەو ناوێش دانەنیم، پاشان گەپیامۆ بۆ کە فەرھەنگە پێر بەرھەتەکی مامۆستای ھێژا م. ئەمین ھۆرامانی و زاراوی (یاتە=بیر=ھۆش=یاد) م لێ سود کرد، ناوی (یاتە ی کوردایەتی=بیری کوردایەتی) م بە گونجاو زانی بۆ ئەم پەرتوکه، ئەم زاراوی (یاتە=بیر=ویر) ه، زاراویەکی ئاقیستیاییەو لە پەسەندا دەکاتەو کوردی، ھیوای تیگەیشتنی گرد کوردانی خۆشەویست و سودمەند بوونیان لەم بەرھەمە گچکە ی بەندە ..

وەرچاڤروونی: زۆربە ی ئەو بابەتانە ی کە لەم پەرتوکه دا دامناون لە (گۆڤاری قەندیل-سلیمانی، گۆڤاری ھاودەم-ھەولێر، گۆڤاری نیوہند-سلیمانی، گۆڤاری چرا-دورخورماتو، پۆژنامە ی چەتر-سلیمانی، گۆڤاری دۆز-کەرکوک، گۆڤاری k21-ھەولێر، گۆڤاری گیرفان-کەلار، گۆڤاری تاک-سلیمانی، گۆڤاری بیژان-عەربەت، گۆڤاری زمانەوانی-ھەولێر، گۆڤاری راقە-ھەولێر، گۆڤاری مەملانی-ھەولێر، گۆڤاری پووان-عەربەت، پۆژنامە ی پیبازی ئازادی-سلیمانی، گۆڤاری بەلگە-ھەولێر، گۆڤاری پۆژی ولات-کەرکوک،) ھەرۆھە ماڵپەرە کوردیەکانی

(کوردستان نیت، پروناکی، جودی نیوز، ستانده‌ر، په‌چه‌ده‌که، کلا‌ورپۆژنه، ده‌نگی سه‌ربه‌خۆ، ده‌نگه‌کان، چه‌ترپریس، ئە‌مرۆ، کۆنگره‌ی نیشتمانی، ئیسلام پۆست،) بلا‌ف بوونه‌ته‌وه، سپاس بۆ‌ئه‌و بلا‌وکراوانه‌ی ناوم‌بردن..

چاره‌سه‌ریی کێشه‌ی کورد ته‌نیا یه‌کی‌تی نه‌ته‌وه‌یه‌!!،

((تاکه‌ چاره‌سه‌رو هۆکاری به‌ ئارمانجگه‌یشتنی گه‌لی کورد ته‌نها یه‌کی‌تی نه‌ته‌وه‌یی و یه‌که‌ه‌لو‌یستی و هاوبیری هی‌زو پارت و حزبه‌ کوردیه‌کانه‌))
گه‌لی ئی‌مه‌ ئیستا له‌ نیوان پینچ تاشه‌ به‌رددا نیه‌(پینچ ده‌وله‌تی داگیرکاری کوردستان تورکیا، سوریا، ئی‌ران، ئی‌راق، ئه‌رمه‌نستان) به‌لکو له‌ نیوان په‌نجا تاشه‌ به‌رددایه‌.. هه‌ر ده‌وله‌تیک، هه‌ر هی‌زیک، هه‌ر "وه‌حش و دپنده‌یه‌ک" بۆ به‌رژه‌وه‌ندیه‌ گلا‌وه‌کانی خۆی که‌لک له‌ یه‌کی‌تی نه‌بوون و پارچه‌پارچه‌یی کورد وهر ده‌گریت، ده‌وله‌تانی دژه‌ یه‌کی وه‌ک(ماست و پلایس) له‌ هه‌مبه‌ر له‌ ناوبردنی ته‌فگه‌ری ئازادخوازی کوردو (پ ک ک، پ‌ژاک، حدکا، پ ی د، پ ی ک س) و داگیرکردنه‌وه‌ی هه‌ری‌می ئازادی باشوری کوردستان، ده‌وله‌تی وا له‌سه‌ر په‌کخستنی تیکۆشانی گه‌لی کورد له‌ سه‌ر می‌زی گفتوگۆ کۆ ده‌بنه‌وه‌و بریاری له‌ ناوبردنی کورد ده‌ده‌ن مرۆف سه‌ری ده‌سورمی؟!، ئە‌م ده‌وله‌تانه‌ ئە‌گه‌ر له‌ یاریی وهرزشییدا به‌ر یه‌ک بکه‌ون ده‌بنه‌ پرسیا‌ری سه‌یر؟! بۆ نمونه‌ ئامریکا و ئی‌ران، ئیسرائیل و سوریا، به‌لجیکا و تورکیا، ئیسرائیل و ئی‌ران، به‌رازیل و ئی‌ران و تورکیا و هه‌زار سه‌مه‌ره‌ی دیکه‌ی سه‌ر می‌زی قپکردنی سیاسی کورد!، گه‌لی ئی‌مه‌ له‌ باشور نیمچه

ئازادىيەكى ھەيە ھۆكۆمەت و پەلەمان و ھىزى چەكدارو ئەمانەى ھەيە، بەلام ئەمە ناكاتە ئەوھى كە ھىوای سەرکەوتنى شەرى ئىران و توركيای لىبكرىت، ئەوھ گومانى نىە كە ھىزى ھۆكۆمەتى و پەلەمانى و سەربازى باشور شەرى توركيای و ئىرانى پىناكرىت، پاشان گەلى ئىمە لە باكور پىكخراوھ و خاوەنى چەندان سەرھەلدانى جەسورانەيە و تىكۆشانى مەدەنيانە بووھە تە كاری پۆژانەى گەلمان لە باكور، ئەمەش ديسان ھىوای تەواوى سەربەخۆيى يان بە وئارمانجگەشتنى لىناكرىت، باشە بۆ؟! چونكە ھەك (پىبەر ئاپۆ) ئاماژەى پىدەكات دەولەتى توركيای لە پىناوى مانەوھى خۆيدا كۆكۆزىي مەزن دەخولقينىت، ھەرۆھە دەولەت بۆ بۆ كىكردنەوھى بە ناو دۆخى ناآرامى ناوخۆى وەلات و بە تىرۆرىست ناساندنى خەباتقانان ھەولى كۆكردنەوھى پشتگىرى ناوچەيى و جىھانى داوھ وە تا پادەيەك بۆي پىش چوھ، لە يادمان نەچىت دەولەت بۆ ھىنانەدى مەرامە گلاوھەكانى دەستپارىزى لە سقىل و پىرو مندال و نەخۆش ناكات و "شەلم كۆيىم ناپارىزم" دەكەويتە وىزەى گيانى تىكۆشانى گەل و بە ستم كپى دەكاتەوھ...، ھەرۆھە گەلمان لە پۆژھەلات تا پادەيەك بوونىكى گەرۆھى ھەيە بە تايبەت لە پىروى فەرھەنگى و سىياسىيەوھ و ھەرۆھە سەرھەلدانى نەيىنى بوونى ھەيە لە و پارچە، ئەمەزى ديسان نابىتە ھىنانەدى ھىوای ئازادى و سەربەخۆيى، ئەمەيان بۆ؟!، ئاخىر چونكە دەولەتى ئىران گويناداتە لە داردانى مەوۆقى كوردو ئاسايىيە بە لايەوھ لە يەك كاتدا چەندان مەوۆى كورد لە سەر پەتى سىدارەى بە تىگەشتنى ھەلەى خۆى تەمبى بكات!، ئەو خەرىكە گەلمان لە فەرھەنگ و كۆلتور و زمانى داىك دوور دەخاتەوھ بە تايبەت لە كرماشان و ئورامىيە و خۆى و سەلماس، دەولەت خەرىكە شارەكانى سەنە و مەريوان و بۆكان و ھتد... مىليتارىزە بكات و كوردان لە بەرگى بە كرىگىراويى ھەلژەنىت، لە مانەش ترسناكر ئىران دەتوانىت كۆكۆزىي كورد بكات بى گويندانە ياسا

نیۆدەولەتیەکان... گەلی ئیمە لە باکوری پۆژەلات سەر دەمانیک بوونی سیاسی و فەرەهەنگییان هەبوو وەلی ئیستا لە سایەى دەستی حکومەتى پەشى ئەرمەنستاندا بوونی گەلمان لەو پارچە زۆر کزۆ لاوازه، ئەمەش بى هیوایه کی دیکەمان!، خەلکی کورد لە پۆژئاقای وەلات تیدە کۆشن، وریاو وشیارن، سەرەلدان دەکەن و پارتی باش و خەباتکاریش بوونی هەیه، بەلام ئەمەش دیسان هیوایه کی گەرەى لی ناکریت، باشە ئەمە بۆ؟! چونکە دەولەتى سوریا خاوەنى هیزیکى دیکتاتۆرى سەتمگەرى داگیرکاری عەربییستە، و دەتوانیت چەندان کۆکۆژی وەك و مندالکۆژییەكەى شارى ئامودای سالی 1960 کە تیددا نزیکەى شەش سەد مندالی کورد بە هۆى سوتاندنى سینەمایەكەوه بوونە قوربانى و 293 مندال شەهید بوون، دەولەتى سوریاش بۆ بنەبەردنى تیکۆشانى ئازادىخاوەنى گەلی ئیمە لە پۆژئاقا ئامادەیه دەگەل هەرکەس و لایەن و دەولەتیک هاوپەیمانى و ئیتیفاقیه بکات بى گۆیدانە چۆنایەتى ئەو لایەنە...، ئەز بە گۆتنى ئەو ووتانەى سەرەوه خودا نەخواستە نامەوێت بیهیواى و پەشبینیم لە ئاست تیکۆشانى گەل دەر بېرم، نەخیر بە پیچەوانەوه من دەمیک کە سەرەلدانى نەورۆزیانەى باکور لە دەقەرەکانى گەقەرۆ ئامەد و سیرت و ئەسکەندەرۆنەو هەرۆهها سەرەلدانى قامیشلۆو پەقاو پاشان مانگرتنى سەرتاسەرى پۆژەلات و پاشانىش خەباتکاری گەریلاو ریکخستنه مەزنەکانى ئەوروپا و تیکۆشانى پیشەنگانەى ژنى کوردو لاوى کورد دەبینم لە خۆشیاندا خەریکم گەشکە دەکەم و تەنانەت لە خۆشیدا لە برى پیکەنین گریانم دیت. هەرۆهها سوپاسى خودا دەکەم لەسەر هۆشیاری گەلی بى کەسەكەم... نەخیر من بى هیوا نیم لە تیکۆشانى گەل... بەخودانى گەل... هەول و تەقەلای گەل...، بەلام گەرەكەمە بلیم هاویشتنى "پینچ تیر بۆ یەك ئارمانج ئەگەرى پیکانى پترە لە هاویشتنى یەك تیر"، دەمەوێت بېژم یەكخستنى خەباتى نەتەوایهتى کورد

لە باكورهوه بۆ پۆژئاڤا و لە پۆژهه‌ڵاتهوه بۆ باشورو پاش له‌وانیشه‌وه بۆ باكوری پۆژهه‌ڵات ده‌بیته گه‌ره‌نتی سه‌رکه‌وتنی تی‌کۆشانی گه‌ل و به‌ ویستگه گه‌شتنی شه‌مه‌ندۆفیری خه‌باتی چه‌ندان ساڵه‌ی گه‌لی کورد، با حزب و پارتی کوردیه‌کانمان هه‌زار رێیان هه‌بیته وه‌لی یه‌ك "ئارمانج"، سه‌دان په‌یره‌وو پرۆگرام و ئە‌ساسنامه با هه‌بن با فکری تایبه‌ت به‌ پارتی و حزب هه‌بن، به‌لام له‌سه‌ر کیشه‌ی کورد با هه‌موو یه‌ك بین و بگه‌ینه ئە‌و برۆایه‌ی که یه‌کیته نه‌ته‌وه‌یی زامنی به‌ده‌یه‌نتی سه‌ربه‌خۆیی و به‌ ئاواتگه‌شتنی گه‌له‌ بیکه‌سه چه‌وساوه‌که‌مانه‌!، ئیمه‌ی کورد زۆر رێگه‌مان ئە‌زموون و تاقی کردوه‌ته‌وه بی‌ به‌ره‌م ماوین، ده‌ با یه‌کیته‌ی و یه‌کبوونی‌ش ئە‌زموون بکه‌ین!، با ئیتر دلنیاو خاترجه‌م بین له‌وه‌ی کو ئیمه‌ی کورد که‌س که‌سمان نیه‌ ته‌نها یه‌کیته‌ی نیوان خۆمان و چیا سه‌ربلنده‌کانی وه‌ڵات نه‌بیته‌...، دژایه‌تی تورکیا بۆ باکور نیه‌ و به‌س...، دژایه‌تی ئیراق بۆ باشور نیه‌ و به‌س...، دژایه‌تی سووریا بۆ پۆژئاڤا نیه‌ و به‌س...، دژایه‌تی ئێران بۆ پۆژهه‌ڵات نیه‌ و به‌س...، دژایه‌تی ئە‌رمه‌نستان بۆ باکوری پۆژهه‌ڵات نیه‌ و به‌س...، به‌لکو دژایه‌تی (هه‌موو) ئە‌مانه‌ بۆ (هه‌موو) کورده‌...، هه‌ر که‌س کۆسپ بیته‌ له‌ به‌رده‌م یه‌کیته‌ نه‌ته‌وه‌یی ئە‌وه‌ خیانه‌تی دینی و ئە‌خلاقی و ئینجا نه‌ته‌وه‌یی کردوه‌... ده‌ی به‌سه‌ با ئیتر یه‌ك بین و ده‌ست له‌ ناو ده‌ست ژن، لاو، پیاو، لادیی، شاری، خوینده‌وار، نه‌خوینده‌وار، مامۆستای دینی، کۆمۆنیست و هه‌موو چین و توێژه‌کان پیکه‌وه تی‌بکۆشین

ئە‌ی کوردینه‌..

گشت چینه‌کان.....

بیجیاوازی هه‌موو بۆچوون و بیره‌کان..

تکا دەکەم تو خودا وەرن با (جەم) بین...

با یەکیتمان کۆک بکەین!

با بەم جۆرە دوژمن لە وەلات دەریکەین.

گرنگ نیە زۆر یان کەم بین...

ئەو هی گەلەک گرنگە ئەو هیە کە زوو جەم بین...

بژی یەکیتی و تەبایی گەل... بروخی دووبەرەکی و لەتلهتی گەل...

یەکیتی نەتەوایی بۆ کورد، پۆژی پزگاری و سەرکەفتنه !

((کوردینە، ئیوه بە خودا سویند دە دەم چیدی دوژمنایەتی یە کتر

مە کەن، یەک بگرن و یەکیتی بپاریزن، لە بەرامبەر دوژمن بەرخودان بکەن و

خۆتان مەفرۆشن... پێشەوا قازی مو حەمەد))

یەکیتی و یەکبوونی گەلانی جیهان و بە تاییەت گەلە چەوساوە و بندەست و

داگیرکراوەکان پێویستی یەکی زۆر گرنگ و پڕ بایەخ و ھەر کاتی و

ھەمیشە ییە!، بەرھەم و تام و چێژی یەکبوونی نەتەوایی لە گەلیکی ستەمکارو

سەردەست و داگیرکارەو دەگۆریت بۆ گەلیکی ژێردەست و داگیرکراو، ھەر وەک

چۆن لە شساختی لە کاتی نەخۆشیدا ھەست بە گرنگیە کە ی دەکریت ئاواش

یەکیتی نەتەوایی لە کاتی پەرتەوازی و ئاوازی و چەوساوە ییدا ھەست بە

گرنگی و پێویستی کە ی دەکریت...!، گەلی کورد پێویستە ئەزموون لە ئازاری

له‌تله‌تی و په‌رته‌وازه‌یی وهر بگریټ ده‌ست به‌جی بپرواته قوئاخی به‌رجه‌سته‌کردنی یه‌کیټیی نه‌ته‌وه‌یی و (یه‌کبوون و یه‌گرتویی) شه‌ره‌فمه‌ندانه راگه‌یه‌نیټ و دۆستایه‌تی میلی به‌ جی بکات و پیشی بخت و هه‌نگاوی گرنگ بنیټ بو به ده‌وله‌تبوونی هه‌موو پارچه دابپینراوه‌کانی کوردستانی گه‌وره و ئاواکردنی ئه‌نجومه‌نیکی نه‌ته‌وه‌یی بو کورد له‌ سه‌ر ئاستی کوردستانی گه‌وره و کورده ئاواره‌کانی جیهان، به‌ ئه‌رکی دووهم دوا‌ی به‌رجه‌سته‌کردنی خودی یه‌کیټیی نه‌وه‌یی بزانیټ،

خواستی یه‌کیټیی نه‌ته‌وه‌یی لای کورد..

ئه‌گه‌ر به‌ بگه‌رپینه‌وه بو میژووی کوردو به‌ کورتی ته‌ماشای قوئاخه‌کانی بکه‌ین.. ده‌بینین خوستی یه‌کیټیی و یه‌کبوون لای کورد هه‌میشه بوونی هه‌بووه، به‌لام که‌سگه‌لی ئازاوه‌چی و هه‌له‌پرست و به‌کریگی‌راو به‌ دۆستایه‌تی داگیرکارانی کوردستان ئه‌م خواسته‌یان بن پا کردوه و ریگه‌یان به‌ پووان و سه‌وزبوونی چه‌که‌ره‌ی یه‌کیټیی نه‌ته‌وايه‌تی بو ئه‌م میلله‌ته داماو نه‌داوه، زۆر دوو نه‌پۆین له‌ سالانی 1915-1932 یه‌کیټیه‌کی زۆر جوان و به‌ پوومه‌ت بوونی هه‌بووه، بو وینه له‌ یه‌ک ماوه‌دا له‌ باکور شوپنیک بوونی هه‌بوو به‌ رابه‌رایه‌تی شیخ سه‌عیدی پیران، له‌ باشوور تیکۆشان و شوپش هه‌بوو به‌ سه‌رپه‌رشتی مه‌لیک مه‌حمودی قاره‌مان، له‌ پۆژه‌ه‌لات شوپنیک بویرانه‌و نه‌ته‌وه‌بیانه له‌ ئارادا بوو به‌ سه‌رکردایه‌تی تیکۆشه‌ر سمکۆی شکاک، له‌ پۆژئاڤا که‌له شاعیرو هۆزانه‌کانی نه‌ته‌وه‌یی کورد مامۆستا جگه‌رخوین له‌ ریکخستن و تیکۆشانی میلیدا بوو وه هه‌ولێ ده‌دا شوپشه‌یلی پارچه‌کانی دیکه‌ی کوردستان له‌ پۆژئاڤاش ساز بدات، له‌ باکوری پۆژه‌ه‌لات و قه‌فقازیا شوپشی مه‌زنی نه‌ته‌وه‌یی مه‌ده‌نی بوونی هه‌بوو که‌ دواتر کۆماری کوردستانی سووری لیبه‌ره‌م هات، له‌ هه‌مووی گرنگتر دروستبوونی (جڤاتا

ولاتی کوردا) کۆمەڵە ی خۆیبوون،، 1927-1946، بوو که ئەندامی زۆریە ی پارچەکانی کوردستانی گەورە ی له خۆ گرتبوو، بەلام وهکو پیشتر ووتم بیگانه پەرستی و بەکرێگراوی دۆژمن ئەم خواسته مەزن و گرنگە ی ژیر پی خست. ئیستا ئاسۆی پوونی یه کیتی نه ته وه یی کورد له باکوری کوردستان و به تایبەت شاری (ئامەد) ه، وهک دیتمان ژنانی کورد له وی بۆ یه که م جار هه موو پیکه وه کۆنفرانسیان به ست، وهک هه نگاوی یه که م بۆ کۆنگره ی نه ته وه یی کوردستان، له پۆژئاڤاو پۆژهه لات و باشوریش ئەم ئامانجه بوونی هه یه به لام تا ئیستا به یه که نه کراوه و پیک نه خراوه له کۆنگره یه کی نه ته وه ییدا، به و هیوایه ی هه موو حزب و پیکخراوو لایه ن و سه رکرده و تاکه کانی کۆمه لگای کورده واری ده ست به خه بات بکه ن بۆ یه کیتی نه ته وه یی کوردو یه کپیزی هه موو هیزه کانی کوردستان و دروستکردنی ئابووری هاوبه ش، هیزی هاوبه ش، فشاری هاوبه ش، زانستی هاوبه ش و پیکه وه ژیا نی هاوبه ش و برپاری هاوبه شی کوردانه، (قسه کردن به زووانی کوردی له ولاتدا هه نگاویکی گرنگه بۆ چوون به ره و یه کیبوونی نه ته وه یی و وه لامیکیشه بۆ سته م و جه وری داگیرکه رانی کوردستان)

ئەم یه کیتییه به چه ن قۆناخیک ده شی ت ئاوا بکری ت و پیشبخری ت و سو دی لی ببینری ت. ئەویش چوار قۆناخه ..

قۆناخی بێرکردنه وه له یه کیتی نه ته وه یی 1،

ئەم قۆناخه سه ره تایی دارشتنی یه کیتی نه ته وه ییه له بیرو هزر داو به کارا کردنی ئەم قۆناخه زامنی هاتنی قۆناخی دواترو پیشکه وتنی بیری یه کیتی نه ته وه یی ده دات، مرفۆ پیویسته بیر له سته می داگیرکاران بکاته وه و هزری خۆی چالاک بکات به لی کدانه وه ی ئەم پرسیا رانه، بۆ ده بی ت منی کورد بکوژیم؟! من که ژنی کوردم بۆ

زیندان دەکریم؟! مرۆڤه‌کانى دیکه‌ى جیهان به ئازادى دین و دەچن و پیشکەوتن بەرجەسته دەکەن ئەى منى نەوه‌ى کورد بۆ وام لیدەکەن؟! تاوانم چیه؟ چیم کردەوه؟! ئایا شایه‌نى ئەم چه‌وساندنەوه‌م؟! ئەگەر باپیرانم خراب بوون که دلنیام نەبوون، بەلام من خراپیم چیه؟، بۆ تورك و فارس و عەرەب و ئەرمەن خاکی ئیمەیان داگیر کردەوه؟!، بۆ گەلان خاوه‌نى دەولەتن و ئیمە نەك دەولەتمان نیه بەلکو پۆلەکانمان زیندانی دەکرین و دەچه‌وسینرینەوه لەسەر خواستی به دەولەتبوون؟! بۆچی وورده ئاشتیخوازه‌کانى جیهان خه‌لات دەکرین، بەلام سەرکرده‌کانى ئیمە له‌دار دەدرین و دەکوژرین و زیندانی دەکرین نمونه‌ى (پیشه‌وا قازى موحەمەد، سەمکۆى شەکا، شەيخ سەعیدی پیران، د. قاسملۆو د. شەرەفکەندى، د. موحەمەد مە‌عشوق خەزنەوى، مە‌زلۆم دۆغان، عبدالسلام بارزانى، رېبەر عبدالله ئۆجه‌لان،؟!، دواى پیشکخستن و چالاککردنى ئەم پرسىارانە له‌ هزرۆ مێشکى خوددا قۆناخى سەرەتایى واتە (چه‌که‌ره‌و چرۆ) ى بیری یه‌کیتى نەوه‌یى چى‌ ده‌بیّت و به‌م جوړه‌و دواى لیکدانە‌وه‌یه‌کى هزرىانە‌ى خو به‌ خو، قۆناخى یه‌که‌م و چه‌که‌ره‌ى ئەم بیره‌ دیتە ئاراوه‌..

قۆناخى هه‌ولدان و به‌رنامه‌ریژیى بۆ یه‌کیتى نه‌ته‌وه‌یى 2،

کاتیك مرۆڤ به‌ راستى بۆی پوون بوه‌وه که بۆ ده‌بیّت کیشه‌ى کورد به‌م جوړه‌ بیّت و بۆ ده‌بیّت که ئیمە یه‌ک گەلین یه‌ک خه‌بات و یه‌ک شوپۆشى سیاسى و مه‌ده‌نیمان نه‌بیّت؟! پاشان قۆناخى دووه‌م و قۆناخى کارکردن و هه‌ولدان و به‌رنامه‌و ریکخستن دیتە ئاراوه‌، که ئه‌ویش به‌ بانگه‌وازو نووسین و کوړو سیمینارو ناساندن و پیناسه‌ى یه‌کیتى نەوه‌یى، پیشده‌که‌ویّت .. بۆ ئەوه‌ى ئەم قۆناخه‌ کامل و پڕو به‌ به‌رنامه‌ بیّت پێویسته‌ داوا له‌ هه‌موو لایه‌ن و که‌س و حزب و ریکخراویکی نه‌ته‌وه‌یى و ئیسلامى و عه‌لمانى و چه‌پى کوردی بکریت به‌ بى‌ جیاوازی ..، ده‌بیّت که‌سگه‌لى باش و وریاو به‌

تواناو بە هیمەت دەستنیشان بکەین بۆ رێکخستنی حزب، رێکخراو، کەسەکان، بۆ کامڵکردنی ئەم قۆناخە و هەنگاو هەلگرتن بۆ قۆناخی دوواتر دەست کردن بە ئاواکردنی بەرنامەگەلی رێک و پێک بۆ بەره ئارمانج بردنی بابەتی یەکییتی نەتەوایی،

قۆناخی هەنگاوانان بۆ یەکییتی نەتەوایی 3،

ئەم قۆناخە دەتوانیت ناویشی بنیین (قۆناخی دەرکەوتنی نیشانە ی سەرکەوتن بەره و ئاواکردنی یەکییتی نەتەوایی) چونکە هەنگاوانان بۆ بەرجەستەکردنی قۆناخی سییەم خۆی دەبینیتەوه لە کۆبوونەوه ی لایەنەکانی کوردی و کۆرو سیمیناری هاوبەشی حزبه کوردیەکان و هەروەها بەرنامەدانان بۆ ئاواکردن و سازکردنی بەرنامەیهکی رێک و چرو پر بۆ کۆبوونەوه ی هەموو بیرو ئایدۆلۆژیا جوداکانی ناو کۆمەلگای کوردی و دروستکردنی رێکخراوی هەمەلایەنە ی هەمە ئایدۆلۆژی بۆ ژنان، لاوان، سیاسیهکان و پیاوانی دینی و تەواوی چینهکانی جفاکی کوردەواری بۆ بیرو بۆچوون و راگۆرپینەوه لەسەر چۆنییتی بە ئەنجامگەیانندن و کامڵکردنی پرۆسە ی یەکییتی نەتەوایی و نزیکبوونەوه لە راستیی گرنگیەکانی یەکییتی نەتەوایی بۆ گەلێکی بندهستی چەوساوه ی وهکو کورد،

قۆناخی کۆتایی و کامڵبوونی یەکییتی نەتەوایی 4،

ئەم قۆناخە دەتوانریت بە قۆناخی بەرجەستەبوونی یەکییتی نەتەوایی و ئاواکردنی راستەقینە ی یەکبوونی گەلیش ناو ببرییت.. بە یارمەتی خودای مەزن ، دوا ی تەواوکردنی پێداویستیهکانی قۆناخی هەنگاوانان و کارکردنی ژدیپانە بۆ بە ئەنجامگەیانندن ئەو قۆناخە ی کە بە کامڵبوونی رێخۆشکەرە بۆ چوونە ناو قۆناخی بەرجەستەبوونی یەکییتی نەتەوایی، ئەو کات مرۆڤ هەست دەکات ئەوه ی لەم کاتەدا پێویستە هیانە ئارای یەکییتی و یەکبوونی میللەتە و دروستکردنی

ئەنجومەنى نەتەوہیى لە ھەموو پیکھاتەکانى گەل دەبیته پێویستییەکی بنەپەرتى و گەل لە کاتى مومارەسکردنى یەکییتی نەتەوہییدا ھەست بە سەرکەوتن و ئاسودەیی و واتاکانى ژيان دەکات ، بە مەرجیک ئەم یەکییتیە لە لایەن گەلەوہ پێشبخریت و گەشەى پیدریت و پەرەردەى ھەمیشەى بۆ بەرەوپێشبردن و بەرەودان بە لایەنە گرنگەکانى یەکییتیەکە بە جی بکریت و ناوہندو سەنتەرو پیکخراوى تاییەت بە فراوانکردنى یەکییتیەکە ئاوا بکریت، ھەرەھا راگەیانندن تی قى و گۆقارو پۆژنامە و مالىپەرى تاییەت بە پتەوکردنى یەکییتی نەتەوہیى ھەبن و بە بەردەوامى و بى وچان لە چالاکیدا بن و سەرکەوتن و شکشتى یەکییتیەکە دیارى بکەن و چارەى گونجاوى کوردانەى بۆ دابنن و تیکدەرانى ئەم یەکییتیەش بە توندی سزا بدرن!..

ئەنجام و سەرکەوتنەکانى یەکییتی نەتەوہیى بۆ گەلى کورد،

لە کاتى دروستبوون و ئاوابوونى یەکییتی راستەقینەى نەتەوہیى کورد، بە دەستھێنانى ئارمانجەکانى گەل دەبنە داخوازی و داواکاری ھەمووان و خەباتى گەریلاو پێشمەرگە و ژن و پیاوو لاوان و باکورو پۆژھەلات و پۆژئاقاو باشورو باکوری پۆژھەلاتى کوردستان و تەواوى چینەکانى دیکە دەبنە یەک و بە یەک ھاوار داوا دەکریت، بەرخودانى باکور، سەرھەلدانى پۆژئاقا، خۆراگری پۆژھەلات، خەباتى مەدەنیانەى باشور، تیکۆشانى گەریلاو سیاسەتمەدارانى کورد پیکەوہ پێش دەخرن و دەست لە ناو دەست دەوتریت (کوردستان.. کوردستان) ، پاشان ئەوہى چێندراوہ بەرھەمەکەى دروینە دەکریت و بەرھەمیش کە (سەر بەخۆی، پزگاری، ئازادى، ژيان، دادپەرورەى) بیجیاوازی و زۆر بە دادوہرانە دابەشى سەر تاکەکانى جفاکى کوردەوارى دەکریت و ھەمووان لە ژیر سایەى چەترى مەزنى یەکییتی نەتەوہیى کورددا دەحەوینەوہو ھەست بە تامو چێژى ژيان

و هه‌واو خاك و ئاو و مرۆڤایه‌تی و ئازادی و ته‌بایی و پێكه‌وه‌یی میلی ده‌كه‌ن!، ئه‌و كات ئێش و ئازاری (ئامه‌د) و (كه‌ركوك) و (قامیشلۆ) و (مه‌هاباد) و (ئه‌ریقان) و (لاجین) و (كوردقان) و (كوه‌یتا) و هتد... ده‌بنه‌ یه‌ك ئازارو پێكه‌وه‌ هاوار ده‌كه‌ن و یه‌ك پزیشكیش چاره‌و ده‌رمانیان ده‌كات كه‌ ئه‌ویش ئه‌نجومه‌نی یه‌كێتی نه‌ته‌وه‌یی كورد (eynk) ه، ئه‌و كات (سوریا) بۆ چه‌وساندنه‌وه‌ی (كورد) یك، تورکیا بۆ شیواندنی ته‌رمی گه‌ریلاو زیندانی كردنی ژنه‌ (كورد) یك، ئێران بۆ له‌ سێداره‌دانی ئازادی و شیرینی (كورد) یك، ئێراق بۆ كوده‌تای په‌رله‌مانی له‌سه‌ر (كورد) یك و دزینی كه‌ركوكیك، ئه‌رمه‌نستان بۆ سپینه‌وه‌ی ناسنامه‌ی نه‌ته‌وه‌یی (كورد) یك، ده‌بیته‌ له‌ 60 بۆ 65 ملیۆن كورد هۆشیاری بکه‌ن و بزانه‌ كه‌ كوشتن و چه‌وساندنه‌وه‌ی كوردیك واته‌ چه‌وساندنه‌وه‌ی ته‌واوی كوردان له‌ كوردستانی گه‌وره‌و سوکایه‌تی كردن به‌ یه‌كێتی نه‌ته‌وه‌یی كورد و ئه‌مه‌ش کاره‌ساتی مرۆی ده‌قه‌ومینیت بۆیه‌ له‌ حاله‌تی یه‌كێتی راسته‌قینه‌ی نه‌ته‌وه‌یی كورددا چه‌وساندنه‌وه‌و زوڵم و سپینه‌وه‌ی ناسنامه‌ی نه‌ته‌وه‌یی زۆر ئاسته‌مه‌ و گران ده‌بیته‌.. چونکه‌ له‌ فره‌ كۆنه‌وه‌ پێشینه‌ی كوردان وتوویانه‌ (شکاندن و چه‌ماندنه‌وه‌ی یه‌ك شولّ دار زۆر ئاسانه‌، وه‌ لێ شکاندن و چه‌ماندنه‌وه‌ی پینج دار مه‌ حاله‌و ئه‌سته‌مه‌) هه‌روه‌ها ووتراوه‌ (یه‌ك په‌نجه‌ بۆ مستیله‌ جوانه‌، به‌لام كه‌ بوو به‌ پینج بۆ به‌رگری گونجاوه‌) به‌ ئاکامگه‌یاندن و ته‌واو كردنی قوناخه‌کانی یه‌كێتی نه‌ته‌وه‌یی، زامنی پاراستنی زمان، ناسنامه‌، كه‌سایه‌تی، فره‌ه‌نگ، میژوو، جل و به‌رگ، داب و نه‌ریت، ده‌ستکه‌وته‌کانی خه‌باتی گه‌لی كورده‌،.

په‌نگی تلیاک له (کرماشان) پۆژه‌لات ، په‌نگیک
خه‌ریکه په‌نگی جوانیی کورده‌واریی کال ده‌کاته‌وه ! ،

(ده‌وله‌تی ئیرانی زده کورد، له حاستی کورد، هه‌رکه‌ی گه‌ره‌کی بیټ.
حه‌رام ته‌حلیل و هه‌لال ته‌حریم ده‌کات) مه‌لایه‌کی کوردی کرماشانی..
ده‌وله‌تانی داگیرکاری کوردستان، به هه‌ر شیوه‌یه‌ک جا شیواو یان نه‌شیواو بیټ که
بیانه‌ویټ و له به‌رژه‌وه‌ندی واندا بیټ...، کار ده‌که‌ن و هه‌ول ده‌دن بۆ سپینه‌وه‌ی
گه‌لی کوردو دارپینی کورد له خاکه‌ی... ئیتر به له‌شفرۆشی، ماده‌ی به‌نگه‌مه‌نی و
هۆشبه‌ر، میلیتاریزه کردن، به پولخوازکردن، بیکاری و هه‌ژارخستن، و هه‌زار شیوه‌ی

دیكه‌ی قیزه‌ون بیټ یان به راسته‌وخۆ به ناوی تیرۆریسته‌وه له داردان و كوشتن و زیندانی كردن بیټ،گه‌لی كورد له هه‌ر پینچ پارچه‌ی كوردستان تا كۆتا توانای هه‌ولێ خۆپاراستنی له‌م سهرینه‌وانه نه‌ته‌وه‌بیانه‌داوه...باسی من باس و پیناسه‌ی ئه‌و هۆكارو فاكته‌رانه نیه به گشتی به‌لكو گه‌ره‌كمه زۆر به كورتی باسی ماده‌ی به‌نگه‌مه‌نی(كراك و تلیاك و شیشه‌و هیروین)و به تایبەت تلیاك بکه‌م..ده‌وله‌تی ئێرانی مافخۆری تلیاکیه‌روه‌ر یه‌كێك له سه‌ره‌كیترین هۆكاره‌کانی سستکردنی كوردانی پۆژه‌لآت (تلیاك)ه،ئه‌و له‌وی گه‌ل تلیاکیست ده‌كات و وا له‌گه‌ل ده‌كات بیر له دایك و باوك و ژن و منداڵ نه‌كاته‌وه چ جایی (گه‌ل و خاك و ئازادی و كوردو كوردستان)،كه‌سیك به ناوی (ج) له كرماشان پێی و وتم (چا ده‌خوازیت یان تلیاك؟!،هه‌ردوکیان وه‌ك یه‌ك به ده‌ست دین!)..وه‌رن بپروانن ده‌وله‌تی به ناو ئیسلامی ئێران ته‌نها بۆ (نه‌سل كوشی..په‌ته‌وه‌كوژی) كوردان،حه‌رامترینی هه‌رامه‌كان كه (تلیاك)ه، بۆ خه‌لك ئاسان و بی‌كێشه ده‌كات به جۆریك كه له هه‌لالتیرینی هه‌لالته‌كان كه (قورئان)ه،ساناتر وه ده‌ست ده‌خریټ و نرخیشی زۆر له‌خواره‌وه‌یه و هه‌ر كه‌س بخوازیټ ته‌نها به (5000) تمه‌ن كه له باشوری كوردستان نرخێ 3 كاترمیټ (ئینته‌رنیټ-تۆرپه‌چوون)كردنه،وه ده‌ستی ده‌خات..لای پارکی شیرین له ناوه‌ندی شاری كرماشان كه‌سیکی ئالوده‌بوو به تلیاكام چاو پێكه‌وت كه زۆر به زه‌لیلی و دامامی و كزۆله‌ییه‌وه بۆ (پول و پاره) ده‌ستی بڵند دو پاشان پان ده‌كرده‌وه،به خاتری ئه‌وه‌ی لیباس و جله‌کانی كوردی بوون زوو خۆم پێگه‌یان‌دو لیم پرسی و وتم (بچه‌ای كجایی هستی؟!،منداڵی كویتی؟!) زۆر به خاوی و به منگنی و به خه‌سته‌و شه‌كه‌تییه‌وه وتی (كرمانشاهی هستم!كرماشانیم) منیش وتم (كورد هستی یا فارس یا ئازری؟كوردیت یان فارس یا ئازهری؟) به گالته‌جارییه‌و له‌گه‌ل لاریبونه‌وه‌دا وتی (كورد هستم..فقد توفری

نداره.. واسه من تلیاک همه چیزه! وتن، مادر، پدر، زن و بچه، دین و دنیا و کردستان است. کوردم.. به‌لام جیاوازی نیه.. سه‌بارهت به من تلیاک هه‌موو شته، نیشتمانه، دایکه، باوکه، ژن و مندالّه، دین و دنیاو کوردستانه! له کاته‌دا پیاویکی ریشسپی فۆته به‌سه‌ر هاتوو وتی (تۆ له تلیاکی ناکه‌ی چپته له‌ته‌ک ئه‌م بیچاره که گیرۆده‌ی داوی ده‌ولّه‌ته) پاشان وه‌ک شتی‌ک که‌میک راوه‌ستاو په‌نگه بیری له به‌کاره‌ینانی ووشه‌ی ده‌ولّه‌ت کردبیتّه‌وه!، من و وتم قوربان دوو پرسیارم لێ کرد، پرووی گه‌شایه‌وه‌و وتی (تۆ کوردی مه‌ریوانیت؟!) وتم (نا کوردی ئی‌راقم) و وتی کوردانی مه‌ریوان کوردی په‌سه‌ن و خاپه‌روه‌رن و پاشان و وتی (من مه‌لایه‌کی کوردم و سونه‌م، ده‌ولّه‌تی ئاخونده‌کان هه‌ر شتی‌ک پیویست بیت ده‌یکات بۆ ژێرده‌ستکردنی کوردان و به‌لوچه‌کان، لیڤه تلیاک کیشان بووته مۆدیل و زۆربه‌ی خانواده‌کان خه‌ریکی ده‌بن هه‌ر تلیاک کیشیک حسی قه‌ومی و خزمی و خانواده‌یی نامینیت و ده‌ولّه‌تی به‌ ناو فه‌قیش ئومیده‌واری ئه‌وه‌ن.. له مه‌ناتقی کوردستانادا خوسوسه‌ن (کرماشان و ئیلام) ده‌ولّه‌ت بی‌کاریه‌کی فره‌ی بلاو کردوه‌وته‌وه‌و خه‌ک له به‌ر بی‌پولی په‌نا به‌ر شته‌های خراپ و قیزه‌ون ده‌بن.. ده‌ولّه‌ت ئه‌وه‌نده موشکل بۆ مه‌ردمی کورد شروع ده‌کات، مه‌ردم له‌به‌ر بیچاره‌ی و که‌مه‌ده‌ستی په‌نا به‌ر تلیاک و موخه‌ده‌رات ده‌بات!، جاران کۆمه‌له‌و دیموکرات ته‌ئسیری فره‌یان بوو له‌سه‌ر ته‌وقیفی جینایه‌تی ده‌ولّه‌ت له‌سه‌ر کورد.. ئه‌لعان بوونی (پژاک) له کۆی دالّاهۆ بۆ هیمه زۆر باش و خوبه.. ده‌ولّه‌ت له ترسی پیشمه‌رگه‌ی (پژاک) هیچ ده‌می سه‌رحال و ئاسوده نیه! براهه‌م ده‌ولّه‌تی ئێران هه‌رکه‌ی بخوازیت ته‌حه‌لال ته‌حریم و حه‌رام ته‌حلیل ده‌کات) مه‌خابن من کارم هه‌بوو، ئه‌ویش به هه‌مان شیوه کاتی‌ک خودا‌حافیزی کردو پۆشت وتم حاجی ئاغا ئیسمی شه‌ریفان؟! و وتی (پیشینه‌کان کوتویانه ناو موهم نیه ناوه‌پۆک موهمه)، ئای چه‌نده خوازیار بووم له خزمه‌ت ئه‌و

مە لا نە تە وە ییە دا گۆ ی بۆ ووتە جوان بە نرخە کانی بگرم. . لە بيمارستانی ئیمام رەزا لە تە ک چە ند کە سێ ک گف تو گو م کردو داوای کتایبێ کم لە سەر تلیاک کرد، ئە وان ووتیان جگە لە وە ی کتایبێ ک لە سەر تلیاک نیە وە لێ ئە گەر هە شبێ ت لە بە ر ژ وە ندی دە و ل ئە تە و بۆ خۆ شە و یستکردنی تلیاکە نە ک قی زە و ن کردنی، چونکە دە و ل ئە ت پێ ی وایە ئە گەر دۆ خێ کوردستان خسوسە ن کرماشان بە م نە و عە ب پوات ئە و ا مودە یە تر شە پری فارس و کورد دە بی تە شە پری (تلیاک و کورد) هە ر و هە ئە وان ووتیان ئی ستا دە و ل ئە ت کار دە کات بۆ ئە وە ی لانی کە م یە ک لە سەر سێ ی کرماشان تلیاک ی بکات و شعوری ئی نسان ی مە ردم ب خاتە ژ ی ر سفەر وە و کورد بە ر و هە ل د ی ر ببات. . کە سێ ک پێ ی و وتم (چۆ ن لە ناو کورداندا بە کسێ کی ف شە کار دە و تری ت خۆ ک یوی دا ل ا هۆ ت نە گرتو ه، ئا و اش لە ناو فارسە ئی ت ل ا عاتە کاندا دە و تری ت خۆ کورد و بە لو چ ی ک ت ف ی رە تلیاک نە کردو ه؟!) . . خوی نە ری دە لال تلیاک هە ر پە شە یە کی تر سنا کە بۆ سەر گە لی کورد بە گشتی و پۆ ژ هە ل ات بە تاییە ت و کرماشان بە تاییە ت تر!، تلیاک هە ر پە شە یە بۆ سەر ئە خلاق ی پاک و جوان ی کوردە واری. . ئە گەر کوردان یە ک دە ست و یە ک بیرو بی جیا وازی ژن و پیاو و چە پ و پاست، بە ر بە ست ی ک بۆ هی رشی تلیاک (ئە نفال ی سپی) دروست نە کە ی ن گە لە کە مان دوو چاری مە ترسی یە کی گە و رە ی نە تە وە یی دە بی تە وە و ئە گە ری نە مان ی تە واری هە ستی نە تە وە یی ل ی دە کری ت!، وە رن با بی ر ی ک بکە ی نە وە و بی ر س ی ن دە و ل ئە تانی دا گیر کاری کوردستان بۆ ئە وە ندە سوورن لە سەر ک ی کرد نە وە ی تە فگە ری ئازادی خوازی کورد؟! باشە ئی مە بۆ ئە وان وە ک چی واین؟!، وە رن با هە مو مان ر ی گە بگ ر ی ن لە تە جا وزی نائە خلاق ی و نائینسانی تورکە کە مالی و ئە ردۆ گانیە کان کە لە سەر مندالانی کورد پە ی رە و ی دە کە ن. . وە رن بە گژ تلیاک و مادە ی هۆ شبە ردا بچینە وە و لە تە ک پۆ ژ هە ل ات یە کان وە کو جار ان ببینە وە یە ک نە تە وە!، وە رن بە بە دە نگ و خۆ پ ی شان دان و وا ژۆ خ ر ک ردن و نوسین و مانگرتن ر ی گە

نە دەین چی تر دەولەتی نە فرەتی سوریا هیڤشی ناشەرەفی و نا ئە خلاقى بکە نە سەر دایکانان و خوشکانمان لە پۆژئافای کوردستان.. دە وەرن با هیوا لە قەندیل، دەست لە ناو دەست، دل لای خودا، خەباتی نە تەوہیی کوردانە دەست پێبکەین و ولاتی کوردەواری ئازادو سەر بە خۆو خودموختار بکەین.. تف لە تلیاک و ئە خلاقى تورکان و شەرەفی بێشەرەفیانە ی عەرەبی سورى و ھەلۆیستی داگیرکارانی کوردستان..

تیبینی: ئە و کەسانە ی ووتە کانم ھیناون لە بەر پەوشی ئاسایش ناوم نە بردوون!

ماردینە کە ی بیریقان شاری ئیمە نیە ! ..

((ئە و ماردینە ی ئە قین و ئارامۆو بیریقان باسی دە کەن یان ماردینە کە ی

ئیمە نیە، یان ئە گەر ئە و بیټ شیویندراوہ و بە دنیشانکراوہ..))

خوینەری دەلال تکایە بە ویزدانە وە بیخوینە وە و بریار بە دە... ماوہ یە کە کە نالیکی بە بۆچوونی من فەرمیی حکومەتی تورکیا بە نیوی کە نال 4 لە باشور کوردستان کراو تە وە و ھاو خەباتی (tt6) ی دۆستیان کە وتونە تە ویزە ی کورد.. کوردستان.. ئە خلاق.. کۆمە لایە تی.. ئە م کە نالە بە ناو کوردیە ناوی کە نال

چواره، گوايه ژنانئاسایی گوئی شه‌یتان که‌ر بیټ ئەم (چواره ئینگلیزیه سووره، که هینده‌ی له سوورییه‌که‌ی ئالای تورک ده‌چیت نیو هینده له سوورایی خوینی شه‌هیدانی کورد ناچیت!) به‌ خاتری خوینی شه‌هیدان و چوار پارچه‌ی کوردستانه‌و پارچه‌که‌ی ئەرمه‌نستانیش بۆ که‌نالئیکی تر ئە‌گەر خودا ناردی دانراوه!.. له راستیدا ئە‌مه وه‌کو مرۆفیکه به‌ قاتیکی کوردی و ته‌سبیحیکی قه‌زوان و (یه‌ک) جووت کلأشی هۆرامی و جه‌مه‌دانیه‌کی کوردیه‌وه به‌رچاو بکه‌وئیت، که‌چی داماوه کوردی نازانیت و له کۆمپانیای (ئومه‌می موته‌حیده.. کوره ببورن عادلئ موته‌حیده) کارمه‌نده‌و له یاریشدا یان هانده‌ری تورکیا یان ئیسرائیله‌و جه‌مه‌دانیه‌که‌شی پیک و پیک سووریکی جوانه‌و ئالای تورکیای موعاسره!، ئە‌م که‌نال (چاره، چواره) به‌ پای من ده‌با یان ناو بنرایه که‌نال (یه‌ک)، یان ناو بنرایه که‌نال (حه‌وت)، بۆ ئە‌وه‌ی که‌نال یه‌ک، چونکه‌ تورکیا یه‌ک میله‌ت یه‌ک زمان یه‌ک خاکه ئە‌مانیش هه‌ر سه‌ر به‌و یه‌که‌ن ئیتر بۆ گه‌شتونه‌ته چوار؟!، بۆ ئە‌وه‌ی حه‌وته‌که‌ش.. ئاخ‌ر ته‌ره‌تور.. ببه‌خشن ته‌ره‌ته 6 هه‌یه ئیتر ئە‌مانیش پئویسته حه‌وت بن نه‌ک چوار!، هیوادارم من به‌ هه‌له‌دا چووبم و پیچه‌وانه‌که‌ی راست بیټ... خوینه‌ری به‌رپیز ره‌نگه له من باشتر ئاگادار بیټ.. هه‌ر ئە‌م که‌نال 4 (trt4) ه‌ی لای سه‌ره‌وه باسما‌ن کرد ماوه‌یه‌که خه‌ریکی گه‌رم‌کردنه‌وه‌ی خواردنئیکی به‌سه‌رچووی دژه‌کوردی بی‌ کاره‌گر کراوه، ئە‌ویش درامای (بیریقانه) که‌ داده سبیلجانی خۆیان پۆلی سه‌ره‌کی رسواکردنی کوردو به‌دنیشاندانی کۆمه‌لگای باکوری کوردستان و به‌ تاییه‌ت شاری ماردین (می‌ردین) ی تیدا ده‌بینیت!، له‌م شاری ماردینه‌ی که‌نال چواردا مرۆف کوشتن وه‌ک نیسکافه خواردنه‌وه وایه.. ئافه‌رت دزین و یاخیبوونی دژه یه‌ک هه‌ر فره ئاسانه!، پاره‌په‌رستی و خیل‌گه‌راییی و دواکه‌وتویی هه‌ر باس نا‌کریت که له شاری ماردینی که‌نال چواردا چه‌ند زۆرو به‌ر بلا‌و ته‌شه‌نه‌ی سه‌نده‌وه!، سه‌رتان نه‌یه‌شی‌نم

هەرچی شتی باش بیّت لە شارەکە ی دراما گەرمکراوەکە ی کەنال چوارو پورە
 بیریقان و دادە ئەقین و کاک ئارامۆدا بەدی ناکریت و هەست دەکەیت نەک تەنھا ئەم
 شاری ماردینە بەلکو شارەکانی
 ئامەد، باتمان، فارس، هەکاری، ئەسکەندەرۆنە، دێرسیم، بەکاری ژیان نایەن و شەپو
 ئازاوەیان تێدایە وەک ئەوە ی بیریقانهکە ی کەنال چوار ووتی!!، لای بینهری
 خەلەفاوی داماوی کوردستانی (لەگەڵ پێزم) ئەم بیریقانه خۆشترین و بە تامترین
 درامای تورکیی بە کوردی کراوە!، خۆ خۆینەری کورد ئاگای لەوە نیە کە ئەم دراما
 خۆشە ی کەنال چوار هەر لە ئەنکارا (پێتەختی تورکستان) وە تا گەشتووەتە هەولێر
 (پێتەختی باشوری کوردستان) سیاسەتی پیسکردن و ناشیرین کردنی کۆمەلگای
 کوردی پەرۆردە کردووە و پڕۆقە ی کردووە!، بینهری کورد نازانیت ئەوە ی لە
 دۆژمنە وە پیشبخریت تەنھا خراپە و بەدکاریە، باشە وای دانێ کەنال چوار وەزیفە و
 کاری خۆیەسی و بۆ خزمەتی تورکیای کەمالی دەکات و کەلینیک لە بەدیھینانی
 خەون و ئاواتەکانی کاک کەمال ئەتا تورک پڕ دەکاتە وە، ئە ی کەنالەکانی تر خۆ
 ئەوانیش (چوار) نین ئە ی بۆ بی دەنگ و سەنگن و نقە ی لی ناکەن؟!، جارێک لایکی
 ماردینی پیی ووتم ماردین گەلەک خۆشە و ئەهەکە ی گەلەک بە هەست و نەستن و
 گەلەک ژێ هشیارن لی بیریقان خەراب کرد!، ئاخر خۆ دەبیّت بینهرانی بە پێزو
 خۆشەویستی کەرکوک و سلیمانی و هەلێرو دەوک بزانی ئەمپۆ ناشیرینکردن لە
 ماردینە سبە ی لە ئەوانە!، کێ لە ئیمە پیی خۆشە گالتە و گەپ بە شارەکە ی بکەن
 و شارەکە ی قیزەون و دواکە وتوانە نیشان بەدن؟! هەرکەس بۆخۆی.. ئاگرەسورە لە
 خۆم دوورە، دەست بگرە بە کلاوی خۆتە وە با با نەبیات!، ئە ی باشە بۆ قبوڵی
 بکەین گالتە بە کوردستانی گەرە بکریت؟! لە لایەک موراو لە لایەک ئەرز تیبە و
 لە لایەک بیریقان، لە لایەک بە گەریلاکانی (pkk) دەوتریت تیرۆریست و مرۆفکۆژ، لە

لایەك بە كورد دەوتریت دواكەوتوو، لە لایەك بە شارە كوردیەكان دەوتریت پێر كێشە و ئاریشە و سەرئێشە هێنەر!، دە ی عەرەب و فارس و تورك و ئەرمەن.. كاممان تیرۆریستین خوا پووتان پەش كات؟ ئیو خاکی ئیمەتان داگیركردووە و مندال و ژن و لاومان بە ناهەق دەكوژن و بە مرقمان نازانن.. ئیمە بەرگری پوا دەكەین كاممان تیرۆریستین؟!، باشە ئیمە دەسەلاتی (mbc) مان نیە و لیمانەو دەوورە تا شتیك لە دژیان بكەین.. ئە ی كە نال چوارەكە ی لای خۆمان ئەو ی هەولێر چی؟!، وای دانین پۆژێك بی ئاو یان شەویك بی كارەبا بووین دە ی با خۆپیشاندان بكەین.. بابە ئەمەش نا، بەلام با تەنها (تەماشای) ی ئەو جۆرە درامایانە نەكەین، خۆ كەس بە تەماشای نەبوو بە پاشا.. لەم ماوەدا كۆمەلێك دەزگا و پێكراوی گەرمیان بڵاوكراوە یەکیان بڵاوكردووە بە ناوی (نا بو درامای ئەرز تیبە، بەلێ بو داخستن) بەراستی زۆر خۆشحال بووم كە كەسگەلێك لە ئیمە هەنە هەست بە ترسناکیی درامای توركی لە سەر نەوێكانی كورد دەكەن و هەست بە خەمی سووكایەتی كرد بە گەلەكەیان دەكەن!، خۆینەری ئازینو دەلال.. ئەو شارە ی كە ئەقین و ئارامو پیریقان باسی دەكەن گوایه شاری ماردینی باكوری كوردستانە.. یان ماردینەكە ی ئیمە نیە یان ئەگەر ئەو بییت شیویندراوە و سیناریویەکی درۆینە ی بو نوسراوە..

ئازادی و ئالتون، لە بالندە یەكەو بە گەلەك..

(با هەموو شتەكان بخەینە حزمەت بە دەستەپێنانی ئازادی)

پیاویك هەبوو فرە دەوڵەمەندو پارەدارو دەسپۆ بوو، ژنیکی فرە جوان و پێك و پێکی هەبوو، ژنەكە پۆژێك داوا لە هاوسەرەكە ی دەكات و دەیه ژیت پیاوێكە ئەز لە مالهو تەنیام گەلی بیئاقتەم و حەز دەكەم هاوپییەكەم هەبییت و لەتەكیدا خۆم

مژول بکه‌م، بۆیه داوات لیده‌که‌م برۆیته‌راو و بالنده‌یه‌کی جوانم نه‌گهر بولبول بیته زۆر باشه بۆ راوکه‌یت، بۆ ئه‌وه‌ی ته‌نیا‌یم بیزارم نه‌کات، پیاوه‌که‌ش ده‌ستبه‌جی باشه‌ی لۆ ده‌کات و ده‌یه‌ژیت به‌ چاوان ههر ئه‌ورۆ ده‌رۆمه‌ چیاو کاریکت بۆ ده‌که‌م، ده‌رۆاته‌ چیا‌یه‌کی ته‌واو سوتاوو بی‌دارو بی‌ دره‌خت و زۆر ناخۆش له‌ رۆوی سروشتیه‌وه، به‌ههر دۆخ و حالیک کابرا بالنده‌یه‌ک که بولبول ده‌بیته‌ راو ده‌کات و ده‌یه‌ینیه‌ ماله‌وه، دواتر مالۆکه (قه‌فه‌ن) یکی له‌ ئالتون بۆ چی ده‌که‌ن و زۆر جوان ده‌یرازینه‌وه، زۆر خۆشیا‌ن ده‌ویته‌، به‌ تاییه‌ت ژنه‌که‌ هه‌میشه‌ له‌ ته‌کی‌دا وازی ده‌کات و خۆشترین دان و دانه‌ویله‌ی بۆ پۆ ده‌کات و ههر رۆژیش جیگه‌ی پاک و خاوی‌ن ده‌کاته‌وه‌و ههر کاتیش بچنه‌ ده‌ر وه‌ له‌ ته‌ک خۆیا‌ندا ده‌یبه‌ن، زۆر به‌ باشی و هه‌موو هه‌فته‌یه‌ک که‌سی تاییه‌ت ده‌هینن بۆ شتن و پاک‌کردنه‌وه‌ی، به‌ ههر حال ده‌یکه‌نه‌ ئه‌ندامی‌کی خیزانه‌که‌یا‌ن، به‌لام ئه‌ندامی‌کی (نا‌ئازاد!)، به‌ ته‌واوی ژیا‌نی ئه‌و بولبوله‌ خۆش و پرسه‌رفرازی ده‌که‌ن به‌لام له‌ ناو مالۆکه‌دا، سال‌هات و سال‌چو، رۆژیک ژنه‌که‌ له‌ بی‌زاری و بی‌تاقه‌تی بولبولکه‌ نیگه‌ران بوو، بۆیه‌ له‌ ته‌ک بولبولی نا‌ئازادا که‌وته‌ ناخاوتن و وتی (هاورپم ئه‌م ژیا‌نه‌ت پی‌ چۆنه‌؟ ئایا ژینی ناو چیا سوتاوه‌ بی‌داره‌که‌ تۆشی نه‌سوتاندبوو؟ لی‌ره‌ ته‌نانه‌ت مالۆکه‌که‌شت له‌ ئالتونه‌، ئایا له‌م دۆخه‌دا ژیا‌نت زۆر خۆش نیه‌؟، هاورپم به‌پاست له‌ شوینه‌ ناخۆشه‌ چۆن ژینت ده‌گوزهراند؟، له‌و چیا‌دا رۆژانه‌ زۆریه‌ی کاتت ته‌رخان ده‌کرد بۆ په‌یدا‌کردنی خواردن و دان، وه‌لی له‌یره‌ زۆر به‌ ئاسانی دانت ده‌ست ده‌که‌ویته‌ و سه‌رماو گه‌رماشت هه‌مووی ریک و پیکه‌، به‌پاستی پی‌مبی‌ژه‌ بۆ خۆشحال و دلخۆش نیت؟ بۆ که‌یف ناکه‌یت؟ بۆ شاد نیت؟، بۆ ناخوینیته‌ و بۆ گۆرانی ناچریت؟) بولبولیش زۆر به‌ پاشکاوی و زۆر به‌ زالیی وتی (هاورپی زیندانم!)، من هه‌ژاری و بی‌دانی و چیا‌ی سوتاوو زه‌لکاوی په‌ش و داری په‌ق و ته‌ق له‌ته‌ک ئازادیدا، ناگۆرپه‌وه‌ به‌ مالۆکه‌ی

ئالتون و دانى خۆش و قەسرو كۆشكى پىر خۆشیی و ئاوى بەردەوام و جیگای
 ھەمیشە خاوین و سەرماو گەرماى پىك و پىك (دواى ئەم ھەلۆیستە فرە نرخرارەى
 بەلندەكە، ژنى مالهەكە زۆر بە دلفراوانیەو بەلندەكەى ئازادو سەرفراز كرد، بەلندەكە
 لە دوا وتەیدا وتى (من بۆ ئازادى ئامادەبووم بمرم، ئازادى شایستەى خەباتە)
 خوینەرى دەلال لەم چىرۆكە كورتەدا زۆر شت خۆیان نیشان دەدەن و پىویست بە
 شروڤە و باس ناكات، وەلى لە كۆتاییدا دەبىژم ئەى گەلى كوردى بیدەولەت و
 نا ئازاد، ئەى ئەو گەلەى خاكەكەت داگیركارو ھەو كراو تە پىنج بەش، با ھەمووتان یان
 با ھەموومان پىكەو ھەم بەلندەو ھەو فیر بین و وانە وەرگىن و خاك و گەل و
 نیشتمان و ئازادیمان نەفرۆشین بە پارەو كۆشك و تەلارو ئالتون، با ئازادى بكەینە
 سەرەكیترىن ئارمانجمان و بىوچان و پىكفەرە كارى بۆ بكەین، با لە برى ئەو ھەم بۆ
 پارەو نان و كۆشك خۆمان بە كۆیلەى داگیركەرانى كوردستان بكەین، پارەو نان و
 كۆشك و ژيانیشمان بخەینە خزمەت بە دەسپەننى ئازادى و ئازادى گەلى كورد لە
 ھەر پىنج پارچەى كوردستان بكەینە دروشم و بىجیاوازی لە نیوان باكورو باشورو
 پۆژھەلات و پۆژئاقای كوردستان خەبات بكەین بۆ ئازادى نەتەو ھەمى، با كەلك لە
 ھەلۆیستى ئەو بەلندە وەرگىن و ژینمان بكەینە قوربانى ئازادى، بە یارمەتى خوداو
 بە ھىواى ھىزى گەل بەرەو ئازادى یەكجارەكى بۆ گەلەكەمان..

كاراگردنى ھىزى گەل و سودەكانى بۆ كورد،.

((چالاكکردن و رىكخستنى ھىزى گەل، نیشانەى ھەلأتنى خۆرى ئازادىیە))

چالاککردن و کارکردنی هیزی گهل که‌ی دروست ده‌بیټ؟ ئەم کارکردنه چۆن دروست ده‌بیټ؟، سو‌ده‌کانی کارکردنی هیزی گهل چین؟، کارکردن و پیک‌خستن و به‌یه‌ککردنی هیزی گهل بۆ کورد تا چه‌ند گرنگه؟!، هیزی گهل به‌ته‌واوی مانا هیزی جه‌ماوه‌رییه و ده‌توانین له‌پیش‌خستنی چه‌مکی هیزی گهل و کارکردنی هیزی گهل‌دا ئازادی و مافداری گهل به‌راست و دروست ببینین... یه‌کێک له‌ ئاریشه‌ بنه‌ره‌تیه‌کانی هه‌ر (ده‌وله‌ت، پارت، سازی، گروپ و تا‌قم) یێک له‌ جیهاندا به‌ جه‌ماوه‌ری نه‌بوونه، پرسیارێک لی‌روه‌ سه‌ر هه‌له‌ده‌ات، ئە‌ویش ئە‌قه‌یه‌ ئایا ده‌رخستن و پیش‌خستن و سه‌رخستنی (هیزی گهل) واتای سه‌رکه‌وتن و توکمه‌یی بوونی لایه‌نی پیش‌خه‌ری ئە‌و چه‌مکه‌یه؟! ئایا ئە‌و لایه‌نه‌ی هه‌ول بۆ ئاواکردنی کارایی هیزی گهل ده‌کات بۆ سه‌رکه‌وتنی هزره‌که‌یه‌تی؟، په‌نگه‌ وه‌لامی (به‌لی) بۆ وه‌ها پرسیارێک نابه‌جی نه‌بیټ و دروست بیټ... چونکه‌ به‌ جه‌ماوه‌ری بوون و به‌ خه‌لکی بوون ئە‌گه‌ر هه‌موو ئاریشه‌و ئالۆزیه‌کان چاره‌و بنه‌ه‌ر نه‌کات، ئە‌وا بی‌گومان له‌ سه‌دا نه‌وه‌تی 90٪ ئاریشه‌کان چاره‌ ده‌کات، ئیتر ئاریشه‌ی نه‌ته‌وه‌یی یان چینایه‌تی یا دینی یا کۆمه‌لایه‌تی بیټ... ئیستاش زۆر به‌ کورتی له‌و بابه‌ته‌وه‌ چه‌مکی کارایی هیزی گهل و سو‌ده‌کانی بۆ گه‌لان و به‌ تاییه‌ت بۆ گه‌لی بنده‌ستی مافخواری کورد ده‌دوین... انشالله به‌ هی‌قی ئاوابوونی کارایی (هیزی گهل heziy gel) بۆ مبلله‌تی کوردو به‌ ئاکامگه‌یشتنی هه‌ول و ته‌قه‌لاکانی ته‌ڤگه‌ری ئازادبخواری کوردو پزگاربوونی ته‌واوی گه‌له‌ بنده‌سته‌کانی وه‌ک (هن‌دیه‌ سو‌ره‌کان، فه‌له‌ستین، باسک، تامیل، به‌لوچ، ئە‌مازیخ، په‌شپێسته‌کانی ئی‌راق)

● کارایی هیزی گهل که‌ی دروست ده‌بیټ؟! ..

له‌ کاتی چه‌وسانه‌وه‌ی نه‌ته‌وه‌یی و چه‌وسانه‌وه‌ی چینایه‌تی و له‌ کاتی پوودانی پووداوی جیهانی په‌یوه‌ند به‌ گرد نه‌ته‌وه‌کانه‌وه‌و ته‌نانه‌ت له‌ کاتی چه‌وسانه‌وه‌ی

رەگەزایەتى بە نمونە چەوسانەوہى (ژن)، ھیزی گەل بە ریکخستن و پیشخستن دروست دەبیٹ.. ئایا ژنان، لاوان، پیاوان، کۆیلەکان، سەرمايەداران و ھتد...، بە تەنھا لە کاتی جەمبونیاندا بە ھیزی گەل ئەژمار دەکرین؟، یان دەتوانن بونە نوینەری ھیزی گەل؟!، بۆ وەلامی ئەم پرسیارە، دەبیٹ کەمیک راوەستین و پاشان بیژین بەلێ، ھەر یەك لەو چینانە لە کاتی چەوسانەوہیان لە لایەن ھیزیکی ستەمگەر یان داگیرکار یان سەر دەستەوہ تا ئاستیک رەوایە لە جەمبوون و ھاوخبەتبوونیاندا ناوی (ھیزی گەل) یان لیبنریت.. وەلێ لەمە زۆر گرنگتر کۆبوونەوہى تەواوی ئەم چینانە یە لە ئەنجومەنی کدا و ئەو کات بەپاستی و بە جوریکی چالاکانە دەبنە (ھیزی گەل).. لە کاتی کدا مرقەگەلیک بە یەك نیشتمان و یەك زووان و یەك کلتور کە راستیە کە ی دەکاتە (نەتەوہ - میلیت) لە پرووی سیاسی و فەرھەنگی و ئابووری و کۆمەلایەتی کە بەگشتی بواری (چەوساندنەوہى نەتەوہی) دەکات، دەچەوسینرینەوہ .. ئەو کات لە ئەنجامی ھەستکردن بە چەوسانەوہى گشتی و بینەوہى خود لەو چوارچۆیەدا، تاکەکانی کۆمەلگا (گەل) ھەنگاو بەرەو ئاواکردنی ھیزی گەل دەننن، یان ھەندیک جار بە ئاواکی خۆکاریانە (ئۆتۆماتیکی) خۆیان لە پیزی ھیزی گەلدا دەبیننەوہو ھیزی گەل بە شیوہیەکی کارا دروست دەبیٹ، پاشان پیویستە ئەم ھیزەى گەل پەرور دەو فراوان بکریت و باش و باشتر بکریت بۆ ئەوہى پەرش و پەرتەوازە نەبیٹ .

● کارایی ھیزی گەل چۆن دروست دەبیٹ؟..

ھیزی گەل لە راستیدا لە ھەموو میلیتیکدا بوونی ھەیە، چونکە ھیز لە ناخی ھەموو تاکیکدا چەکەرە دەکات بەلام کى پەرور دەو دەکات و گەرەى دەکات و دەیخاتە خزمەتى ھاوئیشتمانایەوہ؟! لێرەدا دەتوانین بیژین ھیزی گەل چۆن چالاک و ئاکتیو دەبیٹ و دەکریت؟!، پۆشنبیرکردنی تاک لە کۆمەلگادا بۆ ھەر لایەن و

بوارىك دەتوانىن سودى لىۋەرگىن، بۆ رېكخستن و بە يەككردنى ھىزە پەرتەوازەكانى گەل و كۆكردنەۋەى لە ژىر يەك ئالادا سود لە پۆشنىبىرى تاك يان تاكى پۆشنىبىر ۋەردەگىرئىت، پىۋبستە تاكەكان ھالى بىكرىن بۆ ھىزى گەل گىرنگە؟ چى پىيكەين؟ دەبىت بە بلاۋكراۋە (دوورەشان و پۆژنامە و گۆقارو مالپەرەكان) و ھەر جۆرە راگەياندىك و بە كۆنگرە و كۆنفرانس و كۆرۋ كۆبوونەۋە و سىمىنار (تاك) و شىيار بىكرىتەۋە لە مافەكانى خۆى و تىبگەيەنرئىت كە دەبىت چ بىكات و لە چى خۆى بە دوور بىكات، تاك فىر بىكرىت كە چۆن فىر بىكات.، تاكى ورىاى خاۋەن (نەخىر) دروست بىكرىت و بە تەورى ئازادى (بەلى) كانى ملكەچى تاك، بىكىنرئىت!، لە لايەن لىژنەى شارازە و دلسۆزەۋە كار بىكرىت بۆ ئاشتەۋاى نەتەۋەى و كۆتايىھىنان بە كىشە كۆمەلەيەتى و تايڧىەكانى گەل، پارت و رېكخراۋەكان و دەستە و گروپ و ئەنجومەن و ھەرىم و دەقەرە گەرەك و شارو لادىكان بە بەردەۋامى كۆبىنەۋە و گىتوگۆ بىكەن و پابوچوون ئالوگپ بىكەن. پىۋبستە لە ناو تاكەكانى كۆمەلدا دروشمەكانى (من يەكم بە تۆۋە دووم، ھىز لە يەكىتەدايە، بىدەنگىردنى كەسىك ئاسانە بەلام بىدەنگىردنى ھەزار كەس مەھالە، چەپلە بە دەستىك لىنادرئىت، مەرگى تۆ مەرگى منە، دەستەجەمى بە بى خەمى و ھتد..) ۋەك ئەۋەى ئىستا لە خۆپىشاندانەكانى باكورى ۋەلئادا ھەيە، بە شىۋەيەكى پوون و رىك و پىك پىشبخرىت و كارى لەسەر بىكرىت، لەم پەوشەدا دەتوانىن (يەكىتە نەتەۋەى، يەكبوونى گەل، يەكپاى تاك) بەدى بىكەين.،

● سودەكانى كارايى ھىزى گەل..

بە كارخستن و چالاكردنى ھىزى گەل بۆ ھەر مىللەتىك سودى زۆرە و سودەكان لە گەلىكەۋە بۆ گەلىكى دى جىاوازن.، لەۋانە، دەۋلتانى داگىركارو چەۋسىنەرو سەرمايەدار و ئىمپىريالىزم و سەركوتگەر لە بەرامبەر ھىزى زۆرىنەى جەماۋەردا ۋاتە

(هێزی گەل) چانسی سەرکەوتن و بەدیھێنانی ئارمانجە پیسەکانیان کەم دەبێتەو و هێزی ستمگەریان لە بەرامبەر هێزی هەقخواری گەل چۆک دادەن. هێزی جەماوەریی مافپەروری بێ چەکی گەل، ترسێنەری هێزی چەكدارى دەولەتگەرایە، دەولەتانی داگیرکارو مەبەستپیس دەمی کو دەبینن دژبەرەکانیان واتە ئازادىخوازەکان، یەك و دوو سى و كەمن و هەموو لە ناو یەكدا خەریكى خۆكوژی و جەنگی ناوخۆیین و پارەپەرست و شایەنى ئاگامی نین، هەر زوو لە ناویان دەبەن و دەیانکوژن پۆژەفی کوشتنیشیان گوم دەکەن و پێرەوی دەسەلاتیان بە ستم درێژ دەکەنەو.، بەلام کاتیك ئەم یەك و دوو و كەمە بە پیشخستنی چەمكى (هێزی گەل، چارەى گەل) پتر دەكریت و دەبیتە هەزار و پاشان دەبیتە هێزی لە بن نەهاتوی جەماوەر و یەكیتی راستەقینە پیشدەخریت و بەرژەوئەندىە كەسییەكان پشتگوێ دەخريت، ئەو كات دەولەتانیش لە ناو بردنى ئەو هێزەیان بۆ دەبیتە خەون و ناتوانن هێزىكى تۆكمەیی نەتەوئەیی یان جەماوەریی لە نێو ببن، پاشان سەرھەلدانى گەل بە ئاویەكى (دەستەجەمى) بەر پا دەبیت و پاشان ئازادى بە دواى خۆیدا دەھینیت، واتە دەتوانن کار کردن بۆ رێكخستنى هێزی گەل بە کار کردن بۆ ئازادى ناو زەند بکەن و هێزی گەل و ئازادى بە تەواكارى یەكدى بزانی، یەكىكى تر لە سودەکانى هێزی گەل، یەكیتی نەتەوئەییە و هەر چەند هەموو لایەنەکانى ئاواکردنى هێزی گەل بۆ كورد گرنگە بەلام ئەمەیان واتە یەكیتی نەتەوئەیی زۆر گرنگە و دەبیت كورد بە تەواوى تواناوە كارى بۆ بكات و هەر رێگا و رێبازىك پێویست بكات بۆى بیگریتەبەر، دەبیت دروشمى (زىانی ئازاد، یان ئازادى یان مردن، ئیتر بەسە) بئینیتە سەر زارو گۆی بكات و جیبەجیبى بكات.، لە یادمان نەچیت یەكىكى تر لە سودە باشەکانى كارایى هێزی گەل دواى سەرکەوتنى خەبات و شوێشى هێزی گەل، ئەویش بە دەستھێنانی دەسەلات و

حکومه‌ت و په‌رله‌مانه، له‌م کاته‌دا ده‌سه‌لآت وه‌کو شیوه‌ باوه‌که‌ی نابیتته‌ مولکی یه‌ک پارت و دوو پارت و ئەم لایه‌ن و ئەو لایه‌ن به‌لکو راسته‌وخۆ ده‌بیتته‌ مولکی گه‌ل و گه‌ل خۆی فه‌رمانداریی خۆی ده‌کات و پریار له‌ مافی چاره‌ی خۆی ده‌دات..

● ریک‌خستنی هیژی گه‌ل بۆ کورد تا چه‌ند گرنگه‌؟!،

ریک‌خستنی هیژو هه‌لۆیست و بیرو‌خه‌باتی گه‌ل بۆ میله‌ته‌تی کورد له‌ دوا‌ی نان و ئاو گرنگ‌ترین به‌ نرخ‌ترین تشته‌!، بۆ راستی ئەمه‌ پێویسته‌ سه‌یریکی دیرۆکی له‌ ته‌له‌تی و پارچه‌پاریی گه‌لمالن و کوشتن و برینی دوژمنان و به‌سه‌ردا تیپه‌رینیان بکه‌ین، ده‌بیت ئەزموون له‌ سالانیک وه‌رگرین له‌ هه‌ر پینچ پارچه‌ی کوردستان قه‌ر ده‌کراین و ده‌کوژراین بۆ ئەوه‌ی که‌س ناگای له‌ که‌س بیت و که‌سه‌یش هاوه‌لۆیستی هاومیله‌ته‌که‌ی خۆی نه‌بوو، ده‌بیت بزانیان کارکردنی هیژی گه‌ل له‌ رووی بیرو‌به‌رنامه‌و ئابووری و سه‌ربازی و خه‌باته‌وه‌ زۆر گرنگه‌و به‌ره‌مه‌که‌ی ئازادی نه‌ته‌وه‌یی ده‌بیت!، هه‌ر یه‌ک له‌ ئیمه‌ی (تاک) که‌میک له‌ هیژو هه‌لۆیستمان لایه‌، له‌ ته‌ک یه‌ک‌خستنی ئەم هیژه‌ که‌مانه‌دا (هیژی کۆمه‌لگا، هیژی گه‌ل) به‌ره‌م دیت، به‌ نمونه‌یه‌ک ئەمه‌ فراوان ده‌که‌ین (ئه‌گه‌ر یه‌ک دلۆپ ئاو له‌ وه‌رزی هاوینداو به‌ ناو بیابانیکی زۆر گه‌وره‌دا بکریت، به‌ چ یاسایه‌ک چاوه‌پوانی مانه‌وه‌ی ئەو ته‌نها دلۆپه‌ ئاوه‌ ده‌کریت؟!، وه‌لۆ ئەگه‌ر ده‌ریایه‌ک له‌ دلۆپه‌ ئاو به‌ بیاباندا بکریت ئەو کات هه‌موو بیابان ته‌ر ده‌کات و راده‌مالیت و دووریش نیه‌ کاره‌ساتی سروشتی بێنیتته‌ ئاراوه‌) بۆ کورد ئەم نمونه‌ زۆر گرنگه‌و ده‌بیت بی‌یه‌که‌ینه‌وه‌، پێویسته‌ هه‌موو تاکیکی کورد له‌ ماله‌که‌ی خۆیداو له‌ سه‌ر تابلۆیه‌کی ئاشکرا، هه‌م وه‌ک پێشنیارو هه‌م وه‌ک فه‌رمان بۆ داگیرکاران و مافخۆرانی گه‌ل، بنوسیت ((ئه‌ز کوردم ناسنامه‌ی نه‌ته‌وه‌یی سه‌ربه‌خۆم هه‌یه‌، ده‌یپاریزم، ده‌بیت بمناسن)) نووسینیکی له‌م جۆره‌و پته‌وکردنی هیژی فه‌ره‌ه‌نگی گه‌ل ده‌بیتته‌ مایه‌ی هینانه‌کایه‌ی سیسته‌می

ئاکتیوکردنی هیژی گەل و سیستەمی پاراستنی ناسنامە ی خۆیە تی، پاراستنی ناسنامە ی خۆی لە لایە ن گە لە وه ئە گەر هە موو تاکە کان پێ پڕە وی بکە ن دیسان دە بیته وه کارا کردنی (هیژی گەل) و چقڵی چاوی دوژمنانی کورد، بە یە ککردنی هیژی گە لی کورد لە سەر بنە مای نە ته وه یی و هە ولدان بۆ گە یشتن بە ماف و نازادیە کان و پێ کخستنی ئە نجومە نی پارچە کانی (باکور، باشور، پۆ ژه لات، پۆ ژئا فا، باکوری پۆ ژه لات) ی کوردستان و هەر لایە ک که کوردی لییه، له هەر کاریک و له هەر سیاسە تیک بۆ میلله تی کورد پیویستتر و گرنگتره و هە نگاویکە بۆ سەر بە خۆی و بە دە ولە تبوونی کورد، دە بیته هە موو تاکیک بە پیی ئە رکی خۆی کاری بۆ بکات و هیژی گەل و یە کیتی گەل بە رهە م بیته!، (ئە و پە نجە ی که گەل سەر چاوه که ی بیته.. بە رهە مه که شی هەر لۆ گەل دە بیته..)

قەندیلی کورد.. ناوه ندیک بۆ ژیا نی راسته قینه ..،

((شەرم ناویت شۆرش دەکەم لە قەندیل.. ئەڤ پەيامە دەگەیهنەم جیل وە جیل))

زنجیرە چیا ی قەندیل (دۆستی کەرکوک، ئامەد، مەها باد، قامیشلو، لاجین، ئەریفان) لای زۆربە ی گەلی کورد ناویکی خۆشەویست و ناسراوە و دەکەویتە نیوان سنورەکانی باکور-پۆژەلآت-باشوری کوردستانی مەزنەو. ئەم چیا یانە بە درێژای سەدەکانی رابووردو وە ئیستاشی پێوەبیّت لانکە ی پاراستنی پۆلەکانی کورد و شۆرشگە ی میله تیکی چەوساوە ی مافخواز بوو و تەنانەت لەتەک ناوہاتنی قەندیلدا ناسنامە و پاراستن و شۆرش ی کوردان وە بیر دیتەو. هەمیشە کوردان بۆ خەبات و ماف و تەنانەت خۆپاراستنی ئاشتیا نە پەنایان بردووە تە بەر کێوہکانی (قەندیل، زاگرۆس، تۆرۆس، قەرەداخ، دالاهۆ، جودی و ھتد..) بۆ ئەمەش بەلگە ی پوونی شوینەوارو میژووی بوونی ھە یەو بە لیکۆلینەو و کەنو شارۆی دلسۆزانەو زانستیانە ی شارەزایانی بواری ئارکۆلۆژیا (شوینەوارناسی) راستی و دروستی ئەم ووتە مان جوان تر بۆ بە دیار دەکەویت و پەنگیشە بگەینە بنەمایەکی برۆاپیکەری بەلگە دار بۆ راستی ئەو ی کە دەوتریّت (کوردستان لانکە ی شارستانیەت و مرۆفی سەرەتاییە)، ئەو کات دەتوانیّت شتی دیکە ی شاراوہ لە سەر مرۆڤگە لی سەدەکانی کۆن بدۆزیتەو. پەنگە ئەمە ئیستا مە حال بیّت و گەلیکی بیکەسی وەکو کورد لە سەرقالییی بۆ بابەتگە لی دیکە ی وەکو (سەر بەخۆیی، ئازادی، مافی ژیان، پاراستنی زمان و کلتور و چەند شتیکی تر) ئەم بەرنامە نەخاتە چوارچێوہ ی ھەگبە ی کارنامە ی ئاما نجەکانیەو. ...

قەندیل و شارستانیەت...

دەمىك دەگوتىت كوردستان لانكەي سەرھەلدانەوھى مرۆفايەتتە يان بە جۆرئىتر كوردستان لانكەي پاراستنى راستىھەكانى دىرۆكى و شارستانىيەت و ژيارىيە، ئەگەر راستىي ئەم دىرە پوون بىتتەوھە كە دلئام لە (جودى، ئامەد، ئورفا، زاگروس، ھەزارمىرد، شانەدەر، چەرمووى گەرميان، سەردەشت و كرماشان، ھەورامان و بىتواتە و قزقاپان و ئەفرىن و ھتد...) پوون دەبىتتەوھە، ئەو كاتە پارىزەرى مرۆفەكانى ولاتى چيا (كورداخ، كوردئۆين، كوردستان) و قەندىل راستەوخۆ دەبنە پارىزەرى راستىھەكانى شارستانىيەت و ژيانى سەرھەتايى تەواوى مرۆفەكان، چونكە پۆلەكانى گەلى كورد (گەريلاو پيشمەرگە) لە قەندىلدا خۆ دەپارىزن و خەبات و بەرخودان دەكەن و پەرە بە پيشكەفتنى كۆمەلایەتى و پەسەنايەتى مرۆى دەدەن و قەندىلش ئەوان دەپارىزىت كەواتە ھەلەمان نەوتوھ ئەگەر بىژىن (قەندىل پارىزەرى شارستانىيەت و مېژووى كۆنى جىھانە)، لە قەندىل پىز لە ھەموو دىن و مەزھەب و بىرو پىبازو نەرىتەكان دەنرىت ئەمەش بۆ خۆى پىخۆشكردنە بۆ گەشتنە ئەنجامى (ناديارىھەكانى مرۆفى كۆن و دىن و ھزرە كۆنەكان) و ھاندەرىشە بۆ شانازى كردن بە پەگەكانى ناو دىرۆكەوھە، بۆ؟! چونكە كاتىك پىز لە ھەر دىنىك و فەلسەفەيەك و ھزرىكى دىرىن دەگىرىت ئەوھ ماناى ئەوھ نىھ كە (كۆنەپەستى يان كۆنپارىزى) پيشدەخرىت، نەخىر بەلكو ئەوھ پاراستنى ئەزموونى باپىرانمان و مرۆفە دىرىنەكانە كە راستەوخۆو ناراستەوخۆ پەگى دىرۆك و پيشىنەى كۆمەلگای مرۆفايەتتە، ئەمە نەك بۆ دووبارەكردنەوھە دەستكردنەوھە بە ژيانى سەرھەتايى بەلكو وەكو (ئەزموون و پەندو مېژوو) و بەس!، يان نا... پەنگە بتوانىن زۆر كات وەك لە نووسراوھەكانى پىزدار عەبدوللا ئۆجەلان (ئاپۆ) دا زۆر بە تىرو تەسەلى بە دى دەكرىت، سود لە ژيانى دۆستانەو دەسەللاتى سۆزداريانەو ئاشتىيانەى ژن و فەرماندارىيى دايك و سىستەمى موختارىيەتى گەل (گەلمىرىي)

ويشكەوتنى زانستيانە دئرين ببينين و وهك ئەزموونى سودبەخشى ھەنوگەببىانە بە
كاريان ببەين...،

قەندىل و ئافراندىن...

ئافراندىن و ئاواكردىن و بەدبەينان يان پەرورەدەكردىن، پەنگە لاي ھەندىك ئەم چوار
وشە لە يەك جودا بن بەلام ئەمەيان كيشە نىە و گرنگ بۆ ئىمە خودى چەمكى
(ئافراندىن) واتە دروستكردىن و پەرورەدەكردىن، چونكە مەوقە بە باشى پەرورەدە
بكرىت و پەرە بە و پەرورەدە بدرىت واتە بە جۆرىكى چاك و نوئى ئاواكراوە و بە
دبەينراوە لە پەروى پۆحييەو، ئافراندىن زۆر گرنگە بۆ پيشخستىن يان پيشكەوتنى
ئىتر لە بوارى (دبىنى، مافەكانى
مەوقە، نەتەوھى، ئابوورى، سىياسى، زانستى، كۆمەلايەتى، زمانەوانى و فەرھەنگى يان
ھەر بوارىكى دىكە بىت)، لە قەندىل پاستى چەمكى ئافراندىن بە شىوھىەكى پەروى و
واتادار پاقە و شەوقەكراوە و سەرکەوتنەكان و بەرھەمەكانى ئەم چەمكە لە ھەرىمى
پاراستنى مەدىا (قەندىل) پەنگى داوەتەو... لە قەندىل ئافراندىن ئافراندىن
ھەيە! ئەمە كەمىك بگرە زۆرىك ئالۆزە چونكە پەنگە سەير بىت بوترىت پاستى
پاستى يان ھەولدان بۆ ھەولدان... بەلام ئىمە دەتوانىن ئاسانتر ئەمە پەروى بکەينەو
لە ئالۆزىيى ھالىبوون پزگارمان بىت بۆ نمونە (تىگەيشتنى تىگەيشتن) لە پاستىدا
مەوقە بەر لەوھى بىر بکاتەوھە كە لە شتىك تىبگات و بگاتە ئەنجامى
باشحالىبوون، پىويستە جارى بزانىت خودى تىگەيشتن چىە؟ بۆ لەمە تىبگات؟ كەى
و چۆن تىدەگات؟ واتاى پاستەقىنەى تىگەيشتن چىە؟! لە كاتى ھەولدان بۆ
تىگەيشتن چ شتىك يان چ كەش و ھەوايەك پىويستە بۆ ھەولدەر؟! وەلامى ئەم
پرسىارانە دەستبەجى واتاى تىگەيشتن لە خودى تىگەيشتن دەدات بە

دەستەو، ئەمەيە واتاي ئافراندى ئافراندى، لە قەندىل ريشالەكانى ئافراندى شىدەكرىتەو و پاشان كار دەكرىت بۆ ئافراندى بىرى ئازادى، هەستى نەتەو، هەزرى سەربەخۆيى، و چەندىن شتى دىكە.. كاتىك مرۆڤ لە قەندىل دەبىت زۆر بە باشى دەتوانىت لە واتاكانى ئافراندى تىيگات و پاشان ئافراندى بكات و دواچار ئەو ئافراندى بەخاتە چوارچىوئەي بەرجەستەكردىن و خزمەتى گەلەو بە بى جياوازي لە نيوان ژن، پياو، پىر، لاو، سپى و پەش و تەواوى چىنەكان.. ئافراندى باش لە كاتى جىبەجىكردىدا تەواو وىستراو و خاوارا دەبىت، بۆ ئەمە دەتوانىن نمونەي ئافراندى بىرى گەريلايەتى و هەزرى بەرخودانى دەستەجەمىي و زۆر خاواراوي لە لايەن گەلەو بەينىنەو.. لە يادمان نەچىت قەندىل ئافرىنەرى بىرى پاستى نەتەو، هەزرى و خۆبەپىوئەبەرى و خۆسەرى كوردانەيە.. ئافرىنەرى بەرخودانى شارشتانايەنى وەكو خۆپيشاندىن، دەنگدان، بايكۆتى دەنگدان، خەباتى نوسىن و پۆژنامەگەرى، كارى پىكخراوئەي و چەند بابەتى دىكەيە..

قەندىل و ئازادى...

ئازادى، پەنگە يان بە دىنيايەو بەشترىن دەستكەوت بىت بۆ مرۆڤەكان كاتىك خەباتى بۆ دەكەن و بە دەستى دىنن.. هىچ كات و هىچ بونەوهرىك رقى لە ئازادى نابىتەو بە تايبەتى ئەو دەمەي چەوساندىنەو و دىلى و ژىردەستەي پىشبخرىت و ئەو بونەوهرە چەوساندىنەو، چەشتبىت!، لە زۆربەي و لاتانى جىهاندا لە بەر مومارەسكردن و بەردەوامبوونى ئازادى، ئازادى تام و چىژو سەركەوتنەكانى خۆي لە دەستداو و يان پوونتر بىژىن ئازادى لە زۆر و لاتدا لە بەر بە هەلە سود لىوهرگرتنى و بردنى بە ئاقارى زۆر بىمانادا پىشناخرىت و وەك گۆمى مەنگ بۆن و پەنگى پەسەنى خۆي لە دەستداو و ووتەي (ئازادى بى تام بوو) پىشترپاست

ده‌کاته‌وه.. به‌لام له قه‌ندیل چونکه تیگه‌شتنی راسه‌ته‌قینه هه‌یه بۆ ئازادی راسته‌قینه و هه‌رده‌م له پیشفه‌چووندایه‌و کاری راست و دروستی بۆ ده‌کریت و به شیوه‌یه‌کی ئه‌خلاقیانه‌ی مرۆفانه‌ سو‌دی لیّ ده‌بینریت، بۆیه تا بیّت و سات له دوا‌ی سات (گه‌ریلا) یان هه‌رکه‌سیکی خاوه‌نی هه‌مان هه‌زی ئازادیه‌خا‌زانه به دوا‌ی واتا‌کانی ئازادیدا ویّله‌و ئازادی هه‌ر پۆژ خۆشه‌ویسته‌تر ده‌بیّت، وه له قه‌ندیل ئازادی به‌و به‌رگه‌ جوانه‌ی (خودای تاک و ئافرینه‌ری ئازادی) به مرۆفه‌کانی ره‌وا بینیه‌وه، هه‌لسوکه‌وتی له ته‌ک ده‌کریت و ده‌کریته‌ کالای بالای گه‌ریلای کچ و کور بۆ جیا‌وازی، وه ده‌کریته‌ ئالای سه‌ر سه‌ری هه‌موو مرۆفه‌کان و هه‌ر مرۆفیک و ته‌نانه‌ت هه‌ر ئافرینه‌دراویکی (خودا) هه‌ست به ئازادی ته‌واو ده‌کات بۆ ئه‌وه‌ی لیّ وه‌پس بیّت.. په‌نگه‌ نمونه‌مان نه‌ویّت به‌لام خۆ ئه‌گه‌ر هه‌بیّت باشتره‌و خه‌مه‌تی و ته‌کان ده‌کات (له قه‌ندیل، مرۆف ئیتر گه‌ریلا بیّت یان نا.. کورد بیّت یان نا.. کچ بیّت یان کور.. گه‌وره بیّت یان مندال.. ئازاده له‌وه‌ی ده‌یّیت و له‌وه‌ی ده‌یکات) مرۆف له‌وی هه‌ست به جوانیه‌ تیگه‌دراوه‌کانی ئازادی ده‌کات. په‌نگه‌ لیّره‌دا ده‌ست به‌جیّ پرسیا‌ره سه‌د باره‌که بیّته ئاراوه که ده‌لیت هاوسه‌رگه‌ری بۆ له قه‌ندیل و له ناو گه‌ریلادا قه‌ده‌غه‌یه، په‌نگه‌ پرسیا‌ریکی زۆر ناما‌قولیش نه‌بیّت چونکه پرسیا‌ر نه‌کریت وه‌لام له دایک نابیت، منیش زۆر دریزی نا‌که‌مه‌وه‌و به کورته‌ ده‌بیژم (مرۆف بۆ به‌ده‌ست هیّانی سه‌رکه‌وتنی گه‌وره پیویسته له سه‌رکه‌وتنی بچوک چاو پۆشی بکات، بۆ ئازادیش به هه‌مان شیوه‌یه‌و پیویسته بۆ به ده‌سه‌یّانی ئازادی گه‌لیک له هه‌ندیک له ئازادیه‌ که‌سیه‌کان چاو پۆشی بکریت و مرۆف له‌ته‌ک ئه‌و دۆخه‌ خۆی پابینیت، زۆر کات پیویسته مرۆف بۆ ئازادی زیندان ببینیت و بۆ ئه‌وی ئازادی بیّته کایه‌وه له میژوودا هه‌زاران که‌س له زیندانه‌کاندا مردن، ئه‌ی ئه‌مه بۆ؟ ده‌توانین به‌مه‌ بلین هه‌له‌و قه‌ده‌غه‌کردنی ئازادی؟ نه‌خیر، چونکه وه‌ک وتم له پیناوی (باشتره‌

باشترین) دەبیّت (باش) پشتگوێ بخریّت و کار بۆ باشتر و باشترین بکریّت.. لێرە وە راستی ئەمەمان بۆ دەردەکەویّت چۆن؟ کاتیك هاوسەرگیری ئازاد بکریّت و ببیّتە کۆسپی بەردەم ئازادی گەل ئەو دەچیتە چوارچیۆه ی بەرژە وەندی تاکە کەسی و خودپەرەستی، ئەمەش تەواو نیشنانمان دەدات کە ئەو قەدەغە بە جییە و بۆ لە ناو بردنی قەدەغە یەکی گەورە ترە کە دەولەتانی داگیرکاری کوردستان لە سەر زمانی دایک و کلتور و خەبات و ژیان و خویندن و هەر جولە یەکی نەتە وەیی، گورد پە پەرەوی دە کەن، ئایا سوتانی داریک باشترە یان دارستانیك؟! ئایا مردنی مرۆقیك باشترە یان سەدان هەزار مرۆقە؟!)..

قەندیل و پەسە نایە تی مرۆقە...

لە قەندیل (ژن، پیاو یان پوونتر بیژم مرۆقە) وە ک راستیە نە ی پەسە نایە تی خۆیان دە بینرین و هەر هەمان ئەو کە سایە تیانە ن کە خودا دروستی کردون بە یە کسانی، ئازادی، تەواوکاری یە کدی.. بە پێچە وانە ی ئەو ه ی کە لە بیری مرۆقە کانی دیکە دا دروست بوو بۆ نمونە (پیاو وە ک دیۆە زمە ی دە سە لآت و چە و ساندنە وە و ژن وە ک کۆیلە و ژێردە ستە و خزمە تکار! تواسا دە کریّت)، زەنیە تی تۆ کئیّت؟ تۆ ناتوانیّت؟ تۆ لە ژێر فەرمانی مندایت.. زەنیە تگە لیکن کە لە هزری تاکی قەندیلدا بوونیان نیە و کار بۆ نە هیشتنی تەواوە کیان دە کریّت.. لە م کاتە دا مرۆقە پەسە ن دە بیّتە وە و بە هەموو توانا و بیّتواناییە کانیە وە دوا جار دە بیّتە وە (مرۆقە) ئەمەش زۆر گرنگە، ئەگەر بیّت و ئەم سیستە مە بە جیبکریّت و کار بۆ گە پاندنە وە ی مرۆقە بکریّت بۆ ئە سلی خۆی، ئەو دە م نە تە نەا کیشە ی گە لی کورد و گە لە بی دە ولە تە کان بە لکو تەواوی کیشە سیاسی و ئابووری و سنووریە کانی کۆمە لگای مرۆقاییە تی چارە دە بیّت و مرۆقاییە تی لە دە ست پق و قین و جەنگ و کاولکاری و کوشتن پزگاری

دەبیت، ھەر ھەلە دەمی بە پەسەن بوونی مرۆڤ و کۆمەلگادا ھەک پێزدار پێبەر (نایۆ) نیشانەى دەکات گەل و کۆمەلگا پێویستیان بە دەولەت و حکومەت نیە و خۆیان کارگەلى خۆیان لە پێگەى ئەنجومەنى خۆسەر ھەو پرای و مەیسەر دەکەن و پاشان بێرۆکەى (کارى دەستەجەمى=دەسەوا=ھەر ھەزى=گەلە کارى=کۆفرمانى) کە باشترین سیستەمى تەبایى و لە کۆندا مرۆڤایەتى و بە تەبىت گەلى کورد پەپەرەیان کردو و سویدیان لى دیو، جیبەجى دەگریت. کەواتە گەپانەو بۆ پەسەنایەتى مرۆڤ واتادار کردنى چەمكى مرۆڤیى و ناشتى و ئاڤا کردنى کەش و ھەوایەكى ناشتیخووانەى کە تێیدا بى جیاوازی مرۆڤەکان لە خۆ دەگریت، نەک تەھا چەمكى مرۆڤ بەلکو چەمکەکانى ھەک زانست، دین، سروشت، لە کاتى پەسەن بوونیاندا کۆمەلگا جوان و ئاسودە دەکەن. بۆ وینە (ئەسلى زانست بۆ پاراستن و پێشخستنى مرۆڤە و ئەمە دەکات بۆ خزمەتى مرۆڤایەتى، بەلام لە کاتى پێشخستنى زانستى ناپەسەنەدا، چەكى ئەتۆمى و کیمیاى و لیزەر و سەدان شتى دیکەى قیزەون لە دایک بوو، دین. ئەسلەکەى واتە ئەو ھى خودای تاک ناردویەتى بۆ پزگارى و ناشتى و ئازادى و ھەموو پەيامبەران لەسەر مژارى ناشتى پاوەستاون و تەنانت دواى دین کە ئىسلامە و پەيامبەرەکەى موخەمەدە، واتاکەى (ناشتى) یەو زەردەشت و عیسامەسیح و ئىبراھیم و نوح و زەکەرەیا و موسا و ئەیوب و یوسفیش تا مردن ھەر بانگەوازی ناشتیان کردو دەیانفەرموو زەوى بۆ ھەموو مرۆڤەکانە بىجیاوازی. بەلام لە کاتى بە جیکردنى پێچەوانە کەیدا کوشتن و جەنگ و لادینى ئەوتۆ بەرھەم ھات مرۆڤ بپروا ناکات. سروشت لە پاستیدا بۆ خوشگوزەرانى کۆمەلگای مرۆڤایەتى و ئازەلەکانە بەلام لە بەر ئەو ھى پاستینەکەى و نکرا سروشت بوو شەپگە و دوکەلخانەى بىرى ناپەسەنى مرۆڤەکان. دوو دل نین لەو ھى پاستینە و پەسەنى مرۆڤ ناشتیخووانە، لەم دۆخەدا پرسىاریكى ھەک (ئەگەر پەسەن و

سروشتی مرۆڤ ئاشتیخوازە بۆ جەنگی نیوان هابیل و قابیل قەوما؟! یان بۆ پەرەردەى ئاشتیخوازە پێشەخرا؟! بۆ جەنگەگەلى گەرە لە میژوودا دروست بوون؟! دیتە پێشەوه، بەلام ئیمەش پرسیارێك دینینە پێش (ئەى بۆ لە سروشتى باوكى هابیل و قابیل نەروانین كە ئاشتیخوازە بوو؟! ئاخىر خۆ رەگ و ریشەكە هابیل و قابیل نین بەلكو (ئادەمە) ئیتر بۆ تاوانى شەرەنگیزی كورەكان بدریتە پال (باوك؟)، لە كاتیكدا سەرچاوەكە كە (دايك و باوكە) ئاشتیخواز بن ئیتر واتایەك بۆ لاوەکیەكان كە نەوكانن نامینیتەوه.. بۆیە بۆمان هەیه بیژین مرۆڤ بە سروشت ئاشتیخوازە و ئازادى دەوێت، لە قەندیل كار بۆ پێشخستنى ئەم چەمكە دەكریت و انشالله سەرکەوتوو دەبییت.. بە جۆریكى دیکە دەتوانین بڵین پەسەنایەتى مرۆڤ یان سەرەتایەتى مرۆڤ (منالیتیە) و خودى مرۆڤ پاكیكى وەك مندالە، مندالیش زۆر پاكە و درۆو دزی و شەپو كوشتن و نائەخلاقى و ستم و لە هەمووشى گرنگتر بە ئازادى لە دايك دەبییت و بە مندالى ئازادىخوازە!، بەلام دواتر ناپاكەكان فیرى ستم و داگیركارى و دزی و دۆرو هەزار شتى دیکەى دەكەن.. لیڕەدا دەر دەكەوێت ئەگەر (مرۆڤ) جوان پەرەردە بكریت و پەسەنایەتیهكەى بپارێزیت ئەوه مرۆڤیكى باش و پاك دەبییت و كۆمەلگاش لە دەستى سودمەند دەبن، بەلام ئەگەر بە پێچەوانەوه ئەو كات پێچەوانەى باش و پاك دەر دەچیت، لە پەسەنایەتى منالیتیدا، كچ هەست بە كچیتى ناكات، كور نازانیت كورپە، دەولەندى و هەژارى و پەشى و سپى و شیتى و ساخى بوونیان نیه!، ئەمەیه كۆمەلگای سەرکەوتووئى ئاسودەگى پەسەنایەتى مرۆڤ، كە لە قەندیل كارى بۆ دەكریت و هەول دەدریت هەر جۆریكیان ئیتر پەسەنایەتى میژووى بییت یان پەسەنایەتى مندالیتی بییت، جیبەجیبكریت..

قەندیل و سروشت...

((قه‌ندیل کو‌یستانی دلگیری ولات..هه‌ر هه‌تاكو ئاب ده‌لده‌تان ئەدات.. شه‌هید

مه‌لا علی))

سروشتی جوان و دلگیری کوردستان به‌گشتی و قه‌ندیل به‌تایبه‌تی ژۆر ئەسته‌مه‌
 باسبکریت و به‌یئیریته‌ سهر کاغه‌ز،به‌س ته‌نها ئەو که‌سه‌ی قه‌ندیلی کوردی ئاوا
 کردوه که‌ خودای تاکه‌ ده‌توانیت به‌ ته‌واوی په‌سنی قه‌ندیل و جوانیه‌کانی
 سروشته‌که‌ی بکات!،ئەوی واته‌ قه‌ندیل دنیا‌یه‌که‌، یان پوونتر بیژین پیشانگایه‌که‌ له
 جوانی و گول و دارو ئاسک و خۆشه‌ویستی و بولبول و مه‌ندیل و په‌پوله‌ و شو‌پش و
 ئاواز و به‌فرو چۆم و پال و یال و گردو به‌ردو سه‌دان شتی دیکه‌، که‌ ده‌توانین بی
 پاوه‌ستان بلین (لۆپه‌سنی جوانی قه‌ندیل و مه‌ندیلی..هه‌ستم مه‌سته و دلّم بوه‌سه
 دیلی)،مه‌ندیلی سهر لوتکه‌ به‌رزه‌کان و خورپی ئاوی تیکه‌له‌ی به‌ور و سه‌وزایی
 فه‌رشه‌که‌ی و بالابه‌رزیی داره‌کانی و گۆرانی کوردانه‌ی بولبوله‌کانی ولاتی قه‌ندیل،
 مرو‌ف مه‌ست و چه‌یران ده‌که‌ن و نه‌ک خواستی گه‌شت بۆ ئەوی دیته‌ بوون به‌لکو
 خواستی مانه‌وه‌و نیشه‌جی بوون ئاوا ده‌بیته‌..قه‌ندیلی کورد که‌ش و هه‌وا‌یه‌کی
 هینده‌ خۆش و دل‌پیننی هه‌یه‌ تا ئاستی برۆا نه‌کردن ده‌پوات،.هه‌ر سات له‌ قه‌ندیل
 تا‌فکه‌کانی خودایی گۆرانی ده‌چپن و هۆره‌ی زه‌رده‌شتیانه‌ ده‌یه‌ژن،گوله‌کان و
 په‌پوله‌ ژیندۆسته‌کان دیلان ده‌که‌ن و هه‌لده‌په‌رن،لوتکه‌ گه‌ردن‌به‌رزو سه‌رکه‌شه‌کان
 پاسه‌وانیی ئەو زه‌ماوه‌نده‌ بر خۆشییه‌ ده‌که‌ن،گه‌ریلاش وه‌ک هه‌میشه‌ ئاو‌یزانی ئەو
 که‌ش و هه‌وا بیۆینه‌یه‌ن..

چەمكى سادەیی و سادەیی گەریلاى كورد..

(سادەیی راستییەكى حاشاھەلنەگرەو پێویستە لە بان یەخبەنانى فیل و تەلەكە وازى سەرکەوتن و ئاكامدارى بکات)

سادەیی و ساكارى یان (خاکیتى) و خو بەکەمزانین لە پرووی کۆمەلایەتیەو، لای تەواوی مرقایەتی و بە تاییەت گەلی كورد خو شەویستەو پێعەمبەران و زانیان و فەیلەسوفان و بیرمەندان و شوڕشگێران و هتد... زۆر بە توخی کاریان لەسەر بەرجەستەکردنى شیوازەکانى سادەیی کردووە لای زۆربەى مرقایەتی بە هوکارى سەرکەوتن لە قەلەم دراو، چەمكى سادەیی زۆر واتا و مانای جوان و نەینیدار لە خو دەگریت، پەنگە مرقایەتی بە زۆریان نەبردبیت، لای زۆربەى زانیان و بە تاییەت فەیلەسوفان (سادەیی) لوتکەى راستینەى مرقایەتیەو مرقایەتی سادە واتە مرقایەتی کامل و پیک و پیک، دوخی سادەیی مرقایەتی (خوشتەرىن) دوخی ژيانە، بە جوړى تر سادەیی بە نیشانەى بە دەستەینانى زانست و هزرى پاك و هوشارىش لە قەلەم دراو، (ئەو مرقایەتی سادەى واتە سەرکەوتووە) ئەمە تەنها و تە نیه بە لکو راستییە، پەنگە لە وەها دوخی کدا ئەگەر بیژین (سادەیی یەكسانە بە خەبات و جوانى و پاکی و راستى و پیکە و هیهکانى ژيان و واتایەكى پوونیشە بو یەكسانى نێوان مرقایەکان) زۆر هەلەمان نەوت بیت و زیادەش نیه ئەگەر لەسەر راستینەى چەمكى سادەیی داواى لیکۆلینەو هى زۆر مەزنى جیهانى بکەین.. دەتوانین پوونتر

(سادەیی) بە پرسىكى ئەخلاقى و پەوشەنبىرى و هەتا هەرە گرنكى كۆمەلایەتى و جفاكى بناسىن و بەو جۆرە كارى لەسەر بکەین و هەول ناساندنى ئەم بابەتە گرنگە بدەین لە چوارچۆیەى تىپوانىنىكى زانستى و كۆمەلایەتى و مێژووییدا، سادەیی لای میللەتى كورد..

(پۆلەكەم سى ئامۆزگارىت دەكەم و جوان گوى رادپەرە و لە ژيانى پۆزانەتدا زۆر بە شانازىیەو وە كارى ببە، یەكەم سادە بە، دووهم ساكار بە، سىيەم خاكى بە) ئەمە وتەو پەندو ئامۆزگارىی دالكىكى كوردە ئەراى پۆلەكەى و بە سى ئامۆزگارىی وریای دەكاتەو كە (سادەیی و ساكارى و خاكىتییه) و لای كورد ئەم سى زاراوە هەر یەك مانایان هەیهو سەرەنجام دەكاتەو بىقىزى و خو بەزل نەزانىن. ئەز بۆ پەسن یان پیناسەى ئەو پەندو ئامۆزگارىیەى سەرەو كە دایكە كوردىك بۆ پۆلەكەى دەكات وشەیهكى وەكو (داهینانى ئاكارى) بە رەوا دەزانم، پىوستىشە شارەزایانى بواری چەمكى سادەیی لەسەر ئەو ئامۆزگارىیە راولەستى و توىزىنەو هى گەرەى كۆمەلایەتى لە بارەیهو بەكەن، وە دەبیت كوردان خویشیان بزانی كامەیه راستىنەى سادەیی و لە كوى و كەى و چۆن بە كارى ببەین؟، سادەیی لای گەلى كورد هەندى جار لە بەرامبەر فىل و تەلەكەو دلپىسى دوزمانیدا توشى ئارىشەى نەتەو هى و سیاسى فرە گەرە بوو، دەبیت لە بەرامبەر ئەو جۆرە سادەییەدا وتەكانى وەك (با سادەییمان نەبیتە گىلى و بى ئاگاییمان، با سادە بىن وەلى بۆ دوزمن نا!، سادەیی تا ئەو جىگەیه باشە كە كارى خو بکات) پىشبخەین و زۆر بە توخى كارى لەسەر بکەین، تاكى كورد هەر بە سروشت و رەسەن سادەو خاكىیه، وەلى دەوروبەر و باش و خراب ئەو سروشتە رەسەنە مرفاىتیه وەردەگىرن بە شتگەلى بى ماناو برۆپىنەكراو، بۆیه گرنگە بۆ ئىمەى كورد تەواوى بەها مرفاىتیهكان كە زۆرەیان زادەى نىشتمانەكەى خو مانن لە وىچنە (بىژنگ) ی

نەتەوھىيى بەدھىن و بىيانخەينە خزمەتى گەلەوھە، بۆ ھۆشيارىيى و مافدۆستىيى كوردان نەك بۆ رەگەزىپەرسىتى و خۆويستى،
سادەھىيى و گەريلايى كورد..

(لە قەندىل، يان پاكتر بىژم لە فېرگەى راستىنەكانى ژيانى قەندىل، فىرى راستىيى وانەھىلى ژيان دەبىت و ھەول بۆ پاراستنى بەھا مەروپىيەكان لە نىوياندا سادەھىيى دەدەھىت، بەمەش يەكسانىيى مەروپىيەتى پىشەدەكەوئىت و بە ئاكام دەگات)
گەريلاو سادەھىيى ھىندە توند ئاويزانىيى يەكدى بوون زۆر ئاستەمە لە يەك بىكرىنەوھە، ئەگەر تەواو بىژىن گەريلا يەكسانە بە سادەھىيى رەنگە رەخنەمان نەھىتە سەرو توشى پووبەپووبوونەوھى (زىادەى وتووه) نەبىن، كاتىك مەروپىيە دەرواتە قوتابخانە مەروپىيەتییەكەى قەندىل و مامۆستا مەروپىيەتییەكان دىدار دەكات و ھەلسوكەوتى گەريلاو سەركردەو بەرپىرسى گەريلا چاودەكات، ئىتر دوو دل نىھ لەوھى كە گەريلا ھىندە سادەن لوتكەى جوانى و بە ئەخلاقى و مەروپىيەتییان تىدایە، لەوئى زۆر ئاستەمە سەركردەو گەريلايى ئاسايى لە يەك جىياكەيتەوھە، چونكە يەك جل، يەك رەنگ، يەك ھەلسوكەوت، تەنانەت يەك شىئوھەپۆيشتن لە ناو گەريلادا بەرجەستەھە، ھەر ئەم يەكپەنگىيى و ويكچوونە لە ناو رىزەكانى پىشمەرگەيشدا بوونىكى ديارو بە ناوى ھەبوو تا ئەو شويئەى لە كاتى بىننىياندا خەلكى نەيدەزانى چۆن پىشمەرگەو فەرماندەكان بناسىتەوھە!، (ئەز-من) چوومە قەندىل و ھەرىمى پاراستنى مەدیا (hpm) و چوومە خزمەتى ھەستى پاك و كوردانەو مەروپىيەتییەكچ و كۆرە گەريلاكانى ھىزەكانى پاراستنى گەل (hpg) لەوئى دنيايەك لە جوانى و سادەھىيى و يەكسانى بەدى دەكرىت، نەمدەتوانى فەرماندەكان بناسمەوھە بەلام بە ھوى ئەوھى پۆژنامەنووسان دەچوونە لايان و داواى وادەى دىداريان لى دەكردن بەم جۆرە دوو ھەقالى فەرماندەم دىتەوھەو بە بى ھىچ پاسەوان و بە جلىكى بگرە

لە گەريلاكان كۆنترەو دەسورپانەو، لە تەك يەكئەك لەو فەرماندانەو، پراوەستام و گەفتو گۆمان دەکرد لەو كاتەدا ژنيك بۆ چا خوارنەو، بانگى كردين و ئيمەش چووین، كە چايەكانمان درايە دەست ژنەكە وەك شتى بۆ شتى دەگەر، دواتر زانيمان بۆ پيخۆر (كەوچك) دەگەرپيت، ئەو هەقالە دەست بەجى سەيرى ئەملاولای خۆى كردو چيلكە داريكى شكاندو وەكو پيخۆرى چا بە كارى هيناو چايەكەى منيشى پى تيكدا، ژنەكە سەرسام بوو وتى بەرپرز بۆ واتكرد رەنگە ئەو چيلكە ميكروپى پيوەبيت؟، ئەو هەقالەش وتى، دايكى من كەى سروشتى پاك ميكروپى هەيه، ئەگەر ئيمەى مرۆف بەيلين؟ ئيمە لە سروشتين و دەچينەو سروشت، ئيتر بۆ لەتەك شتەكانى ناو سروشت ناتەبا بين، هەرچى لە سروشتدايە پاكەو خاوينە، بەراستى هەلوئىستى ئەو هەقالە مايەى هەلوەستە بوو!، يان راستر بيزم ئەو هەلوئىستە هويدا (ئاشكرا) كردنى كليلى يەكسانىيە ژ ناڤ خودى سادەيى و سروشتپەرورەيدا، ئەم هەلوئىستە فرە بەنرخە لە باكورو لای سياسەتمەداران و چالاكفانانيش كارى پيدەكرىت و لە چالاكىي و بەرخودانەكاندا مرۆف ناتوانىت پلەدارو بپلە بناسىتەو، ئەندام پەرلەمان و كرىكارو سەرۆك حزب و چاچى هەر هەموو وەكو تاكيكى كوردو لەو هەش گرنگتر وەكو مرۆفيك خەبات دەكەن و پيەكەڤە تيدەكۆشن، گەريلا هيندە سادەو خاكين مرۆف لە بينينيان تير نابىت و خوازيارە هەردەم و هەر رۆژ ژيان لەتەك گەريلا بكات، ئەوان واتە هەوالانى سەرى چيا، هەموو بە يەك دەنگ و يەك بەرگى خاكىي و سادەو، ئامىتەى سروشت ئاوازي ئازادى و مرۆقبوون بۆ گەل و شاخ و سروشتى وەلات دەچرن، سادەيىەكى خودادادىي و فرە ريك و حەوينەر لای گەريلاو هەقالان بەرجەستە دەكرىت، بە جۆريك مرۆف سەرى سوپ دەمىنىت و هەست دەكات ئيرە بەشيكى تايبەتە لە جيهان و ژيان ليرە وەكو خۆى و زۆر بە پاكى ماو، تەو، پەسانەيەتتى ژيان لە

(سادەیی، تەبایی، ئاشتیخوایی، راستگویی، یەكسانی، بە
ئەخلاق، خاکیە وەری، پڕیزگرتن،) دا بە دی دەکریت و ئەمانەش بە زیادەوہ لای
گەرلای و لە قەندیل بوونیان ھە یە !،

تاك و خاك و سەربەخۆیی !

(نیشتمانی سەربەخۆ تەنیا بە تاکی سەربەخۆ ئاوا دەکریت)
میللەتی کورد، ئەو گەلە یە کە تاك (فەرد) ەکانی 60 میلۆن پترە و یەکیك لە کۆنترین
گەلەکانی پۆژەهلاتی نیوہرەست یان راستر بیژم ھەر خۆی کۆنترین گەلی پۆژەهلاتی
ناوہرەستە و خاکیە (کوردستان) ھەندیک بە یەکەم لانکە (بیشکە، دایەنگە) ی
مرۆقاییەتی و ھەندیکیش بە دووہم لانکە ی مرۆقاییەتی دەناسینن لە سەردەمی

زریانی مەزنی نوح(نوه)، ھەر ئەم گەلە خاوەنی مەژۆنە ژێرە سەرەتاییەکان و خاوەنی کشتوکال و گەلمیری و سیستەمی دەستەجەمی (ھەرەوہزی) و یەکسانی و پیشەنگایەتی ژنە بە نوینەرایەتی و رابەراییەتی (دایک) واتە دایکسالاری.. ھەرۆھا بە گەواھی و شایەتی شوینەوارەکان ھەر ئەم گەلی کوردە خاوەنی دیرۆکیترین و کەوتنترین شارە لە پووی ژیاڕی و شارستانیەتەوہ کە ئەویش باژێری (نارییل، ئار+بیل، ھەولێر) ھ، پاشان خودانی لە میژنیترین ئاواز (ئاڤان) ھ کە (ھۆرە، ھوورە، ھۆرا) یە بەلام بۆ ئەمە بە نەگبەتی و کلۆلی کوردو سوتان و دزانی ھەموو سەرچاوەکان لە لایەن داگیرکەرەنەوہ، کەمترین بەلگەو سەلمینەر ھەبە، لەتەک ھەموو ئەمانەشدا ئەم گەلە بۆ پیگە یە خاوەنی پوونترین و کۆنترین پەيامی ئاشتییە ھەر لە نوح(کوردە=کۆرپی دەیەم) و ئیبراھیم(ئەبرھام، ئەپرام) و زەردەشت (زەردە+ئەشت) ھوہ (س.خ) بگرە تا ئیستاش ئەم پەيامی ئاشتیی و پیگەوہ ژیانە بەردەوامە، کەچی تا ئیستاش ئەم گەلە خاوەن دیرۆکە خاوەنی پیگە یا ن سەرەخۆیی نیە، ئەم گەلە چەند جارێک لە لایەن زلھێزانی جیھانەوہ داگیرکراوہ و دابەشکراوہ و خاکەکە ی کاول و وێرانکراوہ، بەلام دواترینیان لە سالێ 1921 بوو کە دابەشکرا بەسەر 3 دەولەتی ئێراق، ئێران، تورکیادا و دواتریش بەشی پۆژئاوا کە لە ژێردەستی فەرەنسادا بوو درایە سوریا، دوا ی ئەمەش بەشیکی کەوتە ژێر دەستی ئەرمەنسان و ئازەربایجان بەم جۆرەش کوردستان، دابەشەکراوہ بەسەر (6) دەولەتی داگیرکاردا ئەوانیش (تورکیا، سوریا، ئێراق، ئێران، ئەرمەنستان، ئازەربایجان) ن، ئەمە جگە لە پەرتببون و ئاوارەبوون بۆ ولاتانی (سودان، میسر، ئیسرائیل، فەلەستین، پاکستان، ئەفغانستان، ئوردون، گورجستان، لیبیا، پرووسیا و ھتد..) لە زۆر سەردەم و ھەر جارەو لە پارچە یەکی کوردستانی مەزن

باسى بابەتى سەر بە خۆى سنوورو نیشتمان و پێگەى نەتە وەىى كراوه، كۆشش و هەولەىلى زۆر هەبووه بۆ سەر بە خۆى، سەر هەلدان و شۆرشى كوردانە بێوچان بەردەوامىى هەبووه بۆ سەر بە خۆى، لە هەر گەلێك پتر قوربانىى دراوه، خەباتى فەر هەنگى و ناسنامەىى هەبووه، وەلى تا ئىستا (نەها، هەنوگە) بە شىوازىكى دروست و تەواو يان پێك و پێك و پێر (كامل) ئەم پرس و دۆزه يان ئەم باسە نەگەشتووه تە بنبەست و ئەنجامگير نەبووه واتە سەر بە خۆى زووان، ناسنامە، فەر هەنگ، سنوور، نیشتمان تەواو نەهاتووه تە دى!، ئەوەى دەبیت بۆى بپوانين لە باشورى كوردستان هەرچەندە تا ئاستىك وابەستەى ئىراقە بەلام نيمچە ئازادىيەك هەيەو شايەنى لەسەر پاوهستان و گفوتوگۆيە، وەلى هيمانىكە (هيشتا) دەنگ و پەنگى سەر بە خۆى لەم پارچەش نابىستريت و نابىنريت.

لەم ماوهدا جارىكى تر باسى بابەتى سەر بە خۆى كوردستانى مەزن و بە تايبەت (باشور) هاتەوه پۆژەف و كەموكورتو لەملاو ئەولا لەسەرى دەبىزريت، دەنوسريت، قسە دەكریت، تا ئاستىكى كەم لە پۆژەفدايە، ئەمە شتىكى زۆر باشەو هيواو هومىديكە بۆ وشيارى و ئاگهى نەتە وەىى كوردانە، بەلام ئيمە ليرەدا باسى شتىك يان بابەتێك دەكەين كە بە راستى پيوستە هەموو هيزە كوردىيەكان و هەموو سازى و پێكخراوهكانى كوردستانى مەزن پيش بىر (ویر) كردنەوه لە سەر بە خۆى كوردستان بىر لەمە بكەن وەو بەرنامەى ئامانجارو ئەنجامگيرى بۆ دانين، ئامادەكارى بۆ بكەن و كارى لەسەر بكەن، دەتوانين وەك پيشينهترين هەنگاوى نەتە وەىى بۆ سەر بە خۆى نیشتمان ئەژمارى بكەين، ئەویش (سەر بە خۆى يان سەر بەستى يان ئازادى تاكى كورده) سەبەخۆى بە تەواوى مانا واتە پزگار بوون لە گشت كۆت و بەندەكان و لەسەر پى خۆپاوهستان، بەجیهيشتنى

هەموو جۆره كۆیلایه تییه كانی مرۆفكرده، سه به خۆیی به واتای خۆده رباز كردن له گرد وه هم و شه ره كانی ده سه لاتی تاكسالاری، سه ره به خۆیی به واتای سالار كردنی تاك له خودی خۆداو به ناوه ندر كرنی ئەقل و بیر له كارو كرده وه دا.

ئەگەر ئەم كارە (كار كردن بۆ سه ره به خۆكردنی تاك، یان سه ره به خۆبوونی تاکی كورد) به بهرنامه و پهروه رده ی نه ته وه یی و به شیوازی دروست له كوردستان به گشتی و له باشور به تایبەت به رپۆه بېریت، ئەگەر تاك ئاشنا بکریت به چه مکی سه ره به خۆیی، بیگومان به رو به ره مێکی فره باشی له كه سانی كامل و پیگه یشتوو، وریا و نه ته وه پهروه رو سه ره به خۆخوازو فره نگیاریزی لیّ حاصل ده بیّت و دواتر زۆر به ئاسانی و خۆ به خۆ ئەو تاكه سه ره به خۆیه بیر له سه ره به خۆیی كۆمه لگا و پاشان سه ره به خۆیی وه لآت ده كاته وه، ئەو ده مه وه لآت (كوردستان) سه ره به خۆ ده بیّت،

چونكه ئەگەر تاکی كورد فیژی سه ره به خۆیی بکریت و له دۆزو پرسه سه ره كییه كانی خۆی وه كو تاك ئاگادار بکریت و فامدار بکریت، ههروه ها هه موو بابە ته هه نوکه یی، داها تووی، بنه په تی نه ته وه كه ی به شیوازی پهروه رده و هه ر له مال و باخچه ی ساوایان و خویندنگه تا كۆتایی ته مه نی بۆ شیبکریته وه و له كۆی بابە ته كه پوخته یه ك بکریته به ری، دیسان ئەو كات وه لآت بیّ ئە وه ی ئیمه هه ست بکه ین سه ره به خۆ و رزگارو سه ره به ست بووه، ئەگەر تاکی كورد دا بمارئی له ئالوده بوونی وابه سته یی بۆ مۆدی ل، سیكس، وه رزش، خواردن، پاره، ئۆتۆبیل، خه وتن، تی فی و هتد... ئەگەر تاك رزگار بکریت له به کریگی راوی بۆ ئەمریكا و ئەوروپا و داگیرکارانی كوردستان و فیژی ولاتپاریزی و خۆ سه ری بکریت، ئەو كات كوردستان سه ره به خۆ بووه و تاكه كانیشی ئیدی بیجگه له هه لگری ناسنامه ی (كورد، كوردستانی) شتیکی تر نین، ئەو وه خته تاکی ئیمه شانازی به خاکی كوردی، زووانی كوردی، ناسنامه ی

کوردی، فه‌ره‌ه‌نگی کوردی، به‌رگی کوردی، میژووی کوردی، داب و نه‌ریتی کوردی، فه‌لسه‌فه‌ی کوردی، جوگرافیای کوردی، راستینه‌ی کوردیه‌وه ده‌کات، ده‌بیټ و پیویسته تاکی کۆمه‌لگای کورد له ژێر کاریگه‌ری بیگانه ده‌ربه‌پنڊریټ و پاشان باسی سه‌ربه‌خۆیی لۆ بکریټ،

ئه‌گه‌ر بیټۆ ئه‌و به‌رنامه‌نه‌ی ئاماژه‌مان پێدا جیبه‌جی نه‌کریټ و راسته‌وخۆو بی ئاماده‌کاریی باسی سه‌ربه‌خۆیی وه‌لات و دیاریکردنی سنوور بکریټ، دواجار په‌نگه‌ کاره‌ساتی ناوخۆیی و نه‌خوازاوی لیبکه‌ویته‌وه، په‌نگه‌ تاکه‌ ناسه‌ربه‌خۆکانی کۆمه‌لگا به‌ جوړیک له جوړه‌کان ببنه‌ دارده‌ست یان به‌ کریگی‌راوی داگیرکه‌ران، چونکه‌ وه‌لات سه‌ربه‌خۆیه له کاتی‌کدایه‌ زۆربه‌ی تاکه‌کان یان سه‌ربه‌خۆ نین یان له واتای سه‌ربه‌خۆیی و به‌رپرسیاریټی تینه‌گه‌یشتون، وه‌لات سه‌ربه‌خۆ بیټ و ناوه‌خنی وه‌لات یان کاکلی وه‌لات که تاکه‌کانه سه‌ربه‌خۆ نه‌بن چ واتایه‌کی هه‌س؟ ئه‌گه‌ر تاکه‌کانی کورد له راستینه‌ی سه‌ربه‌خۆیی تینه‌گه‌ن ئه‌وا له یه‌کیټی نه‌ته‌وه‌ییش تیناگه‌ن، که‌له‌که‌بوونی تاکی ناسه‌ربه‌خۆ وه‌لات دووچاری قه‌یرانی سیاسی، ئابوری، کۆمه‌لایه‌تی، فه‌ره‌ه‌نگی و ژینگه‌یی و هه‌تا حوکمرانیی ده‌کات، هه‌چ هه‌نگاوێکی باش وه‌پیش ناچیت،

هه‌ر بۆیه زۆر پیویسته که تاکه‌کانی کۆمه‌لگای کوردی به‌ شیوه‌یه‌کی خێراو پیشکه‌وتوو په‌روه‌رده بکریټ له‌سه‌ر چۆنیټی سه‌ربه‌خۆبوون و هه‌روه‌ها له‌ته‌ک ئه‌وه‌شدا چۆنیټی پیشخستنی سه‌ربه‌خۆیی و گه‌شه‌پیکردنی و فراوانکردنی زانیاریه‌کانی په‌یوه‌ندیدار به‌و باب‌ه‌ته‌وه، ده‌بیټ خۆیندنگه‌ی نه‌ته‌وه‌یی و په‌روه‌رده‌ی پیشبخرین، له‌م بواره‌دا پاگه‌یاندن پۆلی به‌رچاوی هه‌یه‌و پیویسته به‌ پوونی له‌سه‌ر چه‌مکی (سه‌ربه‌خۆیی تاک) و (سه‌ربه‌خۆیی خاک) راوه‌ستن، هه‌له‌وه‌سته بکه‌ن، قسه‌و گفتوگۆ بکه‌ن، ته‌وه‌ری فراوانی له‌سه‌ر پیشکه‌شبه‌کن، که‌سه‌یلی شاره‌زاو

بە توانا بدوینن لەو بارەووە، دەبێت لە یادمان نەچیت كە خودی تاك خوشی جینگەیهكى دیارو بەرچاوی لەم باسەدا هەیه، ئەویش گەران و وردبوونەووە و شروڤەو لێكدانەووەی باس و بابەتەكانی پەيوەند بە سەرپەخۆییەووەیه،.

ماوەتەووە بێژم ئەم بابەتەو باسە زۆر لەمە پترو پتر هەلەگەریت و پێویستە بە شیوەیهكى زانستی و ئەكادیمی و بە پەچاوكردنی دۆخی نیشتمان و هەست و بیركردنەووەی تاكەكانی كورد لەسەری بنوسریت و زۆر بە جدی و دلسۆزییەووە لەسەری راوہستین یان گەرنگی پێبەهین، بەلام ئەووەی لای ئەز گەنگە هوروزاندن و تەقاندنەووەی بابەتەكەو گەیانندی پەيامەكەیه، ئەویش ئەووەیه (سەرپەخۆبوون و چاوكردنەووەی تاكي كورد، لە پێش سەرپەخۆبوونی خاكي كوردەووەیه) واتە بەر لەووەی كوردستانمان سەرپەخۆ بكەین یان هەنگاو بو سەرپەخۆبوونی بنین با خۆمان سەرپەخۆو بەكارىگەر بكەین، ئەمە ناكاتە ئەووەی كە بابەتی سەرپەخۆیی كوردستان و هەولدان بو سەرپەخۆیی كوردستان كەمبايەخ تەماشای بكەین و بە كاریكى باشی نەژمیرین، نەخیر بە پێچەوانەووە ئەووە كاریكى زۆر پیرۆزو ئەركیكى نەتەووەیی و ئەخلاقییە، بەلام دروستكردنی خانویەكى زۆر خوش و گەورە ئەگەر مایك یان مالباتیكى تینەچیت ئەووە بێگومان بێسودو بێكەلكە، دەبیت ئەووەش بزانی زۆریك لەو كەسانەى باسی سەرپەخۆیی ولات دەكەن ئەووەش نیشان دەكەن كە پێویستە وەلاتی سەرپەخۆ تاكەكانیشی بە وریاییەووە سەرپەخۆ بن و لە ژیر فرمانی هیچ كەسى دیکەى غەیرە كورددا نەبن و بە واتای وشە (سەر بە خۆوە بن!)،.

با مامۆستا (مه‌دیا) ی 12 سال، له بیر نه‌که‌ین⁽¹⁾ ..

(که بیستم مه‌دیا بۆ زوان بۆ گه‌له‌که‌ی خه‌بات خوانه، گوفته‌م سه‌د شوکر بۆ خودا خاکی مه‌دیا ئاوه‌دانه)،

له بارودۆخیکی ناله‌بارو شیوه ئاگروئاسن و نیوه‌دۆزه‌خئاسای وه‌ک باکوری کوردستاندا، له ژێر به‌زه‌یی پۆلیس و ژاندرمه‌و سه‌ربازی تورکدا قاره‌مانی‌تی و یاساشکی‌نی هه‌روا ئاسان نیه‌و به‌ ده‌م خۆشه‌!، خه‌بات و تیکۆشان له وه‌ها شوینیکدا وه‌ک یاری کردن به‌ ئاگر یان پوونتر بیژم وه‌ک یاری پیکردنی (ئاگر به‌ به‌نزین و به‌نزین به‌ ئاگره‌!) ئاخ‌ر خۆ ئاسان نیه‌ له بیابانیکی بی‌ ئاوداو له ناو چه‌ند خێلی دره‌نده‌و مرۆفکۆژو جه‌رده‌دا، مرۆف شه‌ر له‌سه‌ر ئاو بکات و په‌یداشی بکات!، جلی کوردی یاساخ. زمانی کوردی یاساخ.. خویندن و په‌روه‌رده‌ی کوردی یاساخ.. له‌م دۆخه‌دا فریاد په‌سیک په‌یدا ده‌بی‌ت و به‌ تورکان ده‌لیت "ئیوه‌ بۆ خۆتان خه‌ریکی سته‌م و چه‌وساندنه‌وه‌ بن.. ئیمه‌ش وا خه‌ریکه‌ سه‌ر له‌نوی و به‌ پۆج و هیوایه‌کی نویوه‌ چه‌که‌ره‌ ده‌که‌ین و زمانی کوردی و جلی کوردی و ئازادیمان ده‌وی‌ت! "ئه‌و مرۆفه‌ به‌ هه‌سته‌ بویره‌ چالاکه‌ خاتوو مه‌دیای ته‌مه‌ن 12 سالی ئه‌وساو ته‌مه‌ن 13⁽²⁾ سالی ئیستایه‌!، ئه‌م کیژه‌ چاوکراوه‌ بویره‌ به‌ هه‌ستکردن به‌ پیویستی خویندنی کوردی و کار کردن بۆ په‌روه‌رده‌ی کوردی له‌ ماله‌که‌ی خۆیانداو

به نه‌ینی وانه‌ی زمانی دایک (کوردی)ی به چه‌ند زارۆلێکی خزم و دۆست و گه‌ره‌که‌که‌ی خۆیان ده‌وته‌وه! ئەم کیژه‌ قاره‌مانه‌ کاتیك پۆلیس پینانزانی و له (2009-8-29)⁽³⁾ ده‌ستگیریان کردو بردیان به‌رده‌م دادگای به‌ ناو دادگه‌ی شاری ئامه‌دی پیتته‌ختی کوردستانی گه‌وره‌.. به‌ کوردی قسه‌ی کردو زۆر بو‌یرانه‌ به‌رگری له‌ خۆی و گه‌له‌که‌ی و زمانه‌که‌ی و ته‌نانه‌ت کاره‌که‌ی واته‌ وانه‌ وتنه‌وه‌که‌ی کرد!، کیژێکی کورد به‌ ته‌مه‌نی 12 سالانه‌وه‌ پروبه‌پرووی ده‌وله‌تیک ده‌وه‌ستیتته‌وه‌ که‌ به‌ حسابی خۆی له‌ پۆژه‌لاتی ناویندا بوونیکێ دیارو کاریگری هه‌یه‌و خوشی به‌ هه‌یزیکێ له‌ بن نه‌هاتوی ناو ژووره‌ ته‌پووتۆزاوییه‌که‌ی (ناتۆ) ده‌زانیت!، مه‌دیاخان جگه‌ له‌وه‌ی بوو به‌ به‌شیک له‌ میژووی گه‌لێک پیموایه‌ ژماره‌ی پیوانه‌ییشی شکاند له‌وه‌ی که‌ ته‌نها مندالیکه‌ له‌و ته‌مه‌ندا هه‌ست به‌ مه‌سه‌له‌ی نه‌ته‌وايه‌تی به‌ تاییه‌ت بواری په‌روه‌رده‌و زمان بکات.. دیاره‌ باکوری کوردستان و به‌ تاییه‌ت شاری ئامه‌دی قه‌لای کوردان زۆر کیژی دیکه‌ی له‌م جو‌ره‌ کیژه‌ قاره‌مانانه‌ به‌خشیه‌ کوردستان که‌ دیارترینیان خاتوو (له‌یلا زانا)یه‌..، به‌ داخه‌وه‌ من له‌ ئاست په‌سن و سه‌نای وه‌ها کیژێکی نمونه‌و جیاوازدا⁽⁴⁾ واته‌ (داده‌ مه‌دیا) هه‌م کۆلم و هه‌م کۆلم.. چونکه‌ زمانیکێ پاراو و به‌برشتی نوسینم نیه‌ تا ئه‌و کیژه‌ پۆحسوکه‌ی گه‌له‌که‌م له‌ پیت و وشه‌و رسته‌ی نایاب وشیرینی کوردی هه‌لژهنم!، من وه‌کو خۆم کاتیك هه‌والی ئەم کاره‌ قاره‌مانانه‌ی خاتوو مه‌دیام بینی له‌ مالپه‌ری (پارتی چاره‌سه‌ری)⁽⁵⁾ که‌ کاک دیار نوسی بووی له‌ خۆشیدا گریانم ده‌هات و له‌ هه‌مان کاتدا به‌ پیکه‌نینه‌وه‌ (سوپاسی خوای گه‌وره‌)م کرد که‌ گه‌لی من نمونه‌یه‌ له‌ ئاشتیخوازی و ئازادیخوازی و له‌ هه‌مان کاتیشدا نمونه‌یه‌ له‌ گیانفیدایی و خه‌باتکاری!، من ئه‌و کات ئه‌وه‌نده‌م پیکرا بابه‌تیک بنوسم له‌ ژیر ناونیشانی (با مه‌دیایانه‌ بیر بکه‌ینه‌وه‌)⁽⁶⁾ هه‌روه‌ها له‌ته‌ک کۆمه‌لێک هه‌قالدا پڕۆژه‌یه‌کی زمانه‌وانیمان به‌ ناوی ئه‌و خاتونه‌ بو‌یره‌ی

کوردەوێ دانا ئەویش (پڕۆژە ی مەدیا بۆ پتەوکردنی زووانی کوردی ⁽⁷⁾) بوو!، لە سەرەتادا مەدیاخاتوونم ناساندو ئامانجی پڕۆژەکەم باسکرد، ئەم پڕۆژە کاری دەکرد بۆ بە کوردی کردنی زاراوەی بیانی و شرۆڤە و ڕاڤەیان.. بە بۆچوونی (من، ئەز) ئەم کێژە شایەنی ئەوەیە زانستگەو (ئەکادیمیای) زمانەوانی و ناوەندی پەرورەدەیی گەرە ی بە ناوەوێ بکریت بۆ ئەوەی نرخێ چالاکیەکە ی بزانی (کە بە داخوێ تا هەنوکی لە باشوور نەناسراو!)، لە کۆتاییدا دەبیژم (قوتابخانە یە ک عەبدوللا ئۆجەلان مامۆستاو ڕیڤە بەری بیی چاوێ پوانی مەدیاو لە یلاو زیلان و ڤیان و بیییتان و سەدان کێژی دیکە ی بوئی لیدە کریت!)

پترگویی،

- 1- مەدیا خان ئەو کات کە بە وتنەوێ وانە ی کوردی بە گژ تورکاندا چوێوێ تەمەنی تەنھا 12 سالان بوو ئیستاش بۆ بەرزراگرتنی یادی (یە ک سالە ی ئەو چالاکیە نەتەوێیە ی خاتوو مەدیا ئەم بابەتم نووسی..
- 2- لیڤەدا مەبەستم ئەوێ خاتوو مەدیا ئەو کات تەمەنی 12 سال بوو بەلام بەو پییە ی سالی کۆزەریوێ بەسەر ئەو چالاکیەدا ئیستا خاتوو مەدیا 13 سالە..
- 3- ڤەنگە لەم بەروارەدا تەواو نەمانی کابیی چونکە پییدە چیت گرتنەکە ی خاتوو مەدیا لە نیوان ڤۆژانی 27-8 تا 31-8 بیی بەهەر حال ئەمە کیشە یە ک نیە..
- 4- بمبورن ئا لیڤەدا لە کەنالەکانی (کۆڤە ک، کەنال 4، زاگروس تی ڤی، کوردسات) دەپرسم ئەم مەدیاخانە 12 سالە بە چالاکیە دەگمەنە کە یەوێ جیاوازە یان جیاوازەکانی ئیوێ؟! ئەم خاتوێ 12 سالە نمونە یە یان نمونەکانی ئیوێ؟! ئەم کێژە نازدارە خوێشە ویستە یان خوێشە ویستەکانی ئیوێ؟! ئەم ئەستیرە درەوشاوێ نیو ئاسمانی خەباتی زمانەوانی کوردی، ستاری کوردە یان ستارەکانی ئیوێ?!..

5- یەكەم بابەتم لە سەر خاتوو مەدیا لە مالمپەرى (pcdk) بڵاو بوووە، هەرۆهە، هەرۆهە بەشى یەكەمى پرۆژەى مەدیاى هەر لە هەمان مالمپەر بڵاو بوووە، پاشان مالمپەركانى (ئىسلام پۆست، كوردستان نىت، دەنگى سەرىهەخۆ، پوناكى نىت، كلاًورۆژنە، ستاندر)، بڵاو كرانهوه..

6- لە ساڵى 2009 پەرتوكيكم ئامادە كرد بە ناوى (مەلۆيەك لە شارای ميژووى ميللەتى كورد) بابەتى (با مەدياىانە بىر بکەينەوه)م كرده يەكەم بابەتى پەرتوكەكەم!..

7- پرۆژەى مەدیا لە 3-9-2009 بە هاوكارى هەندىك هەقال(سەيوان حوسىن، هيمىن عەلى، وريا حەسەن، ئەمىر عەبدوللآ، كەمال مەحمود) لە عەربەت دامەزرا، لە 30-9-2009 يەكەم بانگەوازم لە لاپەرە (15)ى ژمارە (1066) پۆژنامەى ئاسۆ بڵاو كردهوه، هەرۆهە 4-10-2009 دووهم بانگەوازم لە مالمپەرى (pcdk) بڵاو كردهوه، لە لاپەرەكانى (45-52)ى ژمارە (6)ى گۆفارى زمانناسى (كانوونى دووهمى 2010) بابەتكم بڵاو كردهوه لە ژيەر ناوونيشانى (پرۆژەى مەدیا بۆ پتەوكردنى زووانى كوردى، پارژەفانىكى بيكەس، هاواريكى نەبيستراو!) ليڤه دا بە دوورو دريژى باسى پرۆژەكەم كردهوه (42) زاراوهم بە شروقه و راقه وه هيناوه (كە سوپاس بۆ خودا تا پادەيەك جيى قبول بوو!)،

(تۆدۆ)كان، لە كوردستان

(گۆشتی کالی گەلەکەت مەدە بە پلاوی دوژمن)

خوینەری دەلال ..کەنالی کوردسات دواى وەرگیژان و دۆبلاژی درامای میژوویی (گەوهەری کۆشک-جۆنگوما) بۆ زووانی شیرینی کوردی و سەرنجراکیشانی زۆربەى هەرە زۆری بینەرانی کەنالهکە، بۆ جاری دووهم و لە مانگی پیرۆزی پەمەزاندای دەستی کرد بە دۆبلاژ و پەخشکردنی زنجیرە درامایەکی زۆر گرنگی دیرۆکی و پڕ پەندو فەلسەفە کە باسی سەردەمیکی میژووی جیهان و قۆناغی پوون بوونەوهی بابەتەکان دەکات، من دەلێم شەپۆ جەنگ قەت باش و دروست نەبوو و نیه بەلام ئەو کات و ئەو قۆناغە جەنگ بۆ پوون بوونەوهی راستیەکان بوو، ئەگەر ئەو جەنگانە نەکرابان دەبوایە ئیستا بینە پیش و بکڕین!، ئەو زنجیرە دراما بە کوردی کراوەش درامای (جەنگیز خان-تیمۆجین)ە، ئەم دراما راستە تایبەتە بە پووداوهکانی سەردەمی جەنگیزخان و سەرکەوتنی مەغۆلەکانە، بەلام دەبێت بزانی ئەم دراما باس لە لایەنەکانی (ناشتی، جەنگ، ژن، ئاوارەیی، دەسەڵات، دزی و جەردەیی، سێکس، فیل و خۆش باوەرپی، بیگانەپەرەری، تاکتیکی شەپۆ، هونەری خۆپاراستن، سەرەنجامی خیانهتکاران و هتد...) دەکات و دەکرێت مەژۆر بە باشی ئەزموون لەم دراما وەرگری و سودی لێ ببینیت..خوینەری هیژا، باسی من باسی خودی دراما کە و لیکۆلینەوه لەو دراما نیه، چونکە باس و پراڤەى هەر درامایەکی و بە تایبەت میژووییەکان پەسپۆری و شارازایەکی زۆر باشی بواری فیلم و درامای دەوێت کە من نیمەو لەو ئاستەدا نیم..بەلام من دەمەوێت باسی پۆلی ئەکتەرێک بکەم کە پۆلی کەسێکی (ئەمبەرۆ ئەوبەرکەرۆ بیگانەپەرست و هەرچارەو پیاوی کەسێک) دەبینیت..ئەویش کە سایەتی (تۆدۆ todo) یە کە ئەگەر هەر کەس درامای جەنگیزخان (تیمۆجین) ی بینیبێت بیگومان (تۆدۆ) دەناسێت و دەزانێت چ کارەیه..ئەم (تۆدۆ) سەرەتا پاسەوانی یۆسۆگای باوکی تیمۆجین بوو، پاش

ژەهرخواردکردنى یۆسۆگای لە لایەن ھۆزى (تاتار) ھو، پىشتى کردە خیزانى یۆسۆگای لە کاتی کدا که زۆر نە دارو بیکەس بوون، تۆدۆ لە گەل (تالی ھوتای) رۆشت و خیزانى یۆسۆگای بە تەنھا مانە ھو، بە ھەر حال تيمۆجین گەورە بوو بە تیکۆشان و ھەولئى خۆى بوو خان و چەندین جار ھیرشى ئەوانى شکاندو سەرەنجام (تالی ھوتای) سەرکردەى تۆدۆى ھەلپەرسى و بێگانە پەرسى بە تەواوى تیکشکاو ھەلھات. تۆدۆ ھەك پيشەى پيشترى کەوتە دواى سەرکردە کەى و کوشتى و سەرى (تالی ھوتای) برد بۆ تيمۆجین و بە نیازى خەلات و دەسخۆشى بوو، بەلام (تيمۆجین) بە تاوانى خیانەت و فيلبازى سەرى (تۆدۆ) ی لە لەشى کردە ھو و کوشتى. خوینەرى خۆشەويست... لە ناو گەلى ئيمەداو لە کوردستانى ئيمەدا ھەزاران تورکپەرە، عەرەبپەرە، فارسپەرە، بە ناوھکانى جەردەوان و جاش و جاسوس و بە کریگىراو (تۆدۆئاسا) کە وتونە تە گيانى ماندوى گەلى کوردو ستم لیکراو، تۆدۆکانى کورد بۆ بەرژە ھەندى و پۆلپەرسى و خیانەتکارى خۆيان ھەموو شتيك دەکەن و تەنانەت کاسەى سەرى (گەل) ھەك ديارى و خەلات بۆ (دوژمنان) ی تورک و فارس و عەرەب دەبەن. تۆدۆکانى لای ئيمە بە ھەر جورک کە بتوانن و بۆيان بلوئیت دژایەتى تەقگەرى پزگایخوازى گەلە کەيان دەکەن و بۆ دوژمن دەبنە ھەزارو يەك شت و يەك جار نابنە (کورد) و گەلپاریزو مرۆڤ. تۆدۆکانى ئيمە لە پیناوى ھەرگرتنى قومیک چلکاوى فارس و عەرەب و تورک بۆ ئەوھى بیکەنە قوزەلقورتیان، پيشمەرگە و گەریلاو سیاسەتمەدارو ژن و لاوى گەلە کەيان دەکەنە ئامانج و دەیانچە وسیننە ھو زۆربەى کات بە مەرگى ھاومیلە تانیاں قارەمانىتى و داستانى بیۆینە بۆ دوژمنان و داگیرکارانى کوردستان تۆمار دەکەن. بۆ مەغۆل و جین و تاتار يەك تۆدۆ ھەيەو لە ناوبردى ئاسانە، ھەلئى لای ئيمە مەخابن زۆر مەخابن ھەر کوچە يەك تۆدۆیەكى سەرەخۆرەى دژى گەل و خەبات و تیکۆشانى

کوردانه هه‌یه!، لێره تۆدۆکان زۆرن و به‌ ناوی جیاچیاو به‌ سیناریۆی جوداوه دێنه مه‌یدان بۆ وێنه به‌ ناوی (دۆستایه‌تی تورک و فارس و عه‌ره‌ب زامنی پاراستنی هه‌ریمی باشوری کوردستانه‌، چه‌رده‌وانی کوردان له‌ باکور هه‌ولێک بۆ که‌مکردنه‌وه‌ی هه‌یمه‌نه‌ی ئه‌رته‌شی تورک له‌ باکور، به‌سیجی له‌ پۆژه‌لآت بۆ پاراستنی مال و مندالّه‌ و هۆکارێکه‌ بۆ ئه‌وه‌ی له‌ برسا نه‌مرن، به‌کریگی‌راوی له‌ پۆژناڤا ته‌نها بۆ خه‌له‌تانندی پزێمی سووریاو ئه‌سه‌ده‌کانه‌، و هه‌زار به‌هانه‌و سیناریۆی هه‌له‌شاوو درۆو گه‌له‌فرۆشانه‌ی دیکه‌..)، تۆدۆکانی کوردستان ده‌وله‌تی تورک به‌ دۆست و خۆشه‌ویست ده‌زانن و تورکیش به‌ هه‌زار شیوه‌ گه‌لی ئێمه‌ سزا ده‌دات و ده‌یانکوژیت و به‌ خه‌باتکارانی (pkk)ش ده‌لێت تیرۆریست و ناژاوه‌گیر..، تۆدۆکانی لای ئێمه‌ ئێران و فارس به‌ دراوسییه‌کی باش له‌ قه‌له‌م ده‌ده‌ن و ئه‌م دراوسی ئازیزه‌ش به‌ تۆپه‌کانی که‌وتوه‌ته‌ وێزه‌ی گه‌له‌که‌مان له‌ بناری قه‌ندیل و چۆمان هه‌مووی ئاواره‌و مالۆی‌ران و ده‌ر به‌ده‌ر کردوون و له‌ پۆژه‌لآتیش لاوانمان به‌ ناوی جیاچیاوه‌ له‌ سێداره‌ ده‌دات و چه‌رگی سه‌دان دایکی وه‌ک دایکی فه‌زاد که‌مانگه‌ر ده‌سووتینیت..، ئاخ‌ر تۆدۆکانی لای ئێمه‌ پاره‌و پۆست و کۆمپانیاو ئه‌وانه‌یان ده‌وێت ئیتر کوردو کوردستان و گه‌ل و ئاواره‌و فه‌زادو مندالّه‌کانی عه‌لی حه‌یده‌ریان و شیواندی جه‌سته‌ی گه‌ریلاو زیندانکردنی عه‌بدوللا ئۆجه‌لان (ئاپۆ) و سوتانندی مندالّانی ئاموداو ئاواره‌یی سه‌دان هه‌زار کوردی ئه‌رمه‌نستان و شه‌هیدکردنی ده‌مه‌عشوق خه‌زنه‌وی و شیواندی جه‌سته‌یی و ئه‌مانه‌ چین له‌ به‌رامبه‌ر پارهدا؟!، ماوه‌ته‌وه‌ بلێم تۆدۆکانی لای ئێمه‌ش پێویسته‌ ئه‌زموون و ته‌جره‌به‌ له‌ تۆدۆکه‌ی جه‌نگیزخان وه‌رگرن و واز له‌ گه‌له‌فرۆشی و بیگاپه‌رستی به‌ئین.. ئه‌گه‌ر نا سه‌ره‌نجامیان له‌و تۆدۆ باشتر و خۆشتر نابیت و سه‌ری بی ئه‌قلیان ده‌بیته‌ نیشانه‌ی تیری گه‌ل و گه‌ل مافی خۆیان لێوه‌رده‌گره‌وه‌..، پێویسته‌ چیت‌ر گه‌ل پشت

لە گەل نە کات و هەموو پیکه وه حەبات بکەین و یه کیتی نە ته وه یی کورد بپاریزین و
واز لە کاری خیانه تکاری و تۆدۆئاسای بهینین..گۆشتی کالی گەله که ت بخۆو
مه یگۆرره وه به پلاوی دوژمن!

تیبینی: هیوادارم لە باسی دراما که و ناوه کاندای هه له نه بوو بم، چونکه نه و دراما وه ک
ووتم تاییه تمه ندی خۆی هه یه ..

مامۆستا رەزا سەقایی.. بولبولی کورد و دەنگێک لە ناخی لورستانەوہ.

((دایە دایە وەخت جەنگە .. وەخت دوستی با تەفەنگە))

هونەرمانندی گەر وەرەو دەنگخۆشی کوردو لورستان (رەزا سەقایی).. لە 1318 کۆچی بەرمبەر 1931 زاینی لە گەرەکی پشت بازارێ شارێ خورەم ئاباد (خورەم ئاوا)ی ناوەندی لورستان، لە دایک بووہ.. ئەم کەلە هونەرماندە لە 1342 ک بەرامبەر 1955 ز وەک هونەرماندو دەنگبێژ دەرکەوت.. لە ماوەی تەمەنیدا چەندین گۆرانیی خۆش و بە سۆزی پێشکەشی کوردو لورستان کردوہو سەرەدەمانێک کە دەوترا (رەزا سەقایی) یەکسەر ئاوازی فلکلۆری کوردو دەنگی رەسەنی لورپی و دیرۆکی هونەری بە چێژو (دایە دایە) و خورەم ئاواو زنجیرە چیاى زاگروس و ئیلام و کرماشان و فەیلیەکان وە بێر دەهاتن، بە داخوہ لە سالی 1389 ک بەرامبەر 2010 بە نەخۆشی و بە ئازارەوہ لە نەخۆشخانەى ساسان لە تاران بۆ داواجار مائاواپی لە گەل و نیشتمان کرد، خواحافیزی لە دەشت و ئاوشارو کێوہکانی لورستانی کوردستان کرد، 3 رۆژ دواتر لە تارانەوہ تەرمی پەر ئاقازی هینرایەوہ شاری خورەم ئاوا و دواتر بە ناو جەماوەری شاری خورەم ئاواو لورستاندا بەرەو گۆرستان بە ریکراو بە خاکی وەلات سپێردرا هەزار رەحمەت لە جەستەى پەر خزمەت و دەنگی فرە خۆشی مامۆستا سەقایی .. مامۆستا سەقایی لە ناوەندی لورستانەوہ دەگریاو وەکی بولبول زۆر خۆش ئاوازانە نەوارگەلی غەریبی دەچیری بۆ گەل و نیشتمان و کوردستان و لورستانە داگیرکراوہکەى، بە دایە گیانی دەوت دایکە ئەوہ پەتی ئارامیمان بچراو ئیتر زۆر ستم و داگیرکاریی شایەنی قبول نین و

ناشتی و ناشتیخواریش تا جی و راده‌یه‌ک دروسته بۆیه کاتی جه‌نگ و خه‌باته و پیویسته له‌ته‌ک تفه‌نگ دۆستایه‌تی بکه‌ین و بجه‌نگین.،سه‌دای سه‌قایی، په‌یوه‌ندی به‌ ئامیره‌کانی رادیۆو تی‌قی و قه‌وانه‌وه‌ نیه‌ هه‌روه‌ها په‌یوه‌ندی به‌ جه‌سته‌وه‌ نیه‌ به‌لکو ئه‌و ده‌نگه‌ یه‌کسه‌ره‌ خۆی ئامیته‌و ئاوێزانی رۆحی گوێگران ده‌کات،سه‌دای ئوستاد سه‌قایی راسته‌وخۆ به‌ریه‌سته‌ گه‌وره‌کانی نیوان ده‌نگه‌که‌و رۆحه‌که‌ په‌ی ده‌کات و له‌ته‌ک رۆحدا ده‌ست له‌ ملان و هاوپه‌یوه‌ند ده‌بیته‌. مه‌خابن بۆ به‌ فارسکردنی ته‌واوی لوپو راکیشانی سه‌رنجی دانیشتوانی خوڤه‌م ئاوا‌ی سه‌قاییپه‌ره‌وه‌ر،ئهم هونه‌رمه‌نده‌ کورده‌ لوپزووانه‌ ئه‌وه‌نده‌ی له‌ لایه‌ن ناوه‌نده‌ فارسیه‌کانه‌وه‌ له‌سه‌ری نووسراو بایه‌خیان پێداو گه‌وره‌یان کرده‌وه‌ بۆ مه‌رامی خۆیان،هه‌ر چه‌ند دووره‌شانی (نه‌ورۆز تی‌قی) به‌رنامه‌یه‌کی له‌سه‌ر کرد به‌لام هیشتا‌ش، نیو نیو هینده‌ ناوه‌نده‌ کوردیه‌کان به‌ر بایه‌خیان نه‌خست و نه‌یانکرده‌ پۆژه‌قه‌وه‌.،ئاخر خۆ مامۆستا سه‌قایی، کاک برام تاتله‌س نیه‌ به‌ کۆلیک سه‌رمایه‌و پاره‌و دنیا‌یه‌ک سیاسه‌تی قه‌رکردنی فه‌ره‌نگی گه‌لیکه‌ کار بکات،ئهو به‌ باخه‌لی خالیی سیاسه‌تی دلسافییوه‌ خزمه‌تی پیشخستنی فه‌ره‌نگی گه‌له‌ چه‌وساوه‌که‌ی ده‌کرد.خۆ مامۆستا سه‌قایی سیاسه‌تمه‌دارییکی گه‌وره‌ی ئێراقی یان ئێرانی یان سووری یان تورکی نه‌بوو تا له‌ کاتی کۆچیدا ئالای بۆ به‌یینه‌ خواره‌وه‌،ئهو ئهو سیاسه‌تمه‌دارییکی بچکۆله‌ بوو که‌ نه‌رم نه‌رم سیاسه‌تی به‌ لایه‌نه‌ راسته‌که‌یدا ده‌کرد!،،ئیمه‌ی کورد به‌ ده‌ستی خۆمان مالی دیرۆک و فه‌ره‌نگ و هونه‌ری خۆمان کاول ده‌که‌ین و پاشان به‌ شتی سه‌یر سه‌یر پاساوی بی‌ بنه‌ما ده‌هینینه‌وه‌!،پیویسته‌ رێز له‌ بنیاتنه‌رانی پیشومان بگرین له‌ هه‌ر بواریکدا کاریان کردوه‌و هاوخه‌بات و هاوده‌ستی تیکۆشه‌رانی ئیستاشمان بین و کار بکه‌ین بۆ ناساندنی پیشینه‌ مه‌زنه‌کانمان و وا بکه‌ین به‌سه‌ره‌اته‌کان نه‌بنه‌ چیرۆک و دیرۆک و

به‌س به‌لکو بینه ئه‌زموون و په‌ند بۆ نه‌وه‌ی ئیستاو داها‌توی کوردمان. وه پیکه‌وه
به‌ره یه‌کیتی نه‌ته‌وه‌یی و پرزگاری یه‌کجاره‌کی له ده‌ستی داگیرکه‌رانی کوردستان.
هه‌نگاو بنیین..،

تیبینی: به‌ داخه‌وه ئه‌ز زانیاری وردو زۆرم له‌سه‌ر مامۆستا سه‌قایی نیه‌و هیوادارم
هه‌رکه‌س زانیاری له‌سه‌ری هه‌یه‌ بینوسیت و بلأوی بکاته‌وه..

حەسەن زىرەك لە نىوان گيانبەختکردووی ھونەر و گيانبەختکردووی نەتەوەدا..

زىرەك و گەل و ئاقاز..

ئىمەى كورد بە تايبەت كەڤنەمرۆكانمان دەمىك كە گويمان لە چرىكەى بولبولى
خۆشئاوازو ھونەرمەندى ئاوارە (حەسەن زىرەك) دەبىت، ھەست بە ئارامى و
ئاسودەيى و حەسانەوہى دەروونى دەكەين، زۆر كەمن ئەوانەى كە گوپيان لە
گورانىيەكانى (زىرەك) دەبىت و لىي وەرپس دەبن!، كاتىك (زىرەك) دەبىت (ئەم
پۆزى سالى تازەيە نەورۆزە ھاتەوہ، جىژنىكى قەومى كوردە بە خۆشى و بە
ھاتەوہ) لە ئاسمانەوہ دەچرىكىنىت و پووەو زەوى دىتەوہ بۆ كنى پىرى كوردان
پىرەمىردو لە تەك ئاوازە فرەخۆشەكەى كاكە حەمەسالى دىلاندا تىكەل دەبىت و
دەپزىتەوہ ھەگبە پىر بەرەكەتەكەى ھونەرى كوردو خويدانە خۆشسوپىرەكەى
پۆزەھەلاتى ولاتەوہ، زىرەك. لە كرماشانەوہ بە تەنىشت پۆحى ئوستاد
حىشمەتوللاى لورنەژادەوہو بە ئاوازی (دايە دايە)كەى مامۆستا سەقايى بە
تەمبورەكەى يارسانەوہ، (لايە لايە)ى لۆ ئامەدو داخوازی خەوى پشوى بۆ
قامىشلۆو كوبانى و گورگانە شەويى ئازادى بۆ كەركوك و شىوہنىكى بە مەبەستى
بۆ ئەرىقان دەكرد، ھەر وەك چۆن مامۆستا سەقايى لە پال دايەيدا ئازارى ناخ و
ئىشى خاكى لورسۆى دەر دەبىرى، ئاواھاش زىرەك لە تەك و تنى (خۆشم دەويى كىژە
كوردە) دا ھاوارى پزگارىيى بۆ كىژى كورد دەكرد، ئەوہ تا دەبىت (كىژە كوردەكەى
سەربەست خولقاوى، بە داوى گەردون گىرۆدە ماوى،) پاشان لە ناو (كىژى ئازاد)
يشدا خوازیارى كورپىكى پىشمەرگەو گەريلاو ئازاد بوو، حەسەن كاتىك دەيكوت
(كرماشان، شارى كوردە، كرماشان شارى گەورەى كوردستانە!) كوردیەتى سنەو

هەولێرو ئامە دو قامیشلو جیی پرسیار نەبوو!، *زیرەك له بەرامبەر دوژمنانی کورد وەستاو وتی (کرماشان بە خۆی و شیرین و فرهادو تاقەوسانەو) می کوردەو کوردستانە،* لە تەك ئەمانەشدا یەکیك لە دامەزێنەرانی کۆمەڵەی نەتەوایی و دیاری ئەو کات (ژ.ك، J.K) و یەکیك لە کوردە بە هەلۆیستە نەتەواییەکان کە دوکتۆر زەندی بوو، زیرەکی کردە زاوای خۆی و تیگەیشت کە (زیرەك) ئیتر لەو دەرچوو هەنیا مولکی بۆکان بیّت، بەلکو ئەو مولکی هەموو کوردەو لە بەرامبەر مامۆستا هیمن موکریانیدا کە شیوەنەکی ئینسانی بوو، (زیرەك) شیوەنەکی کوردانەییەو نەینیه، بۆیە دوژمنان کاتیك هەستیان بەم نەینیه کردو زانیان (زیرەك) هونەرەکی خستووەتە خزمەت گەلەکی و لە زارافەکانی (شەنگەبیری، کۆلوانە، موستەهەقی تیرو تانە) ئاشناو بیگانه خۆم، چارۆکەت هەولێریه، خوايه ئاواي کە ی نەیکە ی وێرانە ئەم کوردستانە، سابلاخ و پردی سور، ئەستێرە ی گەش، شین بوون لە کیو،) بە بی هۆ بە کار نابات و هەموو ئەق زاراوانە مەبەستیان لە پشته، هەم پەيامی زوانی کوردی و هەم پەيامی هونەری کوردی دەداتە گەل، دەستیان بە پلان و بەرنامە کرد بۆ لە ناو بردنی و کوژانەوێ لە ناو کورداندا، بۆ ئەوێ کوردان بە دەنگی پڕ سۆزی ئەو شوپش و خەباتی زوانەوانی و فەرھەنگی و هونەری و هەبوون نەکەن..

کی زیرەکی کوشت، بۆ کوشرا؟! ..

(خەلکی بۆکانم کوردی خۆین پاکم، برام حوسەینەو خات ئامین داکم... زیرەك) زۆریك لە خەلکی لە ئیلام ئیستاش دەبیژن ئیمە قەرزاری حەسەن زیرەکین چون ئەو زوانی کوردیی یەلأوہ لە ناوماناو دوژمنانیش بەمە زۆر قەلەس دەبوون، جارێک لە پیاویکم پرسی ئایا ئەوہ راستە کە هونەرماند موحمەدی ماملی حەسەن زیرەکی ژەھرخوارد کردوہ؟ وتی نەخیر ئەوہ دۆریەکەو دوژمنانی کورد دروستیان کرد بۆ ئەوہی خۆینی ئەو هونەرماندە گەرەکی کورد گم بکەن و پاشان خانەوادە ی

به‌پێزی زیره‌ك بکه‌نه دوژمنی خانه‌واده‌ی ماملی، که هه‌ردوکیان کوردو ده‌ربه‌ده‌ر و داگیرکراون، جارێک ژنیکی کرماشانی پێی وتم که چه‌سه‌ن زیره‌ك گورانیی و سرودی نه‌وۆزنی چری ئیتر ده‌وله‌تی شا رقیان لیگرت و بۆی به‌ داخ بوون، لیڤه‌وه‌ بۆم ده‌رکه‌وت که زیره‌ك دوژمن له‌ ناوی بردوه‌، ئیتر چۆن و به‌ چ شیوه‌یه‌ك نازانم؟، زۆر ده‌گه‌رام و زۆریشم ده‌پرسی سا به‌لکو سه‌ره‌تایی بابه‌تیکم بۆ پوون بیته‌وه‌ یان ده‌رکه‌ویت، له‌ هه‌ر کوپیه‌ك و هه‌ر گۆقارو پۆژنامه‌یه‌ك باس و بابته‌تی له‌سه‌ر زیره‌ك دابه‌زاندایه‌ خیرا ده‌ستم ده‌خست و ده‌مخوینده‌وه‌ به‌و هیقییه‌ی که ئاواته‌که‌ی من بیته‌دی که چۆنیتی کوشتنی زیره‌ك بوو، سوپاس بۆ خوا پۆژی 8-8-2010 ژماره‌ (146) ی پۆژنامه‌ی به‌پێزی (به‌درخان Bedirxan) م وه‌ده‌ست که‌وت و پاشکویه‌کی تایبه‌ت به‌ یادی زیره‌ك تیدا‌بوو که ژماره‌ (5) بوو، به‌پێز د.مه‌ولود ئیبراهیم چه‌سه‌ن چاوپیکه‌وتنیکی تیروته‌سه‌ل و فره‌ خاسی له‌ته‌ك دایه‌ رابه‌ (رابه‌ خانم-رەش ئەسمەر) ی هاوژین و هاوسه‌ری زیره‌كدا ئه‌نجامدا‌بوو، ئه‌م بابته‌تی د.مه‌ولود شایه‌نی سوپاسه‌، به‌راستی له‌سه‌ر لۆ ئه‌و سه‌ری چاوپیکه‌وتنه‌که‌ پرپایه‌خه‌و تایبه‌تمه‌ندی خۆی هه‌یه‌و زۆریش گرنگه‌، به‌لام له‌ گشتی گرنگترو وه‌به‌هاتر ئه‌وه‌بوو که من منه‌یم ده‌کردو ویلی بووم ئه‌ویش باسی ژه‌هرخواردکردنی زیره‌ك ده‌کات له‌ لایه‌ن ساواک (ده‌زگای سیخوپی ئه‌وسای شاهه‌نشای ئێران) ه‌وه‌، له‌ یه‌کیک له‌ قسه‌کانیدا دایه‌ رابه‌ ده‌بیژیت

((زیره‌ك زۆر داساف بوو هه‌موو جار ده‌یگوت من که‌س ناچه‌زم نیه‌، ئه‌وه‌بوو له‌ شاییه‌کدا ده‌عه‌وتیان کرد، دلم ترسا گوتم کوپه‌ زیره‌ك مه‌چۆ، به‌ قسه‌ی منی نه‌کرد پۆیشت، له‌وێ له‌ شاییه‌که‌دا گورانی ده‌لێن و وه‌ختی نه‌هاری، زیره‌ك گوتی من چوومه‌ ده‌ره‌وه‌ که گه‌رامه‌وه‌، ژنه‌ شاگردیکی ئاشپه‌زه‌که‌ قاپیک ناشی هه‌ینا و گوتی ئه‌مه‌ بۆ ئاغای زیره‌که‌ له‌گه‌ل ئیستیکانیکی قه‌نداخ، زیره‌ك وتی له‌ شیوه‌که‌ دوو

کە وچکم خوارد، بەلام قەنداخە کەم خواردەو، کە چووینەو، بۆ شایبە کە و لە کاتی گۆرانی گوتندا سەرم گێژیبوو،)) دایە رابەیی هاوسەری زیرەکی کوردان بەردەوام دەبیت و دەلێت ((ئاو درەنگ بوو زەنگیان لێداو گوتیان رابە خانم زیرە کە لە خەستە خانە یە زۆر نەخۆشە، کە چووینە خەستە خانە زیرە ک زۆر بێ حال بوو ناگای لە وڵات نەبوو، ژنیک لەوێ بوو منی بینی زۆر دلێ پیم سوتاو منی بردە ژێر زەمینە کە و من لە رابەیی خوا بوئی باس دەکەم، چون دەبینم تۆ ژنیکێ دڵسۆزی بۆ زیرە ک و زیرە ک هونە مەندیکێ گەرە یە و کەسی نیە، با خوینە کە ی بزر نەبیت، زیرە ک نەخۆش نیە، ساواک ژەهری داوە تی و خوینە کە ی با بزر نەبێ، دوکتۆرە کانیش باسی ناکەن و نەخۆشییە کە ی دەشارنەو)) نیتەر لەیرەو، گومانیک لەسەر کوشتنی زیرە ک نامینیت و دلنیا دەبین کە دوژمنانی کورد ئەویشیان کردو، تەو قوربانی نیازو نیتە گلاو، کانیان، مەرۆهە تەواو دلنیا دەبین لەوێ حەسەن زیرە ک هیندە ی گیان بەخت کردووی نەتەو یە وەکو (کورد) نیو هیندە ی هونەر و گۆرانی نیە، چونکە حەسەن زیرە ک ئەگەر هونەر مەندیکێ ماستاو چی و خاکفرۆش و چاکا و خۆرو بە شامە لدا، بوایە ئەوا نە ک نە دە کوژرا بە لکو ریزی دەگیراو پارەو سەر وەت و سامان و ماشین و خانوی باشی تەنانە لە تاران پێدە دراو دەکرایە هونەر مەندی ئێران بە گشتی و ئەوکات دوستی ئەوان و دوژمنی گە لە کە ی دەبوو، دەنگی پەرسۆزو تەواو کوردانە ی (زیرە ک) هیندە کاریگەر بوو، کە دوژمنان بەرگە ی بیستن و بێدەنگ بوونیان نەگرت!

تکایەکی کوردانە!

لە کۆتاییدا دەلێم تکایە ئە ی گە لی کورد، جارێ تریش تکایە.. با راست و پەسەن و پاک و چاک و دل سافە کانی میللە تی کورد لە یاد نە کە ی، با هونەری پاکێ خۆمان نەفرۆشینە بێگانە و داگیرکارانی کوردستان، با ئەدەب و ئەخلاق و پەوشتی

نه‌وه‌ییمان هه‌پاج و تالانفرۆش و گرانفرۆش نه‌که‌ین!، با‌خه‌بات بۆ‌داهاتوو بکه‌ین
 وه‌لی‌پیشینه‌و په‌سه‌نه‌کانمان له‌یاد نه‌که‌ین، با‌نه‌هیڵین دوژمنان په‌نگ و ده‌نگ و
 زووان و به‌رگ و ناسنامه‌و هه‌بوون و شه‌نگمان له‌ناوبه‌رن و بمانکه‌نه‌پۆبۆتی
 تورك-ئه‌ره‌ب-فارس-ئه‌مریکا-ئه‌ورپا-ئیسرائیل، تکایه‌با هه‌موومان وه‌کو
 حه‌سه‌ن زیه‌ك به‌شانازییه‌وه‌بیژین (ئیمه‌کوردین)..
 به‌هیوای وه‌رگرتن و ده‌رکه‌وتنی زانیاریی نوێ و بابه‌تی پوونتر له‌سه‌ر زیه‌ك و
 هه‌موو ئه‌و کوردانه‌ی به‌گومانه‌وه‌کوژاون!

وردبوونه‌وه‌یه‌ك و کورته‌لیکۆلینه‌وه‌و زه‌ندیك له‌سه‌ر
 کات و سه‌رده‌م و شوین و جیگه‌ی له‌دایکبوونی
 په‌یامبه‌ر زه‌رده‌شتی ماد-کورد!

به‌نافی ئاهورامه‌زدا "الله"ی ئادوای ئادوئی و هروسپ خوداو ئامارنا^(*)،.. له
 پاستیدا هه‌ر بابه‌تیک په‌یوه‌ندی به‌زه‌رده‌شت و دینی زه‌رده‌شته‌وه‌هه‌بیته‌که‌میك
 ئالۆزی و گیروگرفت و نادیااری تیدا هه‌یه، چونکه‌خاوه‌نداری پاسته‌قینه‌ی
 (زه‌رده‌شت و ئاقیستا و مه‌زديه‌سنایی و.....) میلیله‌تی کورده‌و گومانیش له‌وه‌دا
 نیه‌که‌کورد له‌دوای پوخان و داگیرکردنی ئیمپراتۆریه‌تی (ماد-کوردی کۆن
 550-700 پ.ز.⁽¹⁾)، له‌هیگمه‌تانه‌هه‌مه‌دان، ئه‌کیپاتان، زه‌کی به‌گ ده‌لیته‌ئاقپاتان

(وه به سه‌رکردایه‌تی هه‌خامه‌نشی یه‌کان، به جۆرێک له‌سه‌ر پێی خۆی رانه‌وه‌ستاوه "نه‌بووه‌ته‌ خاوه‌نی ده‌وله‌ت و قه‌واره‌و به‌ پێچه‌وانه‌وه‌ پارچه‌ پارچه‌ کراوه" تا بتوانیت دیرۆک و میژوووه‌ تالانکراو و شیۆیندراوه‌که‌ی ساخ و راست و دروست بکاته‌وه‌ یان بنوسیته‌وه‌" به‌ تاییه‌ت له‌ کاتی هاتنی ئەسکه‌نده‌ردا بۆ هه‌مه‌دان(331 پ.ن) هه‌م ئاقیستای پیرۆز سوتیندراو هه‌میش باوه‌ریاران و خواپه‌رستانی زه‌رده‌شتی کاوله‌ مال و ده‌ر به‌ده‌ر کران!"، له‌ لایه‌کی تره‌وه‌ بابته‌تی ناسین و باسکردنی دینی یه‌کخوداناسیی ئەشوو" شوت، ئاشوو، ئەشا" زه‌رده‌شت به‌ "ئاوپه‌رست=مه‌جوسی، مه‌گوشی" له‌ لایه‌ن کۆمه‌لێکی نه‌زان ده‌رباره‌ی دینی پاک‌ی یه‌کخواپه‌رستی مه‌زدیه‌سناوه‌ ئەمه‌ش هۆکارێک بوو بۆ وه‌ده‌ست نه‌که‌وتنی ژێده‌رو سه‌رچاوه‌ی باش و به‌ نرخ له‌وباره‌وه‌،.. هه‌ربۆیه‌ کاتی هتته‌ دنیا‌ی ئەشوو زه‌رده‌شت(زه‌رد+ئه‌شت)⁽²⁾ یش تا راده‌یه‌ک نا دیاره‌و زۆربه‌ی زۆری زانایان و لیکۆله‌ره‌وان و پسپۆرانی بواری میژوو" به‌ تاییه‌ت میژووی ماد و زه‌رده‌شت"، یه‌کرا نین له‌ سه‌ر سال و کاتی له‌ دایکبوونی و بۆچوونگه‌لی فره‌ له‌م بواره‌دا هه‌یه‌، وه‌لی بۆ شوینی له‌ دایکبوونی هه‌ر چۆن بیته‌ و هه‌ر کوی بیته‌، نزیکترین شوین له‌ بۆچوونه‌کانه‌وه‌ کوردستانه‌(هه‌ندیک ده‌یه‌ژن شاری سه‌رده‌شتی پۆژه‌لاتی کوردستان بونگه‌ی زه‌رده‌شته‌ و به‌لگه‌ش بۆ ئەمه‌ وه‌به‌رچاو ده‌خه‌ن، هه‌ندیک ده‌لێن ورمی، ئورومیه‌، ئاورامیه‌ی پۆژه‌لاتی کوردستانه‌ و هه‌ندیکیش ده‌لێن له‌ سنووری پۆژه‌لات و باشوری کوردستان واته‌ هۆرامان یان ئهورامان، له‌ دایک بووگه‌، بونی په‌یکه‌ری پیغه‌مبه‌ر زه‌رده‌شت له‌ کرماشانی پۆژه‌لاتی کوردستان به‌لگه‌یه‌کی دیکه‌ی کوردیه‌ت و کوردستانیه‌تی ئەو زاته‌یه‌!) وه‌روه‌ها وشه‌کان و شیوازه‌کان و زووانه‌که‌ی (ئاقیستا، ئاویستا، Avesta)⁽³⁾ ی پیرۆزش باشتین به‌لگه‌یه‌ بۆ ئەم بۆچوونانه‌و(ئاقیستا) پتر له‌ زووانی کوردی(شیوه‌گۆی هۆرامی و زه‌نگه‌نه‌ و

کاکه‌یی..) وه نزیکه وه‌ک له هه‌ر زمانێک، ئه‌گه‌ر به‌ ووردی ته‌ماشای وشه‌کانی (ئاقیستا) بکه‌یت و سه‌یری وشه‌کانی زوانی کوردیش بکه‌یت زۆر وشه‌ی ویکچووی گۆران به‌سه‌را هاتوو ده‌بینیه‌وه له‌م نیوه‌نده‌دا (ئادا= ئازا، زیا= زیان، فره‌ئیشه‌ته= فره‌یشه‌ته، هونه‌ره= هونه‌ر، که‌نیشک= که‌نیشک کچ، ماسیا= ماسی، هامین= هامین و هتد.....)، وه‌لی ئه‌مه‌ پیویستی به‌ لی‌کۆلینه‌وه‌ی لی‌پراوانه‌و دلسۆزانه‌و خه‌مخۆرانه‌و ته‌واوکارانه‌هه‌یه‌!، انشالله به‌ هیواو ئومیدی ده‌رکه‌وتنی هه‌موو راستی یه‌ حاشا هه‌لنه‌گره‌کان و سه‌لمینه‌ره‌کان، سه‌باره‌ت به‌میژووی ماد(مه‌د، میدیا، مه‌دیا)، ئیبراهیم (ئه‌برام، ئه‌برهام، ئه‌ورام، ئه‌پرام)، زه‌رده‌شت، دینی مه‌زديه‌سنایی، ئاقیستا، کات و سه‌رده‌م و ده‌مانی له‌ دایکبوونی ئه‌شوو زه‌رده‌شت، که‌ دلنیاو خاترجه‌مم له‌ به‌رژه‌وه‌ندی دیروک و میژووی کورده‌،

کات و سه‌رده‌می له‌ دایکبوونی ئه‌شوو زه‌رده‌شت له‌ سه‌رچاوه‌و ژێده‌ره‌کاندا،.

بۆ ئه‌وه‌ی خوینه‌ری خۆشه‌ویستی کوردزمان ئاشنا بی‌ت به‌ بیرو بۆچوونه‌کان له‌ سه‌ر کات و شوینی له‌ دایک بوونی په‌یامبه‌ر زه‌رده‌شت، پیویسته‌ (پیئقی) هه‌موو یان نیوه‌ی سه‌رچاوه‌و ژێده‌ره‌کان بخریته‌ به‌رچاو، بۆ ئه‌وه‌ی لانی که‌م بۆمان ده‌رکه‌ویت که‌ زۆربه‌ی راو بۆچوونه‌کان له‌ سه‌ر کام به‌روارو میژوو کۆکن و کام به‌روار له‌ به‌رواره‌ راسته‌که‌وه‌ نزیکه‌، ان شالله ئیمه‌ش هه‌ر به‌و جو‌ره‌ ده‌که‌ین، ئیستاش له‌ سه‌رچاوه‌ی یه‌که‌مه‌وه‌ ده‌ست پێده‌که‌ین، ئه‌ویش په‌رتوکی چیرۆکی ئاینه‌کانی سلیمان مه‌زه‌ره‌، ئه‌م سه‌رچاوه‌ ناوی زه‌رده‌شتی به‌ "زارافۆشترا" برده‌وه‌، ده‌نوسی‌ت (له‌ سالی (660 پ.ن) کورپه‌که‌ واته‌ ئه‌شو زه‌رده‌شت له‌ دایک

بوو، نه‌گریا هه‌روه‌ک مندالان ده‌گرین، به‌لکو به ده‌نگیکی به‌رز پی‌که‌نی و هه‌موولایه‌کی ئه‌و ماله‌ی له‌رزاند که پر بپوو له پوناکی خودایی-ئاهورامه‌زدایی) ئه‌م میژوو‌ه‌ی ئه‌م سه‌رچاوه‌ باسی ده‌کات سه‌رده‌می ده‌سه‌لات و فه‌رمانداریی(ماد- کورد) بووه، ئه‌مه‌ش به‌لگه‌ی ئه‌وه‌یه که بی‌شک زه‌رده‌شت مادی بووه، هه‌روه‌ک له زۆر ژێده‌ردا ده‌نوسریت "زه‌رده‌شتی مادی"، ئه‌وه سه‌رچاوه تازو نوێ یه‌کانن که ده‌نوسن(زه‌رده‌شتی پارس یان فارس، زه‌رده‌شتی ئێرانی!)، سه‌رچاوه‌ی دووم په‌رتوکی (موسوعه‌الادیان=فه‌ره‌ه‌نگی دینه‌کان) ه که لیژنه‌یه‌کی عه‌ره‌بی ئاماده‌یان کردوه پی‌که‌توون له (احمد راتب عرموش، د. اسعد السحمرانی، د. محمد الاسکندرانی (له‌سه‌ر زاراوه‌ی (الزادشتیه) لا 279، ده‌نوسی‌ت(الزادشتیه، دیانه کان تاسیسه‌ها فی بلاد فارس_ماد_ فی القرن السادس قبل الميلاد علی یدی زرادشت... واته (زه‌رده‌شتی دینی‌که له سه‌ده‌ی شه‌شی پیش زاین(600 پ.ن) له ولاتی فارس_ماد_ له‌سه‌ر ده‌ستی زه‌رده‌شت دامه‌زراوه یان هینراوه) دیسان ئه‌م سه‌رچاوه‌ش له دایک بوونی زه‌رده‌شت ده‌باته‌وه نزیك سه‌رچاوه‌ی پیشوو چونکه په‌یامبه‌ر زه‌رده‌شت (77)⁽⁴⁾ سال ژیاوه، ئه‌م ته‌مه‌نه له‌گه‌ل شه‌ش سه‌د سال کۆ بکریته‌وه ده‌کاته (677 پ.ن) ته‌نها (17) سال جیاوازه له سه‌رچاوه‌ی به‌تر، وه‌لی ئه‌م میژوو‌ه‌ش واته(677 پ.ن) هه‌ر ده‌که‌ویته‌وه سنوری سه‌رده‌می فه‌رمانداریی ماده‌کان و ده‌بیته‌وه (مادی نه‌ک پارسی)⁽⁵⁾!، سه‌رچاوه‌ی سی یه‌م په‌رتوکی چه‌رده‌یه‌ک له میژوو‌ی کوردی د. که‌یوان ئازاد ئه‌نوه‌ره، ئه‌م نوسه‌ره زۆر به‌کورتی و له لاپه‌ره (60-61) دا ده‌نوسی‌ت (زه‌رده‌شتی کورپی پورشاسپ) له هه‌ریمی ئازه‌ربایجان⁽⁶⁾ که پاستیه‌که‌ی ورمی یان ئاورامیه یان ئورامیه‌ی پۆژه‌لاتی کوردستانه" و له سالی (630 پ.ن) بووه‌ته په‌یامبه‌ر، دیاره نوسه‌ر باسی میژوو‌ی له دایک بوونه‌که‌ی زه‌رده‌شتی نه‌کردوه، به‌لام په‌یامبه‌ر زه‌رده‌شت له ته‌مه‌نی

(20) سالی‌دا پرو ده‌کاته چپای "سبلان-سابلان" بو خه‌لوه و خوداپه‌رستی و پروون بوونه‌وه‌ی هه‌ندیك تشتی په‌یوه‌ندار به‌و بابته‌ته، وه دوا‌ی (10) سال خه‌لوه و بیرکردنه‌وه په‌یامه‌ریتی خوی راده‌گه‌یه‌نی‌ت و بانگی خه‌لك ده‌کات بو په‌رستی یه‌ك خودای تاك كه (ناهورامه‌زدا) یه و پشتگویی خستی ته‌واوی خودا دروین و بته‌كان!، بو‌یه ئه‌گه‌ر (20) سالی ته‌مه‌ن و 10 سالی خه‌لوه له ته‌ك 630 پ.ز) كو بکه‌ینه‌وه دیسان ده‌کاته‌وه (660 پ.ز) و له دایك بوونی ئه‌شو زه‌رده‌شتمان بو دیار ده‌خات، لیره‌دا تشته‌ك هه‌یه ده‌مگه‌ره‌که بیلیم ئه‌ویش ئه‌وه‌یه "ئه‌گه‌ر میله‌تی کورد له پیشدا یان نیستا یان با بیژین له ئاینده‌دا بیتوانیباو بتوانیت ئه‌نجومه‌نیکی له که‌سانی شاره‌زاو شاروکاری بواری دینی زه‌رده‌شتی پیک به‌ینایه یا پیک به‌ینیت له سه‌دا 80 بو 85 ی ئه‌و ئاریشه‌و گرفتانه‌ی نیستا دینه‌ بوون چاره ده‌بوون، یان چاره ده‌کرین! به‌لام مه‌خابن کوا؟! بو بیریک له‌م بابته‌ته گرنکه ناکریته‌وه؟! ئه‌وه‌ی هه‌یه ته‌نها کاری تاکه که‌سی و پرۆژه‌ی سه‌ربه‌خویی بی ئابوری یه بو‌یه کاره‌که واته ده‌رکه‌تنی راستی یه‌کانی دینی زه‌رده‌شتی کورد، به‌ شوین وکات و ته‌نانه‌ت ناوه‌که‌شییه‌وه ، تا نیستا لیل و ئالۆزه وهتد"، سه‌رچاوه‌ی چواره‌م په‌رتوکه‌که‌ی عبدالله موبلغ ئابادانی یه، و ده‌لیت (خوره‌لاتناسان به‌ فیل و ته‌له‌که‌یه‌کی زورو سه‌رسوره‌ینه‌ر میژووی له دایکبوونی زه‌رده‌شت له "329 تا 600 پ.ز" وه گه‌راندوه‌توه بو "6000 پ.ز" و ته‌نانه‌ت گه‌راندویانه‌ته‌وه بو "6000" پیش هیرشه‌که‌ی ئه‌سکه‌نده‌ر (دیاره‌ نوسه‌ر لیره‌دا مه‌به‌ستی که‌ بیژیت ئه‌و بیرو بو‌چوونانه‌ی که‌ میژووی له دایکبوونی زه‌رده‌شتیان ئالۆزکردوه ته‌نها فیلیکه‌و هیچی تر!، وه ئه‌میش به‌رواریکی نزیك له سه‌رچاوه‌کانی پیشوو تر گووتوه، ژیده‌ری پینجه‌م، ژیده‌ریکه‌ پشتی به‌ستوه به‌ زۆرتین سه‌رچاوه‌ی "کوردی، ئینگلیزی، فه‌ره‌نسی، هۆله‌ندی‌فارس‌ی، تورکی، عه‌ره‌بی و

هتد.. "، ئەویش ھاوڕێ نامە ی ھاوڕێ باخەوانە، کە تاییەتە بە بەروارو میژووی کۆن و ناوەرپاست و نوێی کورد، لە لاپەرە (38) دا دەلێت (660 پ.ن، میژووی لە دایکبوونی پیڤەمبەری کورد زەردەشتە)، دیارە ھاوڕێ باخەوانیش لە خۆوە ئەم بەروارە کە زۆر گرنگە بۆ کورد، تۆمار ناکات بێ گومان بە سەرچاوەکاندا گەراوە و ئینجا ئەمە ی تۆمار کردووە، ئەوەشمان لە یاد نەچیت کە پەرتوکی "خویندن" ی بابەتە کۆمەلایەتیەکانی پۆلی هەفتی بنەرەتی، کە کەسانی پەسپۆرپو شارەزا ئامادەیان کردووە لە لاپەرە (130-132) بەشی میژووی میدیا (مادەکان) دەنوسیت (زەردەشت بە پەرگەز میدیە و سالی 660 پ.ن. لە ناوچە ی ئەترۆپاتین (ئورامیە) لە دایک بوو)، سەرچاوە ی شەشەم بۆ ئەم باسە پەرتوکی کورد لە زەردەشتی یەووە بۆ ئاینی ئیسلام، لە ئامادەکردنی سامان عوسمانە لەسەر میژووی هاتنە بوونی ئەشوو زەردەشت دەبیژی (ئەرەستۆ ی یۆنانی میژووی هاتنی زەردەشتی کورد، دەباتەووە بۆ هەشت هەزارو سێ سەدو بیست و پینج (8325 پ.ن) سال بەر لە زاین، بەلام ئەشوو زەردەشت لە سالی (660 پ.ن) لە دایک بوو، ئەم سەرچاوەش میژووی لە دایک بوونی پەيامبەر زەردەشت دەهینیتەووە ناو ماوە ی فەرمانداریی مادەکان، ژێدەری هەفتەم کتیوی، میژووی کوردو کوردستانی پەرەمەتی موخەمەد مەردۆخی کوردستانی (1878-1975) یە، لا 77-79 دا دەلێت (لە سەدە ی هەفتەمی پینج زاین (660 پ.ن) یەکی لە هۆشمەندان و پۆشنبیرانی کورد بە ناوی-زەردەشت- پەیدا بوووە و یستویەتی خەلک لە بتپەرستی و جادوگری و سحر دوور بخاتەووە. واتە بوووەتە پیڤەمبەر... نووسەر بەردەوام دەبییت و دەیهژیت (زۆربە ی ئەو میژوونوسانە ی کە لە بارە ی -ماد= کوردی کۆن- هەو نوسیویانە دان بەووە دا دەنن کە زەردەشت لە میللەتی مادە واتە لە کوردەکانی میدیا، وە کتیبی ئاویستا- ئافیستا- ی بە زمانی نیشتمانی خۆی

نوسیووە واتە زمانی ماد...، پەرحمەتی (موحەمەد مەردۆخی کوردستانی) هیندە بە جوانی و پێک و پێکی بابەتە مێژووییەکانی نوسیووە بواری گومان زۆر کەمە، چونکە بۆ ئەم قسانە ی زۆر خۆی ماندو کردووە و زۆر بە دڵسۆزی پازە ی دیرۆکی میللەتە کە ی کردووە، هەر بۆیە هەولدان بۆ کاری باش باشە بەرھەم دەھینیت، هەزار پەرحمەت لە گۆرە کە ی،، سەرچاوە ی هەشتە م نوسینێکی ئەحمەد تەفەزولی یە کە پەرحمەتی وریا قانع وەرگی پراوە و لە گۆفاری نما بلأوکراوە تەو، بە م جۆرە یە (شا گشتاسپ لە دوا ی چوونە سەر دینە کە ی (90) سال فەرمان پەوایی کرد، کۆ ی سالە کانی فەرمان پەوایی یە کە ی (120) سال بوو، بەھمەنی کورپی ئەسفەندیار (112) سال فەرمان پەوایی بوو، هومای کچی بەھمەن کە بە "چەر ئازاد، چارازاد" ناسراوە (30) سال فەرمانداری ی کرد، وە بەھمەنی کورپی هومای کچی بەھمەن (12) سال پاشایەتی کرد، دارای کورپی دارا (14) سال فەرمانداری ی کرد، کۆ ی ئەم سالانە دەکاتە (258) سال، کە بریتییە لە ماوە ی پۆژگاری نیوان زەردەشت و کوشتنی دارا بە دەستی ئەسکەندەری مەکدۆنی، هەر وەھا مەسعودی و بیرونی ئەم نیوانە بە راست دەزانن،)، ژمارە کان و کۆ کە میان بە م جۆرە یە (120-
 $30 = 90 + 112 + 30 + 12 + 14 = 258 = 331 + 42 = 631$) و بە پێی ئەم بۆچوونە هاتنە بوونی پە یامبەر زەردەشت دەکاتە (631 پ.ن)، هەر وەھا هەمان نوسەر لە جیگە یەکی تردا دەنوسیت (فانتۆسی لیدی کە هاوچەرخ ی ئاردە شیری هەخامەنشی یەکان، دەگی پێتەو و دەلێت، زەردەشت (600) سال لە پیش داگیرکردنی یۆنانەو کە لە لایەن خشیارشاو ئەنجامدرا، ژیاو، بەلام لە نوسخەکانی دیکە دا لە باتی (600) نوسراوە (6000) و ئەمە بوو تە هۆی هەلە کە)، خشیارشا کورپی دارویشی یە کە مەو لە سالی (486) پ.ن چووتە سەر تەختی هەخامەنشی، و لە سالی (480) پ.ن لە تەک یۆنانییەکان بە جەنگ هاتو، جا لیژە دا ئەگەر

ژمارەكان لىكبدەين دەكاتە (1080 پ.ن) "480+600=1080 پ.ن"، ئەم
 ژمارەيەش لەتەك بۆچوونى زۆرىيەى سەرچاوەكان يەكناگریتەو، ھەرۆك چەند
 سەرچاوەى كوردى باسيان كردو، كە سەرچاوەو ژىدەرە گرنگەكانى دىنى
 زەردەشتى سەردەمى لە دايكبوونى ئەو زاتەيان بە (700 يان 660 يان 630)
 سال پيش زاین دیاری كردو، چرترينيشيان (660 پ.ن) ھ، ۋە زۆر سەرچاوەش بە
 پاستگويى بە "زەردەشتى مادى يان كوردى" ناويان بردو، "لە لايەكى ترەو ھەر
 يەك لە ميژوونوسان (مەسعودى، ھەمزە ئەصفەھانى، ياقوتى ھەمەوى، ھەمىدلاى
 موستەوفى قەزوينى) لەسەر ئەو كۆكن كە زەردەشت لە سەردەمى ھوكمرانى
 (گوشتاسپ⁽⁷⁾ يان كەى گوشتاسپ) دا ژياو⁽⁸⁾، سەرچاوەى نويەم و كۆتا
 سەرچاوەمان پەرتوكەكەى عەبدوللا قەرەداغى (مەلا عەلى) يە بە ناوى (زەرتەشت)،
 بەم جۆرە دەنوسيت (ھەريەك لە ھۆزو ميللەتانی پيش (700 پ.ن) خواى خويان
 ھەبوو ۋە پەرسىيانەو بە ھىچ جۆرىك باسى زەرتەشت نەكراو، ھەتا
 فەرمانزەوايەتى ماد باسى زەرتەشت نەكراو، بەلام لە نوسىنەكانى كيوى بيسىتونى
 پۆژھەلاتى كوردستاندا، لە لايەن دارويشى يەكەمەو (522 پ.ن) بە پوونى باسى
 (ئاھورامەزدا⁽⁹⁾) دەكات كە ئەو خودايەيە كە زەرتەشت بانگەوازی بۆ
 دەكرد، ليرەدا ئەو مان بۆ پوون دەبيتەو كە ئەشوو زەردەشت ميژووى لە
 دايكبوونى بە مەبەستى تايبەت شيويندراو، ئەو تا پيش دەسەلاتى ماد باسى
 زەردەشتى خاوەنى ئاقىستا نەكراو، ھەرۆھا سەبارەت بەو ھى ھەندىك سەرچاوە
 باسى ئەو دەكەن كە ميژووى لە دايكبوونى زەردەشت دەگەرپتەو بۆ (7000-
 8000-5000-6000 پ.ن) دەليت (ئەو ماوانە ناوہپاستى دروست بوونى
 كۆمەلگايە، خويندەوارى لە ھىچ لايەكدا نەبوو، ئەى كە وايە چۆن ئاقىستا
 نوسراو تەو؟!، لە كاتىكدا كە زەرتەشت خوى خاوەنى ئاقىستايە و لە كاتى

خۆيدا نوسراوئەتەوہ؟! بە پيى پرونکردنەوہى زانايان لە سالانى ھەزارەى يەكەمى پيش زاین(1000پ.ن)نوسين لە ناوچەکانى ماننا و ماد و ئەوانە ھەبوو ھەرۆك دياکو نۆف نيشانەى کردوہ، ھەرۆھا ئەم نوسينە شيوہ نوسينى ميخەكى بوو، وە ئاقيستا بە ميخەكى نەنوسراوئەتەوہ بەلکو بە نوسينى ئارامى كە لە سەدەکانى ھەشت و نۆى پيش زاین باو بوو نوسراوئەتەوہ)، ليرەدا جيگەيەك وە گومانىك نەماوئەتەوہ بۆ ئەوہى كە لە دايكبوونى ئەشوو زەردەشت ھەر چۆن بيت پيش سەدەى ھەفتى بەر لە زاین نيە... و بەلگەش ئەو رابوچوونانەى مەلا عەلى يە... مەرج نيە بە يەك بابەت يان يەك نوسراو و تەنانەت بە چەند پەرتوكيش لە مەر ميژووى زەردەشت و زەردەشتى بگەينە ئەنجام و ئاكامى باش وە دەست بخەين، نەخير بەلکو مەرج ئەوہ يە دەست پيىكەين و چاكي دلسوزانەى لى بگەين بە لاداو قولى خەمخوريانەى لى ھەلمالين تا بتوانين بە يارمەتى خوداي تەك، ھەرچى تشتيەك پەيوەندى بە ديروكى زەردەشتەوہ ھەيە وە دەستى بخەين و ميژووى ميللەتى كورمان بە ھادارو ئەرجمەنتر بگەين⁽¹⁰⁾،

شويىنى لە دايكبوون و زايىشى ئەشوو زەردەشت،.

شوين و جيگەى لە دايكبوونى زەردەشت تارادەيەك لە ميژووى لە دايكبوونەكەى پروونترە، بۆ ئەوہى كە ئەشوو زەردەشت لە چ ئاخ و ولاتيك لە دايك بوو لە سەدا (90-95)ى سەرچاوەكان ولاتى مادى كۆن واتە كوردستانى گەررەى ئيستاو بە تايبەت پۆژھەلاتى كوردستان، بە زىدى ئەو ديارى دەكەن، ئيتەر بۆ شارو گوندو ناوچە ھەريەك راي ديكەيان ھەيە، با ئيستا ھەندىك رابوچوون نيشان بەدين بۆ ئەوہى پتر بەرچاوپروونى بيتە كايەوہ، سەرچاوەى يەكەم جەلال ئەمىن بەگ لە پەرتوكى ئاويستا دا بەم جۆرە باس دەكات (كۆمەلەيك كە خودى زەردەشتىيەكانن بىرو

باوەرپیان وایە ئەشوو زەردەشت لە شاری گەزان یان گوێزان لە ناوچەی ئورامیە (ورمی) لە پۆژەهلاتی کوردستان) لە دایک بوو، عەرەب بەو شارە واتە گەزان (گوێزان) دەیهژن (شیز sheez) و ئەمپۆش پێی دەگوتریت (تەختی سوله یمان)، ئەم شارە دوو ئاورگە (ئاتەشگە دە، ئازەرگە، ئاگرگە) ی زەردەشت یەکانی تیدا بوو، کە بێ ئەندازە پێزو حورمەتیان لای زەردەشتیان هەبوو و زەردەشتییەکان بۆ (حەج) سالانە هاتوونەتە ئەم جێگە یە واتە تەختی سلیمانی ئیستا، یەک لەو ئاگرگە ئاگرگە ی بە نیوانگی (ئازەرگوشاسپ⁽¹¹⁾)، ئازەر خۆش ئەسپ، ئازەرۆشەسپ) بوو، ئەم شارە لە ئاقیستادا بە (چیچیسیت) ناوی هاتوو کە لە ناوی (شین) وە نیزیکی، سەرچاوە ی دوو م کتیوی زەرتهشته لە نوسینی مەلا عەلی کە چەند بۆچوونی بەم جۆرە هیناو (بارتولە مە، پروفیسۆر گلدنر، جاکسون، پۆژەهلاتناس هەرتسلفد، هەرمەت، دوشن گبمن، سۆن، زولتسر، میژووناسی پۆمی سلیموس، جی مد، ئانکنیل دوپروژن، دو پستورات، ئەبول فیدا، سیژ هەنری رالینسن، هاراز، پ. جاکسن، و..... هتد، شوینی لە دایکبوونی زەردەشت بە خۆراوی ئێران دەزانن کە ئورامیە دەکات)، هەروەها لومل، ویدن گر، هینتس، پیشینەری ئەلمانی زهنر، باکتیریا (ئەمین زەکی دەلیت باختر⁽¹²⁾) بە شوینی لە دایکبوونی ئەشوو زەردەشت دەزانن، یاقوتی حەمەوی دەلیت (شین) لە (جیس) هەو هاتوو زەردەشت لەوی لە دایک بوو و شاری ئەم ناوچە ورمی یە، سەرچاوە ی سییەم بیرو پای کە لە زانای میژووناسی کورد محەمەد ئەمین زەکی بەگە کە پێی وایە (زەردەشت لە دەقەری موکری (موکریان) ی پۆژەهلاتی کوردستان لە دایک بوو و ئاقیستاش هەر بە شیوه گۆی ئەم دەقەرە نوسراوەتەو)، سامان عوسمان لە پەرتوکی کورد لە زەردەشتییەو بۆ ئایینی ئیسلام دا گوندی

(داربین)ی لە ھەریمی موکریان دیاری کردووە بەلام پشستی بە کام سەرچاو بەستووە نازانم؟! ھەر چۆن بیټ بیرو ڕاکە ی ئەمین زەکی بۆ ئیمە جینگە ی بایەخە و شایەنی لیکۆلینەو ھە ی وردو پوختە، ھەر ھەھا جەلال حاجی زادە پێی وایە (جینگە ی لە دایکبوونی زەردەشت شاری سەردەشتە و تەنھا (ز) بوو بە (س) و بە لگە ی بۆ ئەمە ئەو ھە یە کە وشەکانی (ئە زمان، پەن) ئاقیستایین و گۆراون بە (ئاسمان، پەس)، و ھە گۆرانی ناوی زەردەشتیش بە ھە مان شیو ھە بوو تە سەردەشت⁽¹³⁾، جەلال حاجی زادە پاش باسکردنی ناوی کۆمە لیک گوندو پە یو ھە ستییان بە میژووی کۆنە و دە لیت (قسە یەکی گە زافە مان نە کردو ھە گەر بلێین دوور نیە کە وا دەرکە ویت (سەردەشت) ھەر ئە و زیو مە ل بەندی لە دایکبوونی زەردە وشت و چۆمی "کە لوی" ش، ھەر ئە و پو باری "دائیتی" بیټ!)، بۆ چوونیکی دیکە ھە یە کە (پە گا یان پە غا) ھە مان شاری (پە ی) نزیک تاران شوینی لە دایکبوونی زەردەشتە، بە لام ئە مە بە لگە یەکی ساخکەر ھە ی لە پشتم ھە ی نە جگە لە فارس گە رای⁽¹⁴⁾ نوسە رانی ئە م بۆ چوونانە!، ئە نداز حویزی لە پە رتو کە کە یدا باسی نوسراویک دە کات کە ئە و نوسراو ھە ی نە و ھە ی کردو ھە کە دایکی زەردەشت ناوی (دو غدو فا) بوو ھە و لە گوندی (ھە ردشە نە) لە ناو چە ی شاری ورمی لە دایک بوو ھە، ئە مە ش نیشاندە ریکی سە رە تاییە بۆ زیدی زەردەشت!، سە رچاو ھە ی چوار ھە م، بیرو پای م. جولیل عە باسی یە کە لە پە رتوکی "ژووانی یە سنا"⁽¹⁵⁾ دا باسی کردو ھە م. جە لیل، لە سە ر وشە ی (بە لێخ) پوونکردنە و ھە یەکی زۆر ریک و پیککی نوسیو ھە، بە م خۆرە (بە لێخ) ... بە لێخ، ھە ندی لە و توێژەر ھە وانە ی کە بە ھۆی نە شارە زایی سە بارە ت بە زمان و جوگرافیای ھە ورامان و دین دە بیرە نە یان توائیو ھە زەردەشت و دینە پیرۆزە کە ی بە جوانی بناسن و بە تاییە تی لە مە پ ناوی کە س و شوینە کان توشی ھە لە ی زەق و سە رلێشیوای و تە نانە ت چە واشە کاری بوون، دە لێن گوا یە زەردەشت لە ورمی و ھە کۆچی کردو ھە

بەرەو شارى بەلخ (ئەو شارەى ئەمڕۆ دەكەوئیتە ناو ولاتی ئەفغانستان) و ئیدی لەویۆه هەولێ بڵاوكردنەوهى دینهكەى داوه!، ئەوان نازانن یاخود نەیانبێستوه بزائن كە (یەكەم ورمى نیه بەلكو (ئورامیه، ئاورامیه) یە كە دەبیتە هەمان هەورامانى ئیستاو پەيامبەر ئەشوو زەرەدەشت لەوئى لە دایك بووهو دینهكەشى هەر لەویۆه سەرى هەلداوهو دواتر بە دانانى پیرشالیار لە جیگەى خۆى (وهكو خەلیفەو جیگى)، بۆ گەشەدان بە ویرو فەلسەفە "زانخوایی" و پەيامە پیرۆزەكەى دەستی داوهتە گەران و گەشتى ئەملالو لا لە هەورامانى تەختەو پەرووی کردووتە هەورامانى لهۆن و یەك لەو شوینانەى كە تئیدا گیرساوتەوه گوندی (بەلخە) بووه كە دەكەوئیتە نیوان بیارەو تەویللە و لەوئى بۆ ماوهیەكى دوورو درێژ ماوهتەوه، گەر سەیریكى وردبینانەى شوینەوارەكانى گوندی (بەلخە) بكەین زۆر جوان بۆمان دەردەكەوئیت كە ئەو شوینە یەكێك بووه لە بنكە و مەلەبەندە سەرەكییەكانى ئەشوو زەرەدەشت، بە تاییەت شوینەوارەكەى كۆنەكەى پشت گوندی (بەلخە) كە پئیدەلێن (كەلأوی سەر بەلخى) و گۆرستانە دیرینەكەى كە ئەمستا پئیدەیهژن (سینهو ئەسحابەى) و هەرواش شوینەوارى هەرە دیرین (كەقنار) ی هەوارەبەرزە، پراستی بۆچوونەكەمان دەسەلمینن و دەریدەخەن كە بە پێچەوانەى بۆچوونى هەلەى ئاقیستاناسە نەشارەزاكان، زەرەدەشت هەورامانى بە جی نەهیشتوو و پەرووی نەكردووتە شارى (بەلخ) ی ئیستای ئەفغانستان، بەلكو ئەو شوینەى كە پەرووی تێكردوو گوندی (بەلخە) ی هەورامانى لهۆن بووه، ئەوهشمان بیر نەچیت كە ئەگەر لایەنى دیرینەى و پیرۆزى بەلخە نەبووبا، ناوی بەلخە نەدەكەوتە ناو شیعوو هۆزانى فۆلكلۆرەوه، دیری شیعیكى كۆن و فۆلكلۆرى كوردی هەیه دەلئیت (ئەى خوا لەو كەلە زوو بمخەیتە بان، بمخەیتە مابەین بەلخەو سۆسەكان¹⁶)، بەپراستی ماموستا جەلیل لە زۆربەى زۆرى نوسینەكانیدا هئیندە خۆى ماندوو دەكات و ئەوهند بە

دلسۆزانه ده‌نوسیت بواری گومانی خه‌مخۆرانه‌ی ئیمه‌ی کورد که‌م ده‌کاته‌وه‌و، بواری
 بۆ گومانی دوژمنانی کورد و تیکده‌رانی دیرۆکی زه‌رده‌شت، هه‌ر ناهێڵیته‌وه‌، چونکه
 م. جه‌لیل به‌لگه‌ی راست و په‌وان وه‌ به‌رچاو ده‌خات و مرۆڤ وا لیده‌کات ئه‌گه‌ر
 بپرواش به‌و بابته‌ نه‌کات بکه‌ویته‌ هه‌ولێ گه‌ران به‌ دوایدا، ژێده‌رو سه‌رچاوه‌ی
 پینجه‌م بۆ شوینی له‌ دایکبوونی زه‌رده‌شت، هادی په‌شید به‌همه‌نی یه‌، له‌ په‌رتوکی
 په‌یامی هه‌وراماندا له‌ لاپه‌ره (343) دا ده‌یه‌ژیت (زه‌رده‌شت کورپی پوروش ئه‌سپ
 له 6-3-1877⁽¹⁷⁾ پ.ز. له‌ که‌ناری خوارووی ده‌ریاچه‌ی ورمی (ئورامیه) دا له
 پۆژه‌لاتی کوردستاندا له‌ دایکبووه‌و هاتووه‌ته‌ دنیاوه‌)، له‌ راستیدا بۆچوونی
 زۆربه‌ی سه‌رچاوه‌کان گومانی پتر ده‌په‌ویننه‌وه‌ له‌ به‌رژه‌وه‌ندی میلیله‌تی کوردی
 دیرۆک تالانکراو!، به‌لام زۆر پیوستمان به‌ لیکۆلینه‌وه‌ی ووردو دلسۆزانه‌ هه‌یه‌ بۆ
 ده‌رخستنی راستیه‌کانی سه‌بارته‌ به‌ ئه‌شوو زه‌رده‌شت و ته‌واوی میژووی
 "ماد" کورد، لێره‌دا بۆ به‌رچاوپروونیتان ده‌رباره‌ی بیرو بۆچوونی تاکی کورد له‌سه‌ر
 ئه‌شوو زه‌رده‌شت، بیرو بۆچوونی دوو که‌ستان بۆ باس ده‌که‌م، که‌سی
 یه‌که‌م "جاریک خه‌ریک و سه‌رقالی رپیۆرتاژ(پاوتنگه‌)یه‌ک، بووم له‌سه‌ر خودی
 زه‌رده‌شت، له‌ حاجیه‌کی پیرم پرسی و وتم مامه‌ تو چی ده‌لییت له‌سه‌ر
 زه‌رده‌شت؟! مام حاجی پێش ئه‌وه‌ی وه‌لامی من بداته‌وه‌ وتی (سه‌لام و درودی
 خوای له‌سه‌ر)!، ئیتر من دلنیاو خاترجه‌م بووم که‌ مام حاجی ئه‌م پرسته‌ی بۆیه‌ وت
 چونکه‌ زه‌رده‌شت به‌ پینغه‌مبه‌ر ده‌زانیت و ناوی ئه‌و پیرۆز پاده‌گریت! ئه‌مه‌ بۆ من
 مایه‌ی دلخۆشیی بوو که‌ پیریکی کورد بچوونی ئاوايه‌، بۆیه‌ که‌ وتمه‌ گفتوگۆ له
 ته‌کیداو زۆر قسه‌ (خسه‌) مان کردو قسه‌کان په‌یوه‌ندیان به‌ پاوتنگه‌که‌وه‌ هه‌یه‌، که‌سی
 دووهم گه‌نجیکی (خۆنه‌وار و مه‌کته‌بلی)، بوو کاتیک پرسیارم لیکرد له‌سه‌ر
 زه‌رده‌شت بی ئه‌وه‌ی بوه‌ستیت وتی "زه‌رده‌شت و ئاویستاو ته‌نانته‌ مادیش

هه‌مووی ئه‌فسانه‌یه و دروستکراوی ده‌ستی کورده‌و ئه‌مانه‌م به‌به‌لگه‌و لی‌کۆلینه‌وه
 بۆ ده‌رکه‌وتوووه"، منیش زۆر خۆشهاڵ بووم که ئه‌م گه‌نجه لی‌کۆلینه‌وه‌ی
 کردوه، وه‌لی و تم کام به‌لگه‌؟! کام لی‌کۆلینه‌وه‌؟ کامه به‌ دوا‌داچوون و
 گه‌ران؟!، یه‌کسه‌ر ئه‌م لی‌کۆله‌ره خۆنه‌واره که و ته هه‌له‌وه‌و وتی (به‌لگه‌ی سه‌رده‌می
 زه‌رده‌شتم ده‌ستکه‌وتوه) منیش که می‌ک پی‌که‌نیم و وتم ئه‌ی زه‌رده‌شت ئه‌فسانه‌یه
 سه‌رده‌می چۆن هه‌یه؟، دورو درێژی ناکه‌مه‌وه به‌لام با خوینه‌ر خۆی بپیار بدات
 له‌سه‌ر ئه‌م دوو بۆچوونه و که سه‌کان و ئاستی خویندن و هتد... بیرمان نه‌چیت
 که‌سی دووهم واته خۆنه‌واره‌که له (جامیعه jamia) بوو، وه که‌سی یه‌که‌م ته‌نها
 یه‌ک سالی خویند بوو له (حوجره hujra)!.
 تکایه‌کی کوردانه بۆ کوردان!،.

خوینه‌ری هیژای کوردزمان له هه‌ر کوی هه‌یت، کوردی هه‌ر پینچ پارچه⁽¹⁸⁾!، هه‌قالی
 ئازادنشینی باشوری کوردستان، تکام وایه هه‌ر یه‌ک له ئیوه ته‌نها یه‌ک بابته له‌سه‌ر
 (زه‌رده‌شت، ئاقیستا، دیرۆکی کۆنی کورد، ماد، کوردستان، نه‌ته‌وه‌یی کورد)
 بخوینه‌وه بۆ ئه‌وه‌ی که می‌ک وشیا‌ری نه‌ته‌وه‌ییمان هه‌بیت، بۆ ئه‌وه‌ی (کوردایه‌تی
 پاک) لاما‌ن سه‌رچاوه‌ی بمینیت، وه‌ک هه‌موو میژوو‌مان تالانکرا، وه‌ک زمانی شیرینی
 کوردیمان تیکشیکندرا⁽¹⁹⁾ له لایه‌ن فارس و تورک و ئه‌ره‌ب و ئه‌رمه‌نه‌وه، وه‌ک
 هه‌موو شویننه‌واره گ‌رنگ و دیرۆکیه‌کانمان (دزران و بران و فرۆشران)، وه‌ک
 هه‌زاران که‌سمان کپراو بو به نه‌ته‌وه‌کانی دیکه‌و جاش و به‌سیج و جه‌رده‌وان!، وه‌ک
 به‌ ملیۆنان به‌لگه‌نامه‌ی دیرۆکیمان تالانکراو له ئه‌رشیفخانه (جه‌والگ‌ردخانه⁽²⁰⁾) کانی
 دنیا‌دا غه‌ریبی کوردستان ده‌کیشن!، ده‌ با وشیا‌ری و هه‌ستی به‌رزی نه‌ته‌وه‌ییمان
 نه‌دزیت و نه‌فرۆشریت و نه‌ک‌ریت!، ده‌ با لی‌مان ون نه‌بیت و له یادمان نه‌چیت که
 ئه‌شو زه‌رده‌شت مولکی ئیمه‌ی کورده‌و به شانازییه‌وه له کاتیکدا مرۆقه‌کان

سه‌رقالی په‌رستنی خۆرو دارو به‌ردو بت (بوخت، به‌خت) و ئاسن و سه‌دان جۆر کاره‌ساتی سروشتی و خورماو گۆچان بوون، زه‌رده‌شتی ئیمه شوپشیکێ دینی، رۆشن‌بیری، کۆمه‌لایه‌تی، مرۆفدۆستی، نیشتمانی، به‌ریاکرد و مرۆفی له په‌رستنی تشتگه‌لی بیسودو پوچ ئازادکردو خه‌لکی رینوینی کرد بۆ په‌رستنی یه‌ك خودا ئه‌ویش (ئاهورامه‌زدا) بوو!، خه‌لکی له کۆیه‌لایه‌تی و به‌ندایه‌تی پاشاکان و سه‌رمایه‌داران پزگار کرد، ئه‌ز نامه‌وێت بلیم بینه (زه‌رده‌شتی و مه‌زداپه‌رست) و هه‌موو ئاقیستای پیروژ له به‌ر بکه‌ن، نه‌خیر به‌لکو ئه‌مه میژووی ئیمه‌یه ده‌بیته‌ له باره‌یه‌ لانی که‌م شتیک بزاین، گۆفار و پۆژنامه و راگه‌یاننده حکومی و حزبی و به‌ ناو سه‌ربه‌خۆکان پۆژانه خه‌ریک و سه‌رقالی کیشه‌ هه‌نوکه‌یی و شه‌ره‌جنیوو قسه‌ی بیتم و دوور له ئاکاری په‌رنوسگه‌رییه‌وه‌ن (له ته‌ک ریزم بۆ هه‌ندیکیان)، به‌لام ئه‌وساو ئیستاش که‌سیکیان له‌سه‌ر ئه‌م زاته شوپشگی‌ره (زه‌رده‌شت) یان نه‌نوسی (ئه‌وه‌شی نوسراوه زۆر که‌مه)!، شارستانیه‌تی یۆنان و رۆما و میسر و بابل و کوئی و کوئی!، و له‌شفرۆشان و گه‌نده‌لی و نه‌ینیه‌کانی فلان شت و فایلی ئه‌م پارت و ئه‌و حزب و شه‌ری قه‌واره سیاسییه نانه‌ته‌وییه‌کان و کلیپه تازه‌که‌ی هونه‌رمه‌ند (.....) و هه‌زاران بابته‌تی دیکه مانشیته‌تی هه‌میشه دیاری پووپه‌ری بلاوکراوه کوردیه‌کانن، من لی‌ره‌دا نالیم ئه‌مانه پیویست ناکات له‌سه‌ری بنوسریت و باسی لی‌وه‌بکریت، نه‌خیر به‌لکو زۆریش پیویسته به‌لام له تام و له کات و له جیی خۆیداو به شیوازی سودبه‌خش و چاره‌هینه‌ر!، هه‌فالتیک پیی وتم بابته‌تیکی نه‌ته‌وه‌ییم برد بۆ (7 بلاوکراوه) که‌سیان بلاویان نه‌کرده‌وه، به‌لام شعرو پۆمانه تازه‌که‌ی که‌له‌نوسه‌ری کورد⁽²¹⁾ (.....) چاپی تریش کرایه‌وه، به‌دواداچوونه‌که‌ی فلان که‌س له‌سه‌ر (پارتی و یه‌کیتی و گۆران) دوجار بلاوکرایه‌وه، و خه‌ریک بوو بیکه‌نه سی جاریش!، ئامریکا دوو سه‌ده‌یه دروست بووه، له په‌رتوکخانه‌ی گشتی (....)

پۆشنبیری ئەمریکی ژووری تایبەتی هەیه!، فەرھەنگ و پۆشنبیری کوردی (10000) سال و پۆشنبیری ئامریکی (دوو سەدەیی) کامیان کاملترین لە ناو پۆکدا؟!، تکایە کاتی ئەو هاتوو کە مێک بیری کەینەو و بزانی جیهان لە کوێیەو ئیمەش لە کوێ؟!، میصرییەکان لە سەر پێشە کە ی (ئە بول هۆل)، کە لە مۆزەخانەى بەریتانیا، ئامادەى خۆپیشاندا بون!، ئەى شوینەهە وارهکانى زەردەشت و... لە کوێیە؟ لە مۆزەخانەى سلیمانى؟ یان هەولێر؟ یان دەوک؟، یان مۆزەخانەى تاران؟!، ئەى ئەو کەسانەى شوینەهە وارهکانى کوردیان تالانفرۆشکرد لە کوێن؟ ئیستا ئیمەى کوردی بێدەولەت لای کى شکات بکەین؟ کى پڕوامان پێدەکات؟!، لە هەموی گرنگتر کى ئامادەیه خۆپیشاندا لە دژی دەسەڵاتە داگیرکارەکانى کوردستان بکات، تا بۆ شوینەهە واره مێژووی دزراومان خۆپیشاندا بکات؟!، ئیتەر بەسە!، زەردەشت دەفەر مویت (ئەى ئاهورامەزدا "خودای تاک و ژیر" چەندە بە شکۆیە فەرمانرەوایی و تونامەندیە تو، چەندە ئاواتەخووزم کە لە پێگای تۆدا خەبات بکەم!) گاتاکان سروودی (5) هاتی 34،

پەراویزەکان (پترگۆییەکان)، .

* - (ئادوای ئادوئی) و (هروپ خودا) و (ئامارنا)، سى ناون لە (101) ناوہ کەى خوای گەرە، "ئادوای ئادوئی" واتە یەکتا و بیکەسە و بیهاوتایە، "هروپ خودا" واتە خودای هەمووان و گشت شتیک، "ئامارنا" واتە ئاگاداری هەموو گوناھ و چاکە یە کە و دەیانژمیریت، بۆ ناوہ کانه جوانەکانى دیکەى خوای گەرە پروانە، پەرتوکی (زەرەشت) ی مەلا عەلى، 108-112،

1- هه‌ندیك سه‌رچاوه باسی ئه‌وه ده‌كه‌ن كه ده‌سه‌لآتی ماد له (708-550 پ.ن) ده‌ستی پێكردوه، یه‌كه‌م پاشا دیاكۆ-دیوكوس-، بووه، وه كۆتا پاشا ئاستیاگ- ئه‌ژی ده‌هاك- بووه، هه‌روه‌ها سه‌رچاوه هه‌یه باسی (701-550 پ.ن) ده‌كات، ..

2- مامۆستا ئاماژ جاف پێی وایه ناوی زه‌رده‌شت له (زه‌رد+ئه‌شت) هوه هاتوه، ئه‌وه ده‌لێت "زه‌رد" هه‌ر زه‌رده‌وه واتای پرووناكیش ده‌دات هه‌روه‌ها "ئه‌شت" وه‌ك له فه‌ره‌ه‌نگی ئێریه‌ن فه‌جی د.م. ئه‌مین هه‌ورامانی دا هاتوه واته په‌یام یان نامه، كه كۆی ئه‌مه ده‌كات هه‌ینه‌ری په‌یامی پرووناکی و خۆرو زه‌ردی، بۆ زانیاری ته‌واوتر له سه‌ر واتای ناوی ئه‌شوو زه‌رده‌شت، بپروانه مالپه‌پی (pcdk) پۆژی 4-10-2009، باب‌ه‌تی ئه‌شوو زه‌رده‌شت، ئاماده‌کردنی به‌ختیار مام‌حه‌مید، ..

3- وشه‌ی ئاقیستا واته بنه‌په‌ت و دامه‌زراو، وه هه‌ندیك ده‌لێن واته زانراو و نه‌زانراو، ئه‌م په‌رتوکه پیرۆزه په‌رتوکی زه‌رده‌شته‌وه له پینچ به‌ش پیکهاتوه، ئه‌وانیش (یه‌سنا، ویسپرد، وه‌ندی‌داد یان فه‌ندی‌داد، یه‌شته‌کان، گاتا)، هه‌ندیك گاتا-گاپا- به‌فه‌رمووده‌وه سرودی زه‌رده‌شت ناو ده‌بن و به‌به‌شیک له ئاقیستای نازانن، هه‌ندیك ئاقیستا به‌شه‌ش به‌ش ده‌زانن، هه‌ندیك پێیان وایه كه یه‌سناو یه‌شت یه‌ك به‌شن، وه جه‌لال ئه‌مین به‌گ له په‌رتوکی ئاقیستا دا ده‌لێت (ئاقیستا بریتیه له پینچ به‌ش یان په‌راو ئه‌وانیش یه‌سنا، قیسپارد، فه‌ندی‌داد، یه‌شت، خورد ئاقیستا)، ئاقیستا چه‌ند ناویکی لێنراوه له میژوودا

جۆره (ئه‌نبا، ئوستا، ئاویتسا، ایستاع، ئیسا، ئابستا، ئاپستا، ئافستا، ئاوستا، ئاقیستا، بس تاه، ئایستاق، بستاق، ئیساق، وه‌تد. . .)

4- ئه‌نداز حویزی له په‌رتوکی ئاقیستا نامه‌ی مه‌ینه‌قیی زه‌رده‌شت دا (ئه‌شوو زه‌رده‌شت له جه‌نگی دژ به‌تۆرانیه‌کان و به‌سه‌رکردایه‌تی توربراتور

كوژراوه)، ھەندىك سەرچاوه دەلەين بە دەستى خودى توربىراتور شەھىد كراوه، سەرچاوه يەكى تر دەلەيت (زەردەشت لە تەمەنى پىرىدا لە شەپرىكدا لە گەل شەعبى - ھيونى - دا كە سەر كرده كەيان (ئاجاسب) بووه، كوژراوه، ئەمە موخە مەد پەسول ھاوار لە بەرگى يەكەمى كوردو باكورى كوردستاندا، 85، ھىناوئىتى، ..

5- مەرج نىە ئەگەر لە داىكبونى زەردەشت لە چوارچىۆەى ماوہى فەرمانزەوايەتى ماددا نەبەيت ئىتر كورد نى يە، چونكە مىللەتى (ماد، مەيد، مەد، ئاماد، مادا، مەديا)، زۆر پيش ئەو ماوہ واتە (700 پ.ن) ناويان ھەبووہ و زۆر پيش تۆكمە بوون ئەگىنا چۆن توانيان ئەو ئىمپىراتۆرىيە تە مەزنە دروست بكەن و بۆ ماوہى (150) سال ھوكم بكەن؟!، گومان لەوہدا نىە كە زۆربەى ئەو سەرچاوانەى باسى مىللەتى (ماد) يان كوردە، دەيگىرنەوہ بۆ (2500 پ.ن) و (2000 پ.ن) ھەندى جار دورترىش، ھەر بۆيە ئىمە دەمانەوئىت باسى ئەو بابەتە گرنگە بخەينە پوو كە پىي دەوترىت (زەردەشتى مادى) نەك ھىنانى لە داىكبونى زەردەشت بە زۆر بۆ ماوہى (700-550 پ.ن) و ماوہى حكو مەتى ماد! ..

6- بۆچوونىك ھەيە باسى ناوى ئازەربايجان دەكات بەم جۆرە (ناوى ئازەربايجان لە كۆندا "ئەترۆپاتگان، يان ئاترۆپاتين" ھە ياخود "ئىريان ويجۆ" بووہ)، ھەر ھەھا من پىم وايە ناوى ئازەربايجان، لە راستيدا (ئازەرىيەجان) ھ، و لە سى وشەى كوردى پىكھاتوہ و ھىچ پەيوەندى بە توركى ئازەرى و وشەى (ئازەرى) ئازەرىيەكانەوہ نىە، وشەكان بەم جۆرەن (ئازەرى= ئاگر) و (باى= پەى) و (جان= گيان)، ئىستاش با بزەنن ئەم وشانە واتا يان چىە و بۆ چى بە كارھاتون، ئازەرى يان ئاگر، لە رىزو خۆشەويستى بۆ ئاگر كە لە دىنى مەزدىەسنایيدا كە گەرەتەرىن نىعمەت و بەخىشەينراوى خوايە، دانراوہ، باى يان پەى، وشەيەكى ھەورامىە و واتە (بۆ، لۆ)، جان، دەتوانن بىژن وشەيەكى كۆنە و زۆربەى گەلانى ئارىانشين و

ئێریان قاج (نه‌ك ته‌نها فارس) به‌ کاریان هیناوه‌و واتای (گیان)ه، له‌ کوردیدا زۆر ناو هه‌یه‌ که وشه‌ی (جان)ی تێدایه‌، نمونه‌ (حه‌مه‌جان، جانبولاز، جانه‌وه‌ر، پیرجان و هند.....)، لێره‌دا ده‌توانین بڵێن واته‌ی ناوی (نازه‌ربایجان) واته‌ (ئاگر بۆ گیان)وه‌ك بڵی ئاسوده‌یی بۆ گیان یان هه‌سانه‌وه‌ بۆ گیان، ئه‌مه‌ش ئه‌وه‌ ده‌رده‌خات که ئاگر وه‌ك پیرۆزی و ئاسوده‌یی بۆ گیان ناوزه‌ندکراوه‌، هه‌روه‌ها م.عه‌بدل خالق سه‌رسام له‌ لاپه‌ره‌ 58-59ی په‌رتوکه‌که‌یدا ده‌لێت (نازه‌ربایجان له‌ راستیدا ئاترپایگانه‌ ئاتر=ئاگر، هه‌روه‌ها پایگان=شوین و جی، که‌واته‌ ئه‌مه‌ ده‌کاته‌ شوینی ئاگر،..

7- به‌ پێی لیکدانه‌وه‌کانی فه‌ره‌ه‌نگی ئافیس‌تا که‌ له‌ په‌رتوکی (گاتا)ی بابان سه‌قزی دا هاتوه‌، که‌ی گوشتاسپ، له‌ شاری (به‌لخ، به‌لخا، به‌لخه‌، به‌لکا)ی سه‌ر سنوری پۆژه‌لآت-باشوری کوردستان، له‌ ده‌قه‌ری هۆرامان، فه‌رمانه‌وایی کردوه‌، وه‌ ئیس‌تا ئه‌م جیگه‌ وێران‌ه‌ی ده‌ستی زه‌مانه‌یه‌و گوايه‌ له‌ هه‌موو شه‌په‌کانی هه‌خامه‌نشی-یۆنانی و ساسانی-بیزه‌نتی، و هێرشه‌کانی ئه‌سکه‌نده‌ر (331پ.ز) به‌رکه‌وتوه‌ و به‌ ته‌واوی شارستانیه‌ته‌که‌ی کاول و وێران کراوه‌، وه‌ که‌ی گوشتاسپ له‌م (به‌لخه‌) فه‌رمانداریی کردوه‌ نه‌ك به‌لخی ئه‌فغانستان، وه‌ له‌ کوردستاندا گوندی دیکه‌ هه‌ن به‌ ناوی به‌لخه‌، له‌ ناوچه‌ی قه‌ره‌داخ دوو به‌لخه‌ هه‌یه‌،..

8- بۆ زانیاری ته‌واو ورد له‌ سه‌ر گفتوگۆی سه‌رچاوه‌کان و که‌سه‌کان و بۆچوونی میژوونوسان، له‌ مه‌پ سه‌رده‌م و کات و شوینی له‌ دایکبوون و زایشی ئه‌شوو زه‌رده‌شت بڕوانه‌ جه‌والگرد (ئه‌رشیف)ی مالپه‌پی (جودی نیوز judinews) به‌شی میژووی دینی زه‌رده‌شت به‌رواری 1-12-2009، له‌ویدا زۆر به‌ دورو درێژی باسی ئه‌م باب‌ه‌ته‌ کراوه‌،..

9- ئاهورامه‌زدا ناوی خودای تاک و بیهاوتایه‌ له‌ دینی (مه‌زديه‌سنای)ی زه‌رده‌شتدا، وه‌ له‌ دوو وشه‌ پیک هاتوه‌، ئاهورا واته‌ دروستکار، وه‌ مه‌زدا، واته‌ زۆر

گەر، وەك ئیستاش لە زمانی کوردیدا بە گەرە دەبیژریت مەزن، بۆ وینە دەوتریت (خودای مەزن=مازن=مازدن=مازد=مەزدا)، لێرەدا ئاهورامەزدا واتە دروستکاری فرە مەزن، هەرۆهە سەرچاوەیەکی دیکە هەیه دەلێت ئاهورا=پووناکی و نور، وە مەزدا=گەرۆه مەزن، ئەوەتا یەكێك لە ناوەکانی خۆی گەرۆه لە قورئانی پیروژدا(النور) واتە پووناکی، وە لە قورئانی پیروژیدا هاتو (الله نور السماوات والارض) واتە خودا پووناکی ئاسمانەکان و زەوییه، سەرچاوەیەکی دیکە دەنوسیت (ئاهورامەزدا) واتە (سەرۆه زانا) یان سەرۆه مەزن، وە هەندیک سەرچاوە باسی پەیوەندیی نزیکی (هۆرا، هۆره) دەکەن لە تەك ناوی (ئاهورامەزدا) دا، پێدەچیت (هۆره) سروودو موناجاتی زەرەشت یان زەرەشتی یەکان بیت لە تەك ئاهورامەزدا، وە وشەگەلی (ئاهورا، هۆرا، هۆره، هاوار، هەر، هۆر) یان هور، هۆرین، هۆرامان، هەوری، هۆر، هەوران، پەیوەنگی و وابەستەگی زوانەوانییان هەیه، هەر یەك بە جۆرێك و بە شیوازیك وە پەنگە چاوگی پەسەنی ئەم زاراوانە (ئاهورا+مەزدا) بیت!، شایەنی وتە (هۆره) لە ناوچەکانی گەرمیان لە باشوری کوردستان، و زۆر ناوچە ی پۆژەلانی کوردستان ماوەتەو، ..

10- پێشینان و باوەلییان و باپیرانی کورد هەر زوو وتویانە (بۆ پێش چوو سمیلی نایە بانێ) واتە بۆ باشکردنی کارەکه چوو که چی خراپتری کرد... و بۆ باش چوو خراپی دەست کەوت، بۆ زۆر چوو که میشی نەهینا و هتد... هەرۆهە وتویانە (بۆ قژ دەگریا چاویشی نایە سەری)، واتە لە خەمی وەرینی قژیدا ئەوەندە گریا تا چاویشی کوێر بوو!، ئیمە وەکو کورد پێویستە بە دیار شتی که وە دەنەنیشین لە کاتی کهدا شتی که دیکەمان لە دەست بدات!، قسەکان پوونن پێویستیان بە زەندو شروقه نیه!، ..

11- چەند سەرچاوەیەك باسی ئەوەیان كردووە كە گوايە ئەشوو زەردەشت لە ئاگرگەى (ئازەرگوشەسپ) لە تەختى سلیمان نیشراوە، سەرچاوەیەكى دیکە دەلیت زەردەشت لە تەمەنى (75) سالیدا شەهید كراو باوەرپیارانى تەرمى ئەویان لە ئاگرگەى (ئوراتو، هوراتو؟) سوتاندو خۆلەكەو كەیان خستە ناو دەریلچەى ئورامیەو!، سەرچاوەكەى هادی بەهمەنى دەلیت (زەردەشت لە تەمەنى (77) سالیدا بە دەستى تۆرانیەك بە ناوی توربراتروش كوژراوە)، ..

12- ناوی بەلخ بە چەند جوړیك لە سەرچاوەكاندا هاتوو بۆ وینە (بەلخا، بەرخا، باكتریا، بەخترا، باختر، بەكترا و هتد....)، ..

13- لە راستیدا نزیكترین شیوەناو یان وشە لە ناوو وشەى زەردەشتەو، ناوی سەردەشتە، چونكە جیاوازییەكى زۆر كەم لە نیوان دەربیرینی (س) و (ز) دا هەیه لە زوانى كوردیداو زۆریش لە یەكەو نزیكن!، ..

14- پەنگە كەسێك بلیت جاخۆ باسكردنى زەردەشت بۆ كوردیش هەمان ئەو كوردگەرایییەیه كە كورد پێى دەلیت فارسگەرایى، بەلام نەخیر وا نیە ئیمە سەدان بەلگەى میژوویمان هەیه لەسەر كوردی و كوردستانی ئەشوو زەردەشت، بیگومان ئەگەر زەردەشت فارس بوایە ئیستا هەموو بابەتەكانى سەبارەت بە ئەویان پوونكربووە بۆ وینە (كات و شوین و گوندو هتد...) بەلام چونكە مولكى كورده ئەوان زۆر هەولێكى لەو جوړەى بۆ نادەن!، ..

15- ئەم پەرتوكەى م. جەلیل عەباسى بە ناوی (ژوانى یەسنا)، یەكێكە لە پەرتوكە هەرە بەلگەدارو گرنگەكانى تایبەت بە زاراوەكانى ئافیسستاو پەيوەندیان بە زمانى ئیستای كوردیەو (هەورامى، گەرمیانی، بەهدینی، سۆرانى و هتد....) وە پەرتوكێكى زۆر بە سوو دە بۆ سەلماندى (كورد) یەتى ئەشوو (زەردەشت)، ..

16- سۆسه‌کان گوندیکه لای گوندی خه‌رپانی له هه‌ورامان، و هاوسنوره له ته‌ک گوندی به‌لخه و تاویژه و هاوار، ..

17- لیڤه‌دا مامۆستا هادی به‌همه‌نی له لایه‌ره (335-336) ی په‌یامی هه‌وراماندا، به لیكدانه‌وه‌ی کۆمه‌لیک بیرو بۆچوون ئه‌م میژووه واته (6-3-1877 پ.ن. دیاری ده‌کات بۆ له دایکبونی زه‌رده‌شت، هه‌روه‌ها (11-10-1800 پ.ن) به پۆژی شه‌هیدکردنه‌که‌ی دیاری ده‌کات، بۆیه حه‌زم کرد وه‌ک خۆی بینوسم، ..

18- له راستیدا کوردستان پینچ پارچه‌یه نه‌ک چوار پارچه، ئه‌وانیش (باکوری کوردستان- بنده‌ستی تورکیه-، پۆژه‌لاتی کوردستان- بنده‌ستی ئێران-، باشوری کوردستان- نیمچه خودمختاری له ئێراق-، پۆژئاڤا یان باشوری بچوک- بنده‌ستی تورک-، باکوری پۆژه‌لات- بنده‌ستی ئه‌رمه‌نستان)، بۆیه پیویسته ئیتر چوار پارچه‌ی کوردستان بکریته پینچ پارچه! ..

19- په‌نگه که‌سیک بپرسیت و بلێت کوا زمانی کوردی تیکشکیندراوه؟، منیش له وه‌لامدا ده‌لێم ئه‌گه‌ر خه‌لکی لادی و گونده‌کانی کوردستان له زووه‌وه هه‌موویان خوینه‌وار بکرانیه و زمانه‌کانی عه‌ره‌بی و فارسی و تورکی و ئه‌رمه‌نی یان بزانیبا ئیستا زمانی کوردی له به‌رده‌م بڤه‌ناکیکی زۆر گه‌وره‌دا بوو، وه ئه‌ گه‌ری هه‌یه به‌ره و پوکانه‌وه‌یه‌کی ناراسته‌وخۆ بپۆشتایه، ئه‌و زمانه کوردییه تیکه‌له‌ی که له ئامه‌دو سنه و قامیشلی و ئه‌ریقان و ته‌نانه‌ت هه‌ولێرو سلیمانیس قسه‌ی پیده‌کریت، ئه‌ردو ئاسمانی جیاوازه له ته‌ک ئه‌و زمانه پاراوه‌ی که کوردانی نیشه‌جیی لادیکانی کوردستان قسه‌ی پیده‌که‌ن، ئه‌مه‌ش سه‌لمینه‌ری ئه‌وه‌یه که دوژمنانی کورد تا ئه‌و شوینه‌ی ده‌ستیان گه‌شتوه هه‌موو شتی کوردییان له‌که‌دار کردوه، ..

20- بۆ زانیاری ته‌واو له‌سه‌ر وشه‌و زاراه‌کانی (پاوتنگه‌، زانخوازی، توڤڤه‌چوون، پترگویی، جه‌والگرخانه‌، بڤه‌ناک) پروانه‌ بابه‌تی "پروژه‌ی مه‌دیا بۆ پته‌وکردنی زمانی کوردی، پاره‌فانیکی بی‌کسه‌س، هاواریکی نه‌بیستراو"، ئاماده‌کردنی به‌ختیار مام‌حه‌مید، گوڤاری زمانناسی ژماره (6) 2010، ل 45-52، ..

21- له‌راستیدا لیڤه‌دا مه‌به‌ستم هیچ رشۆماننوس و شاعیریکی نه‌و ریژی تایبه‌تیشم هه‌یه‌ بۆ هه‌موویان، وه‌ ناشمه‌ویت له‌ نرخ و به‌های شعرو پۆمان لی‌کۆلینه‌وه‌ی سیاسی که‌م بکه‌مه‌وه‌، وه‌ لی‌ ئه‌وه‌ی وتومه‌ ته‌نها راستی حه‌قیقه‌ته‌و هیچی تر!، له‌ یادمان نه‌چیت له‌ شعرو پۆمانیشدا نه‌ته‌وه‌ییه‌کان کلۆن و کزۆله‌یان کردوه‌و که‌س فه‌رموویان لی‌ ناکات، ئه‌گه‌هر داوای به‌لگه‌ ده‌که‌ن فه‌رموو سه‌یری بازاری ئه‌ده‌بیاتمان بکه‌ن!، ..

سه‌رچاوه‌کان (ژێده‌ریل)، ..

- 1- اقسنا الکتاب المقدس للديانه الزرادشتيه، اعداد د.خليل عبدالرحمن، موافقه وزارت الاعلام رقم (96437) 3-9-2007 فی مگبه‌ دار الحياه‌ ديمشق، ..
- 2- ئاوێستان، جه‌لال ئه‌مین به‌گ، ژ سپاردن (168) ی 1999 ی وه‌زاره‌تی پۆشنیبری، چ‌یه‌که‌م، ..
- 3- زه‌رده‌شت هیوای پزگاری، دروینه‌کردنی بابان سه‌قزی، ژ سپاردن (686) ی 2006 له‌ وه‌زاره‌تی پۆشنیبری، له‌ بلا‌وکراوه‌کانی به‌ریوه‌به‌ریتی چاپ و بلا‌وکردنه‌وه‌ی سلیمانی زنجیره‌ (441)، ..

4- په‌یامی هه‌ورامان، ن هادی ره‌شید به‌همه‌نی، ژ سپاردن (235) ی وه‌زاره‌تی
 پۆشنبیری، چاپی دووهم سالی 2003ز-2703ك، چاپخانه و ئۆفسیته‌ی به‌درخان-
 سلیمانی، ..

5- سروودو گاته‌کانی زه‌رده‌شت، ئاماده‌کردنی د.حوسین وه‌حیدی، و. وریا قانع، ژ
 سپاردن (482) ی په‌رتوکخانه‌ی گشتی هه‌ولێری پیدراوه، چاپ یه‌که‌م هه‌ولێر
 2006، له‌ بڵاوکراوه‌کانی ده‌زگای وه‌رگێرانی، ..

6- کورد له‌ زه‌رده‌شتی یه‌وه‌ بۆ ئاینی ئیسلام، ن سامان عوسمان، ژ سپاردن
 (197) ی سالی 2005 ی وه‌زاره‌تی پۆشنبیری، چاپ چاپخانه‌ی وه‌زاره‌تی
 پۆشنبیری، له‌ بڵاوکراوه‌کانی به‌رپۆه‌به‌ریته‌ی گشتی چاپ و بڵاوکردنه‌وه‌ له‌ وه‌زاره‌تی
 پۆشنبیری، ..

7- فه‌ره‌نگی شیخانی، ئاماده‌کردنی عبدالوهاب شیخانی، ژ سپاردن (509)، چاپی
 یه‌که‌م 2009، چاپخانه‌ی خانی له‌ ده‌وک، له‌ بڵاوکراوه‌کانی ده‌زگای توێژینه‌وه‌ و
 بڵاوکردنه‌وه‌ی موکریانی، ..

8- میژووی ئایینه‌کان، ن د.که‌یوان ئازاد ئه‌نوه‌ر، ژ سپاردن (1179) ی سالی
 2009 ی وه‌زاره‌تی پۆشنبیری حکومه‌تی باشوری کوردستان، چاپی یه‌که‌م، به‌رگی
 یه‌که‌م، چاپخانه‌ی چوارچرا-سلیمانی، ..

9- میژووی ئاینی زه‌رده‌شت، نویسنی عبدالله موبلغ ئابادانی، وه‌رگێرانی وریا قانع، ژ
 سپاردن (412) ی سالی 2002، له‌ بڵاوکراوه‌کانی ده‌زگای چاپ و په‌خشی
 سه‌رده‌م، زنجیره‌ (189) ی 2003، ..

10- ئاین و زمان و پچه‌له‌کی کورد، نویسنی حشمه‌تووللا ته‌بیبی، وه‌رگێرانی
 ره‌فه‌ت مورادی، ژ سپاردن (1367) ی سالی 2008 ی وه‌زاره‌تی

پۆشنبیری، سلیمانی 2008، چاپخانہ ی کارۆ، له بڵاوکراوه کانی به پۆوه به ریتی چاپ و بڵاوکردنه وه ی سلیمانی زنجیره (593)، ..

11- مالپه پری کوردی تۆرڤه چوون (ئینته رنیت) ی (جودی نیوز judinews)، پیگه یه کی ئاینی گشتی یه، به شی میژووی دینی زه رده شتی، نویسنی د. ئه حمه د میراوده لی، 2008-7-30،

12- چیرۆکی ئاینه کان، ن سلیمان مه زه ره، و لوقمان حاجی قادر، ژ سپاردن (2340) ی 2008، چاپی یه که م سالی 2008- کوردستان، چاپخانہ ی ده زگای چاپ و په خشی سه رده م، ..

13- ئه ویستا، نامه ی مینه وی زه رده شت، مه تنی جه لیل دوستخواه، له راپۆرتی ئیران ناس ئیبراهیم پورداوود، ژ سپاردن (243) ی 2002 ی دراوه تی له هه ولیر، له بڵاوکراوه کانی ده زگای ئاراس. ژ (142)، چ یه که م، چاپخانہ ی وه زاره تی په روه رده، هه ولیر 2002، ..

14- زه رده شتی کوردو خویندنه وه یه کی فه لسه فی- میژووی، نویسن و توژینه وه ی جه لال حاجی زاده، ..

15- هاونه ته وه یی قه ومی کورد و ماد، نویسنی حه بیبوللای تابانی، وه رگیپانی جه لیل گادانی، به رگ دووه م، ژ سپاردن (253) ی وه زاره تی پۆشنبیری پی دراوه، له بڵاوکراوه کانی خانه ی وه رگیپان، چاپ. چاپخانہ ی تیشک، ..

16- فه ره نگی فارسی- کوردی بابان، ئاماده ردنی شکرالله بابان، له بڵاوکراوه کانی انتیشارات کوردستان سنه، چاپی یه که م 1383 ک ه، ..

17- میژووی په گ و په چه له کی کورد، نویسنی ئیحسان نوری پاشا، وه رگیپانی له فارسیه وه. حه مه که ریم عارف، ژ سپاردن (58) ی 1998، چ 1 سالی 1998، چاپخانہ ی وه زاره تی په روه رده، ..

18- وه‌رگیڤرانیك له‌سه‌ر فه‌روه‌ردین یه‌شتی ئاوڤیستا، زه‌رده‌شتی کورد، نویسی عیماده‌دین ده‌وله‌ت شاه‌ی، وه‌رگیڤرانی حه‌مه‌ صدیق میرزا، ژ سپاردن (927) ی 2005، له‌ بئاوکراوه‌کانی ده‌زگای چاپ و په‌خشی سه‌رده‌م، چ 1 سالی 2005، کوردستان. سلیمانی، ..

19- گاتا، سه‌رووده‌ پیروژه‌کانی زه‌رده‌شت، ته‌رگومان و دروینه‌کردنی، بابان سه‌قزی، ژ سپاردن (737) ی سالی 2006 ی وه‌زاره‌تی پۆشنیبری پیدراوه‌، له‌ بئاوکراوه‌کانی به‌پۆه‌به‌ریتی چاپ و بئاوکردنه‌وه‌ی سلیمانی، زنجیره‌ (448)، ..

20- سانسکریتی سه‌رچاوه‌یه‌کی دیرینی زمانی کوردی، وه‌رگیڤران و زیادکردن و لیكدانه‌وه‌ی له‌ گه‌ل ئاڤیستا و په‌له‌وی و زارواکه‌کانی کوردی ئه‌مپۆدا. حه‌کیم مه‌لا صالح، ژ سپاردن (35) ی 2008، له‌ بئاوکراوه‌کانی ده‌زگای چاپ و په‌خشی سه‌رده‌م، چ 1 سالی 2008، کوردستان. سلیمانی، ..

21- ژوانی یه‌سنا، هه‌نگاوێك بۆ دۆزینه‌وه‌ی به‌شیك له‌ جوگرافیای ونبوی ئاڤیستا، نویسن و شروقه‌کاری جه‌لیل عه‌باسی، به‌شی 1، ژ سپاردن (1098) ی سالی 2008 ی ب گ کتیبخانه‌ گشتیه‌کان/هه‌لیڤر، ..

22- میژووی جوگرافیای کوردستان له‌ ئاڤیستا، ئاماده‌کردن و توڤینه‌وه‌ی د.م. ئه‌مین هه‌ورامانی، ژ سپاردن (388) ی په‌رتوکخانه‌ی گشتی هه‌ولیری دراوه‌تی له‌ سالی 2006، چاپی یه‌که‌م هه‌ولیر 2006، له‌ بئاوکراوه‌کانی ده‌زگای چاپ و بئاوکردنه‌وه‌ی ئاراس، ژ 49، ..

23- موسوعه‌الادیان = فه‌ره‌نگی دینه‌کان، لیژنه‌یه‌کی عه‌ره‌بی ئاماده‌یان کردوه‌ پیکهاتوون له‌ (احمد راتب عرموش، د.اسعد السحمرانی، د.محمد الاسکندرانی) چاپی چواره‌م 1428 ک- 2007، دارالنفاس بئاوی کردوه‌ته‌وه‌، ..

- 24- چه‌رده‌یه‌ک له میژووی کورد، ن‌که‌یوان ئازاد ئه‌نوه‌ر، چ‌پینجه‌می 2008، ژ سپاردن (433) ی 1999 ی حکومتی باشوری کوردستانی پیدراوه، چاپ. چاپخانه‌ی ره‌ه‌ند، ..
- 25- کوردستان و کورد، ن‌د. عبدالرحمن قاسملۆ، و عبدالله حه‌سه‌ن زاده، ژ. سپاردن (197) ی، 2006 چاپی (2007) چاپخانه‌ی پۆژه‌لآت، ..
- 26- خولاصه‌یه‌کی تاریخی کورد و کوردستان، ن‌ محهمه‌د ئه‌مین زه‌کی به‌گ، ئا په‌فیع صالح، ژ سپاردن (249) ی 2006 ی وه‌زاره‌تی پۆشنبیری پیدراوه، له بئاوکراوه‌کانی بنکه‌ی ژین، ..
- 27- میژووی کورد و کوردستان، ن‌ محهمه‌د مه‌ردۆخی کوه‌ردستانی، و عه‌بدولکه‌ریم محهمه‌د سه‌عید، چ‌2، چاپه‌مه‌نی هیمن، ژ سپاردن (656) ی سالی 2007 ی پیدراوه، بئاوکراوه‌کانی خانه‌ی چاپ و بئاوکردنه‌وه‌ی چوارچرا زنجیره (112)، ..
- 28- گۆفاری نما، ژماره 15 و 16، ی 2004، لاپه‌ره 87-100، دۆسیه‌ی زه‌رده‌شت و زه‌رده‌شتیه‌ت، ..
- 29- کارنامه‌ی ئه‌رده‌شیری بابه‌کان، ن‌ قاسم هاشمی نه‌ژاد، وه‌رگیپان و له‌سه‌ر نویسی شاسوار. ح. هه‌رشه‌می، ژ سپاردن (218) ی 1999، چاپی یه‌که‌م سالی 2000، له بئاوکراوه‌کانی ده‌زگای چاپ و په‌خشی سه‌رده‌م، ..
- 30- کوردۆلۆژی، لیکۆلینه‌وه‌یه‌کی ئایینی میژووییه له مه‌ر کۆمه‌لگای کورد، ن‌ په‌حیم سابیر، به‌رگی دووه‌م 2009، ..
- 31- مه‌لۆیه‌ک له شارای میژووی میلیه‌تی کورد، ئاماده‌کردنی به‌ختیار مام‌حه‌مید، ژ سپاردن (1929) ی به‌رپۆه‌به‌ریتی په‌رتوکخانه‌ی گشتی سلیمانی پیدراوه، چاپی یه‌که‌م 2709 ی کوردی، باشوری کوردستان، ..

32- مالمپەری کوردیی تۆرڤه چوون (ئینتەرنیټ) ی (رۆژەهلات (Rojhelat) بابەتی
 ھەورامان و زمانی کوردی (ھەورامی) نوسینی ئەھوون ھەورامانی، پۆژی 22-4-
 2009، ..

33- دۆزی کورد لە نیوان بییری نەتەوویی و ئایینیدا، ئامادەکردنی ئارام عەلی
 سەعید، ژ سپاردن (148) ی سالی 2009 ی پیدراو، لە بلاوکراره کانی پڕۆژە ی
 تیشک، زنجیرە (62)، چاپی یەکەم، ..

34- گۆڤاری لالاش، ژمارە 8 ی ئابی 1997، بابەتی "قەولی"
 پەدشای، بەرھەتکردنی خیری بۆزانی، 110-119، بابەتی
 "التوحید.. والمعتقدات الاریه"، بقلم عدنان زیان، ص 30-38، ..

35- وشانیکی کوردی لە دەرەووی فەرھەنگەکان، ئامادەکردنی جەلیل محەمەد
 خانەقینی، ژ سپاردن (633) ی 2006 ی لە پەرتوکخانە ی گشتی ھەولێر
 وەرگرتو، نۆرەو سالی چاپ (1427 ک، 2706 کوردی)، لە بلاوکراره کانی نوسینگە ی
 تەفسیر لە ھەولێر، ..

36- ھەندیك زانیاری گشتی لە بارە ی زمانەو، نویسنی شاسوار ھەرشەمی، ژ
 سپاردن (1336) سالی 2009، لە بلاوکراره کانی مەلبەندی کوردۆلۆجی، چاپگە
 چاپخانە ی پەنج-سلیمانی، ..

37- گۆڤاری پاستەپی، ژمارە (7) ی کانونی یەکەمی 2009، چاپیکە وتنیکی
 د. کەمال مەزھەر لە سەر میژووی کوردو زەردەشت، لاپەرە کانی 17-20، ..

38- بابەتە کۆمەلایەتیەکان، ئامادەکردنی بەشی میژوو پافدە عەبدوللا، عەتا
 عەبدوپەرھمان، شوان عوسمان، ئاراس فەریق، صەلاح کانبەبی، ژ سپاردن (550) ی
 سالی 2005، چاپی چوارەم 1429 کۆ-2708 ک، 2008 ز، لە ئامادەکردنی

وه‌زاره‌تی په‌روه‌رده‌ی حکومه‌تی باشوری کوردستان، چاپ چاپگه‌ی موسته‌قیل-
لوبنان، ..

39- کورد له سوریاگه‌لیکی له بیرکراو، ن که‌ریم یه‌ل‌دن، وه‌رگیزانی شاهۆ قادر
خانزاده، ژ سپاردن (1830) ی 2009، له بلاوکراوه‌کانی ده‌زگای چاپ و په‌خشی
سه‌رده‌م- چاپی یه‌که‌م 2009، کوردستان- سلیمانی، ..

40- گۆرپه‌خمه‌کانی میدیاو زه‌رده‌شتییان و پۆرپه‌سمی مردوو سپاردن به
شاخ، نویسی عه‌بدول خالق سه‌رسام، ژ سپاردن (2553) ی 2009
به‌پۆه‌به‌رایه‌تی گشتی کتیبخانه گشتیه‌کان له هه‌ولیری درلاوه‌تی، له
بلاوکراوه‌کانی ده‌زگای ئاراس زنجیره 924، چ یه‌که‌م هه‌ولیری پایته‌ختی باشور، ..

پینغه‌مبه‌ر زه‌رده‌شتی (1) کورد و نه‌ینی سیّ ووته به‌ نرخه‌که‌ی
..!

((ئهی ئاهۆرامه‌زدای تاک ئاواتی ئه‌و که‌سانه به‌جیّ بی‌نه که ده‌یانناسیت و
ده‌زانیت چاکبیزو چاکبیر و چاککردارن.. پینغه‌مبه‌ر زه‌ده‌شت، گاتاگان هاتی
28، سروودی 10))،

خوینەرى ئازیز کاتیک بابەتیک دەخوینیه تەوہ یان ھەمووی بخوینەوہ و جوان لیى ووردبەرەوہ یان بە کویرانەو لە خۆتەوہ رەخنەى لیمەگرە⁽²⁾..نوسین و لیکۆلینەوہ لە سەر ھەر لایەنیکى دینی زەردەشتى و خودى ئەشوو زەردەشت..پیویستی بە وریایى و ئاگایى و بە ئەمانەت ھەلسوکە و تکردن ھەیە..، لیرەدا نەمگەرە بیژم من لە ئاستەدام و بى ھەلەو کەموکوپیم، نەخیر بە پیچەوانەوہ رەنگە تاکە کەس کە ھەلە بکات (من، ئەن) بم!، لە راستیدا ئەوہى کە ھەلە و کەموکوپى نیه تەنھا خودای تاک و بیھاوتایە.. ھەر بۆیە من زۆر خۆشحال دەبم ئەگەر رەخنە بکریم⁽³⁾ لە پینا و پیشخستنى بابەتى نوسراو (ئیتەر دین، نەتەوہ، سیاسەت، کۆمەلایەتى، یان دەروناسیە) تەنھا با (بە ویژدانەوہ بنووسین و رەخنە بگراین و بەرسف بدەینەوہ و ئەمانەت بپاریزین!).. ئیستاش دینە سەر باسە کە واتە سى ووتە کەى ئەشوو زەردەشت کە ئەوانیش (بیری چاک، پندار نیک، قووماننا.. ووتەى چاک، گفتار نیک، قوھوختا.. کردارى چاک، کردار نیک، قوھوڤدرشتا⁽⁴⁾)، ئەم سى ووتە لە ھەر لایە کەوہ تەماشای بکەیت و خویندەنەوہى بۆ بکەیت و ھەلیسەنگینیت بە تەواوى واتای (خوداناسى، دادوہرى، ژياندۆستى، تەباى و ئاشتى، لەتەك مەردوم باش و چاک بوون، بیری پاست و پاک و دل ساف بوون، راستگویی و پزیزو چاکە پەرورەى و ھتد..). ھە، سەرەتا مرقۆ پیویستە بیرو ئەندیشەو تەفە کورى چاک و پاک و پاست بیٹ و بەرە بەرە ھەنگاو بنیت بۆ قوناخى دواترو بە کاریگەر بوونى ئەم قوناخى یە کە⁽⁵⁾ واتە (بیری چاک) نیشانە یە کى پوونى ھاتن و دەرکەوتنى قوناخى دووہ مە واتە ووتەى چاک.. (ووتەى چاک) کە قوناخى دووہم و گەشە سەندوی مرقۆى چاکیارە، کاتیک کە ھینرایە گو، خووى لە خویدا سەرەتای بەرجەستە بوونى ئارمانج، خواست، بەرنامەى ھەر مرقۆیکە کە دەخوازیت ئەوہى کە لە ناخ و دل و

میشکیدا هەيه که (بیری چاک)ه، پەروردهى بکات و گەرەى بکات و پاشان سەرەتای پیشکەشکردنى ئەنجام بدات که خستنه سەر زمان و هاوردنه گۆيه، گرنگی ئەم قۆناخی دوومه ئەوهيه، که ئەگەر مۆڤ له دلیدا بئزیت خودا تاکه و بئيازەو شایەنى پەرستنه، بیریك و ناخوێتیەکی⁽⁶⁾ فرە باش و چاکه و قۆناخی یەکههه، بەلام لەمه باشتر ئەوهيه که له ناو خەلکدا و بە ئاشکراو له گشت شوینیکدا بلیت خودا تاکه و شایەنى پەرستنه، بلیت مۆڤهکان ژن و پیاو پەش و سپی وەرن با پیکهوه بژین و تەباو هاوړاو بئ ئاریشه بین و کۆتایی به قاروقین بتیرین، ئەمه له ئەنجامی پیشخستن و گەشەپیکردنى قۆناخی یەکههه واتە (بیری چاک) ئەم بەرهمه دیتە ئاراهه، چونکه مۆڤ بیرونیەتى چاک نه بیت ناتوانیت ووتەى چاک بیت ئەوه تا پیغه مبهرى ئیسلام (د.خ) دەفەرمویت (ببگومان هەموو کردەوهيه که به نیتى چاک دەست پیدهکات)، (کردارى چاک) کاتیک قۆناخی یهک و دوو پیشخراو فراوان کراو چاکه و باشه له ناخهوه گوازرایهوه بۆ سەر زمان و گۆکردن ئینجا نۆرهى قۆناخی سئ و کۆتاییه که قۆناخی کامل بوونه ئەویش (کردارى چاک)ه، له راستیدا قۆناخی دووم گرنگی و تاییه تەندى خۆى هەيه، وه لئ ئەگەر قۆناخی یەکههه باش پیشنه خریت و به تەواوی کامل و پر نه خریت هاتنى قۆناخی دووم زۆر ئەستههه، هەرواش بۆ قۆناخی دووم وایه تا قۆناخی دووم کامل نه کریت و چاکه و خاسه به دروستى نه خریته سەر زووان و بیژه نه کریت هاتنى قۆناخی کۆتایی و دروستبوون زۆر مه حاله، بۆیه قۆناخی سییهه ئەگەر به کاملی پیشخرا بیت و پیگه شتبییت ئەو کاته خزمه تیکی گەرەيه به (دین، مۆڤایه تی، نه ته وه، سروشت، ئازادى، ژن، پیاو، زانست، تەباى و ئاشتى)، که سایه تی راسته قینه و دروستى ژن ده گیریته وه بۆ خودى ژن که که سایه تی ئازاد، سهروهه، بهرپرس و سهره نجام ده سه لاتە که ده کاته

(ژىئالارى)، پىشەى راسەقىنەى مۇقەكان دەگىرىتەو ھو كارى لە مېژىنەى مۇقەكە دادوورى و پىكەو ھو ژيانە ديارى دەكات بە جۇرىك كەس كەس نەچەوسىنرىتەو، ئازادى تەواو بۇ مۇقەفەراھەم دەكات تا ئۇ جىگەيەى پىت دەلىت (تۇ ئازادىت تا ئازادى مۇقەكى تر پىشىل نەكەيت كە كردت ئازاد نىت!) (چونكە (كردارى چاك) لە ھەر بوارىك و لە ھەر كات و سەردەمىكدا پىت خزمەت و پاژەيەكى فرە گەورەيە، بە گەشتى مۇقەكان بە قۇناخى كۆتايى و كامل بوون و بەرچەستەكردنى كردارى چاك و پىشخستى ئۇ چەمكە گىنگە مايەى ئاوابوونى كۆمەلگايەكى فرە ئاسودەو بەرھەم ھاتنى ژيانىكى بىئارىشەيە، لە دىندا كردارى باش داواكرارى خواى گەورەيە و مايەى رەزامەندى يەزدانە، لە سروشت لە تەك مۇقەكان لە تەك غەيرە دىنەكان و لە تەك ھەر كەسىك و بۇ ھەر مەبەستىك كردارى باش ھەر باشەو واتەى كاركردنە لە سەر پارەويكى دروست و بەجى، كەسىك بە ناو يان بە سيفەتى دژبەرى ئۇم (كردارى باش) ھ، بوونى نىە مەگەر تەنھا پىچەوانەكەى واتە كەسى خراپدۆست و پىسەكارو دژە كۆمەلگا، ئۇم سى ووتراو ھى پىغەمەبەر زەردەشت پىويستى ھەر سەردەمىك بۇ ژيان و مۇقە و ھەلسوكەوت و پىكەو ھو ژيان و جىبەجىكردنىان دلىياى سەبارەت دىن و ژىن دەبەخشىتە مۇقە، ئەگەر سەرنج بدەين دىنەكانى (ئىسلام، ئىبراھىمى، ئىزەدى، يارسان، كۆنقۇشىۆسى، يەھودى، مەسىحى، مىترايى، بوژاى و ھتد...⁽⁷⁾) ھەمان شت و داواكرارى دىنى زەردەشتىيان ووتو ھو پىيا باش بوو، چونكە لە پاستىدا خواى پەرەردگار ھەموو دىنەكانى بۇ چەند مەبەستىكى پوون ناردو ھەوانە (يەكخواناسى، كارى چاكە، پاستگۆيى، ئاشتى و پىكەو ھو ژيان، زانستخوازى، ئازادى و يەكسانى، پىز لە يەك گرتن و ھاوكارى يەككردن)، ھىچ پىغەمبەرىك بانگەوازى بۇ دوخواپەرستى نەكردو ھ، ئەگەر كەسىك بە ناوى

پێغەمبەرەوه ئەو جۆره بانگەوازەى کردبیت ئەوه پێغەمبەر نەبووه و ناتوانییت ببوترییت پێغەمبەریک دووخواناس بووه!، هیچ پێغەمبەریک زۆلم⁽⁸⁾ و ستم و زۆرداری نەکردوه و قبوڵیشی نەکردوه ئەگەر کەسێک بە ناوی پێغەمبەرەوه ئەمەى کردبیت لە راستیدا ئەوه پێغەمبەر نەبووه و تەنها ئیدیعیای پێغەمبەرایەتى کردوه...، (بیری چاک، ووتەى چاک، کرداری چاک) ی پێغەمبەر زەردەشتی کوردان، هەموو بوارەکانی ژیان و هەموو مۆقێک و هەموو گەلان دەگریتهوه و جیبەجیکردنیشی دنیاىەک لە ئاسودەى بەرھەم دینیت، لیژەدا دەبینن ئەشوو زەردەشت لە ژێر فەرمانی خواى تاکدا⁽⁹⁾ بە سى قوناخ و هەناگا و (بیر، ووتە، کردار) دا چاکە و باشە پەت دەکات و مۆقى (نەوه کام) بەم سى قوناخە (کام) دەکات و لە شۆرشى تاکەسییەوه شۆرشى گەورەى مۆقايەتى بە ئاراستەى چاکەخاوە و ئاشتیخوازیدا بەرپا دەکات بۆ پووبە پووبوونەوهى تەنگەژە دروستکراوەکانى دین و ژین و مۆق و ئازادى، گەورەترین و گرنگترین چەکی ئەم شۆرشە بۆ هیرش لە دژی شەیتان و شەرەنەگیی و ئالۆزییەکان و هەروەها بۆ خۆپاراستن لە هیرشى ئەهریمەن و ئالۆزییەکان تەنها (خۆپاگرى و ئیرادەى خودى مۆق) ه، وە پزیزبەندى ئەم قوناخانە بە جۆریکە هەر قوناخە و تەواوکارى ئەوى دیکە یەو بى یەکیش کاملاً و تەواو نابن..، لە کۆندا باوباپیران و پیشینانمان گووتویانە (بکە یەک، دل و دەست و زوانت، هەر ئەوه دەدورییەوه کە پوانت) من پیم وایە ئەم پەندە کۆنەى کورد لە پیشدا لە بیرەکانى پێغەمبەر زەردەشتەوه وەرگیراوه و کراوه تە پەند بۆ نەوهکانى ئیستامان.. لە کۆتایدا دەبیژم هەزاران سەلامى خواى گەورە بۆ گیانى پاکی پێغەمبەرى کورد زەردەشت و تەواوی پەيامبەرانى خودا..

بۆ زانیاری پترو وورده کارى پوونتر پروانە ئەم سەرچاوانە..

خوینه‌ری ده‌لال زۆر سه‌رچاوه‌و ژێده‌ر هه‌ن له‌سه‌ر زه‌رده‌شت و دینی زه‌رده‌شت و په‌یامی زه‌رده‌شت، وه‌لی لێره‌دا ته‌نها چه‌ند دانه‌یه‌کیان وه‌به‌ر چاوه‌ده‌خه‌م به‌هیوای وه‌ده‌ست خستن و سوڤئاوه‌رییان، به‌دواداچون و خویندنه‌وه‌ی ئەم سه‌رچاوانه‌ تا پاده‌یه‌که‌ پوون به‌خش و ئاشکراکاره‌، ئەمه‌ش سه‌رچاوه‌کان..

1- په‌رتوکی (ئاویستا، ن جه‌لال ئەمین به‌گ، چه‌یه‌که‌م 1999، ل 60-61)

2- په‌رتوکی (افستا الکتاب المقدس للديانه الزرادشتيه، اعداد د.خليل عبدالرحمن، گ‌الاولی 2007، ص 670)

3- په‌رتوکی (ژوانی یه‌سنا، هه‌نگاوێک بو‌ دۆزینه‌وه‌ی به‌شێک له‌ جوگرافیا‌ی ونبووی ئاقیستا، ن و شروقه‌ی جه‌لیل عه‌باسی، ب یه‌که‌ک، چه‌یه‌که‌م 2008، ل 44-47)

4- په‌رتوکی (زه‌رده‌شت و زه‌رده‌شتیه‌کان، ن د.شه‌فیع ماحی ئەحمه‌د، و محمه‌د حه‌سه‌ن سه‌رگه‌ینیلێ، چه‌یه‌که‌م 1430-2009، ل 42-77)

5- په‌رتوکی (تاریخ الزرادشتیه، من بداياتها حتى القرن العشرين، ك ماری بويس، ت د.خليل عبدالرحمن، گ‌الاولی 2010، ص 30-31)

6- په‌رتوکی (زه‌رده‌شت هیوای پزگاری، دروینه‌کردنی بابا سه‌قزی، چه‌یه‌که‌م 2006، ل 251-312)

7- په‌رتوکی (چیرۆکی ئاینه‌کان، ن سلیمان مه‌زه‌هر، و لوقمان حاجی قادر، چه‌یه‌که‌م 2008، ل 317-318)

8- په‌رتوکی (زه‌رته‌شت، عبدالله قه‌ره‌داغی (مه‌لا عه‌لی)، چه‌یه‌که‌م 2007، ل 115-118)

په‌رتوکی (په‌یامی هه‌ورامان، ن هادی په‌شید به‌همه‌نی، چه‌یه‌که‌م 2003-2703، ل 343-345)

پترگۆیی (بەراویژەکان)

1- بۆ زانیاری و شارەزایت لەسەر پێغەمبەراییەتی زەردەشت و کوردیەتی زەردەشت و واتای ناوی زەردەشت بڕوانە گۆڤای قەندیل ژ.3، ل29-34، بابەتی ئەشوو زەردەشت، چەند بۆچوون و شرۆڤە (زەند) یەک، لەسەر واتا مانای ناوی پێغەمبەری کورد، س.خ،) ئامادەکردنی بەختیار مام حەمید...

2- بە داخەوێ زۆر خوینەرمان هەیه تەنھا بە خویندەوێ مانشیی یان چەن دێرێک لە بابەتێک دەست بەجیۆ کوێرانە بڕیار دەدات و خەتییکی پاست و چەپ دینیی بەسەر ئەو بابەتەدا ئەمەش کاریکی زۆر ترسناکە بۆ خوینەری کورد... پێویستە ئەو بابەتە یان ئەو پەرتوکی یان هەر نوسراویک کە نوسراوە بە جوانی بخویندەریتەو و پاشان وەلام بدەریتەو و بڕیاری لەسەر بدریت...

3- مۆڤ ئەگەر لەسەر هەر کاریک ئیتر نوسین یان هەر شتیکی دیکە بە شیۆهییکی رێک و پێک رەخنە بکریت، ئەو رەخنە هۆکاریکە بۆ بەسەر خۆهاتنەو و وریابوونەو خۆ رێککردنەو. وە هۆکاریکە بۆ دووبارە نەکردنەوێ ئەو هەڵانەیی کە کردوونی...

4- لێرەدا بۆ پتر بەرچاو پوونی خوینەر سی ووتراو بە ناوبانگە کەم بە زمانی (ئاقیستا، کوردی ئیستا، فارسی) هیناوە، هەر چەندە شیۆازی دەربرینیان بە کوردی ئیستا و فارسی جۆری دیکەشی هەیه، بەلام ئەم دوو شیۆازە دەربرینە باوترینیان...

5- ئەم سى ووتراوەى پىڤەمبەر زەردەشت دەكرىت بكرىنە سى قوناخ ئەوانىش (بىرى چاك قوناخى يەكەم، ووتەى چاك قوناخى دووهم، كردارى چاك قوناخى سىيەم و كامل بوون)...

6- وشەى ناخويز، وشەى يەكى كوردى پەسەنە و واتە ئەوەى لە ناخدايە بووتريت...
7- بە پى دەقى قورئانى پىرۆز پىڤەمبەر ئىبراهيم (س.خ) جگە لەوەى پەيامبەرىكى بەرپز بوو لای خواى مەزن هەروەها دىنىكى گەرەشى هەبوو وە پەرتوكى بۆ پەوانە كرابوو بە ناوى (مەصحەف)، ئىزەدى و يارسان دوو دىنى كۆنى گەلى كوردن، كۆنفۆشىۆسى دىنى چىنياكانە و دامەزرىنەركەى مامۆستا كۆنگ يان كۆنفۆشىۆسە (470-551 پ.ن)، ميثرائى دىنى كۆنى ئىرانىەكانە...

8- پىڤەمبەرى ئىسلام (د.خ) دەفەمويت خواى گەرە زولم و ستەمى لەسەر خۆى حەرام كردو، بىگومان بۆ هەموو مرۆڤەكانىش حەرامە...

9- ناوى خواى گەرە لە دىنى مەزدىەسنایى يان زەردەشتىدا (ئاھوورامەزدایە) واتە پووناكى گەرە و مەزن...

ئەشو (زەردەشت) ی پەيامبەری (خودای تاك)، له ناو بۆچوونەکاندا!

ئەشو زەردەشت له (گاتا)ندا، له هاتی(ئایەت)ی 50، سروودی 6، دا، دەفەر مویت(ئە ی ئاهورامەزدا" خودای تاك" من زەردەشت لایەنگری راستی، بە ئاوازیکی بڵندو پێزەوه ستایشی تۆ دەکەم، خوازیارم هەمیشە زوانم بۆ پێگای ژیری بویژ بکەیت و له بەر تریفە ی پامانی پاکدا، دینی خۆتم بۆ ئاشکراو فیڕ بکەیت..."

زۆر جوانه که هەر کاتیک باسی بابەتیک کراو زانیاریت دەربارە ی نه بوو بۆ دەنگ بیت! زۆریش ناشیرین و شورەیی یه له سەر بابەتیک قسه "خسه" بکەیت، که تورو سووری له یهک نه کەیتەوه!، به به پێزیکم گووت چی دەربارە ی پیغەمە بەری خودا" ئەشو زەردەشت" چی دەزانیت؟! زۆر به سەرسامی ووتی کۆ؟ کۆ؟، و وتم زەردەشتی پەيامبەر دەلێم، ئینجا وتی ئەها مەبەستت له پیاوه درۆزنه جادوگەرە که یه؟!، خیرا وتم" پەنا به خوا دەگرم" به لām زۆر خۆشحال دەبم له بارە ی جادووی زەردەشتەوه شتیک بزانی، به لگەت هەیه؟ یان ژێدەر و سەرچاوه ی باوه پێکراوت لایه؟! وتی نا ئەوانەم لانیه به لām ئەگەر جادووگەر نه بووه چۆن وا خۆی سەپاندو ناوی دەرکرد؟!، لیژەدا به تهواوی بۆ هیوا بووم له م به پێزەوه دەستم

لێشۆردو و وتم ئاخ، ئاخ، لە درۆی کەسانیک کە بچوکتین بە لگەیان بە دەستەووە نیە بۆ درۆو بوھتانه کەیان، وە زۆر نیگەرانی بووم لەوەی کە تا ئەمێستاش کەسگە لیک بوونیان ھەبە دەلێن "دەزانین و ناشزانن!"، ئاخر تو خودا تا کە ی کورد بەم جۆرە بێر دەکاتەو؟! بچوکتین زانیاریت دەربارە ی کەسیک "چ جایی پیغەمبەرێک" نیە بۆ دێتە گۆ؟ ئەمە چ تامیکی تێدایە؟ ھەرچەندە "داری بریا بەری نیە" بەلام بریا بمزانیبا ئەمانە بۆ وا دەکەن؟!، بە ھەر دۆخ "بەھەر حال" نامەوێت درێژە بدەم، بە ئیستاش بۆچوون و بیروپرای چەند کەسیک لەم بارەوہ بیستین،

— من ئەمە واتە مەسەلە ی زەردەشت بە درۆی ساویلکەکان دەزانم و ئەسلەن نە ک پیغەمبەر بە لکو کەسیک لە میژوودا بە ناوی زەردەشت نەبوو و نیە!، ئەمە قسە ی کارزان خدری تەمەن 28 سالە، ئەم گەنجە بەردەوام بوو لە قسەکانی و وتی "من ھەموو ئاینەکان بە درۆ دەزانم و زەردەشتی بە درۆی ناو درۆکان دەزانم، کوا ئاوێستای ئەسل؟ کوا شوینەواری زەردەشتیەت؟ یەکی دەلی خەلکی ئێرانە، یەکی دەلی خەلکی ئازەربایجانە، یەکی دەلی خەلکی کوردستانە، بەراست خەلکی کامیانە؟!، ئەم گەنجە بەداخوہ زۆر بیبەلگانە کەوتە ناو بابەتە کە و وتی "من بیستومە زەردەشت لە ھندستان لە دایک بوو و ھەر لەوێش مردو و کەسێش نازانی ئاوێستا چی لێھاتو؟!"،

— چرۆ نەجمەدین "من زۆر بە کەمی شتم لە سەر زەردەشت خویندو و تەوہ بەلام باپیرم ھەردەم دەبیوت کچە کەم ئیمە واتە کورد لە ئەسلدا (زەردەشتی) ین، بەلام دینە کەمان نەسخ "سپراوہ" بو، و ئیستا موسلمانین"، ئەم کێژە گومانی ھەبوو لە پیغەمبەرایەتی زەردەشت و وتی "دُنیا نیم پیغەمبەرە یان نا؟ بەلام دەزانم کە پیاویکی زۆر باش بوو!"

—هیم‌ن‌عه‌لی رۆژنامه‌نووس، نیگه‌رانی ده‌رپ‌ری له‌ قسه‌و قسه‌لۆکی دوژمنانی کورد سه‌باره‌ت به‌ زه‌رده‌شتی په‌یامبه‌ر و وتی "ئه‌گه‌ر په‌یامبه‌رانی جوله‌که‌و مه‌سیح و په‌یامبه‌رانی عه‌ره‌ب له‌ لایه‌ن خوداوه‌ نێردراون، ئیت‌ر بۆ ده‌بی‌ت په‌یامبه‌ر زه‌رده‌شت له‌ لایه‌ن خوداوه‌ نه‌نێرایی‌ت؟!، زه‌رده‌شت په‌یامبه‌ری راستی بووه‌، په‌یامبه‌ری کرداری باش و بیری باش و ووته‌ی باش و ناشتی بووه‌، ته‌نانه‌ت زه‌رده‌شتی په‌یامبه‌ر داوای کردوه‌ خه‌لکی خۆیان به‌ دوور بگرن له‌ کوشتنی ئاژه‌له‌کان"، هه‌روه‌ها هیم‌ن ده‌رباره‌ی به‌رنامه‌ی دینی زه‌رده‌شتی وتی "دینی زه‌رده‌شتی دینیکی یه‌کتا په‌رستی یه‌و له‌ دژی غه‌یره‌خودا په‌رستان جه‌نگاوه‌، وه‌ زه‌رده‌شت ئاگه‌ر په‌رست نه‌بووه‌، وه‌ لێ ئاگر لای ئه‌و ریزی زۆری هه‌بووه‌، ئیستاش له‌ هه‌موو دینه‌ باوه‌کانی ئه‌م سه‌رده‌مه‌ نیشانه‌ی پیرۆز هه‌یه‌و که‌سیش پێیان نالێت نیشانه‌ ده‌په‌رستن!"، هیم‌ن به‌رده‌وام ده‌بی‌ت و له‌سه‌ر کوردیه‌تی پێغه‌مبه‌ر زه‌رده‌شت ده‌دوێت "په‌یامبه‌ر زه‌رده‌شت کورد بووه‌، وه‌ پادشا گوشتاسپ که‌ دینه‌که‌ی قبول کردوه‌ ئه‌ویش کورد بووه‌، بابه‌تی په‌یامبه‌ر زه‌رده‌شت به‌شیکه‌ له‌ فه‌ره‌نگی ده‌وله‌مندی کوردی، دوژمنانی کورد ویستویانه‌و ده‌یانه‌وێت ئه‌میش وه‌ک هه‌موو بابه‌ته‌کانی تر بشیوینن"،

—حه‌مه‌جان حه‌مه‌ عبدالقادر (مام‌حه‌مید)ی ته‌مه‌ن 62ی سال، ده‌لێت "له‌ پاستیدا من شتیکی ئه‌وتۆ دربارهی پێغه‌به‌ر زه‌رده‌شت نازانم، به‌لام به‌ ته‌واوی بپوام پێیه‌تی هه‌روه‌ک چۆن بپوام به‌ پێغه‌مبه‌رکانی تری خوا هه‌یه‌"، ئه‌م پیاوه‌ نه‌خوینده‌واره‌ نیگه‌رانی نیشاندا سه‌باره‌ت به‌ خوینده‌وارانی ئه‌مپروۆ سستیان، وتی "ئه‌گه‌ر من خوینده‌وار بوایه‌م ئه‌وا هه‌موو شتیکم له‌ سه‌رچاوه‌و مه‌رجه‌ی ئه‌صله‌وه‌ وه‌رده‌گرت، نه‌ک له‌ ده‌می خه‌لکه‌وه‌ ببیستم!، به‌لام کۆلکه‌ خوینده‌واری ئه‌مپروۆ له‌گه‌ل

رێزم بۆ هه‌ندیکیان هه‌موو باب‌ه‌تیکی گرنج له‌ ده‌مه‌وه وه‌رده‌گرن و ده‌یکه‌نه به‌لگه‌و سه‌رچاوه‌"،

- ئاران هادی پێی وایه دژایه‌تی کردنی زه‌رده‌شت له‌ دژایه‌تی کردنی پێغه‌مبه‌رانی دیکه که‌متر نیه و ده‌لێت "زه‌رده‌شت په‌یامبه‌ری راستی خودایه‌و یه‌که‌م که‌سیشه پێداگری کردوه له‌ تاقانه‌ی و یه‌کتای خودا، وه‌ قسه‌ پێوتنی و دژایه‌تی کردنی له‌ ژێر هه‌ر په‌رده‌یه‌کدا بێت "حه‌رامه‌" و تاوانه‌"، ئاران له‌سه‌ر ئه‌وه‌ی که‌ زه‌رده‌شتی دینه یان نا ده‌لێت "ئه‌گه‌ر زه‌رده‌شتی دین نیه بۆ له‌سه‌رده‌می فه‌تحی کوردستان و ئێراندا ده‌سه‌لاتدارانی ئیسلام وه‌کو "ئه‌هلی کیتاب" خاوه‌نی په‌رتوک که‌ ئاقیستایه‌، مامه‌له‌یان له‌گه‌ڵ زه‌رده‌شتی یه‌کان ده‌کرد؟، ئه‌ی بۆ ئیمام عه‌لی ده‌فه‌رمووت (زه‌رده‌شتی پێغه‌به‌ریان هه‌بووه‌و په‌رتوکیان هه‌بووه‌ که‌ ناوی ئاوێستا بووه‌)؟، ئه‌و که‌سانه‌ی ئه‌و شتانه له‌سه‌ر زه‌رده‌شت ده‌لێن دوژمنی خواو ئیسلام و کوردو مروّفن، چونکه‌ درۆ ده‌که‌ن،

- پۆژ هه‌له‌بجیه‌ی شاعیر، پێی وایه بوونی زه‌رده‌شت له‌ کۆندا سه‌لمینه‌ری بوونی که‌سی و باش و چاکه‌خوازه له‌ میژووداو وتی "بیری چاک و کرداری چاک و وته‌ی چاک زه‌رده‌شت نیشانمانی ده‌دات که‌ مروّقایه‌تی له‌ کۆنه‌وه خوازیاری چاکه‌و باشه‌یه، وه‌ زه‌رده‌شت راویژکاری مروّقه‌کان بووه بۆ کاری چاک و پاک، هه‌روه‌ها بۆ ئیمه‌ گرنجه زۆر پێش ئیستا کوردیک خه‌لکی هانداوه بۆ چاکه‌ و ناشتی و پیکه‌وه‌ژیان!!"، پۆژه‌خان له‌سه‌ر ناوی پێغه‌مبه‌ر زه‌رده‌شت وا قسه‌ "خسه‌" ی کرد "ناوی زه‌رده‌شت پیم وایه له‌ دوو به‌ش پیکه‌هاتوه (زار له‌گه‌ڵ ده‌شت) واته‌ زمان و زاری ده‌شتیک له‌ لۆژیک "چه‌مه‌ک" و چاکه‌کاریی، سه‌باره‌ت به‌ ئاقیستای پیروزی وتی "ئاقیستا له‌سه‌ره‌تاوه تا کۆتا جگه‌ له‌ باسی خواپه‌رستی و ناشتی و چاکه‌و هتد...هیچی دیکه‌ی تێدا نیه،"

-عەباس کەریم ئەحمەد، "راستە لە قورئان و فەرموودە ی پێغەمبەری موحمەددا (د.خ) بە شیوەیەکی راستەوخۆ ناوی زەردەشت و زەردەشتی یەکان نەهاتووە، بەلام باشترین بەلگە بۆ ئەوەی هەموو نەتەوێک پەچەڵەکی خۆی بناسێت، سەرچاوە میژووییەکانە، وە بە پێی بەلگە میژووییەکان زەردەشت پێغەمبەرێکی یەکتاپەرست بووە و کورد بووە و لە ئێرانی کۆندا بووە (والله اعلم)"، ئەم گەنجە بۆ زاراوەی کورد لە ئێرانی کۆندا بەلگە ی رستەییەکی هێنایە وە بەم شیوە دوای "زۆر جار فارسەکان (پارسەها) ووتویانە کە کوردەکان لە ئێمە زیاتر ئێرانین"، هەر وەها سەبارەت بە و کەسانە ی بیبەلگە و ژێدەر قسە دەکەن، عەباس پێکەنینی هات و وتی "من ئیستا تەمەنم 24 ساڵە ئەگەر میژوو نەبێت و باسکردنی دیک و باوکمان نەبێت نازانم 20 ساڵ بەر لە ئیستا چی پوویدا وە چی بووە؟! بەلام زۆر سەیرم بە کەسانێک دیت کە بیبەلگە و زانیاری دەکەونە باسی ساڵەکانی (600-6000 پ.ن) و زۆر بە دلنایییە وە قسە دەکەن"،

دانشیوه‌جی⁽¹⁾ بویره‌کان مه‌شکینن!

((پینووسه‌کانتان پاک و پیروژن، بۆیه بۆ کاری پاک و پیروژ به کاریان

بیه‌ن))

پینووس و خامه و قه‌له‌م هه‌ر سی‌که‌یان یه‌ک شتن، ئەم پینووسه له میژووی جیهان به گشتی و میژووی کورددا به تاییه‌تی ریزو حورمه‌ت و تاییه‌تمه‌ندی خۆی هه‌یه، ته‌نانه‌ت خۆی گه‌وره له قورئانی پیروژدا یه‌ک سوره‌تی ناو ناوه (القلم) و له تاییه‌تی یه‌کی ئەو سوره‌ته‌دا سویند به قه‌له‌م ده‌خوات و ده‌فه‌رمویت (ن وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْكَرُونَ) پێشینه‌کان زۆر کۆن و توویانه خامه پیروژه و قورئان و دیرۆک و ئەخلاق و زانستی پێ نووسراوه‌ته‌وه!، زۆربه‌ی هه‌ره زۆری زانا و نوسه‌رو شاعیره‌ هونه‌رمه‌ندو په‌ندبێژه‌کانی کورد، نووسین و هۆنراوه‌و په‌ندیان بۆ تاییه‌ت کردوه... زۆر که‌سیش به قه‌له‌مه‌کانیان خه‌باتیان کردوه ئیتر له رێگه‌ی دین بی‌ت یان نه‌ته‌وه بی‌ت یان مرۆفایه‌تی.. وه هه‌ندی جار ئەم قه‌له‌مانه له دژی زولم و سته‌م و گه‌نده‌لیی ده‌سه‌لاتداران و ده‌وله‌ت بوون و پێیان ووتراوه (قه‌له‌مه بویره‌کان).. زۆر جاریش خۆدانی ئەو قه‌له‌مه بویرانه چه‌وسینراونه‌ته‌وه و لێیان دراوه و زۆر جاریش ئەم سته‌مه‌ی سه‌ر قه‌له‌مه بویره‌کان به (مه‌رگ) ی خاوه‌نی قه‌له‌م و خۆدی قه‌له‌مه‌که‌ش کۆتایی هاتوه.. بۆیه له فره‌سه‌رده‌مدا که‌م تا زۆر که‌سانیکه‌ قه‌له‌مدۆست هه‌بوون و هاواریان کردوه و توویانه (قه‌له‌مه بویره‌کان مه‌شکینن!).. ئەوه‌ی لێره‌دا مه‌به‌ستی منه باسی بکه‌م گۆپینی کاره‌کته‌ری نووسینه له قه‌له‌مه‌وه بۆ دانشپوه‌جی (کیبۆرد) ⁽²⁾، هه‌نۆکه قه‌له‌م ئەو پێشه‌پیروژه‌ی جارانی نه‌ماوه که هه‌میشه‌و بیوه‌ستان له نووسیندا بی‌ت و ناوه پر به‌هاکه‌ی جارانی که (خامه‌ی پیروژ) بوو له‌سه‌ری کال بووه‌ته‌وه!، ئیستا زۆربه‌ی ئەو که‌سانه‌ی ده‌نووسن راسته‌وخۆو بی‌ په‌نابردن بۆ قه‌له‌م، ده‌چنه سه‌ر کۆمپیوته‌رو به یارمه‌تی دانشپوه‌جیکه‌ی ده‌ست به نووسین ده‌کات.. راسته هه‌ندی‌ک به (قه‌له‌م)

دەنوسن، بەلام دواچار دینەو و سەر قەڵەمەکە ی سەر دەم کە (دانشیۆه جی) یە، بۆیە لێرەو دەتوانین بیژین (دانشیۆه جی) ئەرکی راستینە ی قەڵەمی گرتووە تە ئەستۆو کارەکانی قەڵەم رایی دەکات.. لەم نیۆه ندەشدا دیسان (دانشیۆه جی) کان، سی جۆرو تاقمن ئەلبەتە بە شیۆه ی نووسینی نووسەرە کە ی مەبەستمانە ئەگەرنا هەموو قەڵەم و هەموو دانشیۆه جی یە ک پاک و پیروژن.. جۆره کانیش ئەمانە ن (بویر، ناوەند، خوڤرۆش) ن، بویرەکان بە هەموو جۆریک لە خزمەتی گەل و وەلات و خەلکدان و دەخوازن هەر چۆن دەکریت خزمەت بکەن.. ناوەندەکان بە تەواوی لە خزمەتی گەل و خەلکدان نین بەلام دژی ئەو چەمە کەش نین و جاری یە کلا نەبوونە تەو.. خوڤرۆشەکان بە تەواوی دژی بەرژەو ندی گەل و خەلک و وەلاتن و هەمیشە دار دەستی کە سیک، لایە نیک و خزمەتکاری بەرژەو ندی تایبەتن.. شەپری نیوان ئەم سی لایەنە (بویر، ناوەند، خوڤرۆش) بە تایبەت جەنگی نیوان (بویر و خوڤرۆش) شەپریکی کۆن و قورسە و بپیاردان لە سەر بردنەو یان سەرکەوتنی لایە نیکیان پە یو ندی بە پشتگیری و هاوکاری گەلەو هە یە و گەل بپیار دەدات کێ سەر دەکەوێت...، کەسانی خوڤرۆش و گەل فرۆش هەمیشە لە بۆسە و سەنگەردان بۆ چەوساندنەو و تەنانەت شکاندنی ئەو قەڵەمانە کە ئیستا وە ک ووتمان بوونە تە (دانشیۆه جی).. بۆیە ئەرکی ئیمە یە بە دەنگی بەرزو نە ترسانەو و بیژین (دانشیۆه جی) بویرەکان) مەشکینن و لە نووسین و راستی و وتن و بەرگری کردنیان مەخەن.. بە هیوای سەرکەوتنی گەل و خەلک و وەلاتی کوردستان لە نوکی قەڵەمەو و بویرەکان و تەختایی دانشیۆه جی بویرەکانەو..

پەراویز..

1- دانشیۆه جی واتە کیبۆرد کە بە تەختە ی نووسینیش ناو دەبریت و کاری نووسینە و پیتەکانی نووسینی لە خوڤرۆتووە.. ئەمە زاراو یە کە لە زاراو بە کوردی

کراوەکانی (پروژەیی مەدیا بۆ پتەوکردنی زووانی کوردی)، دانشیۆه جی بۆیەرەکان مەشکینن، ئەم پستەم لە (قەڵەمە بۆیەرەکان مەشکینن) وەرگرتووە...،
 2- تا ئەو جیگەییە من ئاگادار بۆم ئیستا زۆربەیی نووسەر و پۆژنامە نووسەرەکان بە کپیۆرد دەنووسن واتە راستەوخۆ لە سەر کۆمپیوتەر دەنووسن، ئەگەرنا بە قەڵەمیش بنووسرێت دواتر دەچیتەو بەردەم کۆمپیوتەر و دانشیۆه جی، بەلام ئەوێ من مەبەستمە نووسینی راستەوخۆی سەر کۆمپیوتەر و بەخشینی ئەرکی نووسینە لە قەڵەمەو بە دانشیۆه جی، و ئەمەشم بۆ ئەو بەس نەکردووە کە بێژم قەڵەم لە کار کەوتووە و سەردەمی تێپەریۆه، نەخیر من هەر دەلێم (خامەیی پیرۆز) و بە دانشیۆه جی واتە کپیۆردیش دەنووسم! ...،

هێرشێ دێندانەیی تورکیا و ئێران بۆ سەر باشوری کوردستان تا چەند پەییۆندی بە چالاکیه کانی pkk و pjak و هەیه؟!

خوینەری دەلالی کورد... ماوەی چەند سالیکی هەردوو دەولەتی داگیرکاری کوردستان (تورکیا و ئێران) بە بیانوی بیمانا و سواووە هێرشێ هۆقانانە دەکەنە سەر سنورکانی باشوری ئازادی کوردستان و تۆپبارانی دەقەرە سقینشینه کان دەکەن و خولیای داگیرکردنی باشوری کوردستان وەک باکورو پۆژەلات کەوتووە سەری

گوژاڵکه ئاسایان، له‌م نۆه‌نده‌دا خه‌ڵکانیکی زۆری کوردی سه‌ر سنوری باکور- باشور- پۆژه‌ه‌لاتی کوردستان ده‌بنه‌ قوریانی ئارمانج و مه‌به‌ستی گ‌لاوی داگیرکاران، پیکخواه‌کانی مافی مرۆفی جیهانی و په‌رله‌مانی ئاوروپا و ویلیه‌ته‌ یه‌گ‌گرتوووه‌کانی ئامریکا و ته‌واوی به‌ ناو مرۆقدۆست و ئازادخواه‌کانی جیهان و نه‌ته‌وه‌ یه‌گ‌گرتوووه‌کانیش له‌ ئاست ئه‌م تاوانانه‌ی هه‌ردوو ده‌وله‌ت بیده‌نگ و بیه‌ه‌لوێستن ... له‌م ماوه‌یه‌داو به‌ ئیستاشه‌وه‌ دیسان هه‌ردوو ده‌وله‌تی تیرۆرخوان، که‌وتنه‌وه‌ گیانی خه‌ڵکی بی‌تاوانی سه‌ر سنوره‌کانی باشووری کوردستان به‌ بیانوی چالاکیه‌کانی خه‌باتکارانی (پارتی ژیا‌نی ئازادی کوردستان پ‌ژاک و پارتی کریکارانی کوردستان پ‌ک) ئیستاش بو‌ ئه‌وه‌ی بزانی‌ن ئه‌م بیانوه‌ تا چه‌ند پاست و دروسته‌ پاو بو‌چوونی چه‌ن که‌سیک ده‌خه‌ینه‌ خزمه‌تی خوێنه‌ری کورد...

- "ئه‌گه‌ر (پ‌ک و پ‌ژاک) یش چالاکیه‌کانیان پ‌گرن و ئاگره‌ست پ‌اگه‌یه‌نن، ئه‌وا ئێران و تورکیا هه‌ر به‌رده‌وامن له‌سه‌ر هێرشکردن بو‌ سه‌ر هه‌ریمی کوردستان " ئه‌مه‌ ووته‌ی شیروان موحه‌مه‌د ئه‌مین ی سه‌ره‌رشتیاری ماله‌په‌ری (جودی نیون) ه‌له‌ سلیمانی، ئه‌م پۆژنامه‌نووسه‌ پ‌یی وایه‌ ده‌وله‌تانی ئێران و تورکیا به‌ مه‌به‌ستی تیکدانی دۆخی هه‌ریمی کوردستان و گواستنه‌وه‌ی ئاگری شه‌په‌که‌ بو‌ هه‌ریم، هه‌رده‌م له‌ پ‌لاندان و ووتی "ئێران و تورکیا له‌ سووری و پ‌یداگری (پ‌ک و پ‌ژاک) له‌سه‌ر پ‌یدانی ماف به‌ گه‌لی کورد له‌ باکو‌رو پۆژه‌ه‌لاتی کوردستان، زندۆقیان چووه‌و ده‌زانن پۆژیک دیت ئه‌و پارچانه‌ی کوردستانیش پ‌زگار ده‌بن، بو‌یه‌ هه‌ر کات هێرش ده‌که‌ن و تۆپاران ده‌که‌ن و شه‌لم کویرم ناپیا‌ریزم خه‌ڵکی مه‌ده‌نی به‌ر گوله‌ ده‌ده‌ن و خوازیارن ئاگری شه‌په‌که‌ بینه‌ هه‌ریمی کوردستان به‌ مه‌به‌ستی هه‌م دوور خستنه‌وه‌ی ئاگره‌که‌ له‌ خۆیان و هه‌میش تیکدانی دۆخی هه‌ریمی کوردستان" هه‌روه‌ها ئه‌م نووسه‌ره‌ پ‌یی وایه‌ ئێران و تورکیا ته‌نها شه‌په‌ری حزب

ناکەن بە لکو شەری میللەتیک دەکەن وتی "پکک و پژاک هیچ کات سازش لەسەر بچوکتەین مافی گەلی کورد ناکەن و بوونەتە دەنگی گەلی کورد بۆیە هەردوو دەولەت شەری نەتەوایی کورد دەکەن نەك حزب ز پارت" پاشان لەسەر پێگە چارە بۆ پووبە پووبوونەوێ ئەم هێرش و پلانانە کاک شیروان یەکەه لۆیستی بە باشترین پێگە زانی و وتی "پێویستە ئەنجومەنیکی نەتەوایی و یەکگرتوویی کورد لەسەر ئاستی هەر چوار پارچە ی کوردستان دروست بکەیت بۆ پووبە پووبوونەوێ پلانی دوژمنانی کورد چ لە سوریا چ لە تورکیا چ لە ئێران چ لە ئێراق بۆ کۆتایی پێهینانی ستەم لەسەر گەلی کورد... باشترین پێچارە بۆ ئێمە گوتاری یەکگرتووه"

—حەمەجان حەمە (مام حەمید) عەرەبەت، پێی وایە باشترین وەلام بۆ دەرندەیی تورکیا و ئێران سوریا و ئێراق تەنھا یەکی تێ نەتەواییە وتی "لەم کاتەدا پێویستە میللەتی کورد یەك بێت و دەست لە ناو دەست خەباتی ئاشتیانە بکات بۆ پزگاریی هەتاهەتایی" هەروەها ئەم پیاوێ پێی وایە ئەوانە راست نین کە گواهی ئێران و تورکیا هێرش بۆ سەر (پکک و پژاک) دەکەن وتی "تا ئیستا یەك گەریلا بە تۆپباران برێنداریش نەبوو و ئەو هێرشانە بۆ سەر مەدەنیەکانە و پەيوەندی بە چالاکییەو نیه، جا ئەوا پەيوەندیشی هەبوو خۆ کفر نیه کورد لە خاکی خۆیەو بەرگری لە خۆی بکات"

—گۆران موخەمەد دەر بەندیخان، "هێرشێ تورکیا و ئێران بۆ سەر سنووری کوردستان تا سەر ئیسقان ناپەوایە و بەزاندنی سنوورە ئەوێش تاوانە" ئەم گەنجە بە نیگەرانیەو دەپروانیە بە هێزی و دەرندەیی و تورکیا و ئێران و بێهیزی میللەتی کورد و وتی "ئەوان دوو ولاتی بەهێزو چەکدارن و هەر چۆن بیانەوێت غەدر لە ئێمە دەکەن و سنورمان دەبەزینن ئیتر جارێک بە ناوی چالاکی (پکک و پژاک) و جارێک بە ناوی قاچاخچیەو جارێکیش بە ناوی هیچەو "هەروەها ووتی "گەریلا بۆ مافی

گەلێك و داوای خاکی گەلێك چوووە تە شاخ و انشالله دەبێتە خاوەنی پزگاری و ئازادی و سەر بە خۆی .."

—هێمن عەلی پۆژنامە نووس. عەر بەت، ئەم گەنجە پێی وایە هێرش بۆ باشور پلانێکە بۆ سەر تەقگەری ئازاد یخووزی گەلی کورد لە هەر چوار پارچە ی کوردستان و تی "ئێران و تورکیا هەرگیز چاویان بە گەلی کورددا هەلنە هاتوو و نایەت تەنانەت بە کریگێراوانیشیان خۆشناوێت. ئەمە پلانێکە بۆ قەرکردنی سیاسیانە ی گەلی کورد بە گشتی و پێویستە ئێمەش وریا بین" هەر وەها ئەم پێی وایە هێرش ی سەر سنور چ پە یوهندی بە pjak و pkk هە و نیه و مەسە لە کە سازشی هەریمی باشور و تی "کاتیك باشوری کوردستان بێتە پاشکۆی تورکیا و ئێران لە پروی ئابووری و سیاسی و هەوالگرییە وە، ئیتر هێرش بۆ سەر سنور پە یوهندی بە چالاکی (پکک و پژاک) ه وە هە یە؟! "

—کاروان ئەمجد گەرمیانی. کە رکوک، ئەم گەنجە گومانی نیه لە وە ی کە شەری ئێران و تورکیا لە دژی کوردە نە گەریلا و بەس و ووتی "ئەو شوینانە ی کە ئێران تۆپبارانی دەکات یە ک گەریلا ی پژاکی لی نیه، لە دیداریکی گۆقاری لقیندا عە بدورپە حمان حاجی ئەحمەدی سەرۆکی پژاک زۆر بە جوانی باسی ئە وە ی کردو و کە پژاک لە (ماکو و سەلماس و خۆیی و ئیلام و کرماشان و دالاهۆ) چالاکی دەکات نە ک چۆمان و حاجی ئۆمەران، "ئەم گەنجە لە دیالۆگ و دانوستان لە تە ک ئێران بێهیا و بو و تی "باشە سمکۆی شکاک بۆ دیالۆگ و گفتوگۆ نە چوو و شنۆ ئە ی بۆ تیروور کرا؟! ئە ی شە هید د. عە بدورپە حمان قاسملۆ بۆ دیالۆگ نە چوو و ئە و روپا و فیه نا دبلۆماتکارە تیروور یستەکانی دە وڵە تی ئێران تیروور یان کرد؟! باشە ئیتر پژاک چ هیوا یە کی بە و تیروور یستە مرۆفکوزانە هە بێت؟! کە سانیک دە یە ژن با (پکک و پژاک) چە ک دانین. سە یەر ئە ی بۆ نالین با ئێران و تورکیا چە ک دانین. باشە ماستا و

دەکەن یان بە کەر ناوێرن بە کورتان فێرن؟! "هەرۆهە ئەم گەنجە ووتی "بەکارهێنانی چەکی کیمیایی لە لایەن ئەرتەشی تورکەو تەواوئێکی زۆر قێزەوونە وپیویستە رای گشتی نیۆدەولەتی بێنە دەنگ و کوشتنی بە کۆمەڵی کوردان قبول نەکەن" ئەم گەنجە زۆر نیگەرەن بوو لە هەلۆیستی حکومەتی باشوری کوردستان و ووتی "تورک و فارس و عەرەب بە هەر جۆریکی نائێنسانی کوردان دەچەوسێننەو و کورد قەر دەکەن و ژن و کچی بەشەرەفی کورد تەجاوز دەکەن و مندالی کورد لە زیندان دەکەن، حکومەتی باشوری کوردستان یەک هەلۆیست یان بچوکتەری هەلۆیست ناوێنیت،" کەچی چەند سەربازێکی دژە کوردی تورک گۆر بە گۆر دەبن حکومەتی هەریم پرسیوە سەرەخۆشیان بۆ پەوانە دەکات! "هەرۆهە ئەم گەنجە زۆر بە تورەییەو ووتی "ئاخر تا کە ی تیناگەن؟! ئە ی ئاپۆ پیشتر نەییوت دۆژمانی کورد لە پیناوی قەرکردنی کورددا کۆکوژی گەرە دەخولقینیت؟ ئە ی نەییوت پیویستە کورد یەک بن و بزائن لەت لەت چارە نیە بۆ کورد؟! دەمەویت ئەو بلیم کە انشالله (پیک و پژاک) نەک بە تورکیا و ئێران و ئامریکا و ئیسرائیل بەلکو بە هەموو جیهان لە ناو ناچیت چونکە گەریلا لە گەلەو بۆ گەلە .."

— پێین تەها. نووسەرۆ پۆژنامە نووس. پزگاریی گەرمیان، ووتی "ئەو هێرشانە ی تورکیا و ئێران ئامانج لێی زیانگە یاندن نیە بە (پیک و پژاک) بەلکو بۆ فشارخستنه سەر حکومەتی هەریمە بۆ ئەو ی لە شەپی کورد کۆژیەو بەگلینیت " ئەم گەنجە پۆژنامە نووسە پێی وایە یەکیکی تر لە ئامانجەکانی ئەو هێرشانە بۆ پساکردنی حکومەتی هەریمە و ووتی "ئەوان دەیانەویت حکومەتی هەریم سوک و پسا بکەن لە بەر چاوی تەواوی میلیتەتی کورد" هەرۆهە پێین پێی وایە شەپی کورد و کورد لە بەرنامە دایە لە لایەن دۆژمانەو "ئێران و تورکیا توانای لە ناو بردنی ئەو دوو هێزە

كوردییەیان نیە و دەیانەویت شەری كورد بە كورد بکەن و ئەمەش زۆر ترسناکە بۆ گەلی كورد" ..

—بەهرۆز حسین.خاوەن ئیمتیازی گۆڤاری هاو دەم، رانیە، "ئەگەر سەیری کورتە میژووی بناری قەندیل بکەین راستەوخۆ بۆمان دەردەکەویت کە هیژشەکانی ئێران و تورکیا بۆ ئەو دەقەرە پەییوەندی بە (پیک و پێژاک) ه و نیە و ئەمانە هەمووی بیانوی بیمانایە و بۆ ناشیرینکردنی کورد لە بەرچاوی کورد کە هەرگیز ناتوانن " کاک بەهرۆز پێی وایە هەردوو دەولەت بە مەبەستی سیاسی ئەم کارە چەپەلانی دەکەن و وتی "ئێران دەیهویت بەم کارەى هیز و بالانسى خۆى لە هەریمی باشور زیاد بکات کورد ناچار بە بەستنی هاوپەیمانی لەگەڵ شیعەکان بکات، هەرۆهە تورکیا کە لایەنگری عەلاوییە، چونکە لە لیستی عەلاویدا تورکمان بوونی هەیه و بە جەدیش کار دەکریت بۆ پەشکردنەوی مادەى 140ى دەستوری کە هیوایەکی گەرەمى کوردە بۆیە دەولەتی تورکیا دەیهویت لە رێگەى فشارهینان بۆ هەریم و تۆپباران و سنوربەزاندن بە هەریم بلیت ئەگەر لەگەڵ عەلاوی هاوپەیمانی نەکەیت لەمە خراپتر دەکەم، " ئەم پۆژنامەنوو سە بە سەرسوپمانەوه پووانیە بابەتەکە و وتی "بەزاندنی سنور لە لایەن ئێرانەوه لە چۆمان و حاجی ئۆمەران چ پەییوەندی بە چالاکیهکانی (پێژاک) ه و هەیه کە لە هەریمەکانی پۆژههلاتی کوردستان دەکریت؟! گەرێلا لە ئەسکەندەرۆنە چالاکى دەمات دەولەتی تورک لە سەر سنوور خەلکی سڤیل ئاوارە و مالۆیران دەکات ئەمە چەندی بە چەندە؟! " کاک بەهرۆز پێی وایە لایەنیکی دیکەى مەسەلەکە ئابووریە و تەماعکردنە سامانە سروشتیهکانی هەریمە و وتی "تورکیا لە پووی ئابووریەوه داتەپیوه و دووچاری سەدان کیشە و نەهامەتی هاتووه بۆیە دەیهویت خۆی بە دەولمەندیی هەریمی باشوری کوردستان، رێک بختەوه بەم

هێرشانه به هه‌ریم بلیت من له ناوچه‌که‌دا بوونم هه‌یه‌و هه‌ر بوون و هه‌یزیک ده‌بی‌ت من بناسیت له ژیر پکیفمدا بی‌ت"

—بیستون سلیمان. پۆژنامه‌نووس. سه‌نگاو، ئەم پۆژنامه‌نووسه‌ رای جیاوازی هه‌یه‌و ده‌لیت "تۆپبارانی ئێران له‌سه‌ر هه‌ریم بۆ ئەوه‌یه‌ که‌ حکومه‌تی هه‌ریم خۆی ته‌سلیمی ده‌ستی حکومه‌تی شیعه‌ی نوری مالکی بکات و داوای ناردنی هه‌یز له‌ حکومه‌تی ئێراق بکات تا جاریکی تر هه‌ریم به‌ ته‌واوی بکه‌وێته‌وه‌ ژیر پکیفی ده‌وله‌تی ئێراق و هه‌ریمیک به‌ ناوی کوردستانه‌وه‌ نه‌می‌نیت" هه‌روه‌ها بیستون پیی وایه‌ هه‌ر چۆن بووه‌ پیویسته‌ کورد بتوانیت کاریک بکات بۆ ئەو بابه‌ته‌و ووتی "کورد ده‌بی‌ت هه‌ول بده‌ت کار بکات له‌ سه‌ر که‌مکردنه‌وه‌ی په‌یوه‌ندی هه‌ردوو ده‌وله‌تی ئێران و ئێراق و تورکیا " هه‌روه‌ها ئەم گه‌نجه‌ پیی وایه‌ ئەو هه‌رشانه‌ هه‌نده‌ی په‌یوه‌ندیان به‌ سستکردنی هه‌ریمه‌وه‌ هه‌یه‌ ئەوه‌نده‌ له‌ دژی پک و پزاک نین" به‌زاندنی سنور بۆ سستکردنی هه‌ریمی کوردستانه‌ نه‌ک له‌ دژی پک و پزاک"

—هه‌وا تاووگۆزی. پۆژنامه‌نووس، زه‌پایه‌ن، به‌ بۆچوونی ئەم گه‌نجه‌ لایه‌نیکی سه‌ره‌کی مه‌سه‌له‌که‌ په‌یوه‌ندی به‌ بیده‌نگی هه‌ریمه‌وه‌ هه‌یه‌ "پیویسته‌ هه‌ریمی کوردستان بیده‌نگ نه‌بی‌ت له‌ ئاست ئەو تاوانانه‌ که‌ ده‌ره‌ق به‌ گه‌له‌که‌مان ده‌کریت، پیویسته‌ نوینه‌رانمان له‌ ئەوروپا و ئەمریکا و هه‌موو دنیا هاوار بکه‌نو ده‌نگی گه‌لی کورد به‌رز بکه‌نه‌وه‌ بۆ پراگرتنی ئەو هه‌رشانه‌ی تورکیا و ئێران، نازانم بۆ حکومه‌ت بیده‌نگ و سه‌نگه‌؟! "

—شه‌نگه‌ موزه‌فه‌ر، هه‌ولێر، "انشالله خوای گه‌وره‌ دوژمنانی کورد پساو سوک ده‌کات، ئەوان له‌ هه‌ر چوار پارچه‌ی کوردستان کوێر ده‌بن ئازادی کورد، ئالای کورد، گه‌ریلای کورد، ژن و کچی کورد، مندالی کورد، ته‌نانه‌ت تی‌فی کورد

ببینن! "ئەم کێژە بە دەم ئاخیکەووە ووتی" عەبدوللا ئۆجەلان لە زیندانە و فلان و فلانیش ئازادن، ئاخر ئێمە ی کورد ئەووە نەگبە تێهە کانمانە هەمیشە سەرکردە ی باش و بوێر و زیرە کمان یان دەستگیر دەکریت یان تیرۆر دەکریت، ئەووە تیرۆر کردنی دەووە بدورپەرمان قاسملۆ و شەرەفکەندی، ئەووە دەگستگیرکردنی بەرپێز ئۆجەلان، ئەووە شەهیدکردنی دەموحەمەد مەعشوق خەزەنەوی لە کوردستانی سوریا، "شەنگە خان پێی وایە تۆپبارانی ئێران و تورکیا ئەگەر (پکک و پژاک) یش نەبن هەر دەکریت "دوژمنانی ئێمە هەر کە ی هەر چۆن بخوازن ئێمە دەکوژن بە بیانوی درۆو تەلەکەووە، خۆ پیشتر گەریلاکانی پژاک نەبوون ئە ی بو ئێران هەرکە ی بیخواستایە ئەو سنورانە ی دەکولاند؟! "

—سەردار هەفتە غاری، داقوق، "ئەم هێرشانە ی تورکیا و ئێران تەنھا بو دوو شتە یەکەم بو تیکدانی دۆخی هەریمی کوردستان، دووهم شەرپێکە و پیمان دەفرۆشن چونکە ئەسلی مەسەلەکە ئەووە یە کە ئێمە کوردین و ئەوان داگیرکەر، مەفروزە کورد ئیتر تێ بگات کێ دۆستی تێ و کێ دوژمنی؟! ئاخر تاکە ی ئەو دوو لایە نە لێک نەکە ی نەووە؟! "سەردار پێی وایە چالاکیهەکان هۆکار نین و مەسەلەکە دوژمنایە تێهە "من دەلێم ئەگەر (پکک و پژاک) یش واز بێنن ئەوا ئەوان بیانوویە کێ تر پەیدا دەکەن و دژایە تیمان دەکەن "

تیبینی: ئەف بابە تە لە ژمارە 6 ی گوڤاری مەملانییدا بلأو کراووە تەووە..

پالەوانەكەى ئىسلام و پەيوەندى لەتەك نا ئىسلامەكان!

وەك بەر گوى ، بەر چاومان دەكەویت بە بۆچوونى فرەیهك لە لەتە موفتى و زانایانى ئىسلام و موسلمانان گوايه (پەجەبى مام تەیبى ئەردۆگانزادە) پالەوانى ئىسلامە و موحەمەد فاتىحى ئەم سەردەمەیه و گوايه ھەر ئە و خالە پەجەبەش فەلەستین پزگار دەكات لە دەستى (ئیسرائیل!)، ھەر پزىك لە و كۆلكە زانایانەى فتواى پالەوانىتى بۆ ئەردۆگان دەدەن، خەباتى بزوتنەوہى تالیبان لە دژى ھیزەكانى ھاوپەیمانى (ناتۆ) كە سوپاكەى ئەردۆگانیشى تىدايه بە جیھاد دەزانن، بەلگەبى ئەم كۆلكە موفتییانە پەنگە نوێژىكى ھەلكوپوزاوى ناو مزگەوتى ئەردۆگان بىت، لە كاتىكدا سوپا ھاوپەیمانەكەى مامە پەجەب بى گۆیدانە بە ھا دینى و مرقىیەكان و بى حسابکردن بۆ خەلك پۆزانە دەپزژنە سەر خەلكى سقىلى بى تاوانى ئەفغانستان و شەلم كۆپرم ناپریم مرقۆ دەكوژن و چەندان مزگەوتیش كە كەسانى زۆر لە ئەردۆگان ئیماندار تر نوێژى تىدا دەكەن بە دەستى ناتۆكەى ئەردۆگان كاول كراوە و دەكرىت، ئەم ئەردۆگانەى سەرەوہ بۆ لە ناوبردى كورد و سڤنەوہى ئە و تەفگەرە بە ھیزەى كە لە قەنیلەوہ بوو تە چقى چاوى ھەموو ئەردۆگانىەكان، ئامادەى ھەموو شتىكە تەنانە ئەگەر پىویست كات قورانى بۆ دەسوتىنىت لە تەك ھەر كەسىك كە دژى كورد بىت پەيوەندى دەبەستىت، ئىستاش دەبىنن بە نیازە لە پزىگەى پەيوەندىە كۆنەكەیانەوہ لەتەك دانیماركەكەى كە ئیھانەى پىغەمبەرى ئىسلامى كردو كاریكاتىرى فرە نەشیاوى بۆ كىشا و زۆرى نەما جەنگىك بقمومىت و سوکایەتى بە ھەستى سەدان ملیۆن

موسلمانى جيهان كرد، پۆڭى كوردان و تەڭگەرى كوردان تاريك بكات و تاكە دووروشانە نەتە وە يىپەكەى گەلى بىندەستى كورد (پۆڭتى قى) دابخات و كوردان بى دەنگ و رەنگ بكات، ئەمە بەلگە يەك، پاشان ھەمووان دەفامىن و دەزانىن ئەو توركىيەى ئەردۆگانە چەندىن سالاھ لەتەك ئىسرائىلەكەى جولەكەو دوژمنەكەى فەلەستىن مووناچىت بە نىويانداو بە بى يەك مىزىش ناكەن و سەدان بازگانىي چەك گۆرپىنەو لە نىوياندا ھەيەو ھەر بەو چەكانەى جولەكە كوردى موسلمانى پى لە ناو دەبات !، بىڭى ئەردۆگان گەرەكى بىت لەم رپۆھ فەلەستىنە داماوەكە پزگار بكات يان ئەمىش بۆ دژايەتى كوردانە؟!، بىگومان كەسى فامدار دەزانىت ئەمە لۆ دژايەتى كوردانە، لە لايەكى ترەو دەبىنىن ئەردۆگان لەسەر پارەى سكى خەلك و بە سامانى ميللەت سفرەى رەمەزان ساز دەكات و كۆمەلئىكى لە خۆى بى ئەدەبتر بە ناوى پۆڭووەوانەو بانگ دەكات و لە خۆشترىن و بە تامترىن خواردن دەخۆن، بەمەش خۆل دەكاتە چاوى ھەزاران گەمژەى لە دىن تىنەگەشتوى كوردو عەرەب و تورك و ھتد.. پاشان بە بەتەلى سەردەم ناو دەبرىت و گوايە گويى شەيتان قورقوشمى تىچىت ئەردۆگان دىن سەر دەخات و پزگاركارە!، ئەمە لە كاتىكدايە كە لە باكورى كوردستان و لە زۆر ناوچەى توركىيا زۆر مالبات و خىزان ھەن كە نەك بۆ ئىوارە نانئىك نىە بىخۆن و شتى پىر تام نۆش كەن، بەلكو بۆ پارشيويش زادئىك شك نابەن بىكەنە بەر دلان تا بەيانى بۆ ھەمان ئەو خوايەى كە بە حساب ئەردۆگان دەيناسىت بە پۆڭوون!، پىدەچىت لە ئىستادا كاك ئەردۆگان زۆربەى نوپۆزەكانى بھوتىن و بۆى نەكرىت چونكە پۆڭئىك لە ئىرانە، پۆڭئىك لە دانىماركە، پۆڭئىك لە سورىايە، پۆڭئىك لە ئەلمانىا لاي مىمكە ئەنجىلايە، پۆڭئىك لە ئەمىركايە، پۆڭئىك لە بەرازىلەو پۆڭئىكىش لە ئاسمانە بە بىرى خەلك لاي خودايە!، فەقىرە ھەك سەگى پى سوتاوى لى ھاتوو، بىگومان ناتوانىت نوپۆزەكانى بە كورت

و کۆ (قەسرو جەمە) یش بکات!، خۆ ئەگەر نوێژەکانیشی بکات کە نایکات، وەکو نوێژی دزەکە وایە کە لە کاتی دزییدا دواکەوتبوون و تەبوی: کاکە تۆزی خێراکە نوێژەکەم پۆشت!

لە کۆتاییدا حەزەدەکەم چەند پرسیارێک بکەم، ئایا هەموو جیهان و موسڵمانان و کوردیش لە ئەردۆگان تیگەیشتون یان نا؟ ئایا کورد تاکە ی ئەم ئەقلە سەقەتە ی دەمینیت کە ئەردۆگان بە ئیماندارو پالەوان دەزانن؟، ئایا تاکە ی کورد بپوا بەو ناکات کە موسڵمانییەکە ی ئەردۆگان تەنیا بۆ لە ناو بردنی کوردەو بەس؟ ئایا کوردان تاکە ی بە پیکلامی بریقەدارو درۆی شاخدار باوەرپی دەکەن؟!، ئەو ئەردۆگانه تەنیا بۆ سەرینەوێ ناسنامە ی گەلی کورد ئامادە یە بپیته مەسیحی و جولهکەو بوزایی و تەنانەت بپیته مشکپەرست و بتپەرست ئیتر پالەوانی سەردەمی چی؟، تاکە ی ئیمە ی کورد لە ئەسلی دینی پاکی ئیسلام تیناگەین و هەر کەس بخوازیت بە ناوی دینەو دەمانکوژی؟، بەراستی حەیفە لەم سەردەمەدا گێژو گیل و هیچ نەزان و نەفام بین و بە قسە ی بریقەداری ئەردۆگان و قەرزایی و ئەحمەدی نەژادو درۆی عەرەب و تورک و فارس تیکەوین و ئەوان بە پیغەمبەر و پە یامبەری خوا بزانی، ناخر بۆ؟، بە راستی زۆر پیویستە ئیتر گەلی ئیمە ی کورد لەو دۆخە دەرچیت و کەمیک بپیتهو هۆش و جیاوازیی لە نیوان ئیسلامە ئاشتیخوازەکە ی موخەمەد و موسڵمانە شەپخوازە درۆزنەکانی ئەمڕۆدا بکات و بە قسە ی هەموو موسڵمانیکی درۆزن تینەکەویت، ان شاللە پرۆی راستی ئەو درۆزنە بە ناو موسڵمانانە ی کە گەلی کورد قەر دەکەن و ولاتەکان داگیرکردووە دەر دەکەویت و ئەوێ لە ژێر بەرپە یە دەکەویتە سەر بەرپە،

هینانه‌وه‌ی پوفاتی (187) ئه‌نفالکراوی گه‌رمیان، یادی
(21) ی ساله‌ی کاره‌ساته‌که و پاو بۆچوونی که‌س
وکاریان...

دوای (21) سال غەریبی لە عەرەبستان لە ناو زیندانی فاشیەکاندا پوفاتی پیروزی (187) ئەنفالکراوی دەقەری گەرمیان، لە شاری نەجەفی عەرەبلانەوہ هیترانە ھەولیری پایتەختی باشووری کوردستان، دواتر بۆ کەرکۆکی چاوی کوردستان، پاشان بۆ چەمچەمال و شوپشی جەرگەیی جەرگ برآوان و دوای ئەمەش لە فەرماندەیی گ.ھ.پ.ک، لای خوشک و برا پیشمەرگەکانیان شەویک ئارامیان گرت ،،! بۆ بەیانیکەیی (13-4) پۆحە پیروژەکان بەرەو گەرمیان کەوتنە پێ، بە ناو ئاپۆرای جەماوەری سلیمانیدا گوزەریان کردو گەشتنە ناوخەلکی دلسۆزی شارەزور و پیشوازی و مائاواوییان لی کردن، دواتر گەشتنە ناو دەربەندیخان و پاشان هیترانە باوەنوورو لە ناو زریکە و ھاواری جەرگسوتواندا شەویکیان بەسەر بردو بەیانیکەیی پۆژی (14-4)، لەم پۆژەدا لە سالی 1988، زیاتر لە 20 ھزار پیرەژن و پیرە پیاو و مندال لە ھەردوو ئاوی کولەجۆی حەمەجان و ملەسوورە لە گەرمیان ئەنفالکران بۆیە ئەم پۆژە کرایە یادی ئەو کارەساتە (ھاوکات لە گەل یادی (21) سالەیی کارەساتی ئەنفال، پوفاتەکان بەرەو کەلارو پزگاری خزانەپێ و لە پێگادا خەلکی ھەموو گوندەکان بە خێرھاتنەوہی تەرمەکانیان ئەکرد بۆ خاکی کوردستان، دواتر گەشتنە ناو شاری کەلار و لە ئاپۆرایەکی زۆری خەلکدا بە رەو پزگاری کەوتنە پێ هیترانە گۆرستانی ئامادەکراوی گوندی دی بئە نزیک ناحیەیی پزگاری، خەلکیکی بی شومار لە کەس و کاریان و نیشتمانیانی کورد ئامادە بوون، ھەرچەندە ھاوپی پیشپەرە و نوینەری کۆمەلەیی داکۆکیکار لە کەس و کاری قوربانیانی ئەنفال وتی بە فەرمی داوای ئامادەبوونی مام جەلال و کاک مەسعودمان کردوہ بەلام داواکەمان بی سوود بوو، ھەر بۆیە کە سوکاری قوربانیان نیگەران بوون لە ئامادەنەبوونی سەرۆک کۆمار و سەرۆکی ھەریم و سەرۆکی پارلەمان و سەرۆکی حکومەت، دواتر پوفاتەکان بە خاک سپێردران جگە لە (4) پوفاتە چەمچەمالیەکە

چونکە لەسەر داوای کەسوکاریان پەوانەى چەمچەمال کرانەوه، لە لائانەوهى دایکان و لە نوزە نوزى جەرگسوتوان ئه و گۆرستانه مهحشره ميسال بوو دەموو چاوه نورانیەکان لەوئى خەلتانى فرميسك بوون!! مندالى (9) مانگ لەوئى پيشهنگ بوو! ئەگەر ئەو مندالە (9) مانگە ئیستاش زندوو بیتهوه دیتەگۆ و دەست بەجی پوخسەت لە مامۆستا برايم ئەحمەد ئەخوازیت و ئەیه ژیت (داگیرکەرى دل پر لە قین، دپندەى بی ویزدان و دین، گەر قەندیل و ناگری شیرین، یەکسانکەى لە گەل پووی زەمین، ناتوانی وا بکەى کورد نەبین، هەر کورد بووین و هەر کورد ئەبین)!! ..

کە ئاپۆرای جەماوەرى کورستانم بینی بەو چەشنە ریزیان لە کەس و کارمان گرت هیچ لە دلچما نەما، ئەمە وتەى گەنجیکە ناوی سامان جەماله و باوکى و دوو براى ئەنفالان دواتر بەردەوام بوو وتی (زولم و زور ناتوانیت وا لە گەله کەمان بکات وا لە ئامانجەکەى بهینیت کە سەر بەخۆی کوردستانه، بە کویرای چاوی دوژمن هەر ئەلیم کوردم ئەمن)...

حەمەجان حەمە عبدالقادر ، هاوسەرەکەى و سئ کورپی ئەنفاله نیگەرەن بوو لە ئاماده نەبوونی سەرۆک کۆمار و وتی (بە داخه وه ئەبوايه لە بەر خاترى کەس و کارى کۆسکەوتوى ئەنفاله کان جەنابى مام جەلال لە کوردستان بوايه و پيشوازی و مائئاوایی لە (187) پۆلەى گەله کەى بگردایه) ئەم پیاوه کە بە مام حەمید ناسراوه درێژەى بە وتەکانیدا و وتی (ئیمه وهکو کەس و کارى ئەنفال کوردستان و حکوموته کەى بە مولکى خۆمان ئەزانين هەر کاتيش بمانهوى پەرخنە ئەگرین کئ پئى ناخۆشه با ئاوى سار بخواته وه لە ورگى خۆى بدات)...

عەدنان جاسم ، خاوهنى 8 ئەنفالکراوه، زۆر نیگەرەن بوو لە خەمساردی دەسلالت سەبارەت بە دۆزینەوهى گۆرپه بە کۆمهله کان وتی (نازانم حکومهت بۆ هەل نادات بۆ

دۆزینه‌وه‌ی گۆری ئازیزانمان ئاخر بۆ؟! (ئوه‌ی جیگه‌ی سه‌رنج بو ئه‌م پیاوه‌ سی مندالی بچوکی له‌ گه‌لدا بو ئه‌یان وت هاتوین ته‌رمی بابا(باپه‌ر)مان ببینن...
 میم ئامینه‌ خاوه‌نی کۆمه‌لێک ئه‌نفاله، له‌ به‌ر خۆی وته‌نی ریشه‌ی ده‌رچوه‌ له‌ به‌ر
 گریان و لالا نه‌وه‌ زۆر ئه‌سته‌م توانیم بیه‌ینه‌م گۆ و وتی(تا یه‌ک مستشاری ئه‌نفالچی
 بمیئیت من هه‌ر ئه‌نفال ئه‌کریم و له‌ مه‌ینه‌تیدا ئه‌ژیم) ئه‌م پیره‌ ژنه‌ زۆر به‌ که‌ساسی
 ئه‌گریاو وتی(ناویڕین قسه‌ به‌ سه‌رۆک جاشه‌کان بکه‌ین چونکه‌ زۆریان له‌ حزب و
 حکومه‌تدا مه‌سئولن)...

جه‌وه‌هر محمه‌د عه‌لی وتی (کاره‌ساتی ئه‌نفال برینیکی قوڵه‌ له‌ جه‌سته‌ی ته‌واوی
 کوردستاندا تا خه‌م بمیئیت ئازاری که‌سوکاری ئه‌نفال ته‌واو نابێ) جه‌وه‌هر که
 خاوه‌نی (9) ئه‌نفالکراوه‌ و خه‌لکی گوندی قولیجانی سه‌رحه‌ده‌، سه‌باره‌ت به‌
 سزادانی ئه‌نجامده‌رانی ئه‌م جینۆسایده‌ وتی(مه‌خابن حکومه‌تی عیراقی و پیرای داوای
 لی‌بووردن نه‌کردن له‌ کورد، به‌ نیازه‌ به‌ عسیه‌کان و جاشه‌کان به‌ به‌رگیکی تازه‌وه
 بیئیته‌ کایه‌وه‌و له‌ ده‌سه‌لاتدا موشاره‌که‌یان پێ بکات ئه‌مه‌ش ئه‌گه‌ری ئه‌نفالیکی
 دیکه‌ ئه‌هینیته‌ ئاراوه‌)...هه‌ر وه‌ها وتی(مه‌فروزه‌ حکومه‌تی کوردی کاری جدی بۆ
 دۆزینه‌وه‌و هینانه‌وه‌ی ته‌واوی پوفاته‌کان بکات)...

کامه‌ران خدر، باوک و دایکی ئه‌نفالکراوه‌، به‌ گریانه‌وه‌ ئه‌یوت(ئیمه‌ی خه‌لکی
 کوردستان قوربانیمان داوه‌و ئه‌نفال و کیمیایباران و کۆپه‌و و هه‌زاران شه‌هیدو
 هند...، که‌چی بارزانی و تالبانی خه‌ریکه‌ ئه‌مانفرۆشن به‌ عه‌ره‌ب و تورک و فارس) ئه‌م
 کوره‌ دواتر درێژه‌ی به‌ قسه‌کانی داو وتی(ئیمه‌ ئه‌وان به‌ سه‌رۆک نازانین که‌سیک برای
 دۆژمانمان بی‌ت دۆژمنی ئیمه‌شه‌، ئه‌وان با برۆن بۆ خزمه‌تی ئه‌تاتورک و ئه‌سه‌د و
 عه‌فله‌ق و خومه‌ینی، نامانه‌ویین!!!....

نەژاد رەشید مامۆستایە و لەو مەراسیمەدا ئامادە بوو وتی (ئیمە ی گەرمیانی ئەوانەشمان کە ئەنفالکراویشمان نیە هەر وەك خاوەن ئەنفالەکان لەم پۆژەدا دلتەنگ و خەمبارین) نەژاد سەرسوڕمانی خۆی نیشاندا لە نەهاتنی هەردوو سەرۆک وتی (نەهاتنی سەرکردەکان مایە ی پرسیارە و نازانین بۆ نەهاتوون)...

کەسیکی دیکەم دواند ناوی خۆی ئاشکرا نەکرد و بە تورپەییەو ئەبیوت (مەسعود بارزانی بۆ هیئانەوہی پوفاتی بارزانیهکان یەك یەك پيشووازی لی ئەکردن، مام جەلالیش ئەچیتە سەر گۆرپی هەرچی دوژمنی کوردە، ئە ی بۆ گەرمیان بۆ نەهاتن خۆ نەدەخوران ئاخر بە حساب سەرۆکمان، خۆ ئیمە گومان نە کردوہ بە خۆماندا (! دواتر وتی) کە ناوی بارزانیهکان ئەبەم مەبەستم بی ریزی نیە پێیان چونکە ئەوانیش شەهیدی نیشتمانن بەلاممەبەستم ئەوہیە ئەبی سەرۆک بە یەك چاو سەیری گەلەکە ی بکات ئەگەر نا پێویستە بگۆریت) ئەم پیاوہ ئەبیوت من 7 کەسم ئەنفالە، سەبارەت بە ئاوردانەوہی حکومەت لییان وتی (من نالیم هیچ نەکراوہ و بی بەشین بەلام ئیمە بە ناخیری گیانمان قوربانیمان داوہ لە پیناوی ولادت) سەبارەت بەو کیشەییە ی کە لە کۆتایی مەراسیمەکەدا دروست بوو ئەم پیاوہ لە کیشەکەوہ نزیک بوو وتی (گەرمیانیهکانی چەمچەمال داوای ئەو چوار پوفاتە ی خۆیانیان ئەکرد و ئەیانووت ئەیا بەینەوہ لە چەمچەمال ئەیانسپیرین، دواتر بریاردارا بدریتەوہ پێیان و کیشەکە کۆتایی هات)...

جەلال قولیجانی پ.م، ی پارتیزان (من داواکارم کارەساتی ئەنفال بە جینۆساید بناسریت وەکو ھۆلۆکۆست و کۆکوژی ئەرمەنیەکان) دەربارە ی پاراستنی موستەشارەکان لە لایەن حیزبەوہ وتی (ئیسنا هەر حزبەو کۆمەلێک مستەشار و جاشی گرتوہتە خۆیو ئەپیاریزیت، من نالیم ھەموو جاشەکان بەلکو زۆرینەیان دەستیان لە ئەنفالدا ھەبوو،) پاشان لەسەر بە میژوو کردنی ئەو کارەساتە وتی

(پێویسته‌ که‌سانی‌ شاره‌زا له‌ بواره‌ی‌ میژوودا‌ شایه‌ت‌حاله‌کانی‌ سه‌رده‌می‌ ئه‌ن‌فال
بدوینن‌ و‌ کاره‌ساته‌که‌ به‌ نه‌وه‌کانی‌ داها‌توو‌ بناسینن)...

جاشایه‌تی، ده‌ردی‌کی‌ کوشنده‌ی‌ نه‌ته‌وه‌یی..

(بۆ کۆتاییهێنان بە سیستەمی جاشایەتی پێویستە ناوەندی نەتەوهیی - کوردانە بکریتهوه)

بێگومان ئێمە ی کورد نەخۆشی و ناخۆشی و دەردەسەریی زۆرمان دیوه یان چەشتو، تا وای لێهاتووە ستمو زۆرو قەزەندەکان ئەوەندە چەند بارەبوونەتەو، بۆ ھەر کوشت و برۆ لە ناوچونیک بێژین (تریش، ترەك، دیکە) وەکو کوشتنیکی تریش، پووداویکی تریش، داگیرکردنیکی تریش، لەسێدارەدانیکی تریش، مامۆستای پەحمەتی ح.س.سۆران دەلێت (کورد ئەوەندە کۆچی کردووە و مالمۆیران بوو، بۆیە کاتیك كەسیکیان لێدەمریت یەژن کۆچی دوا یی کرد، واتە ئەمە دواکۆچە!)، نەگبەتی پلەیهك و سەرەکی زۆلم و زۆری داگیرکەرانی نیه و بەس بەلکو ئەو یە گەلی کورد پەندو ئامۆژگاری لەم پووداوانە وەرناگریت، لەمەش ترسناکتر ھەر تاکی ئەم گەلە دەبنە جاش و بەسیج و جەردەوان و ماسکداری دوزمنەکانی کورد! کوردن و ماسکی کوردی لە سەر و چا و دەکەن و دژی کورد دەوستان، بۆ پارە و بۆ نان و پلە و بۆ سیکس و ھتد. ماسکی کوردایەتی لە دەموچا و دەکەن و خیانت لە تاکە قوربە سەرەکانی ئەم گەلە بئەستە دەکەن، چاودێری خەباتکاران و تیکۆشەران ی کورد دەکەن و خۆشیان وەك کوردیکی پاک و باش ناوژەند دەکەن، لە ھەموو کات و بە ھەموو شیوەیەك بە نھینی (تا سەر ئیسقان) و بگرە پتریش دپکی سەر پئی خەباتی نەتەوهیی و ئازادییخوازانە ی کورد بوون، کاریگەری خراو (نیگەتیو) ی ئەو ماسکدارە خۆفروش و گەلفروشانە ھیچی لە کاریگەری و قەزەندی داگیرکەرانی کوردستان کەمتر نەبوو، لە زۆر دۆخدا کاریگەرییە کەشیان پتر بوو! ئەم کارە (جاشایەتی) زیاتر لە کاریکە و بەس بگرە بوو تە سیستەم و مەخابن کوردان لە چوارچێوە ی ئەو سیستەمە دا یان پەرودە دەکرین یان پەرودە دەبن بە جۆریك دەبنە شاگردیکی دلسۆزی قوتابخانە ی کوردکۆژی و داگیرکاری، دەبییت

ئەوێش لە یاد نەکەین مامۆستاکانی (قوتابخانە ی کوردکوژی) نۆر وریاو وشیارن و نۆریش بە بەرنامە و تاکتیک و ستراتیژیکی دەخەڵانە وانە ی دژە کوردی دەڵێنەو، واتا ئەوانە ی لە قوتابخانە ی دژە کوردیدا وانەکانی (خۆفرۆشی، گە لفرۆشی، وڵاتفرۆشی، تاکفرۆشی، لە دەستدانی ناسنامە و کەسایەتی و ئەخلاق و هتد...) دەخوینن جاشیکی وشیارو گە لفرۆشیکی نایابن، هەر لەم پووێنگەو بەرنامە دەردەکەوێت کە بۆ ئەوێ پووبەرووی دیاردەو سیستەمی جاشایەتی ببینەو دەبێت کورد (تاک) یکی وریاو بە ئێرەو چالاک و بەرنامەکار بنیات بنیین، پێویستە تاکیک پەرەردە بکەین کە توانای پووبەرووبونەوێ لەتەک ئەو سیستەمەدا هەبێت، دەبێت کوردیک پەرەردە بکەین تەواری واتاکانی چەمکی (تەسلیمیەت-بێئێرەدی-خۆفرۆشی) شروۆقە بکات و لەبەرەمبەردا خۆی تۆکمەو بەهێزبکات،

ئەم دیاردە ی جاشایەتی و کلکایەتیە لە ناو کورددا پێش سەرەڵدانی شوێشە دینی و کۆمەڵایەتی و سیاسییەکان لەوانە (شوێشی نوح، شوێشی ئیبراهیم، شوێشی کاو-گۆدیا-شوێشی زەرەشت، شوێشی دیاکو و تاد...) سەری هەڵداو، مایە ی داخە تاکە چارەسەر بەرەنگاربونەوێەتی چونکە هەڵدان بنبەرکردنی واتایەکی نیە! بەمجۆرە دەگەینە ئەو پرایە ی کە گوردان بە تیکۆشانی (نەتەوێ-ئازادبخوان) هۆکاری لاوازکردن و بێهێزکردنی جاشایەتی و ماسکدارییە لە کوردستاندا، هەر وەک چۆن هەمیشە لە هەمبەر باشدا خراو هەیه، لە بەرەمبەر سپییدا پەش هەیه، ناوهای لە بەرەمبەر نەتەوێیدا نەتەوێی هەیه، کە پەنگە نەتەوێیش بە جۆرێک لە جۆرەکان جاشایەتیەکی کپو بێدەنگ بێت، کەواتە ئەگەر بخوازین بە شیوێەکی خێرا جاشایەتی کزو بیکاریگەر بکەین پێویستمان بە پەرەردە ی نەتەوێی و کوردایەتی هەیه، پێویستمان بە گەشەپێدانی بیری نەتەوێی هەس، دەبێت لە

یادمان نەچیت كە جاشایەتى زۆرتەرىن كاریگەرى خرابى لەسەر شوپشەكانى كورد لە باكور، پۆژەهلات، باشور، پۆژئاواى كوردستان هەبوو و زۆر جاریش بە هۆى یەك جاش یان چەند جاشیکەو شۆرشیکى نەتەوہى كورد لە بن هاتوہ یان كۆتایى پێهاتوہ،

ماوہتەوہ بێژم بۆ ئەوہى لای خوای تاك پووسپى و پاك بىن، بۆ ئەوہى داىكى نىشتمان لىمان زویر نەبیت، بۆ ئەوہى مێژووى راست بە خرابە مەحکوممان نەكات، بۆ ئەوہى ویزدانئارام و دلخۆش لە گۆرچىن، بۆ ئەوہى یەك دەسە ئارەقى شەرمەزارى دەرنەدەین، پىویستە بىرى نەتەوہى و ہزرى نىشتمانپەرورہى پێشبخەین و ولاتەكەمان و گەلەكەمان بە هیچ شتیک نەفرۆشین و ئالشت نەكەین، پىویستە بى چەندوچوون (نىشتمان، ولات، خاك، ئاخ...) وەك داىك تەماشاشا بکەین و فرۆشتنى نىشتمانیش وەك فرۆشتنى داىك كە تاوانىكى مەزنە سەیر بکەین، جاشایەتى و کلکایەتییىش بۆ داگیرکەرەن و دوژمنانى كوردستان لە باشترین دۆخیدا پىستەرىن گەلفرۆشى و ولاتفرۆشى و نابوتەرىن ئەخلاقى مەرفىتە، جگە لە كەمىتى و بىنرخى هیچ واتایەكى دیکە هەلناگریت،

كەس بىخاوەن نىە جگە لە ئىمە.. سەردەشت

خاوەندارەو بەسۆز بىخاوەن!!،

((ئىوہ بە بۆنەى قەلەوہ بۆ هەل دەگەرپن؟! یان بە بۆنەى هەلەوہ بۆ قەل

دەگەرپن؟!))

خوینەرى دەلال.. وەك لە ماوەى پێشوویدا دێتمان یان بیستمان چەند پووداویكى تیرۆرى و سیاسى و نەتەوهیى سەیر پوویندا... لەوانە، سەردەشت عوسمانى پۆژنامەنووس و جوانەمەرگ و تیرۆر کرا... 4 قارەمان و چالاكى سیاسى کوردو چالاكى بەلوچى لە ژێر دەسەلاتى دژە ئیسلامى ئێراندا لە دار دران... ئێران و تورکیە وەك هەمیشە زکیان کەوتە ئێش لە هەمبەر ئازادى بەشیك لە کوردستان و بە مەبەستى قەردنى سیاسیانەى گەلى کورد کەوتنەوه گيانى باشورو باکور و پۆژەلاتى کوردستان... و بە بیانوى دووبارەى فاشیانەیان کە چالاكى چەكداریانەى (پ ك ك، پژاك) ه، پووى تۆپە دزیوکانیان (هەر چەند تۆپى نادزیو نیە و تۆپ هەمووى دزیو، جگە لە تۆپى یاریى!) کردە هەریمى باشورى ئازادى کوردستان و لە ئاکامدا خەلكى ئەو دەقەرەى وەلات ئاواره و مالۆیران بوون و کێژىكى دلگەرمى 14 سال بە ناوى (بەسۆز جەبار) شەهید کەوت... خوینەرى ئازیز.. جا ئەوهى من دەمەویت باسى بەكم پیناسە و هەوالاندنى ئەو پووداوانە نیە چونکە هەر یەكە و بۆ خۆى و لە دەمى خۆیدا کەم تا زۆر باسى کراوە، "ئیتەر هەندیک لە چوارچۆیهى خۆى براه دەرو هەندیکزى تەنانەت نەبیستراو کەس نەیزانى چ بوو چ نەبوو؟!" .. وەلى من گەرەکمە باسى ئەو سەيرو سەمەرە گەرەکردن و بچوکرکردن و وونکردنەى پووداوەکان بەکم کە مەرۆڤ سەرى دەسورمى لى... جا زۆر بە کورتى دانه دانه دیمە سەر باس و پووداوەکان... سەردەشتى جوانە مەرگ تیرۆر کرا، پاگەیاندى (تى قى و رادیوۆ مالپەرو گۆڤارو پۆژنامەکان) کەوتنە باسى ئەو مەسەلە و زۆر بە گەرمى کەوتە پۆژەقەوه و تەنانەت داواى دەست لە کارکێشانەوهى وەزیری ناوخۆ کراو لە دژى حکومەتى وەخت هوتافات درا!!، خەلك هاتنە سەر شەقام و هەموو شارەکانى باشور خۆپیشاندىان کرد... هەر چەند بە ناو ئازادىخوازەکان بە کەمیان زانى بەلام هەر لەم پێوهندىدا جگە لەوهى هەر رێکخراو

حزب و پارتىيەك ئەو پووداۋەي ئىدانەو سەرگۆنە كرد، بەرپىز بارزانى سەرۆكى باشورى كوردستان و بەرپىزان سەرۆكى ھۆكۈمەت و سەرۆكى پارلەمان و دەزگاكانى پۆلىس و ئاسايش ھاتنە سەر خەت و وپراي سەرگۆنەي كرده تىرۆرىستىيەكە بەلئىنى دۆزىنەۋەي كۆزەرانىشىاندا... لىرەدا دەرەكەۋىت كە سەردەشت بى خاۋەن نىەو ھەزاران كەس لە خەلك و نوسەران و ئازادىخوازن و تەنانەت نەتەۋەبىيەكانىش كەسى سەردەشتن... ۋە ئەو ۋوتەي كە دەلئىت پوژنامەنوس لە ھەرىم بى خاۋەنە تەۋاۋ پىچاۋانە بوۋەۋە... ئەگەر كەسىك بېرسىت جا ئەۋانە چىن ھەر قسەن و خەلك خەلەتاندەنە تا ھەنوگەش ھىچ نەكراۋە لەسەر ئەو بابەتە؟ من دەلئىم ئىمەي پوژنامەنوسانى نەتەۋەبىيە و چالاكفانانى نەتەۋەبىيە بە قسەو ۋوتەو ئىدانەش مەمنون و شوكرىن و ئەۋەشمان پى رەۋا نابىنن و لىمان ياساغە خۆش پىشان بەدەين!... پووداۋى دوۋەم شەھىد كردن و لە داردانى 4 چالاكى كوردى ئازادىخواز و بەلوچىيەك... بە داخەۋە جگە لەۋەي ئەم پووداۋە لە ناۋ تەپ وتۆزى پى خۆپىشاندەرانى ئازادىخوازى سەردەشت پەرەردا ۋون بوۋ(خۆم يەكىك بووم لە خۆپىشاندەران)، تەنانەت ئازادىخوازن ئازادىشىان نەخواست و دە گەلمان نەھاتن بۇ خۆپىشاندانى دژە ئىرانى!... لە ھەمبەر ئەم تاۋانەي پوژمى دژە ئىسلامى ئىراندا ئازادىخوازن بۇ يەك پىنۋوس (خۆيان پىشاندا) و بۇ چوار يان پىنچ پىنۋوس ۋەك كەرويشكى بەر دەم پاۋ خۆيان كىكردو شار دەۋە... نەك تەنھا ئەمە بەلكو ئىمە كۆمەلئىك چالاكى سىياسى و نەتەۋەبىيە و پوژنامەنوسى ئازاد لە 13- 5دا لە بەر دەركى سەراي شارى سلىمانى كۆ بوۋىنەۋە بۇ خۆپىشاندان لە دژى ئەو جىنايەتەي كۆمارى دژە ئىسلامى... ھەقالانى ئاسايش بە شەق و شەلاق كەوتنە گىيانى خۆپىشاندەران و سوکايەتى بە وىنەي شەھىدان كرا، ئەۋەي لە توركىيا و ئىران نەكرا لەۋى كرا!.. ھەر ئەو ئازادىخوازنەي كە پوژىك پىشتەر (12-5) خۆپىشاندانى

گەرە ی سلیمانیا ن بۆ سەردەشتی جوانە مەرگ ساز کرد... ئەو پۆژە لەوی بوون و وەك كەرە ی شەرەت بێدەنگ و بێ سەنگ بوون، وەك بلی ئیمە كۆژە رانی ئازادێ خوازانی ئەوان بێن. شەرم دە یگرتن بێن و بە شدارێ خۆپیشاندانی پەرە ی ئیمە بن! خۆ ئیمە شە و نامە نووس نە بووین و ئەوان پۆژنامە نووس... خۆ ئیمە بەرد نە بووین و ئەوان لۆكە... خۆ ئیمە لە ژنە عەرە بەكە نە بووین؟!.. پڕوودای سێیم شە هید کردنی بە سۆز جەبارێ تە مەن 14 سال لە دەقەری قەندیلی سەر بێند... بۆ ئە مە یان تەنھا پرسیار دەكەم، و هیچی دیکە نایە ژم... باشە بە سۆز كورد نە بوو؟! بە سۆز مرقۆ نە بوو؟! مندال و ژیان دۆست نە بوو؟! باشە كێ دە زانی ت بە سۆز كاتیك گەرە دە بوو نە دە بوو پۆژنامە نووسیکی ئازادێ خواز وەك ئەوانە ی كە بە ناو ئازادێ خوازان دە یانە ویت؟! كێ دە زانی بە سۆز نە دە بوو گەر یلا و پێشمەرگە بۆ كوردستان؟! كێ دە زانی ت بە سۆز نە دە بوو پزیشك و ئەندازیارو مامۆستا؟! باشە بۆ خەك بۆ تیرۆری سەردەشت پزێنە سەر شە قام و ئیمە ی نە تە وە ییە كانیشی تیدا بووین بە لام بۆ بۆ شە هید کردنی بە سۆز كەس نوتق و دەنگی نە کرد؟! باشە بلی پاروی مە بە ستداری سەردەشت لە پاروی بێمە بە ستی بە سۆز چەرتر بیت؟! باشە خۆ هەردوکیان كوردن و نە وە ی هە ژاری ئەم گە لە ژێردە ستەن، ئە ی بۆ...؟! ئەوانە ی كە سەردەشتیان كوشت كێ بوون؟ ئە ی ئەوانە ی كە بە سۆزی جوان جوانە مەرگیان شە هید خست كێ بوون؟! ئەو هەموو ئازادێ خوازە ی تە قلی خۆپیشاندانی "هەفتە ی بێ دەنگ نابین" بوون ئە گەر یەك چركەش بۆ بە سۆز بە دەنگ بەاتنایە خۆ چ دە بوو؟! بۆ سەردەشت "مان" گیرا، وە لی بۆ بە سۆز "عەرە بانە ی دەستی" یش، نە گیرا ئە مە بۆ؟! سەردەشت و كاكە سۆران بێخاوەن نین لانی كەم هاوڵاتی و ئاوینە و لقین و مقین و هەندی تریش خاوەنی ئەون، ئە ی بە سۆزی مالدویرنی كورد كێ خاوەنی ت؟! ئە ی دایك و باوكی بە سۆز

نەگریان؟! جەرگیان نەسوتا؟ کیژە که یان لێزیاد بوو؟! کوا خۆپیشاندان؟ کوا ناپەزایی؟ کوا دەنگ و سەنگ و پەنگ و جەنگ و شەنگ و هەنگ؟! کوا مندالانی ئازادیخووان؟! کوان کۆمۆنیستە مرۆفدۆستەکان و پۆژنامەنووسە ئازادەکان و ژنە سەربەخۆکان و بەرپرسە سەکزیلەکانی وەلات و..... هتد؟! ئەى کوان پێکخراوەکانى نالپاریز ببورن مندالپاریز؟! کەسێک لە هەریمی باشوردا دەست بەرز بکات وە کوفرەو دەکرێتە ئەو پۆژەى عەلەو مارە کوژران و دەلێن ئازادیی پیشیل کراو هەریم لە پووی ئازادیی پۆژنامەگەرییەو بەرتەسکە، ئەى ئێران و تورکیەو سوریه و ئێراق و ئەرمەنستان نەک پیشیلی ئازادی کورد بکوژن ئاساییە؟! مندالی کورد لە باکور زیندانى دەکرین ئەمە ئاساییە.. بەلام ئاوو کارەباو سیستەمی پەرورەدە هەموو کێشەن و پێویستیان بە خۆپیشاندانە؟! گوڤارو پۆژنامەو مالپەرەن کوردیەکان شارۆ بکە پتر لە هەزار وینەو بابەت لەسەر کاکە سەردەشت بە دى دەکەیت .. دەستیان خۆش. بەلام ئەى بەسۆز کورد نیەو مرۆڤ نیە واک پراگەیاندن پشتگوێی خست؟! لە کۆتایدا دەبیژم .. بە ناو ئازادیخووانەکان.. شەونامەنووسەکان.. مرۆفدۆستەکان.. ئیوه مەبەستتان دژایەتى حکومەتى باشورى کوردستانە بە هەر جورێک بووه؟! یان پیشخستنى ئازادیی پۆژنامەگەریی؟!!

توخودا دلگران مەبن لیم وپیم بلین ((ئیوه بە بۆنەى قەلەوه بۆ هەل دەگەرین؟! یان بە بۆنەى هەلەوه بۆ قەل دەگەرین?!))

نیوهی دووهمی مانگی یهك (1-15) تا نیوهی یهکهمی مانگی دوو (15-2)، له میژووی کوردو کوردستاندا،

ووتهیهك،

زانبارییمان دەربارەى میژوو پێویستە وەك هەر زانستیكى دیکە، بە تاییەت زانیاری
دەربارەى میژووی میلیلەتەکەى خۆمان!، چونکە ولاتی ئێمە داگیرکراوە و بەشکراوە
بەسەر پێنج دەولهتدا که (تورکیا، سوریا، ئەرمەنستان، ئێران، ئێراق) ه، و پێگەى هەر
جۆرە جولانە وەیه کمان لێگیراوە و دەگرن، ئێتر جولانە وەى
نەتە وەى، سیاسى، پۆشنبیری، زوانەوانى، هتد... بیئت!، میلیلەتى کوردیش وەك
هەموو میلیلەتانی دیکەى جیهان دیرۆکی هەیه، هەر وەها ئەم دیرۆکە پرە له
سەرکەوتن، قێکردن، خیانت، جوامیری، قێزەونى و هتد...، پێویستە لێى بە ئاگا
بین، بۆیه لێرەدا حەزم کرد که میك له میژووی کورد بە بەروارو بەخەمە خزمەتى
خوینەرى خوشەویستی کورد بەو هیوایهى که سودى هەبیئت بۆ ئیستاو
ئایندهمان، وە پەندى لێوەرگرین و بیکەینه هۆى وشیارى و ئاگایى ئیستامان، بەلام
بەروارەکانم بە شیوازی ریزبەندى نەنوسیوه و چونکە بابەتەکە ئەوەندە زۆرنیه تا
خوینەر چه واشە بکات و بەروارو ژمارەکانى لى تیک بجیئت، انشالله بە هیواى جوانتر
و پاکتر نوسینه وەى (لهتەك ریزم بۆ میژوونوسانى ئەوسا ئیستاو خزمەتى ئەوان
ئالتونى پاک و پالفتەیه بۆ ئێمە) میژووی کوردو کوردستان،

دیرۆک و بەروارەکان،

- 10-2-1138 قارهمانى كوردو جیهانی ئىسلامى و پزگاركارى قودسى پيرۆز، سولتان صهلاحه دینی ئەيۆبى له دايكبوه، ئەم كورده قارهمانه له ماوهى تىكۆشانيدا قودسى پيرۆزى له دەست خاچىيه كان ئازاد كرد،
- 30-1-1855 تورك له دژى شوپشى يەزدان شير⁽¹⁾ و بو ئەوهى شارى بەدلىسى باكورى كوردستان له پزگار كردن بپاريزن، هه موو هيژه توركه كانى ده قهرى بايه زيديان برده بەدلىس و دەستيان دايه كپكرده وهى كورد له و ده قهره، هه ر چه ند پوژيک دواى ئەمه شوپشگيرانى كورد گه شتنه شهست هه زارو پتيريش،
- 25-1-1866 له دايكبوونى خه باتكارو ناودارى كورد موسته فا پاشاى يامولكى⁽²⁾ له سليمانى،
- 21-2-1920 سهيد عبدالقادري شه مدینی⁽³⁾ له ئەسته مبولى پايتەختى عوسمانى چاوى كهوت به مه ندوبى سامىي ئينگليزو له سه ر داخوازی ميلله تى كورد قسه يان كرد،
- 15-1-1915 ميژوو نوس حوسهين حوزنى موكرىانى چاپخانه ي كوردستانى له شارى ره واندز دامه زراند،
- 16-1-1970 دوستی كورد سه ره ننگ موعه مه ر قه زافى بووه سه روكى لييبا هه ر دواى ئەمه ش هه لويسى جواميرانه ي له هه مبه ر كورد دەست پيكرد،
- 17-1-1999 دامه زراندنى دووره شان (ته له فزيون) ي (كوردستان تى قى) ي (پ.د.ك)، وه ك دووه م دووره شانى كورد له دواى دووره شانى (مه ديا) ي (پ.ك.ك)،
- 5-2-1877 كوردناسى به ناوبانگ فلادمير مينورسكى له گونديكى سه ر به شارى موסקوى روسيا به ناوى (كوچيڤا) له دايك بوو،

- 1910-1-20 شاعیری گەورە ی کورد شیخ رەزای تالەبانی⁽⁴⁾ لە تەمەنی (74) سالییدا لە بەغداد کۆچی دوایی کرد،
- 1891-1-1 میژوو نوسی گەورە ی کورد توفیق وەهەبی⁽⁵⁾ لە باشوری کوردستان لە سلیمانی دایک بوو،
- 1946-1-22 کۆماری کوردستان لە شاری مەهاباد (سابلاخ) لە گۆرەپانی چوار چرا دەمەزرا⁽⁶⁾،
- 1999-2-15 سەرۆک عبدالله ئۆجەلان⁽⁷⁾ (ئاپۆ) سەرۆکی پارتنی کریکارانی کوردستان (باکور) و بیرمەندی کورد، لە کینیا دەستگیرکراو پادەستی حکومەتی تورکیە کرایە وەو تا هەنوکەش لە زینداندا یە،
- 1992-2-9 زانای کوردو پۆژەهەلاتی کوردستان و موسڵمانی پاستگۆ ئەحمەدی مەلامە حمود ناسراو بە ئەحمەدی موفتیزادە⁽⁸⁾ کۆچی دوایی کرد،
- 1970-2-10 یەکییتی نوسەرانی کورد لە باشوری کوردستان دامەزرا، لەو سەردەمەدا پۆلیکی کاریگەر و باشی هەبوو لەسەر نوسین و فەرھەنگ و پۆشنبیری کوردو میژوو،
- 1926-1-21 یەکەم ژمارە ی هەفتەنامە ی ژین لە سلیمانی دەرچوو، ئەم هەفتەنامە یە ئەهلی و ئازاد بوو و سەرپەرشتیاری یەکەم پیرەمییدی شاعیر بوو، ئەم هەفتەنامە یە 553 ژمارە ی لیدەرچوو و نزیکە ی 13 سال بەردەوام بوو و لە 1938-3-10 راوەستاو،

پەراویزو پترگۆیی،

1- ئەم شوپشەى یەزدان شیر بۆتانی لە ساڵی (1853) لە باکوری کوردستان و لە دەورو بەری شاری بەدلیس هەلگیرساو زۆر جیگەى کوردستانی گەورەى پزگار کردو دواى ماوه یەک توایەوه،...

2- موسته فا شەوقى كورپی عزیز یامولکی كورپی مەلا موسته فای بلباسە، لە ساڵی (1922) بوو تە وهزیری مەعاریفی حکومەتى مەلیك مەحمود لە باشوری ولات، و سەرپەرشتی پۆژنامەى (بانگی کوردستان) ی دەکرد، لە 25 ی کانونی دووهمی 1926 لە بەغدا کۆچی دواى کردو،...

3- سەید عبدالقادر كورپی شیخ عبیداللهی شەمدینانی خاوەنى شوپشی (1880-1881) ی باکوری کوردستانە، و لە ساڵی (1851) لە دایک بوو و لە شوپشی ئامەدی شیخ سەعیدی پیراندا بە تەواوی بەشداری کردو و لە ساڵی (1925) دا لە تەك شیخ و کۆمەلێک خەباتکاردا لە سیدارە دران لە باکور،...

4- شیخ رەزا كورپی شیخ عبدالرحمانی شیخ ئەحمەدی مەلا مەحمودی زەنگەنەیه و لە شیخانی زەنگەنەیه، لە ساڵی (1835) لە گوندی قرخى دەقەرى کەرکوک (گەرمیان) لە دایک بوو، خویندنی حوجرەى تەواو کردو، لە ساڵی (1910) کۆچی دواى کردو لە بەغداد،...

5- ناوی تەواوی ئەم زاتە توفیق وهبى بەگ كورپی مەعرف كورپی موحه مەده، لە ساڵی (1891) لە دایکبوو، ساڵی 1919 بوو تە قایمقامی قەزای پانیە، ساڵی 1931 دەبیتە موته سەپیف (پاریژگا) ی لیواى سلیمانی، خاوەنى کۆمەلێک دانراوی گرنگە لە سەر میژووی کورد، لە تەمەنى 93 سالی داو لە ساڵی 11984 لە لەندەن کۆچی دواى کردو،...

6- لە 1946-1-21 کۆمەلێک کەسى دیارو ناودارى کورد بە سەر پەرشتی پیشەوا قازی موحه مەد لە مزگەوتێک لە شاری مەهاباد کۆبوونەوه سەبارەت بە

بەرنامەي پۆژى دواتر، ئەو ھەبوو لە 22-1-1946 بە ئامادەبوونی دەیان ھەزار كەس لە خەلكى كوردستانى گەورە بە گشتى و پۆژھەلاى كوردستان بە تايپەتى لە گۆرەپانى چوارچرا لە مەھاباد حكومەتى كوردى راگەياندرائو ئالاي كوردستان بەرزكرايەو، لە پۆژى 5-2-1946 پيشەوا قازى موخەمەد كرا بە سەرۆك كۆمارى كوردستان و شارى مەھاباديش كرايە پايتەخت، لە 11-2-1946 حكومەت راگەياندرائو حسين بابە شايخ كرايە سەرۆكى حكومەت، بە داخووە لە 17-12-1946 ئەم كۆمارە بە دەستى شاي ئيران و دوژمنانى كورد روخيئرا، ..

7- عبدالله ئۆجەلان لە دەقەرى شارى ئورفا(رۆھا، جيگاي لە دايكبوونى پيغەمبەر ئيبراھيم) لە باكورى كوردستان و لە سالى (1946) لە دايكبوو، نازناوى ئاپۆي لە لايەن كوردەو و ھەرگرتو كە بە شيوەزارى زەنگەنە واتە مامە يان مام، لە سالى 1978 پارتى كرێكارانى كوردستان (Pkk) ى دامەزراند، لە شوباتى 1999 دا دەستگيركرا بە پلانى ئەمريكا و ئيسرائيل، لە ھەمان سالداو لە 29 ى حوزەيراندا فەرمانى لە سیدارەدانى لە لايەن دادگاي توركەو ھەرچوو، بەلام بە ھۆى داواى دادگاي ئەوروپى بۆ مافەكانى مرقۇ ئەم فەرمانە دواخراو پاشان لە سالى 2002 دا توركييا ئەو بپيارەى ھەلۆھشاندەو ھەرمانەكەى بوو زیندانىي ھەميشەيى(ئەبەدى)،

8- ئەم زانا و شاعيرە بليمەتەي كورد ناوى تەواوى ئەحمەد مەلامە حمود مەلامە عبدالله يە، سالى 1934 لە شارى سنەي پۆژھەلاى كوردستان لە دايكبوو، سالى 1950 ھاتو تە باشورى كوردستان بۆ شارى سلیمانى بۆ خویند، سالى 1963 زیندانى دەكریت، سالى 1976 نوسینگەى قورئان دادەمەزینیت، لە شۆرشى ئيران لە دژى دەسەلاى شا بەشدارييەكى كاراي كردو ھەر پابەرايەتى زۆريك لە خەلكى سنە كردو، 1982 بۆ جارى دووھم زیندانى دەكریتەو، لە سالى 1992 بە ھۆى

نەخۆشییەك كە لە زینداندا توشی بوو لە تاران دەمریّت، پاشان تەرمەكەى دیننەوێ بە كوردستان و لە شارى سنە بە خاك دەسپێردرێت، ..

سەرچاوەكان،

- 1- فەرھەنگى میژوو، ن لوقمان حەسەن حەمەرەشید، ژ سپاردن (1345) ی 2008، چ یەكەم سلیمانى،
- 2- ھاوڕێنامە بۆ میژووی كوردو كوردستان، دانەر ھاوڕێ باخەوان، چ یەكەم 1999، دەزگای چاپ و پەخشى سەردەم زنجیرە (16) سلیمانى، چاپگە روون، چ دووھم بە (pdf) 2005 بۆ ئینتەرنێت (تۆرڤەچوون)
- 3- مەلۆیەك لە شارای میژووی میلیلەتى كورد، بەختیار مام حەمید، ژ سپاردن (1929) ی سالی 2009، چ یەكەم 2709، باشوری كوردستان،
- 4- ناودارانى كورد، ن میر بەسرى، وەرگیپرانى عبدالخاق عەلانی، ژ سپاردن (52) ی 2002، لە بلاوكراوەكانى دەزگای چاپ و پەخشى سەردەم زنجیرە 164، سلیمانى 2002،

ئەز ئێراقىيى نيم، بۆيه هيچ وەرپرسیكى ئێراقىيى بە سەرۆكى خۆم نازانم!،

(هەموو شەهیدەکانى كورد بۆ سەربەخۆیى كوردستان بوو، نەك بۆ
دۆستایەتى داگیركەران، هەر كاتێك جەنابى مام جەلال هاتەووە كوردستان و
وتى ئەز كوردستانىم نەك ئێراقى، من ئامادەم خۆمى فیدایەكەم!)
ئەز وەكو تاكێكى كوردى باشورى كوردستانى دابەشكراو و داگیركراو، ئەگەر ئازاد
كەن و سەربەست بێم هەرگیز خۆم بە ئێراقىيى ناناىنم و شانازىيش بە خاك و گەلى
نەخۆشى ئێراقەووە ناكەم، ئەگەر ئازاد بێم پەرگەزنامەكەم لە برى (جەنسىە العىراقى)
دەكەمە (پەرگەزنامەى كوردستانى) و (جواز سفر العىراقى) يەكەم دەكەمە (پێنامەى
گەشتى كوردستانى) و تەنانەت ئەگەر ئازاد بێم حەز دەكەم پەيوەندى
بازرگانىشمان لەتەك ئەو ئێراقە خواپەيوەدا نەبێت، وە ئەگەر ئازاد یان نەوزاد بێم
خواریارم دراوسێ ئێراقىيش نەبێن!، بەلام بێژم چى ئیستا من بە زۆرى داگیركەران
و بە گەمژەى گەلەكەم و بە لێنەهاتوى سەركردایەتیمان كراوەم بە ئێراقىيى، من و
هاوبەرەكانم لە هەولێ ئەوەداى باشورى كوردستان لەسەر نەخشەى ئێراقى
عەرەبى بىسپینەو، كەچى بەناو سەركردە سیاسىە كوردەكان و ئەندام
پەرلەمانەكان لە عەرەبە سىپىستە پەسەنەكان باشتر خزمەتى ئێراق دەكەن و لە
چوارچۆهەى پرۆژە بەرنامەىەكى وەك ئێراقى يەكگرتودا كار دەكەن و زۆر

سەخڵە تن بۆ دۆخی ئێراقییان!، گە لە کەم خۆی ویلی دکتۆریکە بۆ چارەسەری نەخۆشیەکانی خۆی و برینە بەسۆکە ی، کەچی سەرکردایە تی کورد لە هەولێ چارەسەری نەخۆشیی و برینداریی ئێراقدان، ئێراقیک کە ئەنفالی کردین، کیمیایی پزاندە سەرماندا، بە هەزارانی لی شەهیدکردین و تەعریب و تەرحیل و تەبعیسی کردین، ئێراقیک کە بە ئیستاشەوه بە کەمترین مافی نەتەوهیی کورد پازی نیە و نابیت، ئێراقیک کە لەتەک هاوپیڕە تورک و فارس و سورییەکانیدا هەمیشە خەریکی پلانە لە دژی تەفگەریی سەرتاسەریی ئازادپەروەزای کورد، ئێراقیک کە کەرکۆکی کردەوه تە جەهەنم بۆ کەرکۆکیەکان و مادە ی فیشالی تپو تەشقە لە ئاسای 140 ی بۆ کەرکۆک داناو، لە سالی 1923 بە دواووە لە کاتی دابەشکردنی کوردستانی گەرە بە سەر پینچ دەوڵەتدا، کە تورکیا، سوریا، ئێران، ئێراق، ئەرمەنستان، گەلی ئیمە ی کورد لە لایەن ئێراقیەکانەوه دەکوژریت و قەردەکریت، ئەو پۆست و پلەو پایەیانە ی چەندین سال ئیمە ی کوردی پیندەچەوسیندرا یەوه ئیستا دەبیت لە کاتی وەرگرتنیدا ئاھەنگ بگێرین و شادی دەربرین ئەگەر وا نەکەین کە سیکی (قەومی و وەتەنی) نین!، پەلەمانی ئێراقی عەرەبی بۆ دووھم جار بەرپز مام جەلالیان وەکو سەرۆکی کۆمار هەلوژاردو ناساند، ئەم هەلبژاردنە ی مام جەلال جگە لەوہ ی هیچ سویدیکی نەتەوهیی نیە بۆ کورد، هەولیکیشە بۆ پتر بەستەنەوه ی هەریمی باشوری کوردستان بە ئێراقی عەرەبیەوه، کارکردنیکی پلان بۆ داپرێژراوی عەرەبەکانە بۆ تواندنەوه ی نەتەوهیی کوردو زەوتکردنی کەرکۆک و منەتبارکردنی کورد بەو پۆستە مقبائاساینە!، من کە خۆم بە ئێراقیی نازانم، سەرۆکی ئێراق و سەرۆکی حکومەت و پەلەمان و وەزیرو وەزارەت و پەییوەندییە ئێراقیەکانیش بە هی خۆم نازانم، لە جەزائیرییەکیان پرس ی بۆ بە فەرەنسی دەنوسی؟ وتی ئە ی بۆ ناپرسی بۆ فەرەنسا داگری کردوین؟!، منیش دەبیژم بۆ ناپرسن ئێراق - سوریا - ئێران - تورکیا -

ئەرمەنستان، بۆ ئیمەیان داگیرکردووە؟ لۆ لیکۆلینەووە لە چەمکی داگیرکاری ناکەن؟، بۆ نایەنەووە ناو وەلات و پیکفە دەست لە ناو دەست کوردستان ئاوا بکەین و جاری سەربەخۆیی و دەولەتی کوردی بدەین؟ بۆ نایەنەووە خزمەتی گەل و کۆمەلگا بکەین و شوینەواری ئەنفال و کیمیایباران و فرمیسکی چاوی دایکی شەهید و جینۆساید نەهیلین بە ڕاگەیانندی سەربەخۆیی باشوری کوردستان؟، بۆ نایەنەووە ناو وەلات و لە تەك خوشک و براکانمان لە باکور-پۆژەلات-پۆژئاڤا-باکوری پۆژەلات، یەکییتی نەتەوویی بە ڕومەت و بە شەرەف بۆ گەل ئاوا بکەین؟، بۆ نایەنەووە ناو خاکی نیشتمان و چش لەو پۆستانە بکەن و کەرکومان-کەرکوتان-کەرکوکیان- لە تەك باشوری کوردستان ئاشت بکەینەووە و یەك دەنگ هاوار بکەین ئیمە نە ئێراقیین نە عەرەب؟، با ئیتر خۆشمان درێژەپێدەری سیاسەتی لە ناو بردنی گەل و دژایەتی گەل و سیاسەتی تەعریب و تەرحیل نەوین، با بیینۆ سەر ئەسلی خۆمان و بیینۆ کوردە خاسەگە ی جارن!، لە داویدا دەبیژم،

من ئێراقیی نیم ئەقەژی خۆی وە ئێراقی بزانییت نە بەگەلی خۆمی دەناسم و نە بە نوینەرو سەرکردەو نە بە سەرۆکیشی دەزانم!، ئیتر مام جەلالە یان نوری مالکییە یان یان ھەر کەسیکی دیکە یەو لە ھەر نەتەوویەگە ..

تیبینی: ئەق بابەتە بۆ کەمکردنەووی خەبات و ماندوو بوونی مام جەلال و هیچ کەسیکی دیکە نیە، وە لێ ئەمە ھزری نەتەوویی و بیری کوردایەتیمە و کەمکردنەووی داگیرکارانی کوردستانە ..

بە گشت پەنگەکانەوێ دواجار ئیەمە کوردین!

(جەماوەرى نارازى، حکومەتى ھەریم، ئۆپۆزسیۆن، پەرخنەگرانى سەر بەخۆ... ھەموو کوردن و کوردستانین! ئیتر جەنگ و یەكسپینەوێ لە پای چى؟!)

جەماوەرى چەوساوەو بەشخوراوى کوردستان.. گەل و خەلکى نارازى و سەرھەڵدەرى باشور، دەسەڵاتداران و کاربەدەستانی کورد، ئۆپۆزسیۆن و لایەنە دژە حکومەتییەکان، ھەر چەندە گەندەلێى و نادادى و دزى و جەردەبى سیستەمى فەرمانرەواى باشورى وەلآتى تەنیوێ، ھەر چەندە نایەكسانى بەرپا بووێ بە پوونى دوو چىن لە کۆمەلگای کوردیدا كە چىنى بالآو چىنى خوارەوێ بەدى دەكریٹ!، ھەرچەندە ھەندىك ھىشتا لە دایك نەبوون و نەھاتونەتە ژیانەوێ بەلام دوو مۆنىكاو خانویەكى بچوكى 4مەترى دووقات و ھەموو پىویستىەكانى ژیانى بۆ ئامادەكراوێ ھەندىكیش تا دەمریٹ بە ئاواتى سەیرانىكەوێ بە ئۆتۆمبىلى خۆى و بۆى ناکریٹ!، ھەرچەندە تاسەرىئىسقان نادابى كۆمەلایەتى بوونى ھەبە، ھەرچەندە سەرۆت و سامانى ئەم وەلآتە وەك گوشتى خىر لە نىوان چەند لایەندا دەبەشەكریٹ، بەلام ئەمانە ناكاتە ئەوێ كە ئەم حكومەتە ھىچى

نە کردووە دەبیت بیروخینین کە چەندین سالە و دواى حکومەتەکانى (ماد، ئەمارەتەکان، شیخ مەحمود، پێشەوا قازی موخەمەد) کوردان بە ئاواتییە وەن و هیقییى بۆ دەخوازن، ناکاتە ئەو هی دلی دوژمنان خۆشکەین بە دژایە تی ئەو حکومەتە ی کە زەریایە ک خوینی بۆ پزژاوە لە هەموو کوردستان و ئیستا وا خەریکە لە باشوری کوردستاندا کەم کەم بەرەمە کە ی دەرنینە وە!، پیویستە جەماوەری نارازی کورد خۆپیشاندانەکانیان نە کە نە سەنگەری دژایە تی و لە بنهاوردنی حکومەتە کوردییە کە ی خۆیان کە حکومە تی هەریمی باشوری کوردستانە و بە هەموو ناعەدالە تییه کانیە وە لە داگیرکەرانی کوردسیتان فرە باشترە!، دەبیت ئەو راستیە بزانی کە هەلۆە شانندنە وەو پوخاندنی حکومە تی هەریمی باشوری کوردستان لە بەرژووەندیی هیچ کە سدا نیە جگە لە دوژمنانی کورد، پاشان بۆ حکومە تیش نارەزایە تی و داواکانی خەلک و خۆپیشاندان و گلە یی جەماوەر ناکاتە ئەو هی کە دوژمنی ئەم گە لەن و دەستیان لە پشتە و تیرو پرن بۆیە وادە کەن و بە ئاژاوە گیرو شەقاوە و قۆلبر ناوبرین، نە خیر خەلگی کوردستان برسین و نایە کسانیی دەبینن و ناروونی و گەندە لیی و دزی و مشە خۆری بە دی دە کەن بۆیە دلایان پڕ بوو و هاتونە تە سەر شە قام، بۆیە دەبیت حکومە ت بیته ناو جەماوەر و هەموو داوخواییە کانی خەلک بە راست و دروست و بە جی بزانی و خۆپیشاندەرانی ش بە دل سو زانی ئەم کۆمە لگا بناسن!، ئۆپۆزیسیۆن کە بە شیکی زیندوی ئەم کۆمە لگان دەبیت باشترین هەولیان بۆ پاراستنی ئەزموون و دەستکە وتی ئەم حکومە تە و خزمە تی چینی نارازی خەلک بیت، نووسەر ان و پۆشنبیرانی ش ئەرکی سەر شانیا نە پۆلی ناو بژیوان و ئاشتی خوایی بگین و هەولی ئارام کردنە و هی دۆخی کوردستان بدەن، پێشمەرگە و پۆلیس و ئاسایش و هەموو سەربازە کانژی پیویستە پووی چە کە کانیان بکە نە دوژمن و پشت بکە نە جەماوەرە کوردستان، لە کۆتاییدا پیوستە

هەموومان پەخنە بگرن و هەولێ باشکردنی وەلاتە کەمان بەدەین و دوژمن بە خۆمان
 خۆشنە کەین و جارێکی تر شەری خۆکوژیی حەرام و مەحکوم بکەین، وە هەول
 بەدەین باشوری کوردستان بکەینە ناوەندیکی ئارام بۆ کوردانی پارچەکانی دیکە ی
 کوردستان و لە بری ئەوە ی وە ک میوان و ئاوارە سەبریان کەین، وە ک خاوەن مال و
 خوشک و برا توشایان کەین، هەموومان دەست لە ناو دەست هێز لە خودا بێ
 جیاوازیی پیکە وە وەلاتمان پیشبەخەین و چاکسازی پێشەیی بە جی بکەین و
 هەموومان بە یە ک دەنگ بێژین.. بزێ یە کیتی نەتە وەیی کورد لە گشت
 پارچەکان.. بزێ چاکسازی، یە کسانی، ئاشتی، ئازادی..
 (خوایە.. وەتەن ئاواکە ی چەند دلگێرو شیرینە)

بەهە فراژیانی كوردانە ..

(لە گشت خالەكاندا جیاواز بین، خالیکی گرنگی هاوبەشمان هەیه، ئەویش كوردبوونە!)

مەخابن میلیلەتی كوردی ئێمە لە كوردستانی مەزندا زۆرتەین كات لە نیوان شەپرو گفتوگۆدا (شەپری) هەلبژاردووە و سەرەنجام بوو تە نەگبەتی و مالكاوایی و دوورخستنهوێی كورد لە مافی چارهێ خوونوسین و بوو تە هۆی ترسناكترین كەرت و پەرتیی نیوان چینهكانی كورد، بیگومان ئەگەر پێچهوانەكە (گفتوگۆ) زۆرتەر هەلبژێردرابا ئەو پێچهوانە (شەپری) هەكە دەردەچوو، كە پێكھاتنی یەكێتی و یەكبوون و نزیكبوونەو لە سەر بەخۆیی كوردستانە، ئەوێ پتر جێگە ی نێگەرانییە گەلی ئێمە بۆ دەستكەوتەكانیش هەمان هەلوێستیان هەبوو، هەمیشە لە ناو شۆرشەكانی كورددا (خیانەت، خوڤۆرشی، پۆلپەرۆشی، كوردفرۆشی، فیل و درۆ) سەری هەلداووە بوو تە هۆی ئیفلجكردنی ئەو سەرھەلداوە،

دوای مەملانییەکی زۆرو پژیانی خوینی سەدان هەزار كچ و كۆری ئەم وەلاتە، هەریمیکی نیمچە ئازاد بۆ كوردان لە باشوری كوردستان دروست بوو، بە گشت كەموكورتییەكانیەو دواجار مالیکی بیمنەتی كوردانە و پێویستە هەموومان وەك چاومان بیپاریژین،

گه‌نده‌لئی هه‌یه، نادادی هه‌یه و هتد... به‌لام ئایا ئه‌مانه به‌ پووخان و له‌ناو‌بردن چاره‌سه‌ر ده‌بیټ یان به‌ چاکسازی؟! ئایا ده‌بیټ ئی‌مه خۆمان هه‌ستین به‌ ئه‌نجامدانی کارێک که له‌ راستیدا ئی‌شی داگیرکه‌ران و دوژمنانی کورده، یان پته‌و و باشتی که‌ین و دوژمنان کو‌یر بکه‌ین؟! ئایا ئی‌مه له‌ چاکه‌وه برۆین به‌ره‌و خراب یان له‌ چاکه‌وه بۆ چاک؟! ئایا کامیان باشت‌ره ئاشت‌کردنه‌وه‌ی هه‌موو نه‌وه‌کانی کوردو پیکه‌ینانی په‌یوه‌ندی له‌ته‌ک خوشکو براکانمان له‌ پارچه‌کانی دیکه‌ی کوردستان، یان به‌ شه‌ردانی نه‌وه‌کانی داهاتوو و دروستکردنی دیواریکی ناحالییوون له‌ نیوانیاندا؟! ئایا ئی‌مه به‌ هه‌موو په‌نگ و ئایدۆلۆژیاکانه‌وه ده‌ست له‌ ناو ده‌ست ئاریشه‌کانمان چاره بکه‌ین باشه، یان هه‌ر لایه‌ک و بیینه مه‌قاش و دارده‌ستی لایه‌ک و ده‌ستی ناحه‌زانی کورد بی‌نینه ناو و لاتا که‌مان؟!،

قابیله نه‌وه‌کانی گۆران و کۆمه‌ل و یه‌گگرتوو له‌ هه‌ساره‌ی مه‌ریخه‌وه هاتوون، و نه‌وه‌کانی یه‌کیټی و پارټی و حزبه‌کانی دیکه له‌ سه‌ر مانگی بی‌ه‌واوه هاتوون؟! یان نه‌خیر هه‌مووی رۆله‌ی ئه‌م خاکه‌یه و کیشه‌و سه‌رکه‌وتن بی‌جیاوازیی بۆ هه‌مووانه، باشه هه‌موومان دیتمان له‌ کاتی پرۆسه‌کانی ئه‌نفال و هه‌له‌بجه‌و کۆکوژیی ده‌رسیم و خویناوی کردنی سنه‌و سوتانی ئاموداو هه‌موو پرۆسه کوردکوژییه‌کاندا بی‌جیاوازیی دین، مه‌زه‌ب، بیرو ئایدیا، په‌نگ و په‌گه‌ز، نه‌داری و سه‌رمایه‌داری، کوردان کوژراون و قه‌رکران ته‌نیا له‌ به‌ر ئه‌وه‌ی کورد بوون!، بی‌گومان دوژمنانی کورد ئه‌گه‌ر کار بۆ سه‌رینه‌وه‌ی کورد بکه‌ن جیاوازیی له‌ نیوان (یه‌کیټی، پارټی، گۆران، کۆمه‌ل، یه‌گگرتوو، په‌که‌که، دیموکرات، کۆمه‌له، په‌یه‌ده) و هیچ لایه‌نیکی دیکه‌دا ناکه‌ن، ئه‌وان کورد ده‌کوژن نه‌ک حزب!،

ئه‌گەر ده‌زانین که گفتوگو کوتایی به کیشه‌کان ده‌هینیت ئه‌وا فره باشه، ئه‌گەر نازانین با ئیتر بزانی تا که ریگای چاره‌سه‌ری کیشه‌و که موکورییه‌کان ته‌نیا گفتوگوو دانوستانه،

پیوسته هیچ لایه‌ن و پارتیک به‌رژه‌وه‌ندی خۆی وه‌پیش به‌رژه‌وه‌ندی گهل و خه‌لک نه‌خات و هه‌رده‌م ره‌چاوی راستینه‌ی (گهل) بکات، بیگومان ئه‌گەر پیوست بیت و داوای زۆرینه‌ی گهل بیت (به‌وشیاری) هه‌لوه‌شاندنه‌وه‌ی حکومه‌ت زۆر ئاساییه، به‌لام با سه‌یریک بکه‌ین بزانی زه‌ره‌مه‌ندی یه‌که‌م له‌م دۆخه‌دا هه‌ر میلیله‌ته یان نا؟ بزانی ئه‌وه‌ی کیشه‌ی دامه‌زراندن و خزمه‌تگوزاری و موچه‌و ئاسایشی بۆ دروست ده‌بیت هه‌ر گه‌له یان نا؟! بزانی زیانکه‌وتن له‌ په‌یوه‌ندییه نیوده‌وله‌تییه‌کان و که‌مبوونه‌وه‌ی پشتگیری ده‌ره‌وه‌ی کوردستان و پاشکه‌وتنی ئابوری وه‌لات زه‌ره‌ره‌که‌ی بۆ گه‌له یان نا؟ بیگومان هه‌موو نه‌گه‌ته‌ی و نه‌هامه‌تی و ده‌ردیسه‌رییه‌کان هه‌ر بۆ گهل و خه‌لکه، ده‌ی وه‌رن با هه‌موو پیکه‌وه بیر له راستییه‌کان بکه‌ینه‌وه‌و له‌ بری ئه‌وه‌ی حکومه‌تی کوردی که‌په‌تی سفر بکه‌ین و خوازیاری له‌بنه‌ینانی بین، با خوازیاری چاکسازی ریشه‌ی بین له‌ سیسته‌می فه‌رمانه‌ره‌وایی هه‌ریم و هاوار بۆ نه‌مانی گه‌نده‌لی و ناعه‌داله‌تی بکه‌ین، با له‌ بری ئه‌وه‌ی نه‌وه‌کان بکه‌ینه‌ دوژمنی یه‌ک و ولاتیان پی ویرانکه‌ین، دۆستایه‌تی و پیکه‌وه‌ژیانی کوردانه‌ پیش بکه‌ین و دوژمنان کویر بکه‌ین،

دژمنان که دوژمنایه‌تی ئیمه‌ی کورد ده‌که‌ن له‌ به‌ر ئه‌وه‌ نیه‌ که فلان فیسارین به‌لکو له‌به‌ر ئه‌وه‌یه که کوردین، ده‌ی با به‌ ته‌واوی ماناو به‌راستی کورد بین و خاکه‌که‌مان ئاوه‌دان بکه‌ینه‌وه‌و ولاتیک که هه‌مووان تیدا یه‌کسان بین بنیات بنیین..

(له‌به‌ر ئه‌وه‌ ده‌تکوژم که کوردیت نه‌ک له‌به‌ر ئه‌وه‌ی دزیت!)

كوردو سەردەمى گلادياتۆرەكان و چەند خالېك!

ئىمپراتۆر: شەرى گلادياترەكەي من باشترو جوانتر شەپ دەكات لەوەي تۆ..

خانەدانىك: قوربان گرنگ ئەوەيە چىژ لە جەنگەكەيان بەكەين، ئىتر ئەوەي من بىباتەوە يان ئەوەي تۆ كىشە نىە..

*-گلادياتۆر ئەو كەسەيە كە لە سەردەمى كۆن و بۆ رابواردنى ئىمپراتۆر دەسەلتاداران و خانەدانەكان دەخرانە زىندان و پاشان رايان دەهينان بۆ شەپو لە مەيدانىكدا لە كاتى شەرى ئەواندا ئىمپراتۆرەكان و خانەدانەكان و خىزانەكانيان بە ديار جەستەي لەت لەتى ئەوانەوە قاقا دەچوونە پشتا و دواي جەنگەكە بە سەرخۆشيبەو دەچوونەو مالهەو، ئەوەي جىگەي سەرنجە ئەوەيە كە لەو مەيدانەدا دەبوايە كەسەيكيان بمردايەو هېچ بواريكى نەبوو، لە ئەمەش سەيرتر ئەوەيە جەنگ و ئىش و نازارى گلادياتۆرەكان دەبوو هۆي خۆشى و گالته و گەپ و رابواردنى خاوەن شكۆكان!

*- لە ئىستاداو لە ھەريىمى باشورى كوردستان بە ھۆى نادادىي كۆمەلآيەتى و بوونى گەندەلآيى ئىدارى، نارەزايەتى و خۆپيشاندان ھەيە و ئۆپۆزسيۆن خۆى كردوھ بە خودانى ئەوگلادياتۆر (دەنگانە) و شەپرى رەواو نارەواى دەسەلآتيان بە باش و خراپ پىدەكات، لە لايەكى ترەوھ دەسەلآتيش جۆرەھا گلادياتۆر (ھىزەكانى ئاسايشى ناوخۆ) ى ھىناوھتە مەيدان و بەرگرى لە مانەوھى خۆى و درىژەدان بەو ناعەدالەتییەى پى دەكات، لىرەوھ دەردەكەوئىت لە باشورى كوردستان ئەم چيانانە ھەن (دەسەلآت و ھىزەكانى پاراستنى=ئىمپراتۆر گلادياتۆرەكان) و ھەرەوھ (ئۆپۆزسيۆن و خۆپيشاندەرانى نارازىي راستەقىنە=خانەدانەكانى كۆن و گلادياتۆرەكان).

*- ئىمپراتۆر خانەدانەكان (دەسەلآت و ئۆپۆزسيۆن) لە بان كورسى و لە كەش و ھەوايەكى زۆر خۆش و لە باردا دانىشتوون و چاودىريى و ھانى گلادياتۆرەكان دەدەن، نەك لە ناو مەيدانەكان و بەرامبەر پالەوانەكانيان بەلكو لە شاشەى تى قى و لاپەرەى ئىنتەرنىت و بلاوكراوھكانەوھ ئەو كارە دەكەن و چەپلە بۆ شەپە بەردو شەپە گوللە لىدەدەن، چونكە دەترسن ئەگەر برۆنە ناو جەنگى گلادياتۆرەكان (خۆپيشاندەران و ھىزەكان) بەردو گوللەيان بەركەوئىت و ئەمەش دەبىتە كوفرىكى ئىنسانى، ئەگەر خاوەن شكۆ ئىمپراتۆر (دەسەلآت) و عالى مەقامە خانەدانەكان (ئۆپۆزسيۆن) برىندار بن و خوانەخواستە نەوھكانيان ھەتو بکەون ئەوھ دنيا كاول دەبىت! .

*- رەنگە ھەندىك كەس بپرسن و بىژن، باشە خو ئىمپراتۆرەكانى ئەوسا بە ھىزى سەربازو جەلاد بەرژەوھندى و دەستكەوتەكانيان دەپاراست، چۆن ئەم ھىزانە دەگونجىت وەك گلادياتۆر سەير بكرىن؟، لە وەلامدا دەلآيم ئاخر ئەو كەسانەى كە سەربازى ئىمپراتۆر شەپرى لەتەك دەكردن، دژى ئىمپراتۆر بوون و ئىمپراتۆرىش دژى

ئەوان و رابەرەكانيان بوو، بەلام ئىمە دەسەلات و ئۆپۇزسىيۇن بە يەك بىرۇ يەك ئامانچ كە مانەوەيانە دەست لە ناو دەست كار دەكەن و لە سەرۇ ژىرەو و كەم و نۆر پىك دەكەن، جەنگى خۆپىشاندەران و ھىزەكانى پاراستن ھىچ لەو بابەتە ناگۆرپىت، بۆيە ھىزەكان لەم دۇخەدا دەبن گلادياتۆر.

*- لە ھەندى كاتداو لە كاتى نەمانى بوارى گەمەكەياندا دەسەلات و ئۆپۇزسىيۇن (ئىمپراتۆرۇ خانەدانەكان) دەبىتە شەريان، نەك لەسەر گلادياتۆرەكان بەلكو لەسەر بەرژەو ھىندىيە گلاو ھەكانيان و دروستبوونى كىشە لەو پەيوەندىيەدا، لە دۇخى شەپرى ئەو دوو چىنەدا چى پوودەدات،

۱- جەنگەكەيان ھەر بۆخۇيان نىو مالكاو لىي بۇ خەلك دەھىنن و ئەو بەردو گوللانەى كە دەيگرنە يەكتر ناگاتە خۇيان و لە سەرى كۆمەلگادا ساخ دەبىتەو و ئەوانىش سەلامەت دەردەچن، نمونەى (شەپە ناوخۇيىيەكانى سالانى 1960- 2003ى باشورى كوردستان) بىنيمان چۆن كورپو كچى ھەردو لاي شەپكەر سەلامەت بوون و گەلىش چى نەگبەتییەكى بەسەرھات.

ب- لە كاتى ئەم جەنگە ناچارىيەى ئەو دوو ھىز(چىن) ھەدا دىسان بۇ پاراستنى خۇيان و تەنانەت بەرژەو ھىندى و سامان و پارەكانيان گلادياتۆرەكان (گەل و ھىز) ۋەك كەرەستەى جەنگ بەكار دەبەن و تەنانەت ۋەك بەردو بلۆك دىوارى ئەمانى خۇيان و قەللى پاراستن بە گىيانى گلادياتۆرەكان دروست دەكەن.

ج- لە كاتى كۆتايى ھاتنى گىيانى گلادياتۆرەكان و دروستبوونى ترس لەسەر دەسەلات و سەرۋەتەكانيان و ژيانيان، ئىتر باسى دىالۆگ و پىككەوتن و كۆتايى شەپ دەكەن و گلادياتۆرەكانىش بە ئازاۋەچى و تىكدەر لە پىنۋوس دەدەن، خويىنى خەلك و گلادياتۆرەكانىش بە (.....) يانەو!

*-ئەو هی هەمیشە لەم گەمە یە دا زیانی کردو و دە کات تە نیا چینی چە و ساو و هە ژاری کۆمە لگایە، چونکە بە درۆ و فیلّ لە دژی یە ک هان دە درین و شە پری ناپە وایان پیدە کە ن، ئەمە ش و دە کات شۆرشی راستە قینە ی چینی چە و ساو و نە ک لاواز ببیت بە لکو هەر شوینە واری نە مینیت و ئەمە ش دە بیتە سود و قازانج و دە پزیتە باخە لی پری چینه کانی (دە سە لات، سەر مایە دار، خانە دانە کان).

"ئازادی کۆمە لگا بە نده بە ئازادی تاکە وە.!"

تە نیا چارە سەر بو کۆتایهینان بە م کیشە یە بە س (دانوستان و ئاشتکردنە وە ی کۆمە لانی خە لک و ئازادکردنی گلا دیاتۆرە کانه)

دە مرین بو حە مرین !! ...

پۆژی یە کی خاکە لیو وە .

پشت بە خودا لە گە شتی کدا بە دە مپۆ وە .

شارە کانی کوردستان .

لە بان حە مرین ئا وها دە دوان ! .

کرماشان دە ببیژا :

دلی گە رمیان .

خوینی ئیمە .

سنووری پاکی کوردستان .

منیش لە تە ک تا قە و ساندان ئە و رە جیمە .

قامیشلو دە یگوت :

نہ خیر حہ مرین کورت مہ کہ نہ وہ لو گہ رمیان.

ئو ہیمای ہه ولی گہ لیکہ و قہ لایہ کہ بو تیکوشان.

کہ رکوک دە بیوت:

حہ مرین لافاو و گرکانہ !.

چقلی چاوی نہ یارانہ.

ئاریکی خاموش نہ بووی چہ ندان سالہ ی زہر دە شتیانہ.

دوژمنانیچ سوختہ ی کوانوی ئو حہ مرینہ فرہ جہ قینہ پر لہ ژینہ ن !.

لاچین دە یکوت:

حہ مرین نووسینہ رۆمانہ.

شعرہ، چیرۆکە، دیرۆکە پەخشانہ.

پہرہ یه و پینووسیشہ.

نووسینی کردوہ بہ پیشہ.

ہەر چون پیشہ ی مامہ ریشہ.

دە می قە لە م، دە می کیش چە ک لہ شانہ.

ئامە دە یفہ رموو:

حہ مرین گشت ئه وانہ یه کہ بیژاتان.

پہنگی ژن و لاوی وەلات.

پہنگی پیشبپرکی و خەلات.

پہنگی زهویی سەوز، ئاسمانی شین.

پہنگی سوورو سنووری مین.

پہنگی کلاوی قەزاتان.

بۆیہ دە بیٹ گشتمان بیژین.

لەبۇ حەمىرەن دەژىن دەمىرەن.

مردن بە واتاي چاندن!

چاندنى تۆوى ئازادىي نىشتمان.

بوون و مان و ئازادىيش بۇ خزمەتى شىنى ژىن.

... 2011-4-2

چەوساوەکان لەتەکتانام!

چەوساوەکان..چەوساوەکان.

داھىنەرە بى ناوەکان.

پەى كۆمەلگای كۆپرى جىهان.

بۇ خەبات و تىكۆشانى مرۆفانە وەك چاوەکان.

كۆيلەكانى كۆشكى ستەم.

گلادىاتۆرى مەيدانى تىكەلەى گريان، بى دەنگ، پىكەن.

بە نرختر لە ئالتونە خاوەکان.

بى بەشانى خۆشى و شادى، شەف و پۆژ ھەر شىن و شىن.

شاگردى لای خاوەنكارى پەزىل و تورپەو كەمتەرخەم.

كرىكارى، جوتيارى، وەرزیرى كەم بەرھەم.

لە خولەككى تەمامدا شەست جارى پىك لە تەكتانام.

سەپانە پشت چەماوەکان.

شۆپشگىرە گومناوھەكان.
 فرۆشيارى گيان بۆ زيان.
 خىرنەديوه بى كازيوھ داماوھەكان!
 ئەى بى خەوھ دوور لەشەوھ ھەر شەوھەكان.
 دەست قلىشاو جەستە ماندو گىرۆدەى كۆن و باوھەكان!
 دوو سەد ھىندەى ھىلاكييتان لەتەكتانام..
 جەستەكانى ونى كانە.
 درەوھى نى نان و دۆ خۆر!
 كوڤاندارى ناو تاشەبەرد.
 كاروانچى بىژى ھۆرە ھۆر.
 بە قەد چەكوش و بىل و داس.
 بە قەد دەنكى گوللى گەنمە بەھارە،
 پىك ولارو خراپ و خاس،
 شەش ئەوھندەى ھىللى ئارەقەى بەرگتان.
 لە گەلتانام، لە تەكتانام.
 ھىندەى ئەشقى خوا بۆ ئيوھ،
 ھىندەى خۆشەويستى چىاو قەدپالەكان.
 ھىندەى خۆشى لە تە نانېك لاي پۆلەى خاوەن پالەكان،
 ھىندەى تەكە تەكە ئەشكى منالەكان،
 ھىندەى جولەى داسىكى تىژ بەرەو خانە بەدەم پيوھ،
 بە قەد دەنكى تەزويى پىرەژنىكى كارگوزار.
 ھىندەى ئەو ھەموو تەلارەى دروستكرا بە دەستى سافى كرىكار.
 بە قەد ئەو گشتە شۆپشەى كە ھەلگىرسا بە كرىكار بۆ خاوەنكار.
 كەم بن زۆر بن.
 سىپى، سوور، پەش بن بۆر بن.

بە سەدان ھەزار شىۋە .
 لە پىزى ئىۋەم لە تەكتانام .
 ئەگەر پۆژىك زانىتان كە درۆ دەكەم .
 لە دارم دەن، زارم بېرن، لە خارم دەن .
 جەستەم بگەنە خۆراكى قە لە پەشان .
 ئەمن كوردم وەكو ئىۋە ستەمدىدەو مافخوراوم .
 لە دژتان نىم بېروا مەكەن، بېروا بگەن لە تەكتانام .
 ،2011-3-26 .

دەنگى جەماوەر...

ئەمىستا گەل لە سەرايە .
 لە سەرايە بۆ ژيان .
 سەرەى گرتوہ بۆ ئازادى .
 بۆ ياساۋ دادگەرىيى و نان .
 جەستە دنيايەك لە ئازار .
 دلّ پەر لە خەم و خەفەت .
 پەر لە ئىش و دەردو زەحمەت .
 بىّ پارەيە بەتالّ و خالىيە گىرفان .
 پىۋىستى بە گوزەرانە .
 ھەژارە، كوردە، نەگبەتە، بىّ دەرەتانە .
 راپەرپوہ بۆ ژيانىكى يەكسان .

دەسەلاتى دزو جەردە .
 بە يەك ھەزار بگرەو بەردە .
 گەرەكئىتى دەنگى جەماوەر پشتگوئىخات .
 بە شاتە شات .
 بە فرۆ فيل، ھات و نەھات .
 تىدەكۆشى ھەر كار دەكات .
 لە دژى توئىژى بىبەشان .
 ئۆپۆزسيۆنى درۆزن .
 مردوى پارەو لوت ھەلمشن .
 دەنگى خەلكى كردووەتە پرد .
 بۆ ئارمانج و مەبەستە نارەواكانى .
 دەنگى خەلكى بەشمەينەتى كردووەتە تەپل و مۆسقىقاو شايى و ھەلەلەو گورانى .
 خەلكيان كردووە بە كۆيلەو خۆشيان ئاغاي ديوەخان .
 ھەندى نوسەريش لەو لاوہ .
 بوون بە كاوہ ! .
 يەكى بە چەكوشىكەوہ ، ھاتون بۆ كوشتنى زوحاك .
 وەلى پاستىي ئەوانىش خۆيان زوحاكن .
 چەندىن سالە ئەم ميلەتە ژىردەستەيە مافى دەخورى
 ئەوانىش ھەر زۆر بىباكن ! .
 بۆيە دەلئىم تف لە ئەمان ئىنجا لەوان ...

2011-3-29

پروژهی (مەدیا) بۆ پتەوکردنی زووان "زمان" ی کوردی، پراژەقانیکی بیکەس، ھاواریکی نەبیستراو!

ئەم پروژهیە کار دەکات و ھەول دەدات بۆ دۆزینەوێ زاراوہ "زاراڤە" ی جوان و گونجاو، بۆ ئەو زاراوہ بیانیانە ی کە تا ھەنوگە "ئێستا" زاراوہ کوردییە کە یان نیە و لە ناو خەڵکدا زۆر باون، یان زاراوہ کوردیە کە ی ھە یە و کاری پیناکریت، ھەروەھا ئەم پروژهیە بە پێی توانا کار دەکات بۆ ئەوێ کە زاراوہ گەلی تیکەل لە شیوہ گۆکانی "بەھدینی، لورپی، ھۆرامی، زازای، سۆرانی و ھتد...." بێنیتە کایەوہ بۆ ئەوێ "ئەگەر ی چیکردن و دروستکردنی زووانی نەگۆر" ستاندر" پتر و لە بارتر بیت، و زووانی شیرینی کوردی گشت شیوہ گۆ "دیالیکت" کان، لە باوہش بگریت و سەرەنجام زمانیکی دەولەمەند و پتەو بیتە بوون!، بۆ وینە "عینەك=چەم پاس"

"چەم" هۆرامی یه و واتای چاوه، "پاس" سۆرانی یه و کورتکراوهی پارێزهر یان پاراستنه، "ئینتهرنیّت=تۆرڤه چوون" "تۆر" سۆرانی یه و واته شه به که، "قه چوون" به هیدینی یه و واتای چوونه ناوه وه یان داخل بوون ده گه یه نیّت، "سه لاجه=به ورگه" "به ور" واتای به فره و زۆریه ی دانیشتیوانی ده قهری گه رمیان له باشوری کوردستان و زۆریکیش له رۆژهه لات به کاری ده بن، "گه یان گا" به واتای شوین و خانه و جیگه دیت و له زۆریه ی شوینه کانی کوردستانی گه وره به کار ده بریت، "ته و به=په ته ت" لیره دا گه راپوینه ته وه بۆ گرنگترین و ده ولّه مندترینی ژیده ری زووانه وانی کوردی ئه ویش "ئاڤیستا avesta" ی پیروزی نیردراو بۆ سه ر ئه شوو زه رده شته، "په ته ت" زاواوه یه کی "ئاڤیستا" یه و واتای گه رانه وه بۆ لای خودای تاک ده گه یه نیّت، وه زۆر گونجاو و جوانتره له "پاشگه زیوونه وه، گه رانه وه، په شیمانی"، ئیستاش به ر له وه ی برۆینه سه ر زارافه کان و لیكدانه وه یان، پیویسته که میك و چمکیك زانیاری له سه ر خودی پرۆژه که وه به ر چاڤه بخه ین بۆ به رچاوپروونی پتری خوینه ری کورد، و خوازیاری زووانه وانی کورد،

ناق(ناو)ی پرۆژه که،

ناق ی پرۆژه که له ناوی مامۆستای زووانی شیرینی کوردی، وه کیژه چاونه ترسی بویر، داده "مه دیا" وه، وه رگیراوه، که له مانگی ئابی 2009 دا، به وتنه وه ی وانه ی زووانی کوردی له ماله که ی خۆیدا، به گژ تورکه فاشیه کاندای چوه وه، و به راشکاوی پیی وتن که ئیوه ی دوژمن "تورک و فارس و عه ره ب و ئه رمه ن"، ناتوانن ریگه له بوونی ئیمه ی کورد بگرن و زووانمان لی یاساغ بکه ن!!، ئه وه ی جیی بایه خه ئه وه یه که ئه م کیژه چاونه ترسه چالاکه ته مه نی ته نها (12) ساله ...!!!!، هه ر بۆیه، ئیمه ش⁽¹⁾ له به ر خۆشه ویستی و پیزی ئه و داده به جه رگ و خه مخۆره ی زووانی

كوردی(مەدیا)،پرۆژەكەمان ناونا پرۆژەى (مەدیا) بۆ پتەوكردنى زووان "زمان"ى كوردی،

بەروارى دامەزران،

سەرەپای ئەوەى كە نزیكەى سالیك پتر بوو سەرقالی ئەو پرۆژە بووین،بەلام قەدەرى خودا كەوتە مانگی ئەیلول، و، ھەر بە چەند رۆژێك دواى پووداوەكەى (مەدیا)خان،لە باكوری كوردستان،و لە رۆژی (3-9-2009)،ئەم پرۆژەمان دامەزراند،و بە شیۆهیهكى دامەزراوہییانە دەستمان بە كارو رازە "خزمەت"كرد،

بانگەوازو ئاگادارى،

بەدەر لەوەى لە تەك ھەموو بەشەكاندا داوامان لە ھەموو خەمخۆران و دلسۆزانی زووانى كوردی دەكرد كە ئالیکارو یارمەتیدەرمان بن،بەلام بە فەرمى دوو ئاگادارى بانگەوازمان بلاو كردهوه،بۆ ئەوەى پرۆژەكە فراوانترو جوانترو رێك وپێكتر بكریت، و ببیتە رازەفان "خزمەتكار"ى بواری زووانى كوردی،یەكەم بانگەوازمان لە رۆژی 30-9-2009،و لە لاپەرە 15ى ژمارە (1066)ى رۆژنامەى ئاسۆ،دا،بلاو كردهوه،تیایدا داوامان لە ھەموو رۆشنبیران و زووانەوانان و دلسۆزانی كورد، كە ھاوکارو یارمەتیدەرمان بن،بۆ ئەوەى بتوانین زووانیكى پتەوو دەولەمەند بۆ میللەتى كورد بەینینە ئاراوه،ئەگەر چی رەنگە پرۆژەكە ھیندەش گەورە نەبیت،وہ لى "دیاری،دیاریه،بۆ خاوەن دیاری"،و ئیمەش بە پىی خۆمان ھەر ئەوەندە دەتوانین،بانگەوازی دووہم،لە رۆژی 4-10-2009،بوو لە مالپەرى(pcdk) بلافكرايهوه بە ناونیشانى (لە كوردیکەوه بۆ ھەموو كوردەکانى ھەر پینچ پارچەى كوردستان)،جگە لەمانەش بە زۆر كەسمان راگەیاندى و داواى ئیش وکارو چالاکیمان كرد.....!

بە دەمەوه "نەھاتن" و بە دەمەوه "ھاتن"!

سەرەپای ئەو بانگەواز و داواکاری و "پارانه‌وانە" ی که کردمان، بەلام یەك كەس
بپوا بکەن یەك كەسیش نەبیوت "کەرتان بە چەند" و یەكەس بە
 دەممانەوہ نەهات!!، بەلام خوا هەلناگریت بەپرزیک بۆ ئیمەیلەکەمی
 نووسیوو "ئێوہ بۆ پارە ئەم کارە دەکەن، و بە کریگیرون..!"، ئیتر بۆ خویی
 چیشتیش کەس لیمانی نەپرسی نە بە چاک نە بە خراپ، نە دەسخۆشی ونە
 ملشکان، نە پیشنیارو نە پەخنە،! با بیەم سەر ئەوہی کام مالبەر بە دەممانەوہ
 هات "لەگەڵ هیچ گۆقاریک باسما نەکرد، بەلام بەشی یەکەم نارد بۆ گۆقاری
 "میرگ" ئەویش بیوہ لام بوو!، مالبەرەکانی (pcdk) و (islampost)
 و (kurdistanet) زۆر بە باشی و دلسۆزانە هاوکارمان بوون، پچدک، هەرکە
 بەشەکە ی پیدەگەشت دەست بەجی بلاویدە کردەوہ، ئیسلام پۆست، بۆ ماوہی دوو
 پۆژ بابەتی دامەزاندنی پرۆژە ی (مەدیای)، کردە هەوایی سەرەکی
 مالبەرەکە ی!، کوردستان نیئتس هاوکاریکی خراپ نەبوو بۆمان، ئیمە پر بە دل
 سوپاسی هەلوئیستی دلسۆزانە یان دەکەین،

بەشی یەکەم، دووہم، سی یەم، چوارەم، لە پرۆژە ی (مەدیای) بۆ

پتەوکردنی زووان "زمان" ی کوردی،

زاراڤەکان و لیكدانەوہ یان،

1- ئینتەرنیٹ = تۆرڤە چوون، واتە چوونە ناو تۆرپو شەبەکەوہ،

2-www = تۆری جالبالۆکە ی جیہانی = تۆجاج،

3-TV = تەلەفزیۆن، دووروەشان، واتە دوورت بۆ ئەو شیننیٹ و پەخشی ئەکات،

4- سەلاجە = بەورگە، بەفرانی، واتە بەفرو بەور دروست دەکات و لە خۆی دەگریت،

5- کۆنترۆل یان صەیتەرە = زالە، واتە هەمیشە زال و دەست بەسەرآگرە،

- 6-جانتا يان ژانتا=تياكۆ، واتە ھەر شتىك بتهويت تئيدا كۆى دەكەيتەوہ بە مەرچىك جىيى بىيىتەوہ،
- 7-رۆبۆت=پەتەپى يان خۆپۆ، واتە بە دەستى خۆى نىە چۆن بيجولئىنن،
- 8-
رۆژنامەگەرى، گۆقارگەرى، پەرتوگگەرى، بلاۋكراوہگەرى=پەرنووسگەرى، پەرنووسگەر
ى بۆ ھەمموييا دەبيت وگشتگىرە،
- 9-بىبليۆگرافيا، پەراويزەكان=پىترگۆيى، واتە زياتر ووتن لەسەر ئەو بابەتەى ديارى
كراوہ،
- 10-دېموكراسى، دېموكراتى=گەلمىرىيى، واتە دەسەلات و مىرىيەتى گەل،
- 11-موجەمىدە=شەختەكار، شەختە واتە زۆر ساردبوو، يان تەواو بەستوو،
- 12-ئۆتۆماتىك=خۆكار، واتە خۆى كارەكە ئەنجام دەدات پراستەوخۆ يان
ناراستەوخۆ،
- 12-ئەرشىف=جەوالگەرد، ئەم زاراوہىيە لە دوو بەش پىك دىت، يەك جەوال واتە
باخەل و گىرفان و پارىزگە، دوو گرد واتە كۆكردنەوہ و گردكرنەوہ، بە گشتى واتە
كۆكردنەوہى ھەر شتىك لە گىرفانىكى پارىزاودا،
- 13-مۆبايل=بىيەيل، واتە بەجى بوونى ھىل و خەت پەيوەندى تەواو دەكات،
- 14-كۆمپيوتەر=كۆكەر، واتە ئەم ئامىرە بابەتە ھەمەجۆرەكان كۆ
دەكاتەوہ، فۆلدەر+فايلەكان، نوسىن و ژمارە+ئاوازو دەنگ و ويىنەو
ھتد.....،
- 15-شاشە=تياىين، واتە ھەموو شتىكى تئيدا بەدى دەكەيت،
- 16=كىبۆرد يان لەوحەت مەفاتيح=دانشىوہ، واتە ئەم دوگمانەى سەر كىبۆردەكە
لە دانى مروقت ئەچن، بۆيە ئەم ناقتە گونجاوہ،

- 17- سۆپەرمارکىت=ھەمەفرۆش، واتە لە ھەموو پەنگ و جوړىك دەفرۆشیت،
 18- لەھىمکردن=پىكفەنان يان لکاندن، واتە نوساندن و لکاندن شتىك بە شتىكى
 دىكەو،
 19- مینى مارکىت=بازارۆکە، واتە بازارپىكى گچکەيەو زۆر شت تىیدا دەستەبەر
 دەبیت،
 20- کافتريا=پشووگە، مەبەست لەوھىە کە کافتريا لای کورد بۆ پشوو بە کاردیت بە
 جوړەکانىيەو،
 21- عەينەك=چەمپاس، وشەکە دوو بەشە چەم واتە چاڤ و چاۋ، پاس واتە پاريزو
 پاسەوان، گزى ووشەکە دەبیتە چاۋپاريزو زۆر لە وشەى چاۋىلکە گونجاوترە!،
 22- پاسۆرد يان رەمز حمايە=رازگر، واتە رازو مەبەستى تۆ دەگریت و ئاشکارى
 ناکات،
 23- کۆمەلە، پىکخراوە=جقات، ئەم زاراوە تازە نيە، وەلى بۆيە باسى دەکەين بۆ
 ئەوھى لە جياتى کۆمەل و کۆمەلە بە کار بېریت،
 24- ستاندارد يان ستاندر=نەگۆر، واتە جىگىرو نەگۆر و چەسپاۋ،
 25- نەزاهە=پاکژكارى يان پوخترەوى، واتە پاککرنەو و کارى پاکژ ئەنجامدان
 پوختکردنى شتىك،
 26- بايکۆت=پىچانەو يان پوچەلکردن، واتە نەھىشتن و پىچانەوھى ھەر شتىك لە
 کەسىکەو بۆ کەسىكى دىکە،
 27- ميمۆرى=مىشکيلە، واتە مىشکىكى بچوک و پەر لە زانىارى ھەمەجوړ،
 28- وەزىر=شالىار يان کاربەرپۆھبەر، شالىار وشىھىكى کۆنى کورىەو بۆ وەزىر
 بە کاردیت و سەردەمەکەى دەگەرپیتەو بۆ زەمانى ئەشوو
 زەردەشت، کاربەرپۆھبەريش واتە کارسوپین و کارپاى کار،

31-سپلىت=كەشگۆر، واتە دەتوانىت كەشو ھەواى گەرم سارد بکات و بە پىچەوانەشەو، چونكە سپلىت گەرمىش و ساردىشى ھەيە، وە ھەركات بتەوئىت كەش دەگۆرئىت،

32-قەمەر صناعى=ھەيى چىكراو، ئەوھى كە دەيەژن مانگى دەستگرد زۆر تەواو نىە، چونكە "مانگ" بەرامبەر بە "شەھر"ى عەرەبىيە و بۆكات گونجاوترە بۆ نمونە (چەندى مانگە؟ مانگى چەند دئىت؟ مانگىكە تەفن دكەم)، وەئى "ھەيىف" رىك يەكسانە بە "قەمەر" و بۆ خودى ھەسارەكە بەكار دەبئىت، بۆيە گونجاوترە بوتئىت "ھەيى چىكراو" لە برى "مانگى دەستگرد"،

33-حەفتە=ھەفتە، يان دەتوانىن "ھەوتە، ھەوتو" بەكار بئىنن، بەلام ووشەى حەوتو يان حەفتە پتر لە دەنگە عەرەبىيەكانەو نىزىكە، راستە ئىمە بە ژمارە "7" ھەوت "دەلئىن" حەوت، بەلام راستەكەى ھەوتە نەك حەوت، چونكە پىتى "ح" لە كوردىدا بوونى نىە، بەلام بە ھەبوونىشى زيان ناكەين بەلكو شىوھى دەربىنەكانمان پتر دەبن، بۆ نمونە تورك كە دەنوسن "ئەلى" بانگى دەكە بە عەلى، دەنوسن "موھەمەد" بانگى دەكەن موھەمەد، وھتد....، بەلام سوپاس بۆ خودى ئىمە ئەف ئارىشەمان نىە،

34-قاتل=كوژەر، لەپاستىدا ھەم بكوژو ھەمىش پياوكوژ دوو زاراقەى ھەلەن، صونكە "بكوژ" واتە "ئوقتول" نەك "قاتل"، پاشان پياوكوژىش تەنھا پياو دەگرئىتەو ھەلەيە، ئەگەر مرۆكوژ بئىت تارادەيەك گونجاو، بەلام كوژەر تەواو ھەو گونجاو بۆ كەسى مرۆفكوژ،

35-خەتەر=بفە، ديارە ووشەى "خەتەر" زۆر بەكار دەبئىت لە كاتىكدا ووشەى "بفە"ى كوردىي شىرىن بوونى ھەيە، وە گونجاو بۆ زاراوھى "خەتەرنەك" زاراوھى "بفەدار يان بفەناك" بەكار بئىت،

36- موبەریدە = فینکار، ئەم زاراوە گونجاو، چونکە کاری ئەم ئامیرە تەنھا کاری فینک کردنە وە یە، زاراوە کە لە دوو بەش پیکهاتووہ ئەویش "فینک، سارد، خوشبا" و "کار"، دەکاتە "فینکار" بەلام بۆ جوانتر دەریپینی زاراوە کە دەبیت پیتی چوارەم واتە "ک" هەکە، لا ببەین و زاراوە کە ببیتە "فینکار"،

37- دیالیکت = شیوہ گۆ، بۆ زاراوہی دیالیکت دەتوانین شیوہ زارایش بەکار ببەین وە لێ "شیوہ گۆ" گونجاوترە، چونکە هەندێ جار بە زمانیش دەی و تریت زار، بەلام "گۆ" واتە قسە و گفت و بۆ دەریپین بە کار دیت،

38- زمانی بادینی = شیوہ گۆی بادینی، بە داخوہ ئیستا زۆر کەس ببیتە وە ی بی خۆیان بزانیان زمان "زوان" ی شیرینی کوردییان کردوہ بە چەند پارچە یە کە وە، بە هۆی دەریپینی زاراقەکانە وە، بۆ نمونە بە شیوہ گۆکانی "بە هیدینی، سۆرانی، گۆرانی، هۆرامی، زازایی، گەرمیانی و هتد..."، دەیە ژن زمان وە ک بلیت ئەمانە ی هەموو زمانن و خاوەنەکانیشیان نەتە وەن، کە ئەمەش هەلە یە، چونکە ئەوانە هەموو دینە وە سەر زمانی پەسنی کوردیی، و لک "لق" یکن لە زوانی فەرمیی کورد،

39- ئاپۆ = مامە، زاراقە ی "ئاپۆ" کە هەنوکی بۆ بیرمەندی زیندانیکراوی کورد عبدالله ئۆچ ئالان پتر بە کار دەبریت، زاراوہ یە ک ی شیوہ گۆی "زەنگەنە" یە، و بۆ "مام" مامە، سەر وەر، رابەر" بە کار دیت، تا ئیستاش زەنگەنەکانی گەرمیان، بە مامەکان و هەندێ جار بە گەورەکان، دەیە ژن "هاپۆ، ئاپۆ"، ئەمەش نیشانە ی تۆکمەیی و مەزناتی زمانی کوردی دەردەخات، سەرۆکیکی "باکوری ولات" زاراوہ یە ک ی "گەرمیانیان" ه، دەکریتە بەرگی بالایی و ناسناوی هەمیشە یی،

40- فەلسەفە = زانخوازی، لە زۆریە مان ئاشکرایە کە زاراوہ ی فەلسەفە یۆنانیە و لە دوو وشە پیکهاتووہ، ئەوانیش (فیلۆ + سوۆفی) کە دەکاتە حەزکردن لە زانست، بەلام

ئیمه بۆ زاراوه‌ی "فهلسه‌فه" "زانخوازی" به گونجاو ده‌زانین، ئەم زاراوه‌یه دوو وشه‌یه ئه‌وانیش "زان+خوازی"، زان بن و ره‌گی زانینه، هه‌روه‌ک له زاراوه‌کانی "زانکۆ، زانیار، زانست" به دهرده‌که‌وێت، هه‌روه‌ها "خوازی" واته‌ ویستن و چه‌زکردن و خواستن، هه‌روه‌ک زاراوه‌کانی "خۆشه‌ویستی، دنیاویستی، شه‌پ‌خوازی، پاوه‌نخوازی"، که‌واته "فهلسه‌فه= زانخوازی واته‌ چه‌زو ئاره‌زو بۆ زانین و دانایی، وه بۆ "فه‌یله‌سوف" زاراوه‌ی "زانخواز" به گونجاو ده‌زانین،

41- هۆتیل=حه‌وانگه، راسته ئیستا به هۆتیل ده‌وترییت "میوانخانه" به‌لام زاراوه‌ی میوانخانه زۆر گونجاو نیه، چونکه زۆر که‌س میوانیش نیه و خه‌لکی ئه‌و جیگه‌شه‌و ده‌چیته هۆتیل و هتد...، به‌لام زاراوه‌ی "حه‌وان+گه" زۆر گونجاوه، چونکه به مانای جیگای حه‌وانه‌وه دیت بۆ هه‌ر که‌سیک که ده‌چیته ئه‌وینده‌ر،

42- ته‌وبه=په‌ته‌ت، وشه‌ی "په‌ته‌ت" وشه‌یه‌کی ئاقیستایی یه و پیک به‌رامبه‌ره له‌ته‌ک وشه‌ی "ته‌وبه"، و بۆ گه‌رانه‌وه‌و پاشگه‌زبوونه‌وه بۆ لای خودای تاک، به‌کار دیت، به‌لام وشه‌کانی "په‌شیمانی، گه‌رانه‌وه، پاشگه‌زبوونه‌وه" هه‌ریه‌گه‌و بۆ شتی دیکه گونجاون، بۆ وینه‌(له مامه‌له‌که‌م "په‌شیمان" ده‌بمه‌وه) یان(له شه‌ودا "ده‌گه‌رینه‌وه" بۆ ئیره) یان (له بپیاره‌که‌م "پاشگه‌ز" ده‌بمه‌وه) و هتد.....، هه‌ر بۆیه وشه‌ی "په‌ته‌ت" گه‌لێک جوان و پپ‌مانا و گونجاوه بۆ وشه‌ی "ته‌وبه"،
 07507958507،،،،، email:islam_kurdistan@yahoo.com

تیبینی: ئەم پرۆژه‌یه بۆ یه‌که‌مجاره‌ ب‌لاو ببیته‌وه له گۆڤارو پۆژنامه،
 په‌راویز(پترگویی)

1- له سه ره تا ته نها بووم به لام دواتر(سه یوان حسین، هیمن عه لی، وریا حه سن، که مال مه حمود، ئه میر عه بدوللا) زۆر هاوکارم بوون و هه موو خۆیان به ئه ندامی دهسته ی پرۆژه که زانیوه و بیوچان کاریان کردوه،،

ئۆجه لان، ئازاده و له ناو میلله تدایه نه ک له زیندان !..

((بو هه لسه نگاندنی چه مکی ئازادی لای ریبه ر ئاپۆ، پیویسته پشت به په رتوکه ئیمریزاده کانی ئه و ببه ستین و له وی بۆمان روون ده بیته وه که ئاپۆی کوردان ئازاده نه ک به ندکراو، ئه و زیندان و به ندکراوی به جوړیتر شیکرده وه و زیندانی وه رگی پرایه سه ر ناوه ندی چالاکی))

دەمێک لە 15-2-1999 باس و خواسی دەستگیرکردنی سەرکردە یەکێکی دیاری کورد دەکراو دەوترێت و سەرکردە عەبدوڵڵا ئۆجەلانەو دەستی تورکان کەوتووە، منیش چونکە بابەتەکەم لا پوون نەبوو و نەمەزانی دۆخەکە چییە و چی پوو دەدات، سەرم دەسورماو دەمکووت باشە ئەمە واتای چییە؟ بۆ گێراوە؟ عەبوڵڵا ئۆجەلان کێیە؟ پەتە کە چییە؟ گەر یلاو ئارگە (ARGK) چین؟ تانسۆ چیلەر بولەند ئەجەوید کێن؟ کەمال ئەتا تورک کێیە؟... بە هەر حال ئەو کات بۆ من دۆخی نا پوونی بابەتەکان و ئالۆزیی پووداوەکان بوو تا ئەو جیگەییەکی بە تەواوی نەمەزانی کە عەبدوڵڵا ئۆجەلان بۆ گێراوە و لەسەر چی گێراوە؟، ئایا چما خەلکی دەبیژن لە بیکیسی کورد ئۆجەلانیش گێرا؟!، بەراستی بۆ من تیگەیشتن زۆر قورس بوو بە دەر لەوەی کە لە بابەتی نەتەوییه و هیشتا ساواو تازەلاو بووم، لە تەک ئەوەشدا تیگەیشتن لە وەها پووداویک چاودێرە سیاسیه مەزنەکانی سەرسام کردبوو نەک بە تەنیا من و هاوشیوێهەکانم، کەمو کورت و ناو و ناو دەمێک باسی ئەو پووداوە دەهینرایە ناو وە، یان لە تی قی و راگەیانندنەکان بە دەست بەستراوی ئۆجەلانی نیشان دەدا، گویم لە پستەکان دەبوو کە دەبیژرا (ئەو دەستم بشکێت بۆ بیکیسی کورد، تورکەیل بیشرەرفن بیگومان ئۆجەلان لە دار دەدەن، باشە بۆ وای کرد ئەو بۆ نەهاتە قەندیل؟، ژنان ئاسایی گوپی شەیتان کە پ بێت گوایه یەژن ئەمری سێدارە ی بۆ دەرچوو، دەک دایکت کوێر بێت پۆلە بۆ چوویتە باوەشی دۆژمن، قابیلە لە و گشتە ولاتە جیی نەکرایە وە، هەند...) ئەمانە و سەدان پستە ی دیگەم لە ژن و پیاو وە دەبیست و ئیتر ئیواران خەلک بە گشتی چاودێر (چەمدێری) هەوال و پاپۆرت و بە دوا داچوونەکانی تی قییه کانیا ن دەکرد بە و هیوا یە هەوالیکی هومید بەخش یان هەوالیکی نوێ لە بارە ی ئۆجەلانە وە بزائن، خولاسە ئەو دۆخە بە من و سەدانی وەکی من باس و شرۆفە ناکریت، چونکە هەلوێستی خەلکی کورد لە

کوردستانی گەورەدا لە گریانەوێ بگرە تا خۆسووتان و شتی دیکە دەنوێنراو ئەمانەش هەر یەک بۆ خۆیان ڕاڤەو شڕۆڤە ی تاییبەتیان هەس و گەرەکە، کەمێک ڕاستر بیژم زۆرێک وردو وریا بیت، سەرەنجام دوا ی گە ڕان و منە ی فرە کاتبەر و پرسیارو وەرانی ئەملاو ئەولاو خویندەوێ ڕووداوێ کان و شتی دیکە، بۆم دەرکەوت کە ئۆجەلان چۆن گیراوه؟، بۆ گیراوه؟، کێ و کێ گرتیان و مەبەستی سەرەکی لە هاوھەلوێستی ئەو ولاتیلە بۆ یەک چیبە؟، ئەم پلانە گەرە بۆ داپژا؟ کەوا ئۆجەلان کە سایەتیبەکی خوازراوێ بۆیە وای بۆ کرا، تا ئێرە دۆخی زیندانکردنی ئۆجەلان بوو، سەر دەمی تینەگەیشتنی مڕۆڤی کورد بوو لە چەمکەکانی، ئۆجەلان، زیندان، بەرگری، ئازادی، کە لە پچە، نووسین، دیوار، شکەنجە ی نەوسی (تەعزیب نەفسی)، دەمی جیانە کردنەوێ جەستەو ڕۆح و هەست بوو، سەر دەمی وەک یەک دیتنی (ئەم) و (ئەو) و (ئەوان) بوو، بە کورتی ئەوێ زۆر ڕوون دەبیستراو دەوترا ئەوێ بوو (ئۆجەلان زیندانی کراو ئیتر هەتا هەتایە بەر نادریت و کاریگەریبەکانی لە سەر کوردو تەڤگەری ئازادیخوازی کورد نامینیت، ئیتر ئەو ئجەلانە نەما کە وەک بیرمەندیک تەماشای بکریت و نووسینەکانیشی ڕادەوێست و سەرەنجام لە خەم و خەفەتدا دەمریت و خەباتی پەکە کەش دەتوێتەو!) شوکرو سوپاس بۆ خودا، ئۆجەلان زیندان و بەندیخانە ی کردە ناوێندیکی بالآ بۆ شۆرش و خەباتی نەتەوێی کوردان و لە جارانی پتر کاریگەری خۆی لە سەر تەڤگەری ئازادیخوازی کورد بە خۆپاگری و تیکۆشان، ئافراند...

ئایا ڕیبەر ئاپۆ (ئۆجەلان) زیندانی کراوێ و نا ئازادە؟!،

((لە زیندانەوێ ڕیبەرایەتی گەلیکی ئازاد دەکات بۆ ئازادتر بوون، کەواتە ڕیبەری تەواوی مانا ئازادە))

که‌سیک که به‌جه‌سته له ناو زیندانایه‌و راقه‌و شرۆقه‌ی ژیان و مردن، ئازادی و به‌رخودان و دیرۆک و شوپش و حکومه‌ت و ئەنجومه‌نی گەل وه‌تد... بکات، مرۆقیک که له بری نووسینی به‌رگرینامه‌ی تایبه‌ت به‌خۆی و په‌سن و سه‌ناو پیاوه‌لانی خۆی، دیرۆکی گه‌لێک له سه‌ره‌تاوه تا ئیستا بنووسیته‌وه و زۆر به وردی لیكدانه‌وه‌ی بۆ بکات، که‌سیک زیندان وه‌رگیریت به نووسینگه‌ی کوردایه‌تی، که‌سیک که دیواره‌کانی زیندان فیژی زووانی خۆی و فیژی نووسین بکات، که‌سیک که ده ناو دلێ گه‌له‌که‌ی و ده ناو مالێیل زۆریه‌ی گه‌له‌که‌یدا بییت، مرۆقیک بۆ گرد(هه‌موو) ئاسته‌کان و به‌یه‌کسانی بنووسیت، مرۆقیک مه‌زنترین شوپشی نه‌ته‌وه‌یی، ژنانه‌، لاوان، کۆمه‌لایه‌تی، سیاسی، ئابوری، فه‌ره‌ه‌نگی، له دیرۆکی کوردو کوردستاندا به‌ریا بکات و پی‌شی بکات، که‌سیک که له دوورترین ده‌قه‌ری وه‌لات یان دوورترین ناوچه‌ی کوردنشینیی دنیا، خۆراسان، ئامودا، شاره‌بان(شاره‌وان)، ئەسه‌که‌نده‌رونه‌، لاجین، کوردۆقان، لوپستان، ئەریقان، حه‌مرین، ئورومیه‌، هه‌نده‌ران، بیره‌کانی و په‌رتوکه‌کانی و وته‌کانی بخویندرین و گه‌توگۆو دانیشتنی له‌سه‌ر بکریت و فه‌ره‌کانی به‌رنامه‌ی فره‌گه‌ورای له‌سه‌ر بنیات بنییت، په‌رتوکه‌کانی وه‌ک ژیده‌ری باوه‌رپی‌کراو توشا بکرین، مرۆقیک که پتر له 75% ی گه‌له‌که‌ی به‌سه‌رۆک و ریبه‌رو مامۆستاو پزگاریکاری بزانییت هه‌موو بیژن (بی‌سه‌رۆک ژیان نابه‌!)، مرۆقیک که زۆر به دل‌سۆزیی و فره‌به وردبینییه‌وه له پروداوه‌کانی کوردستان بپوانییت، که‌سیگ که به پی‌چه‌وانه‌ی مرۆقیه‌یه‌وه زیندان بکاته قوتابحانه‌و هه‌ر له‌ویوه وانه‌کانی به‌گه‌له‌که‌ی بیژنیته‌وه، مرۆقیک که واتا‌کانی خۆپا‌گریی به‌کار ببات و به‌ته‌واوی مانا خۆپا‌گر بییت و بۆ یه‌ک چرکه‌ش هه‌ست به‌نا‌زادی نه‌کات، که‌سیک که سه‌ره‌پای ئەو هه‌موو شکه‌نجه‌و سزاو لی‌دانه‌ی باسی ئاشتی و پی‌که‌وه‌ژیان بکات، که‌سیک بتوانییت که‌سایه‌تی

ژن لە ناو گەلێكى نەگەییودا بکاتەووە کەسایەتییە راستیەکەى ژن و ژنان بکاتە سیمۆلى بەرخودان و ئازادى، ژن لە چوارچۆوى مال دەربخات، مرقۆڤيک گەلێكى نووستوى بى ئاگا بە ئاگا بېنیتەووە لە ماف، دەولەت، ئازادى، بەرخودان، خۆپيشاندان، چالاكى، دەنگدان و هتد... سەردەمانێک هەموو باكورى كوردستان بگەرابايت (يەك) خۆپيشاندان و دواواكارى مافخوازانەت نەدەدى، گەل ئاگای لە قركردنى نەتەوہی و فەرھەنگى نەبوو، كەسێك ئەم گەلە وا لیبكات كە ئیستا تەنیا لە شارى ئامەد رێژەى خۆپيشاندەران و نەورۆزگێران دەگاتە يەك ملیۆن و چوار سەدو هەشتا هەزار كەس، پۆژانە بۆ ماف خۆپيشاندان دەكریت و پۆژ لە دواى پۆژ دەسەلآتى تورك لە دەقەرەيل كورد پاشەكشە دەكات و كورد دەبیتەووە خاوەنى وەلآت، بۆ ھەر شتێك گەل داواى ماف دەكات و ھۆشيارىيەكى بېوینە بەرھەم ھاتووە، كەسێك بتوانیت زووانى كوردى لە لیواری مەرگەووە بکاتەووە زووانى فەرمى گەلى كوردو وردە وردە بىكاتەووە زووانە بە ھیزەكەى جارن، كەسێك پارتێك و دواچار چەندىن پارت و پێخراوى فرە ئەندام و دروست بكات، مرقۆڤيک سیستەمى نوێی فەرمانرەوایی و پيشنیاى گەپانەووە بۆ پەسەنايەتى ژيانى مرقۆڤ بكات، من دەپرسم ئایا بەپاستى ئەم كەسە واتە (عەبدوللا ئۆجەلان - ئاپۆ) زیندانە یان ئازادە؟، ئایە ئەوہى بەم مرقۆڤە تیکۆشەرە بە ناو زیندانە دەكریت بە بە ناو ئازادەكان دەكریت؟ ئایا لە پاستیداو بە پىی بە ویزدانەووە سەیرکردنمان بۆ چەمكى زیندان و ئازادى، دەتوانین بێژین ئۆجەلان ئیستا زیندانەو بەندكراو؟ ئایا بە تیگەيشتمان لە جیایی جەستەو پۆڤ، ناگەینە ئەو بپیارەى كە بلین ئۆجەلان تەنیا جەستەى بەندكراوە نەك پۆڤ و ھەستى؟، ئایا شتێكى نائەقلانى نیە كە مرقۆڤيکى بە ئیرادەى وەكى (ئاپۆ) وەك زیندانى بى ئیرادەكانى دى تەماشای بكریت و وەك بەندكراوێكى پۆبۆتئاسا بناسریت؟، بېگومان بە

پشتگوێخستنی راستینە ی زیندان و بە تیگەیشتن لە ھەسوکەوتی ناو زیندانی ئۆجەلان بێ چەندو چون دەگەینە (دەرپەسینە) ئەو باوەرپەری کە ئۆجەلان نە زیندانە و نە بەندکراوە، بەلکو ئەو مەرۆقە تەواو ئازادە و لە ناو ھەناوی گەلە کەیدا دەژی و ھەرکات لە تەك ئازاری میلی تەدا ئازار دەچێژێت، ئۆجەلان خاوەنی مەزنترین شوێشی کوردە لە میژووی کۆن و نویدا و خاوەنی شەرەفی شوێشی ژن، مەدەنیەت، زیندان، خۆپاگەرییە ..

ھەلبژاردنی 2011 ی تورکیە و کوردانی باکور، کورتە باسیک ..

لە بەرەبە یانی 12 ی 6 ھەلبژاردنی گشتیی پەرلەمانی خولی 24 لە تورکیە و باکوری کوردستان دەستی پیکرد، 50 ملیۆن و 189 ھەزارو 930 کەس مافی دەنگدانیان ھەبوو، لە سەرتاسەری تورکیە و باکوری کوردستاندا 297199 ستدوقی دەنگدان

دانران، 7492 پالیئوراوی پارٹی وه 203 پالیئوراوی سەرپه خو هه بوون، هه لێژاردنه که له سەر 550 کورسیی پهلەمانی تورکیه په، کوردان 64 پالیئوراویان بو 41 شارو شاروچکه دیاری کردوه.

بەشدار و پارت و به ره سەر هکیه کان،

کوردانی باکور په کیتییه کیان چی کردو ناویان نا (به ره ی پهنج، ئازادی و دیموکراسی (بلۆک) که هه ریه که له (پارٹی ئاشتی و دیموکراتی-پارٹی به شدار بوونی دیموکراتی-پارٹی ماف و ئازادییه کان) و هه ندیک که سایه تی پوونا کبیری ئیسلامی، نه ته وه یی، چه پی له خو گرت، هه روه ها (ئاک پارٹی) و (مه هه په) و (جه هه په)، هتد... به شدار ی هه لێژاردنه که ده بن.

رێژه ی کورسییه کان،

به ره ی پهنج، ئازادی و دیموکراسی 36 کاندیدای نارده پارله مان، ئاک پارٹی 325 که سیی نارده پهلەمان، جه هه په 135 کورسیی به ده ستهینا، مه هه په 53 کورسیی مسۆگه رکرد،

جیی سهرنجه کوردان له هه لێژاردنی 2007 دا 21 کورییی و کورسییه کی سهر به خو ی هه بوو، ئەم سهر که وتنه ی ئەم جار ه پێوه ندی به یه کیتییه که و وشیاریی کۆمه لگای باکوری کوردستانه وه هه یه، ده نگ ی ئا پارٹی دابه زی و کورسییه کانی پێشووتری 334 کورسیی بوون، مه هه په ش دابه زی و پێشووتر 72 کورسیی هه بوون، جو هویه به رزبوه وه پێشووتر 101 کورسیی هه بوو.

ته زویر کراو کاریگه ریی تر سناکی هه بوو،

له زۆربه ی ناوچه کانی کوردستان به کرپگیراوانی ئاک پارٹی و جه هه په و مه هه په رێگه یان گرت له ده نگدانی نهینی کوردان، هه ره شه له ده نگدهرانی کورد کراوه و به پی هه ندیک ژیده ر له پتر له 4500 سندوق ناروونی هه بووه، هه ره شه ی گرتن و

کۆشتن و دانانی کامیڤا لە دەنگدەوانی کورد کراره، ئەمانە و سەدان زەخت و زۆری دیکە که لە ناوچهکانی باکوری کوردستان لەسەر کوردان پەپره و کران، ئەمە جگە لەوەی پێش هەلبژاردن هەرسی پارتی ناوبراو سەدان درۆ بوختانیان بۆ کاندیدە کوردەکان و پەدەپە و کەجەدە و پارتەکانی ناو بلۆکە کوردییە کە کردو وە ک ترسناک و خەتەر ناویان بردن، ئەمانە وای کرد که کوردان لە زۆر شار دواى تورکان بکەون، جگە لە ئەو هەموو جاش و جەردەوان و خۆفۆش و بەکرێگیراوەی که نەتەو و وەلاتی خۆیان هەراچ کردو، بە دڵنیایە وە ئەگەر ئەو هەموو تەزویره نەبایە و وشیری تەواوی کوردان لە ئارادا بایە کوردان نزیک لە 90 کورسییان بە دەستدەهێنا و کاریگەیی زۆری لەسەر پرۆژەى خۆبەریبۆه بەری دیموکراتیک و زمان و پەروەردە و کولتوری کوردان دەبوو.

دیرسیم کۆکۆژییکەى لە بیرچوو؟،

مەخابن ئەم جارەش دیرسیمیان رێگەیان بە تورکاندا که لە ناخیدا سەرکەوتوو بن، ئیتر ئەو بى ئیرادەیی گە لە یان ستهم و زولمی دەسەلاتی تورکە یان تەزویرو هەر شتیکی ترە، گرنگ نیە، ئەو هی جیگەى باسە شاری دیرسیم لە سالى 1937 و دواى کۆتایی هینان بە شوپشی مەزنى سەید رەزای دیرسیم، لە لایەن تورکە که مالییه کانه وە کۆکۆژکران و هەزاران کەس شەهید کران، پیشینانی کورد زۆر لە میژە گوتویانە (ماران گەز ناگەز ریتە وە!) واتە کەسیک جارێک مار پیو هی دابیت جارێکی دیکە مار پیو هی ناداتە وە، چونکە ئیتر خۆی دە پارێزیت و هەمیشە بە وریاییه وە هەلسوکەوت دەکات، بەلام مەخابن ئەو جارێکی دیکە دیرسیم مارە کەى تورک گەستیه وە لە هۆشی خست، هەرچەندە تەواو بى هیوا نین وە لى زۆریش بە هیوا نین!،.

ئامەدی قەلای کوردان تەسلیم نەبوو،

ئامه‌د (دیاریه‌کر) شاری دیرۆکیی و مه‌زنی کوردان که به قه‌لای کوردان و پیتته‌ختی کوردستان ناوی هه‌یه، بووه جیگه‌ی مملانیی پارتیه کوردو تورکه‌کان و ئەکه‌په‌بیه‌کان ده‌یانووت دیاریه‌کر له‌ته‌ک ئیمه‌یه، هه‌رگیز پشت له ئیمه‌ناکات، به‌لام وه‌ک دیتمان ئامه‌د وه‌ک قه‌لای کوردان مایه‌وه‌و کوردان له‌و شاره‌گرنگه‌دا یه‌که‌م بوون و نۆرتیری ده‌نگه‌کانیان برد، ئامه‌د وه‌ک له پیشوودا خۆی راده‌ستی تورك و هیچ دوژمنیک نه‌کردوه ئه‌م جارهبه‌ش دیسان سه‌رکه‌وتنی باشی بۆ پۆله‌کانی تۆمار کرد، هه‌روه‌ها به ئه‌ردۆگان و کلیچدارئۆغلوو ده‌وله‌ت باخچه‌لیی وت (من ئامه‌دم مولکی کوردانم)

سه‌رکه‌وتنیکی باش!

ئیمه‌ بۆ پیوانه‌ی سه‌رکه‌وتن و شکست دوو جۆر پیوانه‌مان هه‌س،

یه‌که‌م (باش، باشتر، باشترین)، دووه‌م (خراو، خراوتر، خراوترین)، له هه‌لبژاردنی ئه‌م جارهبه‌ش تورکیادا هه‌رچه‌نده له ئاست ته‌ماح و خواستی گه‌له‌که‌مان نه‌بوو، هه‌رچه‌نده نۆرتیک له ده‌نگه‌کانی کورد به‌ فیرۆ چوونه‌ گیرفانی تورکه‌وه، به‌لام هه‌یشتا ده‌توانین بلیین له چاو جاراندای بۆ گه‌لی کورد (سه‌رکه‌وتنیکی باش) بوو، وه هه‌نگاوێکی فره‌گرنگی به‌ره‌و پیشه‌وه‌نا، کوردان دیسان وه‌ک له هه‌لبژاردنی 2007دا نه‌گه‌رانه‌ دواوه‌و به‌لکو پیشکه‌وتن، ئه‌م جارهبه‌ش نه‌گه‌رانه‌وه‌ سالی 2007و به‌ره‌و پیشه‌وه‌ چوون، لی‌ره‌دا ده‌توانین بلیین سه‌رکه‌وتنیکی باش بوو، وه‌لی ئیمه‌ی کورد ده‌خوازین نه‌ک باش و باشتر به‌لکو باشترین بین، ده‌خوازین سه‌رجه‌م ده‌نگی کورد بۆ په‌نگی کورد بیت، هه‌ر چه‌ند نۆر که‌س ئه‌م سه‌رکه‌وتنه‌ به‌ که‌م له چاو نۆری کوردان ته‌ماشای ده‌که‌ن، به‌لام به‌ په‌چاوکردنی دۆخی باکوری کوردستان و ئه‌وه‌موو کیشه‌و ئاریشه‌یه ئه‌و سه‌رکه‌وتنه‌ گه‌وره‌یه!

باشووبه‌ش بی‌ده‌نگ نه‌بوو،

ئه‌وه‌ی زۆر مایه‌ی خۆشحالیی بوو له‌م هه‌لبژاردنه‌دا میدیاو راگه‌یانندی کوردان به‌ گشتی و باشوری کوردستان به‌ تاییه‌ت زۆر به‌ به‌باشیی پوومالی پرۆسه‌که‌و دۆخی باکوری کوردستانیان کرد، پاسته‌وخۆوز ناراسته‌وخۆ باسیان له‌ پرۆسه‌که‌و گرنگی پرۆسه‌که‌ بو کورد کرد، زۆر وردی باسی سه‌رکه‌وتنه‌که‌ی کوردو شیوازی هه‌لبژارنه‌که‌یان کرد، ئه‌مه‌ش هه‌نگاوێکی فره‌ باشه‌ بو هاتنه‌ ئارای یه‌کیته‌ی نه‌ته‌وه‌یی کوردو یه‌که‌ه‌لۆیستی ریزه‌کانی کۆمه‌لگای کوردستان، وه‌ک دیتمان به‌ره‌می یه‌کیته‌ی نه‌ته‌وه‌یی له‌ باکور سه‌رکه‌وتنی باش بوو، به‌لام ده‌بیته‌ بیرمان نه‌چیت به‌ره‌می یه‌کیته‌ی نه‌ته‌وه‌یی گشتیی کوردان باشتترین سه‌رکه‌وتنه‌!،.

(دۆنگی) یه‌کانی کوردستان که‌ی راده‌په‌رن؟! ..

زنجیره‌ی درامای کۆری (دۆنگی) که‌ له‌ سه‌ر شاشه‌ی کوردسات تی‌ف، پێشکه‌ش ده‌کریت و نزیکه‌ی 88 ئه‌لقه‌یه‌، لای زۆربه‌مان ئاشنایه‌و واتایه‌کی فره‌ جوانی هه‌یه‌، به‌ کورتی ئه‌م درامایه‌ باسی نزیکه‌ی 160 سال پێش ئیستای کۆریای باشور ده‌کات، زۆر به‌ پوونیی باسی ئه‌و سه‌رده‌مه‌ ده‌کات، جیاوازی چینایه‌تی به‌شیکی هه‌ره‌ گرنگی ئه‌م دراما یان ئه‌م چیرۆکه‌یه‌، دۆنگی ئه‌و کچه‌یه‌ که‌ له‌ پله‌نزمه‌کانه‌و

زۆر وریاو لیّهاتوه، زۆربه‌ی هه‌ره زۆری پله‌به‌رزه‌کان یان خانه‌دانه‌کان دژایه‌تی ده‌که‌ن و نایه‌لن توانا‌کانی پیش‌بخت بو‌ئوه‌ی ده‌سه‌لات و پله‌کان ته‌نیا مولکی خۆیان بی‌ت، به‌لام خاتوو دۆنگی گوی‌ به‌وان نادات و هه‌میشه‌ پوه‌و سه‌رکه‌وتن ده‌پوات و له‌م پیناوه‌دا له‌ لایه‌ن خاوه‌ن پله‌کانه‌وه توشی چه‌ندین جو‌ر گروگرفت ده‌بی‌ت، هه‌ر چه‌نده پله‌داره‌کان زۆر ته‌مه‌ل و ته‌وه‌زهلن و کاره‌کانیان به‌ باشیی رای‌ی ناکه‌ن، به‌لام هیشتا له‌ پیش‌دۆنگیوه‌ن، ئه‌وه‌ی گرنگه‌ له‌ کۆتاییدا دۆنگی ده‌گاته ئاواته‌کانی و کۆتایی به‌و دۆخه‌ ناخۆشه‌ ده‌هینیت، به‌ هه‌رحال ئه‌م باسه‌ زۆر ده‌بات به‌لام ئیمه‌ په‌یوه‌ندی ده‌که‌ین به‌ دۆخی ئیستای باشوری کوردستانه‌وه، له‌م وه‌لاته‌دا هه‌زاران دۆنگیی (کچ و کوپ) ی به‌هره‌م‌ندو دلسۆز و ده‌ستپاک و به‌ تواناو کارکه‌ر بوونی هه‌یه، به‌لام له‌به‌ر ئه‌وه‌ی هه‌ژاران و به‌ جو‌ریتر له‌ پله‌نمه‌کانن، له‌ به‌ر ئه‌وه‌ی کچ و کوپی به‌رپرس و خاوه‌ن کۆمپانیاو سه‌رمایه‌دار نین، په‌راویز خراون و له‌ کار دورکراون، گوییان پینادری‌ت، تا ده‌مرن به‌ ئاواتی گه‌شتن به‌ ئاواته‌کانیانه‌وه سه‌ر ده‌نینه‌وه، ته‌نانه‌ت هه‌ندی جار تاوانبار ده‌کرین له‌ جیاتی پاداشت له‌ به‌رامبه‌ر کاری باش و دلسۆزی و پاستگویی و نیشتمانپه‌روه‌رییاندا، به‌لام سه‌دان که‌سی دیکه‌ی هیچ له‌بارانه‌بووی ته‌مه‌ل و گه‌نده‌ل و خه‌والوی خاوه‌ن پاره‌و خاوه‌ن پشت و خاوه‌ن واسته‌و خاوه‌ن به‌رپرس، له‌ پله‌ی بالادان و کاری زۆر شیاویان دراوه‌تی و له‌ته‌ک ئه‌وه‌شدا زۆر خۆش پاده‌بوین و هه‌رچی پیناخۆش بی‌ت و بیانه‌وی‌ت بۆیان فه‌راهه‌م ده‌بی‌ت، تا سه‌ر ئیسقان کاره‌کانیان به‌ گه‌نده‌لی رای‌ی ده‌که‌ن، ولات و نیشتمان ده‌فرۆشن و بازرگانی به‌ پۆله‌کانی وه‌لاته‌وه ده‌که‌ن، گالته‌یان به‌ کوردایه‌تی و نه‌ته‌وه‌یی و گه‌له‌په‌روه‌ری دیت و ته‌نانه‌ت کاریش له‌ دژی ده‌که‌ن، هه‌موو به‌ها نیشتمانی و نه‌ته‌وه‌ییه‌کان و فه‌ره‌نگی میلی له‌ به‌رمبه‌ر پاره‌دا لایان سفیره‌و زۆریش بی‌ نرخه‌،

ئوه‌ی گرنه‌گه لیره‌دا ئه‌وه‌یه پاشایه‌کی دادپه‌روه‌رو زیره‌ک و وریا بیته مه‌یدان و دۆنگیه‌کیش له کیشه‌کان راپه‌رپیت و له بن و ته‌مه‌لیان بینیت و ئیتر که‌سانی به‌هرمه‌ندو به‌ تواناو دلسۆزو نیشتمانپه‌روه‌ر ئه‌گه‌رچی هه‌ژارو لادیی و ره‌ش پروتیش بن جیی که‌سانی ولاتفرۆش و ده‌ستپیس و گه‌نده‌ل و که‌مه‌رخه‌م بگره‌وه ئه‌گه‌رچی نه‌وه‌ی ده‌وله‌مه‌ندو به‌پرس و سه‌رمایه‌داریش بن، به‌م جوړه کوردستان ده‌بیته ولاتی ئاسوده‌یی و پیکه‌وه‌ژیان و زانسته‌خوازو رۆشن‌بیران، ولات ده‌بیته ولاتیکی کاملی پیشکه‌وتووی مه‌ده‌نی که‌ ته‌واوی تاکه‌کان هه‌ست به‌ یه‌کسانی و ئازادی ده‌که‌ن، هه‌رچه‌نده له باشوری کوردستان حکومه‌ت کار ده‌کات بۆ پیشفه‌چوون به‌لام وه‌کو پیویست نیه‌و شوپشیکی شارستانیانه‌ی بیتوندوتیزی دۆنگیانه‌ی ده‌ویت.

بژی چه‌مکی که‌سی شیاو بۆ شوینی شیاو، نا بۆ خزمزمینه‌و واسته‌کاری و جیاوازی نیوان تاکه‌کانی کۆمه‌لگا.. بژی شوپشی یه‌کسانی و پیشخستنی وه‌لات.. ماوه‌ته‌وه بیژم پیویسته‌و زۆریش پیویسته ده‌سه‌لاتدارانی ئه‌م ولاته به‌ وردیی چاو له‌و دراما بکه‌ن که‌ هه‌زاران حکمه‌تی ئیداری و حوکمرانی و یه‌کسانی و پیشخستن و ئاوه‌دانکردنه‌وه‌ی ولاتی تیدایه، سه‌دان حکمه‌تی نه‌مانی جیاوازی نیوان ژن و پیاو خانه‌دان و هه‌ژارو هتد.. تیدایه، ده‌ سه‌یرکه‌ن و که‌میک سودی لیوه‌رگرن با ولاته‌که‌مان بکه‌ینه چقلی چاوی دوژمنان و گولی به‌رده‌می نه‌وه‌کانمان.. چاکسازی بکه‌ن و یه‌کسانی پیشبخه‌ن،

ئیفته‌خاره‌ کو کوردم!

(بۆ شه‌هیدانی ولاتی کوردان!)

من کوردم ده‌مکوژن ده‌مدەن له‌ سێداره‌،

تاوانم چیه‌ بۆ ئاوه‌ام لێده‌که‌ن؟!،

پیم بیژن بۆچی لۆ ده‌ریای رۆم ده‌به‌ن؟،

(**نێتر به‌سه‌!**) تو خودا گه‌ لێکم بێ چاره‌!،

ئاخر نه‌ وه‌ کانم کام خاکیان گرتوه‌؟،

دەستی پیس و خەدریان بۆ کام ئۆل درێژ کردووە؟،
 سەرەپای ئەمانە میلله تیکم ئاوارە،
 حەرەمە لە ئاخی خۆما وەک مرقۆ بژیم،
 یەک گەلم پێبلین کو من بیھۆ دژیم؟،
 ئیتر بۆ دەمسپرنەو تاکە ی ئەق پریارە؟،
 کام گەلە ی بیکەسە بگەرێ لە جیھان!،
 کام خاکە ی بی کاکە بیتیرە پالمان!،
 لە چافی ئیمە ی کورددا تا بلێی بەختیارە،
 خودایە خۆ تۆ خۆت سەردادپەرە رانی،
 کوشتن بۆ؟ بپین بۆ؟ ھە تاکە ی زیندانی؟!،
 چەوساندنەو ھە داگیرکاری تاکە ی خودا ھاوارە؟!،
 شەھیدان سەربەرز خوینی گیانی منن،
 دپکی دەست و چاوی سەربازی دوژمنن!،
 ھەر ئەوان بەیداخی داھاتوی کوردن چش لەو ئازارە،
 نوسەری ئەم شیعەرە بۆیە پەریشانە،
 بیستویە ھەوالی ئەو دە قارەمانە،
 لە پاستیدا خەمبارە وەلی ناوی بەختیارە،
 ئە ی ئینسانەکان تاوان نەکردم،
 بشمسوتینن ھەر یەشم کوردم!،
 گەلیکم موزاحم و کوشتە ی سەد بارە،
 بی هیقی نیەم لەم پری کۆشاوم،
 بی ئارمانج نیەن بپە ی ھەنگاوم،

خواستيان بمكوژن ئىستاش نەمردم!
 چەك و قەلەمم خەباتى زارە،
 ئەى شەھيدان ئەى شەھيدان ئىوہ لە ناخماندا ماون،
 ھەستى مېشك و خوئىنى دل و تېشكى چاون!
 تا قام قيام تەرك نېكەم ئەم پۆژەڭ و مژارە،

ژنىك سەد پياوہ.....!

دېرۆك ئەوہى سەلماندوہ ژنىك لە ھەمبەر سەد پياوہ،
 ئەم راستىيە بەلگەدارە، ھەرچەندە راستى پوون تالە..،
 ژن خاوەنى شەرەفى شايەتى دادو تەواوہ،
 ئەى ئافرەتى وەك پەحمەتى بارانى زەوى بى ئاو،
 ئەى پىكخەرى سەراسەرى چەوتىەكانى چىنى پياوہ..،
 ئەى ژنانى پۆى ژيان و خوئىنى مېژووى كۆنەسال..،

نرخدارن تیڤۆشه‌رن وریاو به ئاكان،
 خودا له بهر چالاكییتان بۆی داناون پۆستی شیاو،
 ئەه‌ی كچه‌كه‌ی جوانپرچه‌كه‌ی سه‌رگۆنا ئال...،
 ئەه‌ی شازه‌كه‌ی به نازه‌كه‌ی پرووناكیی مال،
 ئەه‌ی پێشه‌نگی زۆر به‌په‌نگی به بی ده‌نگی ناخی میژوو،
 ئەه‌ی دۆزه‌كه‌ی پر سۆزه‌كه‌ی له‌ش ناسکی تیڤر خه‌ت و خال...،
 سالاره‌كه‌ی دلداره‌كه‌ی فه‌رمانداریی كۆن و پێشوو،
 ئەه‌ی كیزه‌كه‌ی بیرتیژه‌كه‌ی خاسترین شای بی زولم و زال...،
 ئەه‌ی خودانی میهره‌بانی زۆر نیانی به‌خیۆكه‌ری كۆرپه‌ی ساوا،
 ئەه‌ی نیچیری دل زویری له ژیرتیری خواست و داوا،
 ئەه‌ی چه‌وساوی ده‌شتی راوی به بی ناوی نادیار،
 ئەه‌ی جوانترین ناسكترین دروستكراوی كردگار،
 ئەه‌ی لاوینه‌ری خاك و داهینه‌ری ناله نال...،
 ئەه‌ی كوژراوی ئەم و ئەوو ئەوان و یارو ئەغیار،
 ئەه‌ی سینه‌كه‌ی بی كینه‌كه‌ی دژقینه‌كه‌ی سروشتی جوان،
 ئەه‌ی دایكۆله‌ی وه‌ك مه‌مكۆله‌ی شیرده‌ری هه‌ست و ویزدان،
 ئەه‌ی پرپۆله‌ی ده‌م به‌رخۆله‌ی هه‌ژاری برسیی په‌جال...،
 ئەه‌ی خۆشه‌ویستی په‌یامبه‌ر، ئازادبخوان، دادپه‌روه‌ر،
 ئەه‌ی هاقده‌می دل پر خه‌می چاکی و پاکی و پێشه‌نگی ئاشتی هه‌لال،
 ئەه‌ی كیزه‌كه‌ی بیقیزه‌كه‌ی زیندانی نارپه‌وای ژین!
 ئەه‌ی گۆله‌كه‌ی بی سله‌كه‌ی نیو جه‌نگه‌لی پر درك و دال...،
 ئەه‌ی كناچه‌ی ده‌سته‌پاچه‌ی ناف خه‌یالی په‌پوتی نیر.

ئه‌ی شیره‌که‌ی دلّ تیره‌که‌ی له‌ هیوای شیرین وتال...،
 ئه‌ی نیشانه‌ی وه‌کو شانه‌ی خودانی سۆز...،
 دلّ خاوینی پاکداوینی گه‌ل لاوینی دوور له‌ پیاو!...

ده‌سه‌لاتی بنه‌ماله‌،

ده‌سه‌لاتی بنه‌ماله‌ ژالّ و تاله‌،

سات له‌ دوای سات هاره‌بی،

بۆم سه‌رده‌مه‌ پینه‌گه‌یوه‌ هیمان کاله‌،

قه‌ت ناگۆرپۆ ئه‌م جاریش وه‌ک ئه‌و جاره‌ بی،

که‌س نه‌یدیوه‌ به‌خشا بی‌ت ده‌سه‌لاتی پشتا و پشت،

سوخۆریی و مامه‌له‌ی نه‌شیاو قه‌ت نابیتته مشت و خشت،
 ده‌سه‌لاتی بنه‌ماله ژال و تاله،
 هه‌مه‌خۆره میلیله‌ت كوژه،
 ئه‌وه‌ی بۆ گه‌ل‌ه‌رامه بۆ ئه‌و‌ه‌لاله،
 تا بتوانیت گه‌نده‌ل ده‌بیت بۆ سه‌ری میلیله‌ت ماره‌بی،
 ده‌سه‌لاتی بنه‌ماله پیاوانخوازه هه‌مه‌ویسته سته‌مگه‌رو زۆرو زاله،
 ده‌می دژی مامۆستاو خویندکارو گه‌نج و په‌جاله،
 ده‌میک دژی دکتۆرو مه‌لاو کریکاره بی،
 وه‌ك هه‌میشه دژی گشته حوكمیکی فره به‌دغه‌ساله،
 هه‌رگیز بپوای به‌خه‌لك نیه بی قه‌واله،
 ئه‌و تا ده‌پوات به‌ره‌و سه‌ره‌و چینی خواریش تا بی به‌ره‌و خواره‌بی،
 هه‌موو سه‌روه‌ت و سامانی ولات به‌هی خۆی ده‌زانن،
 له‌وه‌ش پیستر دوا‌ی خۆی حاکم کوپو نه‌وه‌ی می‌شك به‌تاله،
 هه‌رچه‌نده گه‌ل بگریو بمرئ ئه‌و ده‌هینده به‌ختیاره‌بی،
 به‌باسی دین و یاساو مافی مرۆڤ،
 هه‌ر مه‌پرسن که چۆن هارو تاره‌بی،
 بپوا بکه‌ن سولته‌یه‌کی تا بلیی بی ئه‌قل و جه‌واله،

ئامان کوردگه‌ل!

ده‌خیل کوردگه‌ل یه‌کیتتی خو بنیات بنین، پاریزن.
په‌نگی بکه‌ن، پیشی بکه‌ن، خو مه‌که‌نه کویله‌ی دوژمن.
بو جه‌نگی ناهه‌قی ناوخو کورت و که‌م بن.
بو به‌رگری له نیشتمان له گه‌لتان فره‌و جه‌م بن!

ئامان كوردگەل... كوردگە دەخىل.

بە كەرت كەرتى، بە نابوتى.

دوژمن لىتان سودمەند دەبن!

يەك بن، چەك بن، مەبن وە دىل.

كوردگەل ئامان.

پى بە دوژمنان مەدەن و خوشتان پىشى مەخەن زىل!

دەخىل كوردگەل.

بە خىرايى، بە وريايى.

بە پەلە پەل.

ئاللى خاس و كۆدەنگى يەكئىتتەن وە ئازايى.

بەن لۆ سەر چىاو پەي كەل.

دەخىل كوردان، دەنگ و پەنگ و جەنگتان يەك بى.

بىرى ئازادى و ئىرادە لاتان خاستىن چەك و بەھىزتىن كوتەك بى.

كوردان ئامان.

لەھەر كوى بن لەھەر جى بن.

بوون و دوونتەن بەندە بەھىزى يەكئىتى.

باكور، باشور، پۆژھەلات و پۆژئاوا.

يەك پرس يەك كىشە يەك داوا.

دەي كەوايە بۆ ئەم ھەموو يەكە ھاپراو يەك بن.

دەست لەھىو ھىز لەخودا.

دەخىل كوردگەل ئەم ھەلەمان لە دەست نەپوا.

بۆ يەك و يەك دەبا يەك بىن!

گشتمان کوردین! ..

(خاوه‌ن هه‌ر هویره‌و زووان و په‌نگ و په‌یه‌ک بیه‌ن، له داویددا کوردین)

ساحیو هه‌ر شیوه‌زاریکین.

لق وپۆی هه‌ر داریکین.

خه‌لك لادی یا هه‌ر شاریکین.

دەوڵە مەن، هە ژار، سیاو سپی.
 یان خاوەن هەر باریکین.
 دواچار ئیمە گشتمان کوردین..
 خە لک قامیشلووی یا کرماشان.
 خە لک کەرکۆکی یان ورمی و وان.
 خە لک لاجینی یان حەمرین، یاخود ئەریفان.
 لوپزووانی یا فەیلیی یانە گۆران.
 زازای، کرمانجی، هۆرامییت.
 لەکی، زەنگەنە ی، یا زەند یا سۆران.
 جافی، خوشناوی، یانە شەمزینان.
 زیلانی، شیخی، یاخۆ موکریان.
 ژەنی، پیاگی، کەنیشک یا کورپان.
 خە لک هەرکام جای لەی کوردستانە.
 ئەهل گەرمیانی یاخود کوێستان.
 ئیتر هەر شتی و هەر زووانیکت هەس.
 گەل و میلله تی خۆت مە دە وە کەس.
 پە ی گە لە کە ی خۆت بوو وە قوربان.
 قوربان پێگای خاک (ماد) هەکان.
 دواچار ئیمە گردمان کوردین..
 عەیبە نەنگیە بەسە جیایی.
 لە هەر کوێیە ک وین لە شار، ئاواپی.
 با پیکە و بزین وە کوردە واری.

ئالشت نە کەین ژین بە خیارێ .
 با دەولەتەیل سەردەست زالم .
 قەت پیمان نە کەن و هەلپە رکێ و شایی .
 بەسە دوولایی ، بەسە دوولایی .
 بەسە دوولایی هیچ و خۆپایی .
 دواجار ئیمە هەموو کوردین ..
 بەسە قەشمەریی بە زمان یە کتر .
 بەسە تیکدان میژووی وەرتر .
 بەسە من من و تۆ تویی خۆخۆر .
 بەسە گالته و گەپ ، دواکەوتن لە ژین .
 با گشت بۆ وەلات بوینە تیشکی خۆر .
 کوردستانمان ، نیشتمانمان ، خاس ئاوەدان کەین .
 بە بێ جودایی دەس وە خەبات کەین لە کەم و جە زۆر .
 ئاشتی و ئازادی و یەکسانی تەواو .
 با لە وڵاتا بکەین وە پەرژین .
 با دەس لە نام دەس هیزێچ لە خودا .
 گشت حازروین بۆ شوێرش قەژین ! .
 دواجار مە هەمی کوردین ..